

CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS
DE BELGIQUE

BELGISCHE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

COMPTE RENDU INTÉGRAL
AVEC
COMPTE RENDU ANALYTIQUE TRADUIT
DES INTERVENTIONS

INTEGRAAL VERSLAG
MET
VERTAALD BEKNOPT VERSLAG
VAN DE TOESPRAKEN

SÉANCE PLÉNIÈRE

PLENUMVERGADERING

Jeudi

Donderdag

07-05-2020

07-05-2020

Après-midi

Namiddag

N-VA	Nieuw-Vlaamse Alliantie
Ecolo-Groen	Ecologistes Confédérés pour l'organisation de luttes originales – Groen
PS	Parti Socialiste
VB	Vlaams Belang
MR	Mouvement réformateur
CD&V	Christen-Democratisch en Vlaams
PVDA-PTB	Partij van de Arbeid – Parti du Travail de Belgique
Open Vld	Open Vlaamse Liberalen en Democraten
sp.a	socialistische partij anders
cdH	centre démocrate Humaniste
DéFI	Démocrate Fédéraliste Indépendant
INDEP-ONAFH	Indépendant - Onafhankelijk

Abréviations dans la numérotation des publications :		Afkortingen bij de nummering van de publicaties :	
DOC 55 0000/000	Document parlementaire de la 55 ^e législature, suivi du n° de base et du n° consécutif	DOC 55 0000/000	Parlementair stuk van de 55 ^e zittingsperiode + basisnummer en volgnummer
QRVA	Questions et Réponses écrites	QRVA	Schriftelijke Vragen en Antwoorden
CRIV	Version provisoire du Compte Rendu Intégral	CRIV	Voorlopige versie van het Integraal Verslag
CRABV	Compte Rendu Analytique	CRABV	Beknopt Verslag
CRIV	Compte Rendu Intégral, avec, à gauche, le compte rendu intégral définitif et, à droite, le compte rendu analytique traduit des interventions (avec les annexes)	CRIV	Integraal Verslag, met links het definitieve integraal verslag en rechts het vertaalde beknopt verslag van de toespraken (met de bijlagen)
PLEN	Séance plénière	PLEN	Plenum
COM	Réunion de commission	COM	Commissievergadering
MOT	Motions déposées en conclusion d'interpellations (papier beige)	MOT	Moties tot besluit van interpellaties (op beigeleurig papier)

Publications officielles éditées par la Chambre des représentants	Officiële publicaties, uitgegeven door de Kamer van volksvertegenwoordigers
Commandes :	Bestellingen :
Place de la Nation 2	Natieplein 2
1008 Bruxelles	1008 Brussel
Tél. : 02/ 549 81 60	Tel. : 02/ 549 81 60
Fax : 02/549 82 74	Fax : 02/549 82 74
www.lachambre.be	www.dekamer.be
e-mail : publications@lachambre.be	e-mail : publicaties@dekamer.be

SOMMAIRE

QUESTIONS

- Questions jointes de 1
- François De Smet à Sophie Wilmès (première ministre) sur "Les décisions du CNS relatives aux commerces et aux marchés" (55000678P) 1
- Servais Verherstraeten à Sophie Wilmès (première ministre) sur "La réunion du Conseil national de sécurité du 6 mai" (55000681P) 1
- Barbara Pas à Sophie Wilmès (première ministre) sur "Le Conseil national de sécurité" (55000682P) 1
- Egbert Lachaert à Sophie Wilmès (première ministre) sur "Les décisions prises par le Conseil national de sécurité" (55000685P) 1
- Jean-Marie Dedecker à Sophie Wilmès (première ministre) sur "Le Conseil national de sécurité" (55000686P) 1
- Raoul Hedebouw à Sophie Wilmès (première ministre) sur "La débâcle liée au dossier des masques buccaux" (55000687P) 1
- Magali Dock à Sophie Wilmès (première ministre) sur "Les décisions prises par le Conseil national de sécurité" (55000688P) 1
- Karin Jiroflée à Sophie Wilmès (première ministre) sur "La disponibilité de masques buccaux" (55000693P) 1
- Patrick Prévot à Sophie Wilmès (première ministre) sur "Le rapport qualité-prix des masques vendus dans les pharmacies et dans la grande distribution" (55000694P) 1
- Catherine Fonck à Sophie Wilmès (première ministre) sur "La décision prise par le CNS le 6 mai" (55000695P) 2
- Kristof Calvo à Sophie Wilmès (première ministre) sur "Les décisions du CNS en matière de contacts humains et de stratégie pour les transports en commun" (55000697P) 2

Orateurs: **François De Smet**, **Servais Verherstraeten**, président du groupe CD&V, **Barbara Pas**, présidente du groupe VB, **Egbert Lachaert**, président du groupe Open Vld, **Jean-Marie Dedecker**, **Raoul Hedebouw**, président du groupe PVDA-PTB, **Magali Dock**, **Karin Jiroflée**, **Patrick Prévot**, **Catherine Fonck**, présidente du groupe cdH, **Kristof Calvo**, président du groupe Ecolo-Groen, **Sophie Wilmès**, première ministre, chargée de Beliris et des Institutions culturelles fédérales, **Peter De Roover**, président du groupe N-VA

Question de Joris Vandenbroucke à Alexander De Croo (VPM Finances et Coopération au développement) sur "Le rapport du Conseil supérieur des Finances sur une réforme de l'impôt des personnes physiques" (55000679P) 21

Orateurs: **Joris Vandenbroucke**, **Alexander**

INHOUD

VRAGEN

- Samengevoegde vragen van 1
- François De Smet aan Sophie Wilmès (eerste minister) over "De beslissingen van de NVR betreffende de handelszaken en de markten" (55000678P) 2
- Servais Verherstraeten aan Sophie Wilmès (eerste minister) over "De Nationale Veiligheidsraad van 6 mei" (55000681P) 2
- Barbara Pas aan Sophie Wilmès (eerste minister) over "De Nationale Veiligheidsraad" (55000682P) 2
- Egbert Lachaert aan Sophie Wilmès (eerste minister) over "De beslissingen van de Nationale Veiligheidsraad" (55000685P) 2
- Jean-Marie Dedecker aan Sophie Wilmès (eerste minister) over "De Nationale Veiligheidsraad" (55000686P) 2
- Raoul Hedebouw aan Sophie Wilmès (eerste minister) over "Het debacle van de mondmaskers" (55000687P) 2
- Magali Dock aan Sophie Wilmès (eerste minister) over "De beslissingen van de Nationale Veiligheidsraad" (55000688P) 2
- Karin Jiroflée aan Sophie Wilmès (eerste minister) over "De beschikbaarheid van mondmaskers" (55000693P) 2
- Patrick Prévot aan Sophie Wilmès (eerste minister) over "De prijs-kwaliteitverhouding van de mondmaskers in de apotheken en in de supermarkten" (55000694P) 2
- Catherine Fonck aan Sophie Wilmès (eerste minister) over "De beslissing van de NVR van 6 mei" (55000695P) 2
- Kristof Calvo aan Sophie Wilmès (eerste minister) over "De beslissingen van de NVR inzake het menselijke contact en de strategie voor het openbaar vervoer" (55000697P) 2

Sprekers: **François De Smet**, **Servais Verherstraeten**, voorzitter van de CD&V-fractie, **Barbara Pas**, voorzitter van de VB-fractie, **Egbert Lachaert**, voorzitter van de Open Vld-fractie, **Jean-Marie Dedecker**, **Raoul Hedebouw**, voorzitter van de PVDA-PTB-fractie, **Magali Dock**, **Karin Jiroflée**, **Patrick Prévot**, **Catherine Fonck**, voorzitter van de cdH-fractie, **Kristof Calvo**, voorzitter van de Ecolo-Groen-fractie, **Sophie Wilmès**, eerste minister, belast met Beliris en de Federale Culturele Instellingen, **Peter De Roover**, voorzitter van de N-VA-fractie

Vraag van Joris Vandenbroucke aan Alexander De Croo (VEM Financiën en Ontwikkelingssamenwerking) over "Het rapport van de Hoge Raad van Financiën over pistes voor de hervorming van de personenbelasting" (55000679P) 21

Sprekers: **Joris Vandenbroucke**, **Alexander**

De Croo, vice-premier ministre et ministre des Finances - Lutte contre la fraude fiscale - Coopération au développement

De Croo, vice-eersteminister en minister van Financiën - Bestrijding van de fiscale fraude - Ontwikkelingssamenwerking

Questions jointes de 23
- Maria Vindevoghel à Sophie Wilmès (première ministre) sur "Le plan de sauvetage de Brussels Airlines" (55000680P) 23
- Gilles Vanden Burre à Sophie Wilmès (première ministre) sur "Les conditions fixées pour une aide publique à Brussels Airlines" (55000696P) 23

Orateurs: Maria Vindevoghel, Gilles Vanden Burre, Alexander De Croo, vice-premier ministre et ministre des Finances - Lutte contre la fraude fiscale - Coopération au développement

Samengevoegde vragen van 23
- Maria Vindevoghel aan Sophie Wilmès (eerste minister) over "Het reddingsplan voor Brussels Airlines" (55000680P) 23
- Gilles Vanden Burre aan Sophie Wilmès (eerste minister) over "De voorwaarden voor staatssteun aan Brussels Airlines" (55000696P) 23

Sprekers: Maria Vindevoghel, Gilles Vanden Burre, Alexander De Croo, vice-eersteminister en minister van Financiën - Bestrijding van de fiscale fraude - Ontwikkelingssamenwerking

Question de Tom Van Grieken à Pieter De Crem (Sécurité et Intérieur) sur "L'appel à l'aide du SLFP concernant les troubles à Bruxelles" (55000683P) 27

Orateurs: Tom Van Grieken, Pieter De Crem, ministre de la Sécurité et de l'Intérieur, chargé du Commerce extérieur

Vraag van Tom Van Grieken aan Pieter De Crem (Veiligheid en Binnenlandse Zaken) over "De noodkreet van het VSOA over de rellen in Brussel" (55000683P) 27

Sprekers: Tom Van Grieken, Pieter De Crem, minister van Veiligheid en Binnenlandse Zaken, belast met Buitenlandse Handel

Questions jointes de 28
- Caroline Taquin à Maggie De Block (Affaires sociales, Santé publique, Asile et Migration) sur "Le déconfinement progressif et le matériel de protection pour les médecins généralistes" (55000689P) 28

- Hervé Rigot à Maggie De Block (Affaires sociales, Santé publique, Asile et Migration) sur "Le désarroi du personnel médical et le principe du take care of care" (55000698P) 28

Orateurs: Caroline Taquin, Hervé Rigot, Philippe De Backer, ministre de l'Agenda numérique - Télécommunications - Poste - Simplification administrative - Lutte contre la fraude sociale - Protection de la vie privée - Mer du Nord, **Maggie De Block**, ministre des Affaires sociales et de la Santé publique, et de l'Asile et la Migration

Samengevoegde vragen van 29
- Caroline Taquin aan Maggie De Block (Sociale Zaken, Volksgezondheid, Asiel en Migratie) over "De geleidelijke versoepeling van de lockdown en het beschermingsmateriaal voor de huisartsen" (55000689P) 29

- Hervé Rigot aan Maggie De Block (Sociale Zaken, Volksgezondheid, Asiel en Migratie) over "De ontredde van het medisch personeel en de zorg voor de zorgverstrekkers" (55000698P) 29

Sprekers: Caroline Taquin, Hervé Rigot, Philippe De Backer, ministre van Digitale Agenda - Telecommunicatie - Post - Administratieve Vereenvoudiging - Bestrijding van de sociale fraude - Privacy - Noordzee, **Maggie De Block**, minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid, en van Asiel en Migratie

Question de Vincent Van Quickenborne à Daniel Bacquelaine (Pensions) sur "L'appel à l'aide du Service fédéral des Pensions dans le quotidien De Tijd du 7 mai" (55000684P) 33

Orateurs: Vincent Van Quickenborne, Daniel Bacquelaine, ministre des Pensions

Vraag van Vincent Van Quickenborne aan Daniel Bacquelaine (Pensioenen) over "De noodkreet van de Federale Pensioendienst in De Tijd van 7 mei" (55000684P) 33

Sprekers: Vincent Van Quickenborne, Daniel Bacquelaine, minister van Pensioenen

Question de Bert Wollants à Sophie Wilmès (première ministre) sur "Le déplacement des routes aériennes à Brussels Airport" (55000690P) 35

Orateurs: Bert Wollants, François Bellot, ministre de la Mobilité, chargé de skeyes et de la Société Nationale des Chemins de fer Belges

Vraag van Bert Wollants aan Sophie Wilmès (eerste minister) over "De verschuiving van de vliegroutes van Brussels Airport" (55000690P) 35

Sprekers: Bert Wollants, François Bellot, minister van Mobiliteit, belast met skeyes en de Nationale Maatschappij der Belgische Spoorwegen

Question de Katrien Houtmeyers à Sophie Wilmès (première ministre) sur "La protection des entreprises contre les reprises par des acteurs" 37

Vraag van Katrien Houtmeyers aan Sophie Wilmès (eerste minister) over "De bescherming van bedrijven tegen buitenlandse overnames" 37

étrangers" (55000691P)

Orateurs: **Katrien Houtmeyers, Nathalie Muylle**, ministre de l'Emploi - Économie et Consommateurs - Lutte contre la pauvreté - Égalité des chances - Personnes handicapées

(55000691P)

Sprekers: **Katrien Houtmeyers, Nathalie Muylle**, minister van Werk - Economie en Consumenten - Armoedebestrijding - Gelijke Kansen - Personen met een beperking

Ordre du jour	39	Agenda	39
PROPOSITIONS	39	VOORSTELLEN	39
Proposition de loi relative au mode de calcul du supplément de pension des mineurs de fond (1063/1-8)	39	Wetsvoorstel betreffende de berekeningswijze van het pensioensupplement van de ondergrondse mijnwerkers (1063/1-8)	40
- Proposition de loi concernant le mode de calcul du supplément de pension des mineurs de fond (1059/1-2)	39	- Wetsvoorstel betreffende de berekeningswijze van het pensioensupplement van ondergrondse mijnwerkers (1059/1-2)	40
- Proposition de résolution visant un calcul et un paiement corrects des pensions des mineurs (1060/1-2)	40	- Voorstel van resolutie teneinde de mijnwerkerspensioenen op een correcte wijze te berekenen en uit te betalen (1060/1-2)	40
<i>Discussion générale</i>	40	<i>Algemene bespreking</i>	40
<i>Orateurs:</i> Nahima Lanjri , rapporteur, Daniel Bacquelaine , ministre des Pensions		<i>Sprekers:</i> Nahima Lanjri , rapporteur, Daniel Bacquelaine , minister van Pensioenen	
<i>Demande d'avis du Conseil d'État</i>	45	<i>Verzoek om advies van de Raad van State</i>	45
<i>Orateurs:</i> Egbert Lachaert , président du groupe Open Vld, Kristof Calvo , président du groupe Ecolo-Groen, Meryame Kitir , présidente du groupe sp.a, Peter De Roover , président du groupe N-VA, Ahmed Laaouej , président du groupe PS, Servais Verherstraeten , président du groupe CD&V, Barbara Pas , présidente du groupe VB, Gaby Colebunders , Mathieu Bihet , Catherine Fonck , présidente du groupe cdH, Jan Spooren , Barbara Creemers , Frank Troosters , Nawal Farih , Anja Vanrobaeys , Jean-Marie Dedecker , Daniel Bacquelaine , ministre des Pensions		<i>Sprekers:</i> Egbert Lachaert , voorzitter van de Open Vld-fractie, Kristof Calvo , voorzitter van de Ecolo-Groen-fractie, Meryame Kitir , voorzitter van de sp.a-fractie, Peter De Roover , voorzitter van de N-VA-fractie, Ahmed Laaouej , voorzitter van de PS-fractie, Servais Verherstraeten , voorzitter van de CD&V-fractie, Barbara Pas , voorzitter van de VB-fractie, Gaby Colebunders , Mathieu Bihet , Catherine Fonck , voorzitter van de cdH-fractie, Jan Spooren , Barbara Creemers , Frank Troosters , Nawal Farih , Anja Vanrobaeys , Jean-Marie Dedecker , Daniel Bacquelaine , minister van Pensioenen	
<i>Discussion des articles</i>	75	<i>Bespreking van de artikelen</i>	75
Proposition de loi portant des mesures exceptionnelles visant les institutions de retraite professionnelle dans le cadre de la pandémie COVID-19 (1189/1-5)	76	Wetsvoorstel houdende uitzonderlijke maatregelen voor de instellingen voor bedrijfspensioenvoorziening in het kader van de COVID-19-pandemie (1189/1-5)	76
<i>Discussion générale</i>	76	<i>Algemene bespreking</i>	76
<i>Orateurs:</i> Hans Verreyt , rapporteur, Mathieu Bihet		<i>Sprekers:</i> Hans Verreyt , rapporteur, Mathieu Bihet	
<i>Discussion des articles</i>	79	<i>Bespreking van de artikelen</i>	79
Proposition de loi portant suspension de certaines échéances et certains délais procéduraux prévus par ou en application de la loi du 7 décembre 1998 organisant un service de police intégré, structuré à deux niveaux, de la loi du 21 décembre 1998 relative à la sécurité lors des matches de football, de la loi du 13 mai 1999 portant le statut disciplinaire des membres du personnel des services de police, de la loi du 24 juin 2013 relative aux sanctions administratives communales et de la loi du 2 octobre 2017 réglementant la sécurité privée et particulière (1158/1-5)	79	Wetsvoorstel tot schorsing van bepaalde verval- en procedurele termijnen bedoeld in of in uitvoering van de wet van 7 december 1998 tot organisatie van een geïntegreerde politiedienst, gestructureerd op twee niveaus, van de wet van 21 december 1998 betreffende de veiligheid bij voetbalwedstrijden, van de wet van 13 mei 1999 houdende het tuchtstatuut van de personeelsleden van de politiediensten, van de wet van 24 juni 2013 betreffende de gemeentelijke administratieve sancties en van de wet van 2 oktober 2017 tot regeling van de private en bijzondere veiligheid (1158/1-5)	79

<i>Discussion générale</i>	79	<i>Algemene bespreking</i>	79
<i>Orateurs:</i> Éric Thiébaud , rapporteur, Pieter De Crem , ministre de la Sécurité et de l'Intérieur, chargé du Commerce extérieur		<i>Sprekers:</i> Éric Thiébaud , rapporteur, Pieter De Crem , minister van Veiligheid en Binnenlandse Zaken, belast met Buitenlandse Handel	
<i>Discussion des articles</i>	84	<i>Bespreking van de artikelen</i>	84
Proposition de résolution sur la demande de mise en commun, au niveau mondial, des données, des connaissances et des technologies utiles à la prévention, à la détection et au traitement de la pandémie de COVID-19 (1167/1-4)	84	Voorstel van resolutie betreffende de vraag om een wereldwijde COVID-19-pool te creëren om de kennis, data en technologie die nuttig zijn bij de preventie, opsporing en behandeling van de COVID-19-pandemie vrij te delen (1167/1-4)	84
<i>Discussion</i>	84	<i>Bespreking</i>	84
<i>Orateurs:</i> Catherine Fonck , rapporteur, Kathleen Depoorter , Barbara Creemers , Laurence Hennuy , Magali Dock , Sofie Merckx , Karin Jiroflée , Nawal Farih		<i>Sprekers:</i> Catherine Fonck , rapporteur, Kathleen Depoorter , Barbara Creemers , Laurence Hennuy , Magali Dock , Sofie Merckx , Karin Jiroflée , Nawal Farih	
Comité permanent de contrôle des services de police – Nomination du greffier – Candidatures introduites	95	Vast Comité van toezicht op de politiediensten – Benoeming van de griffier – Ingediende kandidaturen	95
Prise en considération de propositions	96	Inoverwegingneming van voorstellen	96
Demandes d'urgence	96	Urgentieverzoeken	96
<i>Orateurs:</i> Kristof Calvo , président du groupe Ecolo-Groen, Benoît Piedboeuf , président du groupe MR, Barbara Pas , présidente du groupe VB, Ahmed Laaouej , président du groupe PS		<i>Sprekers:</i> Kristof Calvo , voorzitter van de Ecolo-Groen-fractie, Benoît Piedboeuf , voorzitter van de MR-fractie, Barbara Pas , voorzitter van de VB-fractie, Ahmed Laaouej , voorzitter van de PS-fractie	
VOTES NOMINATIFS	100	NAAMSTEMMINGEN	100
Motions déposées en conclusion de l'interpellation de M. Reccino Van Lommel sur "une déduction majorée pour investissement afin de relancer l'économie à la suite du coronavirus" (n° 9)	100	Moties ingediend tot besluit van de interpellatie van de heer Reccino Van Lommel over "een verhoogde investeringsaftrek als stimulans voor de economische relance n.a.v. de coronacrisis" (nr. 9)	100
<i>Orateur:</i> Reccino Van Lommel		<i>Spreker:</i> Reccino Van Lommel	
Motions déposées en conclusion de l'interpellation de M. Reccino Van Lommel sur "La lettre d'ENGIE Electrabel sur le maintien des centrales nucléaires en activité après 2025" (n° 6)	101	Moties ingediend tot besluit van de interpellatie van de heer Reccino Van Lommel over "De brief van ENGIE Electrabel m.b.t. de levensduurverlenging van kerncentrales na 2025" (nr. 6)	101
<i>Orateur:</i> Reccino Van Lommel		<i>Spreker:</i> Reccino Van Lommel	
Amendements et articles réservés de la proposition de loi relative au mode de calcul du supplément de pension des mineurs de fond (1063/1-8)	102	Aangehouden amendementen en artikelen van het wetsvoorstel betreffende de berekeningswijze van het pensioensupplement van de ondergrondse mijnwerkers (1063/1-8)	102
Ensemble de la proposition de loi relative au mode de calcul du supplément de pension des mineurs de fond (1063/7)	104	Geheel van het wetsvoorstel betreffende de berekeningswijze van het pensioensupplement van de ondergrondse mijnwerkers (1063/7)	104
<i>Orateur:</i> Wouter Raskin		<i>Spreker:</i> Wouter Raskin	
Proposition de loi portant des mesures exceptionnelles visant les institutions de retraite professionnelle dans le cadre de la pandémie COVID-19 (1189/5)	105	Wetsvoorstel houdende uitzonderlijke maatregelen voor de instellingen voor bedrijfspensioenvoorziening in het kader van de COVID-19-pandemie (1189/5)	105
Proposition de loi portant suspension de certaines	105	Wetsvoorstel tot schorsing van bepaalde verval-	105

échéances et certains délais procéduraux prévus par ou en application de la loi du 7 décembre 1998 organisant un service de police intégré, structuré à deux niveaux, de la loi du 21 décembre 1998 relative à la sécurité lors des matches de football, de la loi du 13 mai 1999 portant le statut disciplinaire des membres du personnel des services de police, de la loi du 24 juin 2013 relative aux sanctions administratives communales et de la loi du 2 octobre 2017 réglementant la sécurité privée et particulière (1158/5)

en procedurele termijnen bepaald bij of in uitvoering van de wet van 7 december 1998 tot organisatie van een geïntegreerde politiedienst, gestructureerd op twee niveaus, van de wet van 21 december 1998 betreffende de veiligheid bij voetbalwedstrijden, van de wet van 13 mei 1999 houdende het tuchtstatuut van de personeelsleden van de politiediensten, van de wet van 24 juni 2013 betreffende de gemeentelijke administratieve sancties en van de wet van 2 oktober 2017 tot regeling van de private en bijzondere veiligheid (nieuw opschrift) (1158/5)

Proposition de résolution sur la demande de mise en commun, au niveau mondial, des données, des connaissances et des technologies utiles à la prévention, à la détection et au traitement de la pandémie de COVID-19 (1167/4)

106

Voorstel van resolutie betreffende de vraag om een wereldwijde COVID-19-pool te creëren om de kennis, data en technologie die nuttig zijn bij de preventie, opsporing en behandeling van de COVID-19-pandemie vrij te delen (1167/4)

106

Adoption de l'ordre du jour

106

Goedkeuring van de agenda

106

DÉTAIL DES VOTES NOMINATIFS

107

DETAIL VAN DE NAAMSTEMMINGEN

107

L'annexe est reprise dans une brochure séparée, portant le numéro CRIV 55 PLEN 039 annexe.

De bijlage is opgenomen in een aparte brochure met nummer CRIV 55 PLEN 039 bijlage.

SÉANCE PLÉNIÈRE**PLENUMVERGADERING**

du

van

JEUDI 7 MAI 2020

DONDERDAG 7 MEI 2020

Après-midi

Namiddag

La séance est ouverte à 14 h 17 et présidée par M. Patrick Dewael.
De vergadering wordt geopend om 14.17 uur en voorgezeten door de heer Patrick Dewael.

Le **président**: La séance est ouverte.
De vergadering is geopend.

Une série de communications et de décisions doivent être portées à la connaissance de la Chambre. Elles seront reprises sur le site web de la Chambre et insérées dans le Compte Rendu Intégral de cette séance ou son annexe.

Een reeks mededelingen en besluiten moeten ter kennis gebracht worden van de Kamer. U kan deze terugvinden op de webstek van de Kamer en in het Integraal Verslag van deze vergadering of in de bijlage ervan.

Ministres du gouvernement fédéral présents lors de l'ouverture de la séance:
Aanwezig bij de opening van de vergadering zijn de ministers van de federale regering:
Sophie Wilmès, Philippe De Backer.

Goedemiddag collega's, zoals gebruikelijk starten wij op donderdagmiddag met het vragenuurtje. Ik moet u er wel van in kennis stellen dat de commissie voor Justitie nog altijd aan het vergaderen is over een voorstel dat de urgentie heeft gekregen. Ik stel daarbij de vraag welke voorstellen geen urgentie krijgen, maar wij moeten als plenaire vergadering die commissievergadering wel toelaten. Aangezien het gaat om de afhandeling van een urgent voorstel, stel ik voor dat wij er geen bezwaar tegen hebben dat de commissie voor Justitie nog even verder vergadert.

Questions**Vragen****01** Questions jointes de

- François De Smet à Sophie Wilmès (première ministre) sur "Les décisions du CNS relatives aux commerces et aux marchés" (55000678P)
- Servais Verherstraeten à Sophie Wilmès (première ministre) sur "La réunion du Conseil national de sécurité du 6 mai" (55000681P)
- Barbara Pas à Sophie Wilmès (première ministre) sur "Le Conseil national de sécurité" (55000682P)
- Egbert Lachaert à Sophie Wilmès (première ministre) sur "Les décisions prises par le Conseil national de sécurité" (55000685P)
- Jean-Marie Dedecker à Sophie Wilmès (première ministre) sur "Le Conseil national de sécurité" (55000686P)
- Raoul Hedebouw à Sophie Wilmès (première ministre) sur "La débâcle liée au dossier des masques buccaux" (55000687P)
- Magali Dock à Sophie Wilmès (première ministre) sur "Les décisions prises par le Conseil national de sécurité" (55000688P)
- Karin Jiroflée à Sophie Wilmès (première ministre) sur "La disponibilité de masques buccaux" (55000693P)
- Patrick Prévot à Sophie Wilmès (première ministre) sur "Le rapport qualité-prix des masques vendus dans les pharmacies et dans la grande distribution" (55000694P)

- Catherine Fonck à Sophie Wilmès (première ministre) sur "La décision prise par le CNS le 6 mai" (55000695P)
- Kristof Calvo à Sophie Wilmès (première ministre) sur "Les décisions du CNS en matière de contacts humains et de stratégie pour les transports en commun" (55000697P)
- 01** **Samengevoegde vragen van**
 - François De Smet aan Sophie Wilmès (eerste minister) over "De beslissingen van de NVR betreffende de handelszaken en de markten" (55000678P)
 - Servais Verherstraeten aan Sophie Wilmès (eerste minister) over "De Nationale Veiligheidsraad van 6 mei" (55000681P)
 - Barbara Pas aan Sophie Wilmès (eerste minister) over "De Nationale Veiligheidsraad" (55000682P)
 - Egbert Lachaert aan Sophie Wilmès (eerste minister) over "De beslissingen van de Nationale Veiligheidsraad" (55000685P)
 - Jean-Marie Dedecker aan Sophie Wilmès (eerste minister) over "De Nationale Veiligheidsraad" (55000686P)
 - Raoul Hedebouw aan Sophie Wilmès (eerste minister) over "Het debacle van de mondmaskers" (55000687P)
 - Magali Dock aan Sophie Wilmès (eerste minister) over "De beslissingen van de Nationale Veiligheidsraad" (55000688P)
 - Karin Jiroflée aan Sophie Wilmès (eerste minister) over "De beschikbaarheid van mondmaskers" (55000693P)
 - Patrick Prévot aan Sophie Wilmès (eerste minister) over "De prijs-kwaliteitverhouding van de mondmaskers in de apotheken en in de supermarkten" (55000694P)
 - Catherine Fonck aan Sophie Wilmès (eerste minister) over "De beslissing van de NVR van 6 mei" (55000695P)
 - Kristof Calvo aan Sophie Wilmès (eerste minister) over "De beslissingen van de NVR inzake het menselijke contact en de strategie voor het openbaar vervoer" (55000697P)

Gelet op het grote aantal vragen, stel ik voor dat we dit debat het karakter geven van een actualiteitsdebat. Dat maakt het mogelijk dat fracties die geen vragen hebben ingediend, in de repliek nog kort het woord krijgen, als zij dat wensen. Aangezien de meeste fracties vragen hebben ingediend, zal het slechts om een beperkt aantal fracties gaan.

01.01 François De Smet (DéFI): Monsieur le président, madame la première ministre, chers collègues, je voudrais tout d'abord saluer, avec beaucoup de sincérité, l'ouverture avec laquelle le Conseil national de sécurité et vous-même, madame, avez décidé d'ouvrir les plages de visites familiales. Nous en étions demandeurs et c'est, selon moi, une bonne décision, qui constitue un juste équilibre entre le risque sanitaire toujours présent et la santé psychologique de nos citoyens. Merci d'avoir entendu les nombreuses voix qui se sont exprimées en ce sens.

C'est une bonne décision aussi, parce qu'elle se base sur un contrat de confiance avec les citoyens. Comme le confinement, le déconfinement ne peut pas réussir sans l'adhésion des citoyens. Et nous n'aurons pas cette adhésion si les décisions ne sont pas ressenties comme justes et cohérentes. Pour nous, cette cohérence manque tout de même sur un point, à savoir les marchés.

Hier, vous avez confirmé la réouverture des commerces non essentiels dès ce 11 mai, tout en maintenant l'interdiction de réouverture des marchés. Or, vous le savez, ces maraîchers, ces commerçants ambulants sont les parents pauvres de la crise. Ils ne peuvent, aujourd'hui, ni vendre leurs produits, ni écouler leurs stocks et ils se sentent donc discriminés, alors qu'ils seraient des acteurs majeurs pour relancer l'économie commerciale.

C'est la raison pour laquelle, comme nombre de nos concitoyens, je

01.01 François De Smet (DéFI): Het is een goede zaak dat familiebezoeken opnieuw toegestaan worden – wat een juiste afweging is tussen de gezondheidsrisico's en de psychische gezondheid van de bevolking. Die beslissing is gebaseerd op een vertrouwensrelatie met de burgers. De exitstrategie heeft enkel kans van slagen als ze zich houden aan beslissingen die als eerlijk en coherent ervaren worden.

Gisteren hebt u bevestigd dat de niet-essentiële handelszaken opnieuw mochten openen terwijl markten verboden blijven. De groentetelers voelen zich gediscrimineerd, terwijl ze belangrijke economische spelers zijn. Ik begrijp dat des te minder daar sommige gemeenten zich voor de heropening van de markten ingezet hebben en met name ervoor gezorgd hebben dat de voor-

ne comprends pas votre décision. Je la comprends d'autant moins que de très nombreuses communes ont travaillé, main dans la main, avec les représentants de ces marchés pour permettre, le cas échéant, la réouverture tout en garantissant le respect des conditions de distance sanitaire. Je pense à Charleroi ou à la ville de Bruxelles.

Dès lors, quelles sont les raisons qui ont motivé le maintien de l'interdiction à ce stade de la réouverture de ces marchés? De quelle manière peut-on justifier le caractère apparemment discriminatoire entre la réouverture des commerces non essentiels et le maintien de la fermeture des marchés? Enfin, la presse rapporte une possible ouverture à partir du 18 mai. Pourriez-vous confirmer cette information? Si oui, sous quelles conditions?

01.02 Servais Verherstraeten (CD&V): Mevrouw de eerste minister, gisteren hebt u met de Veiligheidsraad beslist om de lockdown-maatregelen verder te versoepelen. Wij vinden dat een uitstekende zaak. Het is goed dat de winkels maandag opnieuw opengaan. Dat is mogelijk – het is belangrijk om dit te beklemtonen – dankzij de miljoenen Belgen die de maatregelen van de regering met veel zelfdiscipline en verantwoordelijkheidszin hebben gerespecteerd, wat de cijfers gunstig heeft beïnvloed. De winkeliers en hun klanten zullen dat vanaf maandag met dezelfde zin voor verantwoordelijkheid doen, zodat de exit uit de lockdown gunstig en gezond kan gebeuren. We zijn zeer blij dat de Veiligheidsraad, nu de cijfers zoveel beter zijn, ook de sociale en de menselijke reflex toont.

Collega's, men kan op elke maatregel kritiek geven. Niets is perfect. Sommigen hadden misschien sneller willen gaan. Ik wil graag woorden herhalen die ik gisteren heb gehoord: zo snel als het kan, maar niet sneller dan verantwoord; voorzichtigheid is beter dan spijt achteraf. Wij willen helemaal geen politiestaat. Gezinnen hoeven niet gecontroleerd te worden. Wij hebben vertrouwen in de miljoenen Belgen die eens te meer in de familiale sfeer de nodige discipline aan de dag zullen leggen.

Stap voor stap maakt u een evenwichtsoefening tussen veiligheid, gezondheid, menselijkheid en economische welvaart. Die stappen vooruit willen we de komende weken ook samen met u nemen.

Vandaar mijn vragen.

Hoe bereiden we die stappen voor, voor de jeugd, voor de families? Ik denk daarbij aan huwelijksfeesten of begrafenissen en aan bezoeken aan rustoorden en markten. Hoe bereiden we die stappen voor, zodat we een normaal sociaal leven in economische welvaart kunnen organiseren?

zorgsmaatregelen er zouden kunnen worden nageleefd.

Waarom blijven de markten verboden? Hoe rechtvaardigt u de discriminatie tussen de heropening van niet-essentiële handelszaken en het verbod op het organiseren van markten? Bevestigt u dat de markten vanaf 18 mei opnieuw mogen plaatsvinden en onder welke voorwaarden zal dat gebeuren?

01.02 Servais Verherstraeten (CD&V): Un assouplissement des mesures de confinement a été décidé hier par le Conseil national de sécurité (CNS). La réouverture des commerces lundi prochain est très certainement une bonne nouvelle. Cet assouplissement n'aurait pas été possible sans l'énorme autodiscipline affichée par des millions de Belges dans le respect des mesures prises par le gouvernement. Il ne fait aucun doute qu'à partir de lundi, les commerçants et leurs clients feront preuve d'un même sens des responsabilités.

Les données épidémiologiques étant à présent meilleures et le moment étant venu, nous nous réjouissons aussi de la décision prise de renouer avec le réflexe social et humain.

La perfection n'est évidemment pas de ce monde. D'aucuns auraient probablement souhaité aller plus vite. Je m'associe à la méthode: "le plus rapidement possible, mais pas plus vite que de raison". Mieux vaut être prudent maintenant pour éviter des regrets ultérieurs. Nous ne sommes évidemment pas partisans d'un État policier et des contrôles permanents que celui-ci implique. Nous faisons entièrement confiance à nos concitoyens et à leur sens des responsabilités dans la sphère familiale.

Étape après étape, la première ministre se livre à un exercice

d'équilibre alliant sécurité, santé, humanité et prospérité économique. Comment préparerons-nous à présent les prochaines étapes? Je songe aux jeunes, aux familles, aux mariages, aux funérailles, aux maisons de repos et aux marchés.

01.03 Barbara Pas (VB): Mevrouw de premier, ik begrijp dat het geen eenvoudige oefening is om een evenwichtige maatregel te nemen die sociaal contact weer toelaat. Regels moeten echter altijd helder zijn. Er moet ook duidelijk over gecommuniceerd worden. Als de voorzitter van de GEES u en de heer Jambon meteen na de persconferentie al terugfluit en als die regel achteraf door zeven ministers moet worden uitgelegd, is het geen goede, duidelijke regel.

De logica ontgaat mij ook dat bijvoorbeeld een gezin van vijf nergens samen op bezoek mag, maar dat het wel bezoek mag ontvangen. Wat is die logica? Waarom heeft u die vastgepind op het cijfer vier?

Tweedeverblijvers mogen nog steeds niet naar hun eigen eigendom. De heer De Crem bevestigt in *Terzake* dat het niet mag, volgens de heer Jambon vallen er dan weer wel afspraken over te maken en de heer Tommelein zegt dat mensen naar hun tweede verblijf mogen, aangezien er toch niet wordt gecontroleerd. Een oproep van burgerlijke ongehoorzaamheid die door andere kustburgemeesters wordt gedeeld. Al van bij het begin van deze maatregel, mevrouw de premier, heb ik u gevraagd naar de gezondheidsredenen hiervan. "Blijf in uw kot" kan toch in eender welk kot zijn. Kan u mij eindelijk uitleggen wat de virologische noodzaak is om het eigendomsrecht zo met de voeten te treden?

Kan u mij ook de virologische noodzaak uitleggen waarom de marktkramers hun werkzaamheden in openlucht nog steeds niet mogen hervatten?

Klopt het dat de mondmaskers, die u nu uiteindelijk toch nuttig acht, en die voor de burgers werden besteld, pas tegen fase drie zullen kunnen worden geleverd en verspreid? Komen die echt pas eind mei toe, wanneer iedereen allicht een mondmasker heeft? Kunt u ook toelichten waar u deze mondmaskers dit keer wil stockeren?

01.03 Barbara Pas (VB): Il n'est assurément pas simple de prendre une mesure équilibrée qui autorise de nouveau les contacts sociaux, mais toute règle doit être claire et faire l'objet d'une communication sans équivoque. Dès lors que le président du GEES a, dès la fin de la conférence de presse, rappelé à l'ordre la première ministre et le ministre-président flamand, M. Jambon, et que pas moins de sept ministres ont dû ré-expliquer une règle par la suite, c'est qu'en tout état de cause cette règle n'est ni efficace ni claire. Où est la logique si une famille de cinq personnes ne peut se rendre nulle part, mais qu'elle peut en revanche recevoir du monde? Pourquoi s'est-on accroché au chiffre quatre?

Les propriétaires de seconde résidence ne peuvent toujours pas se rendre dans celle-ci. C'est interdit d'après le ministre De Crem, des accords peuvent être trouvés sur ce point d'après le ministre-président Jambon et M. Tommelein, bourgmestre d'Ostende, affirme qu'on peut se rendre dans sa seconde résidence dès lors qu'aucun contrôle n'est exercé. D'autres bourgmestres de communes côtières le rejoignent. "Rester chez soi", on peut le faire quel que soit ce "chez soi". Quelle nécessité virologique justifie une telle violation du droit de propriété?

Pourquoi les commerçants ambulants ne peuvent-ils toujours pas reprendre leurs activités en plein air?

Est-il exact que les masques buccaux, que le gouvernement con-

sidère finalement comme utiles et qui ont été commandés pour tous les citoyens, ne seront livrés et distribués que fin mai, lorsque chacun se sera probablement déjà muni d'un masque depuis longtemps? Où la première ministre entend-elle stocker cette fois ces fameux masques?

01.04 Egbert Lachaert (Open Vld): Mijnheer de voorzitter, mevrouw de eerste minister, iedere keer na de Veiligheidsraad valt er wel iets op te merken. De ene keer is dat over de presentatie, de andere keer over iets anders. Maar wij kennen allemaal het motto: de beste stuurlui staan aan wal. Ik vind dat uw presentatie gisteren met *power* en *to the point* was. (Gelach)

Vele burgers snakten naar perspectief. Vorige keer was de kritiek nog dat het veel te veel over de economie gaat. Wij heropenen de winkels. Daarvoor is een duidelijk traject. De verschillende sectoren krijgen een perspectief om opnieuw te openen. Toen was de kritiek dat wij onze familieleden niet meer kunnen zien. Wij hebben ook op dat vlak perspectief nodig. Dat perspectief hebt u gisteren gegeven. U hebt de richtlijn gegeven dat vanaf nu iedereen onder zijn dak, maar het liefst in de tuin of buiten, vier mensen kan zien in zijn eigen omgeving. Dat was iets onverwachts dat uiteindelijk door iedereen als een geschenk zou kunnen en moeten aanvaard worden.

Is dat allemaal zo makkelijk af te lijnen? Is dat makkelijk door de politie te controleren? Natuurlijk niet. Meent iemand werkelijk dat het mogelijk is voor de hele exitstrategie een wetboek te schrijven, met een koninklijk besluit dat minutieus, tot op de letter uitlegt wat men allemaal mag doen, van dag tot dag, van uur tot uur? Daar zullen wij nooit in slagen. Dat zal niet gaan.

De richtlijn die men geeft, is: gebruik uw gezond verstand. Veel moeilijker dan dat is het eigenlijk niet. Wij weten allemaal dat wij niet willen dat mensen in grote hoeveelheden samenkomen in één ruimte waar besmettingsgevaar is. Wij weten allemaal dat wij een bepaalde afstand moeten houden, en dat wij ervoor moeten zorgen dat wij dat ook in de winkels kunnen doen. De inrichtingen moeten daarvoor ingericht zijn.

Zal dat door de politie minutieus gecontroleerd worden? Neen. Maar het is tijd om wat burgerzin aan de dag te leggen. Als wij echt vooruit willen komen in ons land en de volgende stadia willen bereiken – voor de horeca, voor het toerisme, voor de vele andere sectoren die vandaag geen perspectief hebben – moeten wij alleen ons gezond verstand gebruiken en burgerzin en verantwoordelijkheidzin aan de dag leggen.

Dan hebben wij geen politiestaat nodig. Dan hebben wij geen overheid nodig die zegt wat wij van minuut tot minuut moeten doen.

01.04 Egbert Lachaert (Open Vld): Il y a toujours des gens qui trouvent quelque chose à redire après chaque réunion du Conseil national de sécurité. L'art est difficile mais la critique est apparemment toujours aussi aisée. Quoi qu'il en soit, la présentation de la première ministre hier a été une démonstration de force et était axée sur les faits et uniquement sur les faits.

La fois passée, Sophie Wilmès a été critiquée parce que son discours était beaucoup trop orienté vers l'économie alors qu'il était nécessaire d'offrir des perspectives sur le front social. Une trajectoire clairement balisée a déjà été définie pour la réouverture des magasins. Hier, la première ministre a décrété qu'à partir de maintenant, chacun pouvait rencontrer sous son toit – mais de préférence dans le jardin ou à l'extérieur – quatre personnes. Cette décision était inattendue et tout le monde pourrait ou devrait la considérer comme un cadeau.

Bien sûr, il ne sera pas facile de délimiter en pratique le périmètre balisé en théorie ni de contrôler le respect de ce périmètre, mais il est impossible, pour l'ensemble de la stratégie de déconfinement, de rédiger un code ou un arrêté royal expliquant textuellement tout ce qui sera permis et tout ce qui ne le sera pas.

Le mot d'ordre est dénué d'équivoque: faites preuve de bon sens! Nous ne voulons pas que nos concitoyens se rassemblent en grand nombre dans un espace unique où il y aura un risque de

contagion. Nous devons en toute circonstance garder une certaine distance et, dans les magasins, l'aménagement intérieur devra le permettre. La police ne pourra pas contrôler cela minutieusement. Si nous voulons atteindre les stades suivants pour l'horeca, le tourisme et les nombreux autres secteurs qui aujourd'hui n'ont pas encore de perspective claire, nous devons faire preuve de bon sens et faire preuve également de civisme et de sens des responsabilités. Si nous nous en montrons capables, nous n'aurons pas besoin d'un État policier ni d'une autorité publique qui nous dicte ce que nous devons faire à chaque minute.

De **voorzitter**: Er zijn collega's voor wie dat gezond verstand als muziek in de oren klinkt. Ik kom toevallig bij collega Dedecker.

01.05 Jean-Marie Dedecker (ONAFH): Mijnheer de voorzitter, als het over muziek gaat, komt u altijd bij mij terecht.

Mevrouw de eerste minister, de kustburgemeesters hebben twee weken geleden een exitstrategie voorgesteld voor de uitstap uit de staat van beleg aan de kust. Op 18 mei zouden de tweedeverblijvers mogen terugkeren en op 8 juni, bij de opening van de horeca, ook de dagjestoeristen. Dit werd gisteren echter jammer genoeg verworpen door de Nationale Veiligheidsraad.

Mevrouw de eerste minister, wij kustburgemeesters begrijpen dat niet. Ten eerste, virologisch gezien is er geen enkel probleem want gisteren hoorde ik onze beroemde treurbuisviroloog Marc Van Ranst in het VTM-nieuws herhalen wat hij vroeger in *De Standaard* al gezegd had, namelijk dat hij zichzelf afvroeg waarom eigenaars van een tweede verblijf in het weekend niet naar de Ardennen of de kust zouden mogen gaan. Ik citeer hem letterlijk: "Een tweedeverblijver stapt zijn huis in de stad buiten, neemt zijn auto en stapt vervolgens zijn appartement aan de kust binnen." Ik zie het probleem niet en verder doet ook niemand dat, behalve dan de leden van uw regering en de Nationale Veiligheidsraad.

Een tweede reden waarom men aanvankelijk niet naar de kust mocht komen om er te verblijven was dat men de capaciteit van de plaatselijke hospitalen en klinieken niet wou overschrijden, mocht er een massale epidemie uitbreken. Volgens de virologen is dat probleem nu statistisch gezien ook van de baan.

De Belgische kust heeft als voornaamste en bijna enige economische sector het toerisme. De winkels aan de kust leven hoofdzakelijk van het toerisme en de tweedeverblijvers want 20 % van de omzet komt van inwoners en 80 % van toeristen. Alle winkels laten opengaan zonder tweedeverblijvers toe te laten, is dan ook een druppel op een hete plaat. De handelaars verliezen hun hinderpremie en overbrug-

01.05 Jean-Marie Dedecker (INDEP): Il y a deux semaines, les bourgmestres des communes du littoral ont proposé une stratégie de déconfinement. À partir du 18 mai, les propriétaires d'une seconde résidence pourraient à nouveau s'y rendre et à partir du 8 juin, le jour de la réouverture des établissements horeca, les touristes d'un jour seraient également les bienvenus. Hier, cette proposition a été rejetée par le CNS. Sur le plan virologique, il n'y a pourtant aucun problème, car comme M. Van Ranst l'a expliqué hier pour la deuxième fois: "Un propriétaire de seconde résidence sort de son habitation en ville, prend sa voiture et entre ensuite dans son appartement à la côte". Où se situe alors le problème?

On craignait par ailleurs une sous-capacité des cliniques locales dans l'hypothèse où une épidémie massive se déclarait. Selon les virologues, ce problème est à présent également écarté du point de vue statistique.

Le tourisme constitue environ le seul secteur économique de la côte belge: 20 % du chiffre

gingskrediet, maar krijgen amper klanten over de vloer. Hiermee lacht men de vele handelaars in het gezicht uit want men maakt hen blij met een dode mus zonder veren of vleugels.

Tot slot begrijpen wij niet dat men met vier mensen in een auto wel de schoonmoeder mag komen bezoeken aan de kust, maar dat men zijn eigen appartement niet binnen mag. Hoe gaan wij dat in de toekomst controleren?

d'affaires des commerces provient des habitants, 80 % des touristes. Permettre aux magasins de rouvrir sans la présence des propriétaires de seconde résidence ne représente qu'une goutte d'eau dans l'océan. Les commerçants perdent leur prime de nuisance et leur crédit passerelle, mais n'accueillent pratiquement aucun client.

Nous ne comprenons absolument pas que l'on puisse, à quatre dans une voiture, aller rendre visite à sa belle-mère à la côte, mais que l'on ne puisse pas pénétrer dans son propre appartement. Comment va-t-on contrôler ces différentes situations?

01.06 Raoul Hedebouw (PVDA-PTB): Mevrouw de eerste minister, u hebt de richtlijn uitgevaardigd dat iedereen een masker moet dragen op het openbaar vervoer. Bovendien wordt het dragen ervan in onder andere winkels sterk aangeraden. We botsen daar echter op twee problemen in ons land.

Ten eerste, gaat het om de prijs van die maskers. Voor de crisis kostte een doosje met 50 maskers 6 euro. Vandaag is dat al opgelopen tot 32 euro. Hoe kunt u dat uitleggen? In onze maatschappij wordt er op geld gejaagd en hoe meer men iets nodig heeft, hoe meer er betaald moet worden. Ik zou het andersom doen. Als iets zo dringend nodig is, laat de prijs dan ook zakken. Ik vind het crazy dat er zoveel geld wordt verdiend aan die maskers.

Ten tweede, wat de toegang tot die maskers betreft, u hebt besloten om zes ministers aan te duiden voor die maskers in België: mevrouw De Block voor de kwaliteit, de heer De Backer voor de FFP2-maskers en de chirurgische maskers, mevrouw Muylle voor de filters, de heer Goffin om de bestellingen te doen en de eerste minister voor de coördinatie van al dat gedoe. Waarmee zijn we hier bezig? Misschien is er nog een zevende minister nodig voor de elastiekjes. En het ergste is dan nog dat de maskers er niet zijn. Dat is gewoon crazy.

Op de private markt is het nog erger. Wat is er gebeurd? Wekenlang werd er gezegd dat er geen mondmaskers waren voor de zorgsector, en zodra de toestemming was gegeven, hadden de grote groepen zoals Carrefour en Colruyt miljoenen maskers ter beschikking. Dus ze hadden stocks en ze hebben ze niet afgegeven. Het is een schande.

Mevrouw de eerste minister, vindt u het geen tijd dat er een maximumprijs komt voor die maskers? Vindt u niet dat de btw op die maskers 0 % zou moeten zijn?

01.06 Raoul Hedebouw (PVDA-PTB): La première ministre a promulgué la directive prévoyant que chacun doit porter un masque dans les transports publics. Le port du masque est en outre fortement recommandé dans les magasins notamment.

Le premier problème est le prix de ces masques. Avant la crise, une boîte de 50 masques coûtait 6 euros; aujourd'hui, elle coûte pas moins de 32 euros. Comment la première ministre explique-t-elle cette différence? Plus une marchandise est nécessaire, plus elle est chère! Si l'urgence est telle, le prix ne devrait-il pas baisser?

Pour la gestion des masques, la première ministre a nommé six ministres: De Block pour la qualité, De Backer pour les masques FFP2 et les masques chirurgicaux, Muylle pour les filtres, Goffin pour les commandes et la première ministre pour la coordination de l'ensemble. Et ces masques font toujours défaut! Pire encore: sur le marché privé, de grands acteurs commerciaux tels que Carrefour et Colruyt révèlent soudainement qu'ils ont des millions de masques en stock dès lors qu'ils sont autorisés à les vendre. N'est-il pas grand temps de fixer un prix maximum pour les masques et de

ne pas prélever la TVA?

01.07 Magali Dock (MR): Monsieur le président, madame la première ministre, chers collègues, les décisions prises au fil de la crise et les efforts de chacun ont rendu possible un déconfinement graduel. Les indicateurs sanitaires encourageants ont permis au Conseil national de sécurité d'annoncer hier l'activation de la phase 1B du plan de déconfinement, qui est axée sur la réouverture des commerces et offre une nouvelle possibilité: celle d'accueillir chez soi quatre personnes – toujours les mêmes.

Madame la première ministre, vous avez répondu à la détresse affective de la population et avez tenu compte de l'appel de nos concitoyens en leur apportant des réponses concrètes. Je reprends vos mots: "L'éloignement de ceux qu'on aime est insupportable."

Fase 1B zoekt op die manier een evenwicht tussen de economische en de familiale aspecten.

Natuurlijk kunnen de nieuwe maatregelen met betrekking tot de sociale contacten extra risico's voor de verspreiding van de ziekte opleveren. Wij moeten de maatregelen zien als een contract met alle burgers. Iedereen moet zijn of haar verantwoordelijkheid nemen voor alle contacten die hij of zij in de komende dagen aangaat. De lockdownmaatregelen worden geleidelijk opgeheven. Dat moet zorgvuldig gebeuren. Een combinatie van verschillende hulpmiddelen zal nodig zijn, zoals veiligheidsmaatregelen, testing en het gebruik van mondmaskers.

Madame la première ministre, concernant l'accessibilité et la disponibilité des masques sur le marché, pouvez-vous nous assurer que ceux qui seront proposés en grande surface ne le seront pas au détriment du personnel médical? Quelle est la teneur de l'accord qui a été conclu avec la grande distribution au sujet de leur approvisionnement? Pourquoi avoir fait appel à ce secteur? Des mesures sont-elles envisagées en cas de nouvelle pénurie?

01.08 Karin Jiroflée (sp.a): Mevrouw de eerste minister, in de exitstrategie, waarvan u gisteren de volgende stappen aankondigde, spelen mondmaskers een belangrijke rol. Als men geen afstand kan bewaren, vormen ze een bijkomende bescherming. Dat hebt u zelf al meerdere keren gezegd. Ze zijn verplicht op het openbaar vervoer. Ze zijn aanbevolen in de winkels. Vanaf volgende week zijn ze nodig in de scholen.

Van bij het begin van de crisis rezen er vragen over de beschikbaarheid en de verspreiding van de maskers en de manier waarop de regering daarmee omging. Zo hebt u toelating aan de supermarkten gegeven om weer met de verkoop ervan te straten. Zij hadden de voorbije weken een grote stock, die ze nu weer kunnen verkopen.

Mevrouw de eerste minister, in sommige sectoren van de zorg waren er de voorbije weken nog tekorten. We wisten dat ze een belangrijke

01.07 Magali Dock (MR): Tijdens fase 1B van de exitstrategie mag een gezin vier personen uitnodigen. U hebt rekening gehouden met de affectieve noden van de burgers en bent aan hun verzuchtingen tegemoetgekomen.

Dans la phase 1B, un équilibre est recherché entre les considérations économiques et familiales. Les nouvelles mesures en matière de contacts sociaux peuvent entraîner des risques accrus de propagation du virus et doivent, dès lors, être considérées comme un contrat conclu avec tous les citoyens, chacun acceptant d'assumer ses responsabilités. Le déconfinement progressif doit être réalisé avec rigueur et s'accompagner de mesures de sécurité, de tests et du port de masques.

Garandeert u dat de verkoop van mondmaskers in supermarkten niet in het nadeel zal uitdraaien van de gezondheidswerkers? Welk akkoord werd er met de sector gesloten? Waarom heeft men op die sector een beroep gedaan? Wat zal men doen als er opnieuw een tekort ontstaat?

01.08 Karin Jiroflée (sp.a): Les masques, en tant que protection supplémentaire, occupent une place importante dans la stratégie de déconfinement. Leur port est obligatoire dans les transports en commun, il est recommandé dans les commerces et il sera obligatoire dans les écoles. Beaucoup d'encre a déjà coulé à propos de la disponibilité et de la distribution de ces masques et du rôle du gouvernement en la matière. Les supermarchés sont à présent de nouveau autorisés à écouler leurs stocks considérables. Pourquoi le

rol zouden spelen in de exitstrategie voor alle mensen. Waarom hebt u dan geen beroep gedaan op die grote stock bij de supermarkten? Klopt het dat er een concreet plan was om die voorraad uit de supermarkten via de apotheken gratis aan de mensen ter beschikking te stellen en dat u daarop bent teruggekomen? Waarom bent u daarop teruggekomen?

Een ander aspect betreft uw belofte om aan alle mensen van ons land gratis stoffen mondmaskers en filters te bezorgen. Hoe zit het daarmee, mevrouw de eerste minister? De mondmaskers zijn sinds afgelopen maandag verplicht maar werden gisteren pas besteld, heb ik mij laten vertellen? Wanneer zullen onze burgers ze in de bus krijgen?

01.09 Patrick Prévot (PS): Monsieur le président, madame la première ministre, de nombreux soignants manquent encore de masques et s'exposent à des risques de contamination parce que votre gouvernement n'a pas pris les choses en main pour éviter les pénuries.

Des prix démentiels sont pratiqués sur les masques, sur les gels hydroalcooliques mais également sur tout le matériel de protection parce que votre gouvernement n'a pas souhaité encadrer les prix.

Les masques en tissu promis pour chaque citoyen et les filtres nécessaires ne sont toujours pas disponibles parce que votre gouvernement a manqué de prévoyance et vous avez reporté la charge sur le dos des bourgmestres de ce pays.

Et voilà que, du jour au lendemain, la grande distribution peut vendre des masques, alors que, jusque-là, c'était exclusivement réservé aux pharmacies depuis le début de l'épidémie. Ces pharmaciennes et pharmaciens avaient également un rôle de contrôle pour permettre un usage adéquat de ces masques. Ces conseils d'utilisation sont importants. Ce n'est d'ailleurs pas votre ministre, Koen Geens, qui me démentira.

Ce sont donc des millions de masques ayant l'apparence de masques chirurgicaux qui ont débarqué dans les rayons de la grande distribution à des prix très compétitifs mais dont la qualité est déjà remise en cause tant par de nombreux professionnels de la santé que par les premiers acheteurs.

À côté de ce nouveau marché florissant pour la grande distribution, alors que le port du masque est imposé dans les transports en commun, des distributeurs ont débarqué dans nos gares avec des masques en tissus vendus jusqu'à 15 euros par pièce.

Madame la première ministre, vous devez absolument remettre de l'ordre dans ce capharnaüm. Comment la grande distribution a-t-elle pu constituer de tels stocks, alors que votre gouvernement peine encore à fournir des masques de qualité en suffisance à l'ensemble des prestataires de soins et des hôpitaux? Qu'en est-il du contrôle de la qualité de ces masques vendus dans la grande distribution? Comment s'assurer de la bonne utilisation pour les citoyens? Enfin, question subsidiaire, votre gouvernement va-t-il, oui ou non, fournir un

gouvernement n'a-t-il pas recouru à ces stocks pour pallier les pénuries dans certains secteurs de soins? L'idée de mettre les stocks des supermarchés gratuitement à la disposition de la population par l'entremise des pharmacies a-t-elle été évoquée à un quelconque moment? Dans l'affirmative, est-il exact que la première ministre a fait marche arrière sur ce point? Quand nos concitoyens recevront-ils les masques en tissu et les filtres gratuits promis?

01.09 Patrick Prévot (PS): Er zijn te weinig mondmaskers voor het zorgpersoneel, voor het beschermingsmateriaal worden er exorbitante prijzen aangerekend, de beloofde mondmaskers voor iedereen en de benodigde filters zijn niet beschikbaar, en dat allemaal omdat de regering niet gedaan heeft wat ze moest doen. De supermarkten mogen opeens wel mondmaskers verkopen, terwijl voordien enkel de apotheken dat mochten. Zo zijn er miljoenen mondmaskers opgedoken die aan competitieve prijzen verkocht worden, maar waarvan de kwaliteit ter discussie gesteld wordt.

Hoe konden de supermarkten aan die stocks komen? Wordt de kwaliteit van die mondmaskers gecontroleerd? Zal de regering alle burgers een gratis mondmasker bezorgen?

masque en tissu gratuit à chaque citoyen? Ou bien avez-vous définitivement prévu de vous décharger sur les bourgmestres de ce pays?

01.10 Catherine Fonck (cdH): Monsieur le président, madame la première ministre, hier, vous avez appelé les citoyens au civisme et au sens des responsabilités de chacun. Tout cela pour éviter une recrudescence de l'épidémie. Tout comme vous, je pense que chacun a un rôle à jouer. Si chacun de nous s'y met, nous irons tous mieux et nous pourrions reprendre nos activités, voir nos proches, reprendre la vie, très simplement, même si ce sera autrement.

Ceci étant, quand on passe un contrat, il y a des devoirs de part et d'autre. Vous ne pouvez pas mettre la responsabilité de ce qui se passera dans les prochaines semaines sur les épaules des citoyens sans assumer vous-même vos devoirs. Pour ce qui concerne vos devoirs, il s'agit d'abord et avant tout de se donner tous les moyens pour éviter un rebond.

Les clés de la réussite sont connues. Il y a les équipements de protection. Oui, il y a toujours des soignants, aujourd'hui, qui n'ont pas ce qu'il leur faut pour reprendre les activités médicales et paramédicales qui ont été gelées ces dernières semaines. Oui, il est étonnant, à côté de cela, de voir un stock de millions de masques, constitué, selon le secteur, depuis des semaines, au sein de la grande distribution, alors que certains soignants désespèrent d'en avoir encore.

La clé de la réussite, c'est aussi un *testing*. Il a fallu attendre ce 4 mai pour que tout patient suspect puisse être testé. Cela aurait dû être mis en place depuis des semaines. L'utilisation et les directives de sérologie ne sont toujours pas définies. Des laboratoires sont toujours laissés de côté plutôt que de rassembler toutes les énergies.

Une autre clé de la réussite est le *tracing*, qui doit être au cœur de la stratégie de déconfinement. Les premiers appels se font seulement aujourd'hui. On le sait, 2 000 personnes pour le *tracing* d'un virus aussi rapide que le COVID-19 et qui touche des patients qui, pour la plupart, sont asymptomatiques, cela ne suffira pas en termes d'efficacité.

Madame la première ministre, c'est vrai que je radote cela depuis des semaines. Mais je continuerai à le radoter jusqu'à ce que ce soit en place et que ce soit efficace, parce que les gouvernements sont en retard. Les gouvernements doivent dès lors accélérer pour assumer leur part de responsabilité.

Je vous remercie.

01.11 Kristof Calvo (Ecolo-Groen): Mevrouw de eerste minister, eerst en vooral wil ik mij aansluiten bij een aantal woorden van lof en waardering van bepaalde collega's. De heer Lachaert heeft het heel handig en creatief geformuleerd, toen hij zei dat u met veel *power* en *to the point* sprak. Zelf heb ik vooral genoten van het beetje humor bij het begin. Humor en zelfrelativering kunnen ons land en de politiek wel gebruiken in deze moeilijke omstandigheden, misschien zelfs vooral in deze moeilijke omstandigheden.

01.10 Catherine Fonck (cdH): Net zoals u denk ik dat iedereen zijn steentje kan bijdragen om een einde te maken aan de epidemie. Een contract houdt echter wederzijdse verplichtingen in: zo is het uw taak om te allen prijze een heropflakking te voorkomen.

Er is nog steeds een tekort aan beschermingsmateriaal voor het zorgpersoneel, terwijl er in de distributiebedrijven al wekenlang mondmaskervoorraden aangelegd worden. Het heeft tot vorige maand geduurd voor alle patiënten bij wie COVID-19 vermoed werd getest konden worden. De richtlijnen voor de serologische tests zijn nog altijd niet vastgelegd, en bepaalde labo's laat men links liggen.

Terwijl het contactonderzoek een centrale pijler van de exitstrategie is, zijn de eerste mensen vandaag pas opgebeld. De 2.000 medewerkers die hiervoor ingezet zullen worden, zullen niet volstaan. Zult u voor uw part uw verantwoordelijkheid opnemen?

01.11 Kristof Calvo (Ecolo-Groen): Je m'associe aux paroles élogieuses et aux marques d'estime que d'autres ont déjà exprimées à l'égard de la première ministre. Une pointe d'humour et d'autocritique ne peuvent en effet pas faire de mal dans ce contexte difficile. Je me réjouis également

Ik ben ook blij dat u gehoor hebt gegeven aan een brede roep om niet alleen onze economie weer op te starten, maar ook onze samenleving, iets wat onze fractie ook had aangekaart. Ik ben blij dat daar gevolg aan is gegeven. Dat wij die stap kunnen zetten – dat vind ik heel fundamenteel –, dat wij mensen weer bij elkaar kunnen brengen, is vooral de verdienste niet van een bepaalde fractie of van de regering, maar van onze landgenoten zelf. Het is hun discipline die vandaag voor het begin van de vrijheid zorgt. Laat ons dus vooral die lijn doortrekken. Wij hebben geen politiestaat nodig, wij willen dat niet. Wij hebben vooral een staat van vertrouwen nodig. Dat trekt ons vandaag beetje bij beetje uit de crisis en moet ook het vervolg zijn in de komende tijd.

Ik zie echter wel twee pijnpunten, mevrouw de eerste minister.

Het eerste pijnpunt zijn de mondmaskers. Ook wij vragen ons af hoe het kan dat een stock van mondmaskers onderbenut bleef. Net omdat wij willen heropstarten, hebben wij een mondmasker nodig voor alle Belgen. Ik begrijp bijvoorbeeld niet dat wij in onze stations aan mensen die naar hun werk trekken 15 euro durven vragen voor een mondmasker.

Het tweede pijnpunt is het openbaar vervoer. Overal in de wereld ziet men steden, ook onze hoofdstad, ruimte geven aan voetgangers en fietsers. Wat wij absoluut moeten vermijden, is dat de heropstart ook de heropstart wordt van de files en de slechte luchtkwaliteit. Daarom wil ik veel meer aandacht van de regering vragen voor de heropstart van het openbaar vervoer in veilige omstandigheden, maar ook om pendelaars te overtuigen om te kiezen voor de trein, om iedereen gezond en wel weer op ons openbaar vervoer te krijgen. Dat is voor onze gezondheid op lange termijn heel belangrijk.

01.12 **Sophie Wilmès**, première ministre: Monsieur le président, laissez-moi commencer cette intervention par ce point qui devient une habitude: l'analyse de l'évolution des données épidémiologiques.

Le taux de reproduction du virus continue de baisser. C'est plutôt une bonne nouvelle. Il était estimé en début de semaine à 0,6 – contre 0,79 il y a 10 jours.

Le nombre de nouvelles hospitalisations enregistré chaque jour continue également de diminuer. Depuis ce dimanche, moins d'un tiers des lits en soins intensifs sont occupés. Le nombre de lits d'hôpitaux occupés a aussi été divisé par deux par rapport à début avril. On est à 3 000 au lieu de 6 000. Le nombre de décès semble quant à lui effectivement se stabiliser mais si chaque vie sauvée est une victoire, cela ne permet pas d'atténuer la souffrance de ceux qui sont confrontés à la perte d'un proche. Ce sont des évolutions positives mais cela n'empêche pas de continuer à considérer pleinement, dans toute son envergure, la difficulté de la situation.

Wat de afbouw betreft, we spreken inderdaad niet echt over een afbouw, maar over een versoepeling van de inperking, meer dan een exit. Dat weerspiegelt beter de fasering van het proces. We zullen onze vrijheid langzaam, stap voor stap terugwinnen, naarmate de gezondheidssituatie verbetert. Ik herinner u eraan dat we maandag 4 mei 2020 de eerste fase van het afbouwplan zijn ingegaan, waardoor een deel van onze economie weer op gang is gekomen.

que la première ministre n'ait pas seulement appelé à une relance de notre économie, mais également à un rétablissement de nos liens sociaux. Grâce à la discipline de nos compatriotes, nous retrouvons à présent un début de liberté. Ne soyons pas un État policier mais un État où règne la confiance.

Il n'empêche que nous nous demandons comment un stock de masques buccaux a pu rester à ce point sous-exploité. Je ne comprends pas davantage comment nous osons demander aux navetteurs qui fréquentent nos gares 15 euros pour un masque buccal.

Par ailleurs, le gouvernement devrait consacrer une plus grande attention au redémarrage des transports publics dans des conditions sûres, mais lors de cette reprise, il doit également songer à faire la promotion du train comme alternative saine aux embouteillages et à la mauvaise qualité de l'air.

01.12 Eerste minister **Sophie Wilmès**: Het reproductiegetal van het virus blijft dalen (0,6 tegen 0,79 10 dagen geleden), het aantal ziekenhuisopnames ook (3.000 in plaats van 6.000). Sinds zondag is minder dan een derde van het aantal bedden op intensieve zorgen bezet. Het aantal overlijdens lijkt zich te stabiliseren. Dat zijn bemoedigende cijfers!

Plutôt que de parler de sortie, nous parlons d'un assouplissement progressif du confinement. Nous retrouvons peu à peu notre liberté. La première phase a débuté le 4 mai, avec la remise sur les rails d'une partie de l'économie.

Ik herhaal het, achter deze bedrijven en winkels die hun activiteiten hebben kunnen hervatten, zitten inderdaad jobs, maar dat is niet het enige. Achter die jobs zijn er vrouwen en mannen die zich willen ontplooiën, en simpel gezegd, ook hun kost willen verdienen.

Op basis van de evolutie van de gezondheidssituatie en andere indicatoren, zoals de beschikbaarheid van de beschermingsmiddelen, de operationaliteit van de testing en tracing, gaven de experts groen licht om de volgende fase van het afbouwplan te beginnen. We weten dat het moeilijk, zelfs ondraaglijk, is dat we onze geliefden niet kunnen zien. We begrijpen dit emotionele leed en we delen het. Daarom heeft de Nationale Veiligheidsraad beslist om vanaf komende zondag 10 mei 2020 een verdere uitbreiding van de sociale contacten toe te staan.

Ter herinnering: op dit moment is het altijd mogelijk om twee mensen te ontmoeten om samen te sporten of een wandeling te maken – ook wel een *wandeltje* genoemd, blijkbaar een nieuw woord in de Nederlandse taal; zij die de persconferentie hebben gevolgd zullen dat wellicht hebben opgemerkt. Deze mogelijkheid blijft ook voor de allerjongsten.

Vanaf 10 mei 2020 kan iedereen inderdaad maximaal vier personen thuis ontvangen, als dat steeds dezelfde personen zijn, met inachtneming van bepaalde voorwaarden om de risico's te beperken.

We beseffen dat er keuzes zullen moeten worden gemaakt. We weten ook dat kiezen moeilijk is. Maar we wilden deze mogelijkheid toch bieden. Om het aantal contacten te beperken om de verspreiding van het virus niet te bevorderen, zal het noodzakelijk zijn om deze contacten te beperken tot altijd dezelfde mensen. Het sociaal contact vereist dus dat de personen die worden uitgenodigd zich ertoe verbinden alleen bij elkaar op bezoek te gaan.

Belangrijk is en blijft dat iedereen de veiligheidsafstand moet bewaren. Dat blijft het sleutelement voor onze gezondheid.

Het is evident dat de regels over de afbouw altijd ingewikkelder zullen zijn dan de regels voor een simpele lockdown. Dat is de reden waarom wij op de burgerzin en het verantwoordelijkheidsbesef van iedereen moeten kunnen rekenen. Zij zijn inderdaad de sleutelementen in de afbouwstrategie.

Cela ne veut pas dire, madame Fonck, que l'on place sur les épaules des citoyens toute la responsabilité de la situation actuelle. Mais il ne convient pas de ne pas compter sur la population belge ou de penser qu'elle est incapable de comprendre qu'en respectant les règles, elle s'assure de deux choses: non seulement de sa propre sécurité et de celle des personnes qu'elle aime, mais en plus, du maintien du petit peu de liberté qu'il lui reste encore et qu'elle aimerait bien pouvoir développer davantage.

Dit systeem moet het ook gemakkelijker maken om de contacten te traceren die tussen mensen hebben plaatsgevonden als een van hen

Sur la base de l'évolution de la situation sanitaire, de la disponibilité des équipements de protection et des possibilités de dépistage et de traçage, les experts ont donné le feu vert pour la phase suivante. Afin de répondre à la détresse de la population qui souffrait de ne plus voir ses proches, le Conseil national de sécurité a décidé que les contacts sociaux pouvaient être élargis dès le dimanche 10 mai.

Actuellement, il est déjà autorisé de se promener ou de faire du sport en compagnie de deux personnes. Cette possibilité demeure pour les plus jeunes. À partir du 10 mai, chacun pourra recevoir, chez lui, un maximum de quatre personnes, toujours les mêmes et moyennant respect de certaines conditions. Le choix est difficile mais pour ne pas favoriser la propagation du virus, il faut que ce soit toujours les mêmes personnes. Les règles de distance restent valables, elles sont au cœur de la politique de lutte contre le virus.

Il est logique que les règles de déconfinement progressif soient plus complexes que celles d'un *lockdown* pur et simple. C'est pourquoi il est essentiel que nous puissions compter sur l'esprit de citoyenneté et le sens des responsabilités de chacun.

We leggen de verantwoordelijkheid niet volledig bij de burgers, maar moeten erkennen dat zij voldoende gezond verstand hebben om te beseffen dat de naleving van de regels niet alleen bevorderlijk is voor hun eigen veiligheid, maar ook voor die van anderen en voor het stukje vrijheid dat ons nog rest en dat we graag snel weer willen uitbreiden.

Ce système devrait permettre de retracer plus aisément les contacts

positief test op COVID-19.

Wij zullen inderdaad blijven bekijken hoe wij de sociale contacten kunnen uitbreiden naargelang de volgende fases worden ingezet. Volgens de virologen – dit moet ik al zeggen – zal dat niet mogelijk zijn voor 18 mei; dat moet ook heel duidelijk zijn.

Vous savez aussi que le 11 mai marquera la réouverture des commerces, qui sera soumise également à des conditions strictes, ce qui m'amène à la question relative aux marchés.

Je comprends les interrogations à ce sujet. Il est vrai que ces derniers ne pourront pas avoir lieu, à ce stade. Seuls les marchands ambulants alimentaires et non alimentaires isolés seront autorisés à reprendre leur activité sur leur emplacement habituel, moyennant l'accord des autorités locales. Je comprends la déception qui découle de cette décision qu'on peut expliquer partiellement.

Tout d'abord, il faut savoir que le déconfinement est un processus qui doit se faire pas à pas. À chaque pas, on crée de nouvelles opportunités pour certains, mais pas pour tous. Je comprends que ceux qui doivent encore attendre une semaine trouvent cela injuste, mais il faut comprendre qu'on ne peut pas ouvrir en même temps tout le champ des possibles, même si, a priori, une activité en tant que telle ne présente pas plus de risques qu'une activité qui est déjà autorisée.

Ensuite, se pose la question de la multiplication des possibilités de contacts. La même difficulté est rencontrée par les musées qui peuvent d'ailleurs s'organiser dès à présent, même si leur ouverture n'est toujours pas autorisée, situation qu'on espère bientôt pouvoir modifier.

Pour en revenir à la question de la réouverture des marchés, il faut également savoir que les autorités communales sont pleinement mobilisées pour pouvoir organiser la réouverture des commerces dans les meilleures conditions. Cela leur demande énormément d'énergie. Comme vous l'avez dit, certaines communes ont décidé de distribuer des masques à leurs concitoyens. Tout le monde met sa pierre à l'édifice pour gérer cette crise. La réouverture des marchés nécessitera également une certaine organisation et il faut laisser le temps aux communes pour ce faire.

Quoi qu'il en soit, je vous confirme que l'objectif est de définir les conditions pour que l'ouverture des marchés puisse avoir lieu le 18 mai prochain.

Zoals ik heb aangegeven, gaan wij stap voor stap vooruit, met de nodige voorzichtigheid en volgens de evolutie van de gezondheidssituatie. Ik wil u eraan herinneren dat niets vaststaat en dat wij, indien nodig, altijd op de genomen versoepelingsmaatregelen terug kunnen komen.

d'une personne testée positive au COVID-19.

Nous examinerons la manière d'élargir davantage encore les contacts sociaux au fur et à mesure de la mise en œuvre des phases suivantes. Selon les virologues, une telle évolution ne sera cependant pas envisageable avant le 18 mai.

Op 11 mei gaan de winkels weer open, maar de markten nog niet. Met toestemming van de lokale overheden zullen individuele marktkramers op hun gebruikelijke standplaats hun activiteit mogen heropnemen. Ik begrijp dat dit voor teleurstelling zorgt maar de exitstrategie is een geleidelijk proces dat voor sommigen gefaseerd nieuwe mogelijkheden creëert en voor anderen niet. Zelfs als een activiteit op zich niet meer risico's met zich meebrengt dan een andere die al mag plaatsvinden, blijven herhaalde mogelijke contacten problematisch. We kunnen niet alles tegelijkertijd heropenen.

De gemeentebesturen werken hard om de heropening van de winkels en de markten onder de best mogelijke omstandigheden te laten verlopen. Nu moeten we de voorwaarden vastleggen waaraan er voldaan moet zijn opdat de markten op 18 mei opnieuw zouden mogen plaatsvinden.

Rien n'est cependant coulé dans le marbre. Si cela s'avère nécessaire, nous pourrions toujours revenir sur les mesures d'assouplissement.

Er begint inderdaad een nieuwe fase op 18 mei 2020, de tweede fase, en hopelijk zullen bijkomende versoepelingen mogelijk zijn. Ik denk bijvoorbeeld aan de heropening van de markten, waarover wij net hebben gesproken. Ik denk ook aan de heropstart van de contactberoepen, de musea en de dierenparken, de hervatting van de sporttrainingen in open lucht, alsook aan de uitbreiding van het aantal personen dat een begrafenis, of een huwelijk mag bijwonen, belangrijke levensmomenten waarover de heer Verherstraeten een vraag heeft gesteld.

Hoewel het belangrijk is om perspectief te geven, wil ik u eraan herinneren dat de situatie waarin wij ons bevinden, ongezien is en dat de epidemische onzekerheid ons verhindert duidelijk aan te geven waarop wij hopen.

Wat de mondkmaskers betreft, het dragen van een mond- en neusbescherming is in bepaalde omstandigheden verplicht of aanbevolen. Het is verplicht op het openbaar vervoer, in de luchthaven, op het werk, indien geen veilige afstand kan worden gehouden, en op school, in ieder geval voor de leerlingen ouder dan 12 jaar en de personeelsleden, gedurende de hele dag. Het is sterk aanbevolen vanaf half mei 2020 naar aanleiding van de heropening van de winkels. Ik herhaal dat de beste manier om zich te beschermen, erin bestaat het aantal contacten te beperken en veilig afstand te houden.

Alle bevoegdheidsniveaus stellen alles in het werk om iedere burger een gratis mond- en neusbescherming aan te bieden. Het doel is om alle mogelijke kanalen te activeren.

J'ai entendu les charges de M. Prévot et du PS contre le gouvernement fédéral. Néanmoins, je rappelle que celui-ci s'inscrit dans cette volonté partagée par les communes, les villes, les Régions et les Communautés en soutenant l'échelon régional, compétent pour la prévention. Ne l'oubliez pas, ne l'oubliez pas!

Donc, nous voulons leur apporter un soutien. De quelle manière? Nous avons commandé 12 millions de masques en tissu, qui arriveront à la fin du mois. Pourquoi les avoir choisis en tissu? Parce que nous savons que la crise sera longue. Aussi avons-nous préféré privilégier des masques d'utilisation durable. De même, nous avons commandé 22 millions de filtres, qui permettent d'élever le niveau de protection des masques faits maison. Et puis, en effet, les pharmacies et les commerces peuvent de nouveau vendre des masques chirurgicaux aux citoyens.

Permettez-moi un petit mot au passage sur les pharmaciens, dont nous devons aussi saluer l'engagement et le professionnalisme. En tout temps, évidemment, mais en particulier durant cette crise, les conseils qu'ils prodiguent sont précieux.

Pour en revenir à la décision prise, elle découle de la fin de la pénurie sur le marché. Je rappelle que le stock stratégique interfédéral reste

J'espère que le 18 mai, je pourrai vous annoncer de nouveaux assouplissements, tels que la réouverture des marchés, des musées ou des parcs animaliers, la reprise des professions de contact ou des entraînements sportifs en plein air. Nous pourrions peut-être aussi augmenter le nombre de personnes autorisées à participer à des funérailles ou à des mariages. Il est certes important d'offrir des perspectives, sans perdre de vue toutefois que nous naviguons dans des eaux totalement inconnues.

Le port d'un masque qui couvre le nez et la bouche est obligatoire dans les transports publics, dans les aéroports, au travail s'il est impossible de respecter une distance saine et à l'école pour le personnel et les enfants de plus de 12 ans. À partir de la mi-mai, il sera également vivement recommandé dans le cadre de la réouverture des commerces. La limitation du nombre de contacts et le respect de la distance saine demeurent néanmoins la meilleure protection. Les différents niveaux de pouvoir s'emploient à fournir un masque gratuit à chaque citoyen.

Ik heb de heer Prévot en de PS tegen de federale regering van leer horen trekken. U mag niet vergeten dat deze regering samen met de gemeenten, de steden, de Gewesten en de Gemeenschappen het gewestelijke niveau, dat voor de preventie bevoegd is, wil ondersteunen. Met dat oogmerk hebben we 12 miljoen – herbruikbare – stoffen mondkmaskers besteld, die eind deze maand zullen geleverd zullen worden, alsook 22 miljoen filters. Aangezien er geen tekorten meer zijn, geven wij de apotheken en de winkels opnieuw de toestemming om chirurgische mondkmaskers te verkopen. De interfederale strategische reserve blijft voorbehouden aan het gezondheids- en het veiligheidspersoneel. Er zijn 40 miljoen mondkmaskers beschik-

réservé à la destination du personnel de santé et de sécurité. Nous avons encore en stock 40 millions de masques disponibles sur demande. De son côté, la grande distribution s'est, en effet, engagée à commander – en plus de l'intervention fédérale – 5 millions de masques chirurgicaux par semaine au bénéfice du stock fédéral ou interfédéral. Vous voyez que cette ouverture permet aussi d'alimenter notre propre réserve. En outre, si la situation sanitaire devait l'exiger, la grande distribution a promis de céder l'intégralité de son stock de masques à l'État belge.

En ce qui concerne les masques chirurgicaux vendus dans les commerces, leur qualité est variable tout en répondant aux normes de l'Agence fédérale des médicaments et des produits de santé. Ces masques sont contrôlés à deux reprises: dans leur pays de départ et à leur arrivée par les douanes belges. Est-il nouveau que les grandes surfaces puissent en vendre? Non! Cette prérogative n'est pas inédite, puisqu'elle préexistait à l'arrêt royal du 23 mars dernier. Néanmoins, comme dans d'autres pays, c'est bien dans le cadre de la stratégie de déconfinement et de la nécessaire mise à disposition généralisée de masques de protection pour les citoyens que le gouvernement fédéral et le secteur ont décidé de travailler de concert. Lorsque nous avons levé ce fameux arrêt royal, nous sommes simplement revenus à une situation antérieure: à savoir que la grande distribution pouvait aussi vendre des masques. Nous lui avons donc simplement rendu cette possibilité qui lui avait été ôtée.

Pour ma part, je pense qu'on ne peut pas reprocher au gouvernement de prendre des décisions pour que toutes sortes de masques soient disponibles sur le marché, quand précédemment, on nous en reprochait la pénurie. Je vous rappelle que tout cela se fait dans un cadre précis de réserve fédérale activée, renforcée et réservée au personnel soignant.

Une question a été posée sur la diminution de la TVA perçue à 6 %, mesure déjà activée. J'entends bien la question du prix des masques. C'est vrai que d'aucuns profitent de la situation de manière éhontée; ce n'est pas acceptable. Cela dit, arrêtons les raccourcis! Nous sommes dans un marché mondial. La loi de l'offre et de la demande est un principe économique de base. Vous pouvez ne pas l'aimer, mais faire semblant qu'il n'existe pas, c'est aussi mentir à la population.

En ce qui concerne plus particulièrement le *testing*, il faut savoir que 500 000 tests ont déjà été effectués sur notre territoire. Nous sommes dans le top 3 des pays européens qui testent leur population. On nous compare toujours à de grands pays, qui se sont fait remarquer positivement pour leur niveau de *testing*. Je dois dire, sans les citer, que nous sommes au-dessus de ce niveau de *testing*. Cela suffit-il? Toute la population est-elle déjà testée? Onze millions cinq cent mille personnes en Belgique sont-elles testées? Non! Comme c'est d'ailleurs le cas dans d'autres pays. Faut-il pouvoir élargir la capacité de *testing*? Certainement! Nous en sommes, aujourd'hui, à 25 000 tests par jour. Nous comptons l'augmenter. Pour cela, des conditions sont à respecter. Il faut que les règles déterminant qui peut être testé soient élargies. Elles l'ont déjà été une fois. Nous espérons qu'elles puissent l'être davantage.

baar op aanvraag. De supermarkten hebben zich ertoe verbonden om boven op de bestellingen van de federale regering 5 miljoen chirurgische maskers per week voor de federale of de interfederale stock te bestellen en ze hebben beloofd om, wanneer de situatie dat zou vereisen, hun volledige voorraad aan de Staat af te staan.

De kwaliteit van de chirurgische maskers die in de winkels verkocht worden is nogal wisselend, maar beantwoordt wel aan de normen van het FAGG. Ze worden gecontroleerd in het land van waaruit ze verstuurd worden, en ook bij aankomst door de Belgische douane. De federale regering en de sector hebben besloten om in het kader van de exitstrategie samen te werken. De verkoop van mondkmaskers in de winkels was vóór de uitvaardiging van het bijzonderemachtenbesluit van 23 maart mogelijk. We zijn dus gewoon teruggekeerd naar een 'normale' situatie.

Niemand kan de regering verwijten dat ze toestemming geeft om allerlei soorten mondkmaskers op de markt te brengen, terwijl men diezelfde regering het tekort aan mondkmaskers verweten had. Dat gebeurt binnen de duidelijke grenzen van de federale reserve. Die reserve wordt aangesproken, aangevuld en voorbehouden voor het zorgpersoneel. Er wordt een verlaagd btw-tarief van 6 % gehanteerd. Het is onaanvaardbaar dat sommigen misbruik maken van de situatie, maar op de wereldwijde markt geldt het economische basisprincipe van vraag en aanbod, of men dat nu wil of niet.

Ons land heeft al 500.000 tests uitgevoerd. Daarmee staan we in de top 3 in Europa. We moeten die capaciteit van 25.000 tests per dag nog opdrijven door de testvoorwaarden uit te breiden.

De **voorzitter**: Mevrouw de eerste minister, ik dank u voor uw gedetailleerd antwoord.

U hebt allemaal een minuut om te repliceren, maar ik zal wat soepeler zijn, gelet op de spreektijd die ik ook aan de regering heb toegekend. De replieken graag maximum anderhalve minuut.

01.13 François De Smet (DéFI): Madame la première ministre, je vous remercie pour vos réponses.

En ce qui concerne les marchés, plusieurs pays en Europe ont fait le choix de déjà les ouvrir, notamment la France. J'entends votre argument selon lequel, même si cela peut paraître injuste et qu'il n'y a pas de raison rationnelle de privilégier les uns par rapport aux autres, on ne peut tout ouvrir en même temps. Sauf que, ouvrir des marchés, dans des conditions sanitaires strictes évidemment, aurait sans doute permis de désengorger les supermarchés et un grand nombre de commerces.

Et là, pour le coup, on peut se demander si on ne passe pas à côté d'une occasion. Par jeu de vases communicants, on aurait pu, à mon avis, réussir le déconfinement sur ce plan, à la fois en ouvrant et les commerces et les supermarchés.

Vous parlez, et vous avez bien raison, des communes qui doivent se préparer à cette ouverture. Précisément – j'ai cité les villes de Charleroi et Bruxelles – certaines villes et communes s'étaient préparées activement à pouvoir réouvrir les marchés rapidement. Certes, la perspective du 18 mai, c'est mieux que rien, mais je continue à penser que nous avons peut-être raté une opportunité et que nous aurions pu les ouvrir plus tôt.

01.14 Servais Verherstraeten (CD&V): Mijnheer de voorzitter, mevrouw de eerste minister, u sprak in uw moedertaal over *pas à pas*. Ik wil daaraan toevoegen: *pas à pas on va loin*.

Er zijn mensen hier in deze zaal en erbuiten die er een specialiteit van maken om op elke slak zout te leggen. Daartegenover staat echter een veel grotere meerderheid van mensen in ons land die dankzij hun verantwoordelijkheidsgevoel vrijheid hebben herwonnen. En die vrijheid, collega's, kunnen wij alleen maar behouden en uitbreiden als wij die discipline verder aan de dag blijven leggen.

Mevrouw de eerste minister, het verheugt mij dat u diverse dingen in het vooruitzicht hebt gesteld, uiteraard op voorwaarde dat de cijfers gunstig blijven evolueren.

Ik wil nog één bijzonder aandachtspunt, dat voor mijn fractie ook belangrijk is, onder uw aandacht brengen. De komende weken moeten wij ook zeer veel bijzondere aandacht hebben voor de jeugd en de jeugdkampen. De jongeren gaan volgende week terug naar school. Er moet ook aandacht zijn voor de speelpleintjes. Wij moeten daar op een gezonde en veilige wijze stappen vooruit zetten.

01.15 Barbara Pas (VB): Mevrouw de eerste minister, de regel van drie zou iedereen moeten kennen. Uw regel van vier is helaas iets minder bevattelijk. Het is nog altijd onduidelijkheid troef.

Ondertussen blijft het voor marktkramers, voor ondernemers, voor

01.13 François De Smet (DéFI): Verscheidene Europese landen hebben beslist om de markten weer te laten plaatsvinden, maar ik hoor u zeggen dat we niet kunnen toestaan dat alle handelszaken tegelijk heropstarten. Indien bij de organisatie van de markten strikte gezondheidsvoorwaarden in acht worden genomen, zouden de markten er niettemin toe kunnen bijdragen dat de toeloop naar supermarkten en andere winkels vermindert.

U zegt dat de steden en gemeenten hierin een actieve rol spelen, maar sommige hadden zich erop voorbereid om snel weer met de markten van start te gaan. Het vooruitzicht van 18 mei is weliswaar beter dan niets, maar ik denk dat we in de exitstrategie meer oog hadden kunnen hebben voor deze handelaars.

01.14 Servais Verherstraeten (CD&V): Certaines personnes cherchent toujours la petite bête, mais la majorité des gens ont retrouvé, grâce à leur sens des responsabilités, une part de liberté. Celle-ci ne pourra être conservée et étendue qu'à condition de rester disciplinés. Nous allons devoir être particulièrement attentifs dans les semaines à venir aux jeunes, aux camps de jeunes et aux plaines de jeux. Là aussi, il convient d'avancer sainement et en toute sécurité.

01.15 Barbara Pas (VB): La communication de la première ministre est à nouveau marquée au coin de la confusion la plus totale. Les commerçants

kleine evenementen, nog altijd wachten op duidelijkheid. Wat de tweedeverblijvers betreft, geeft u zelfs geen uitleg, nog steeds niet, waarom het nodig is die mensen de toegang tot hun eigendom te ontfangen. Eigendomsrecht is voor u blijkbaar enkel het recht een taks te betalen voor een plaats waar men zelfs niet mag verblijven.

En dan de mondmaskers. Mevrouw de eerste minister, als ik het tempo zie waarin minister Geens massaal gedetineerden vrijlaat, zelfs terroristen, meen ik dat u beter massaal kogelvrije vesten kan bestellen om uw burgers te beschermen dan mondmaskers die toch veel te laat geleverd worden.

Ik hoor sommigen zeggen dat uw persconferentie met power en to the point was. Beter doen dan de vorige was niet moeilijk, maar dat staat wel schril in contrast met uw aanpak van de coronacrisis. Die wordt immers gekenmerkt door een aaneenschakeling van blunders, door een tergende traagheid, en door nefaste communicatie.

De versoepeling die wij vandaag krijgen, is er inderdaad dankzij de burgerzin, dankzij het verantwoordelijkheidsbesef van de burgers. Gelukkig kan de regering op de burgers vertrouwen. Maar ik ben ervan overtuigd dat het vertrouwen van de burgers in de regering omgekeerd evenredig is.

01.16 Egbert Lachaert (Open Vld): Mijnheer de voorzitter, het zal voor sommigen natuurlijk nooit genoeg zijn. Bij de vorige Nationale Veiligheidsraad had u het advies gekregen van experts om de winkels te openen op 18 mei, wat u na overleg hebt teruggebracht naar 11 mei. Dat is een week gewonnen voor die winkeliers. Zelfs dan is er kritiek, want het moest een dag vroeger zijn. Een dag vroeger was Moederdag.

Als er nu, onverwacht, weer sociale contacten worden toegelaten met vier mensen in dit moederdagweekend zullen er nog altijd mensen zijn die klagen dat ze met vijf of zes zijn. Zo zal u nooit goed kunnen doen. We moeten stap voor stap vooruitgaan zoals u het pad uitgetekend hebt. De cijfers die dag na dag om 11.00 uur worden meegedeeld gaan de goede richting uit.

Als iedereen verder zijn verantwoordelijkheid opneemt en niet per se voortdurend naar de overheid kijkt om hen te zeggen wat ze moeten doen, maar gewoon zijn of haar gezond verstand gebruikt, zullen we hier op korte termijn uitgeraken. Dan zullen mensen op korte termijn weer naar hun tweede verblijf kunnen gaan, zullen mensen binnenkort naar horecazaken kunnen gaan. Misschien kunnen de zaken sneller gaan dan ze voorspeld waren, maar ze kunnen ook weer trager gaan als we niet allemaal samen ons gezond verstand gebruiken.

Dat is de enige oproep die we moeten onthouden de komende dagen. We gaan naar verzachting van de omstandigheden. Volg die en zorg ervoor dat we niet opnieuw een stap terug moeten doen en dat we uit deze crisis geraken.

01.17 Jean-Marie Dedecker (ONAFH): Mijnheer de voorzitter, mevrouw de eerste minister, ik wist dat u niet hoog oploopt met Vlamingen, maar u loopt blijkbaar ook niet hoog op met West-Vlamingen en zeker niet met kustbewoners.

ambulants et les organisateurs de petits événements attendent toujours que la clarté soit faite sur leur situation. Les propriétaires de résidences secondaires n'ont toujours pas reçu la moindre explication sur l'interdiction qui leur est faite de se rendre dans leur propriété. Les masques que le gouvernement a commandés pour la population seront livrés bien trop tard. La gestion du gouvernement se résume à une accumulation de gaffes, à une lenteur exaspérante et à une communication désastreuse. L'assouplissement des mesures s'explique peut-être par la confiance que le gouvernement place en ses citoyens, mais je suis convaincue que les citoyens, eux, n'ont aucune confiance en leur gouvernement.

01.16 Egbert Lachaert (Open Vld): Pour certains, ce ne sera jamais suffisant. L'ouverture des magasins a précédé d'une semaine la date qui avait été préconisée par les experts, mais des critiques se font entendre parce que les magasins ne peuvent ouvrir déjà pour la fête des mères. Si des contacts sociaux sont à nouveau autorisés jusqu'à quatre personnes, certains se plaignent encore qu'ils n'aient pas été autorisés jusqu'à cinq ou six personnes. Nous devons avancer étape par étape. Les chiffres évoluent dans la bonne direction. Si tout le monde prend ses responsabilités, nous nous en sortirons à bref délai. Si nous ne le faisons pas, nous devrons revenir une étape en arrière.

01.17 Jean-Marie Dedecker (INDEP): Il est clair que la première ministre ne fait pas grand cas des habitants de la côte. Les virologues ne s'opposent pas à ce

Ten eerste, ik heb u de heel concrete vraag gesteld wanneer de tweedeverblijvers terug naar de kust mogen. Ik heb klaar en duidelijk het bewijs gegeven dat de virologen zich niet daartegen verzetten. Ik heb de heer Van Ranst geciteerd, die ik gisteren nog op de televisie heb gehoord. U luistert blijkbaar alleen naar RTBF. Er zijn ook andere zenders.

Ten tweede, de capaciteit in onze ziekenhuizen is toegenomen, dus er is geen enkel probleem.

Ten derde, u hebt nog een maatregel uitgevaardigd. Ik heb – misschien ludiek – gezegd dat men wel naar de kust mag komen om zijn schoonmoeder te bezoeken, maar niet om naar zijn eigen appartement te gaan. Ik wil nog iets zeggen, met power en to the point, en ik zal daarin waarschijnlijk gevolgd worden door alle kustburgemeesters.

Vanaf 18 mei doe ik geen enkele controle meer op de komst van tweedeverblijvers. U kunt zelf uw federale politie sturen. Ik heb de gewoonte te doen wat ik zeg, vanaf 18 mei wordt er geen enkele controle meer gehouden op de tweedeverblijvers. U hoort mij goed en u kunt het doorzeggen, want de maatregelen die u neemt, hebben geen enkele basis meer om ze te handhaven.

01.18 Raoul Hedebouw (PVDA-PTB): Madame la première ministre, pendant des semaines, on nous a dit qu'il y avait une pénurie de masques pour le personnel soignant et du jour au lendemain, des milliers de masques sont disponibles dans la grande distribution. Comme par magie! D'où viennent ces stocks? Dans un pays comme la Belgique, il est problématique que la grande distribution ait plus de pouvoir que les six ministres réunis qui gèrent la question des masques! C'est fou de voir une telle domination du capital! Le bien-être de la population devrait être le premier objectif mais la grande distribution a gardé des stocks pour pouvoir les vendre au moment où l'autorisation est donnée.

En outre, avez-vous vu le prix? 32 euros la boîte! C'est la loi de l'offre et de la demande: plus les gens veulent quelque chose, plus ils doivent payer. Trouvez-vous cela logique pour un bien aussi important que les masques? Je vous propose d'instaurer un prix maximum, comme en France, avec un taux de TVA à 0 %. Il n'est pas normal que l'État renfloue ses caisses sur le dos de produits de première nécessité comme les masques. C'est une solution de bon sens. Il est regrettable d'avoir six ministres pour quand même avoir du retard dans l'arrivée des masques!

01.19 Magali Dock (MR): Madame la première ministre, je vous remercie pour vos réponses précises et rassurantes.

Sur les bancs de l'école, un professeur s'était adressé à ma classe avec cette question: qu'est-ce que le courage en politique? Des années plus tard, sur les bancs du Parlement, j'ai la réponse devant les yeux.

Politieke moed betekent soms impopulaire beslissingen durven te nemen in het algemeen belang. Politieke moed betekent ook durven te luisteren, niet bang zijn voor constructieve kritiek. Politieke moed is ook vertrouwen hebben in de burgers en erop vertrouwen dat zij hun

que les propriétaires de seconde résidence se rendent au littoral, mais la première ministre ne les écoute pas.

La capacité de nos hôpitaux a augmenté.

Il est désormais autorisé d'aller à la côte pour y visiter une personne, mais pas pour se rendre dans son propre appartement.

À partir du 18 mai, je ne contrôlerai plus la venue des propriétaires de seconde résidence et d'autres bourgmestres de communes côtières m'imiteront probablement.

01.18 Raoul Hedebouw (PVDA-PTB): Wekenlang was er een tekort aan mondmaskers voor het zorgpersoneel. Nu zijn er plots duizenden maskers verkrijgbaar in de supermarkten. In België hebben de grootwinkelbedrijven meer macht dan onze zes ministers die voor de maskers bevoegd zijn.

Het is niet logisch dat de maskers 32 euro per doos kosten. Ik vraag dat u een maxumprijs zou opleggen, zoals in Frankrijk, en 0 % btw.

01.19 Magali Dock (MR): Op school vroeg een leraar ons ooit wat politieke moed precies betekent. Jaren later krijg ik eindelijk het antwoord hierop in het Parlement, mevrouw de premier.

Le courage en politique consiste parfois à oser prendre des décisions impopulaires dans l'intérêt général, à écouter la critique

verantwoordelijkheid zullen nemen.

À ceux qui adressent des "il n'y a qu'à" en permanence en surfant sur la peur, en ne prenant pas leurs responsabilités, je vous invite à vous regarder dans le miroir et à vous poser cette question: qu'est-ce que le courage en politique?

01.20 Karin Jiroflée (sp.a): Mevrouw de premier, ik heb helaas geen antwoord gekregen op de vraag waarom u het geweer van schouder hebt veranderd en de apotheken niet betrokken hebt. Ik kreeg ook geen antwoord op de vraag wanneer de mensen de beloofde maskers en filters nu echt zullen krijgen. Aan die grote stock heeft niemand iets, als men er niet aan geraakt. U vertrouwt op de burgerzin van mensen. Dat vinden wij een goede zaak. Wij doen dat ook. Maar om die burgerzin te kunnen tonen, moeten mensen wel de juiste tools krijgen.

Voor sp.a is het duidelijk, een sterke overheid beschermt haar burgers. In dit geval betekent dat dat de overheid moet zorgen voor mondmaskers. Dan mag het er niet van afhangen in welke gemeente men woont, of men al dan niet een mondmasker zelf kan maken of dat de lokale supermarkt ze in voorraad heeft. De overheid moet de mensen beschermen. We hopen dat we dit samen verder kunnen doen.

01.21 Patrick Prévot (PS): Madame la première ministre, là où vous avez vu une charge, moi, je voyais simplement le relais, l'expression de questions essentielles que se pose une grande partie de la population.

J'ai parlé des bourgmestres, madame la première ministre, car, s'il y a bien un niveau de pouvoir qui, pour l'instant, ne dysfonctionne pas et pallie les manquements d'autres niveaux de pouvoir, c'est bien le niveau communal. Les bourgmestres font un travail remarquable dans la gestion de cette crise.

Malheureusement, le fait d'avoir pensé que j'avais fait une charge à l'encontre de votre gouvernement ne vous a pas permis de répondre à toute une série de questions qui vous étaient directement adressées.

Je vous parlais du contrôle de la qualité de ces fameux masques vendus dans la grande distribution. Le contrôle de la qualité relève de la compétence du niveau fédéral. Comment s'assurer de la bonne utilisation de ces masques vendus dans la grande distribution? Allez-vous prendre des mesures pour réguler le marché? Le principe de l'offre et de la demande que vous nous avez rappelé, on connaît! Mais la régulation des marchés, le contrôle des prix, la protection des consommateurs, cela relève également de votre compétence.

Madame la première ministre, sans vouloir polémiquer, la seule chose que nous vous demandons, c'est d'insister auprès de vos ministres et d'écouter les questions que se pose une grande partie de la population, sans forcément penser que ce sont des attaques à l'encontre de votre gouvernement, et de pouvoir y répondre dans l'intérêt

constructive et à faire confiance aux citoyens.

Ik roep de aanhangers van "men hoeft maar" die op angst surfen en hun verantwoordelijkheid niet nemen, ertoe op zich de vraag te stellen wat moed in de politiek betekent.

01.20 Karin Jiroflée (sp.a): Je n'ai pas obtenu de réponse à ma question sur l'absence d'implication des pharmacies par le gouvernement pour la distribution des masques, ni à celle concernant la date à laquelle nos concitoyens recevront les masques. Le gouvernement a raison de faire confiance au civisme de la population, mais il est impératif de lui fournir alors les outils adaptés. L'État doit protéger la population et fournir un masque à chaque citoyen sans distinction.

01.21 Patrick Prévot (PS): De burgemeesters leveren puik werk en rapen de steken op die de andere beleidsniveaus laten vallen. Ik vertolk alleen maar de vragen van de bevolking. De federale overheid moet de kwaliteit controleren van de mondmaskers die in de supermarkten worden verkocht. Zult u maatregelen treffen om de markt te reguleren? We verzoeken u om te luisteren naar de vragen van de burgers en erop te antwoorden met het algemeen belang voor ogen.

général de nos citoyennes et de nos citoyens.

01.22 Catherine Fonck (cdH): Madame la première ministre, les Belges ont montré un grand sens des responsabilités pendant toutes ces semaines, alors que les libertés se sont réduites comme une peau de chagrin. J'y vois un signe d'espoir pour le futur mais je me dois cependant de vous redire certaines choses ici, notamment concernant la problématique des masques. Il est quand même interpellant d'entendre la porte-parole d'un magasin appartenant à la grande distribution dire que cela fait des mois – des mois, madame la première ministre! – qu'ils constituent des stocks, alors qu'on en a manqué partout. Pour ce qui est du prix compétitif, permettez-moi de vous dire qu'il était à 7 centimes avant la pandémie.

Toujours en attente, c'est le retard à combler sur le *testing*. Vous me parlez de PCR. Moi, je vous parlais des sérologies, de l'importance de définir rapidement les indications, de déployer également fortement le *tracing* pour pouvoir isoler les porteurs de manière efficace.

Enfin, madame la première ministre, je me permets de vous lancer deux appels. Premièrement, je vous demande de reconstituer un vrai stock stratégique de masques. Il est aujourd'hui de 40 millions. C'est largement insuffisant. Deuxièmement, je vous invite à soutenir les soignants. Ils ont tout donné et permettez-moi de vous dire, en leur nom, que beaucoup d'entre eux sont au bout du rouleau.

Votre responsabilité, c'est aussi de soutenir les soignants bien plus que ce qui est fait aujourd'hui. Je vous remercie.

01.23 Kristof Calvo (Ecolo-Groen): Mevrouw de eerste minister, ik dank u voor uw uitgebreid antwoord.

We hadden niet de gelegenheid om van gedachten wisselen over het openbaar vervoer. Mijn collega's Kim Buyst en Sarah Schlitz hebben heel wat voorstellen daarover, die ze u zullen bezorgen, want ik denk dat dat echt een belangrijk aandachtspunt is.

Mijnheer de voorzitter, ik wil ook reageren op een aantal uiteenzettingen van collega's in de zaal.

Ik begrijp echt niet hoe het Vlaams Belang en de heer Dedeker hier bijna doen alsof de onduidelijkheid voor de tweedeverblijvers op het moment het allergrootste probleem in ons land is. Hoe wereldvreemd kan men zijn? Er zitten vandaag mensen in de zorgsector op hun tandvlees; we zien een spectaculaire stijging van huishoudelijk geweld; er zijn mensen die geen dak boven hun hoofd hebben en alleen maar kunnen dromen van een eerste verblijf; de voedselbanken komen middelen tekort.

Als er dan toch een soort van militantisme in de zaal is, mag ik hopen dat die over de sociale crisis gaat, die we beleven naast de gezondheids crisis. Mevrouw de eerste minister, ik hoop dat de regering die sociale crisis nog sterker ter harte zal nemen.

Onze fractie is ook de eerste om problemen te signaleren. Wat er met de mondmaskers gebeurt, is een land als België onwaardig. We zullen dat nadien moeten evalueren. Wat mij echter week na week stoort, mijnheer de voorzitter, is dat men hier doet alsof België een

01.22 Catherine Fonck (cdH): Hoewel de vrijheden danig zijn teruggeschroefd, hebben de Belgen toch blijk gegeven van hun zin voor verantwoordelijkheid. Het is wel ontvullend te horen dat de supermarkten al maanden voorraden aanleggen terwijl er een algemeen tekort heerste.

U sprak daarnet over PCR-tests. Ik had het wel over serologische tests en het belang van contractonderzoek om de dragers te efficiënt te kunnen isoleren. Ik vraag u twee dingen: leg opnieuw een strategische voorraad mondmaskers aan en steun de gezondheidswerkers, die aan het eind van hun Latijn zijn.

01.23 Kristof Calvo (Ecolo-Groen): Mes collègues, Mmes Buyst et Schlitz, communiqueront leurs propositions en matière de transports publics à la première ministre. C'est un point qui doit retenir tout particulièrement notre attention.

Je ne comprends pas que le Vlaams Belang et M. Dedeker fassent comme si la situation incertaine des propriétaires de seconde résidence constituait le problème majeur auquel notre pays est confronté. Le secteur des soins de santé est à bout de forces, la violence intrafamiliale est en hausse, des personnes se retrouvent sans domicile et les banques alimentaires manquent de ressources. Le gouvernement se doit de prendre encore plus à cœur cette crise sociale.

Nous devons assurément évaluer par la suite la saga des masques mais ce n'est pas une raison pour autant de venir chaque jeudi

failed state is, alsof wij het enige land zijn met problemen. Macron heeft problemen; Rutte heeft problemen; Merkel heeft problemen. In een crisis zoals deze is het evident dat er fouten worden gemaakt en dat wij bijleren en bijsturen. Als wij vinden dat vertrouwen in de samenleving belangrijk is, moeten wij als politici een beetje beter het voorbeeld geven.

présenter la Belgique comme un État défaillant. Tous les pays rencontrent des problèmes pour l'heure. Il est évident que toute crise s'accompagne d'erreurs. Si nous estimons que la confiance constitue un élément important au sein de la société, il nous appartient, en tant que responsables politiques, de donner l'exemple.

De **voorzitter**: De heer De Roover heeft ook het woord gevraagd en dat kan in een actualiteitsdebat, weliswaar als repliek.

01.24 Peter De Roover (N-VA): Mijnheer de voorzitter, geachte collega's, wij hebben erop aangedrongen, ook in de Nationale Veiligheidsraad, dat de stelselmatige versoepeling in alle transparantie en in alle voorzichtigheid kan plaatsvinden en het verheugt ons dan ook dat wij dat pad kunnen betreden.

Vorige week heb ik hier gezegd dat het draagvlak alles te maken heeft met duidelijke regels. Hoe duidelijker de reglementering, hoe beter de mensen die kunnen en zullen volgen. Wij zijn dan ook heel blij dat het concept van de essentiële verplaatsingen is vervangen door het concept van gezond verstand, dat politiecontrole wordt vervangen door burgerzin en dat – ook dit is erg belangrijk – stelselmatig de Wetstraat wordt vervangen door de samenleving. Wij geloven immers meer in de samenleving dan in de betutteling door de overheid.

Ik ben spijtig genoeg oud genoeg om de Sovjet-Unie nog gekend te hebben. Een grapje uit die tijd wil ik nu parafraseren. In termen van vroeger zou dat grapje nu als volgt klinken: ik heb goed nieuws en ik heb slecht nieuws; het goede nieuws is dat de mondmaskers gratis zijn; het slechte nieuws is dat er geen mondmaskers zijn.'

Dat is natuurlijk het probleem, als de overheid zich ermee bemoeit. Ik ben erg blij dat de overheid zich terug begint te trekken en weer de ruimte geeft aan de samenleving, want ik ben ervan overtuigd dat de samenleving daarmee op een verantwoorde manier kan omspringen. Wanneer de overheid voor mondmaskers moet zorgen, dan leidt dat alleen tot tekorten; dat is opnieuw aangetoond.

De **voorzitter**: Daarmee zijn we aan het einde van het debat over de coronacrisis, de exitstrategie en de beslissingen van de Nationale Veiligheidsraad.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

02 Vraag van Joris Vandenbroucke aan Alexander De Croo (VEM Financiën en Ontwikkelings-samenwerking) over "Het rapport van de Hoge Raad van Financiën over pistes voor de hervorming van de personenbelasting" (55000679P)

02 Question de Joris Vandenbroucke à Alexander De Croo (VPM Finances et Coopération au développement) sur "Le rapport du Conseil supérieur des Finances sur une réforme de l'impôt des personnes physiques" (55000679P)

02.01 Joris Vandenbroucke (sp.a): Collega's; naarmate de

02.01 Joris Vandenbroucke

coronacrisis verder woekert, wordt ons duidelijk wat ons door die crisis zal helpen, en dat is solidariteit. Solidariteit met de mensen die ziek zijn geworden, solidariteit met de mensen die hun werk hebben verloren, solidariteit met ondernemers en bedrijven die hebben moeten sluiten en die nu stilaan, maar moeizaam proberen herop te starten. Dat is natuurlijk schitterend.

Die solidariteit blijft echter maar bestaan als ze gestut wordt door een correct belastingstelsel, een belastingstelsel dat transparant is en rechtvaardig. Op dat punt faalt het Belgische belastingstelsel. Het is niet transparant. Er staan meer dan 800 codes op de belastingbrief, verschrikkelijk ingewikkeld. Het is bovendien ook niet rechtvaardig. Hoelang kunt u nog uitleggen dat iemand die moet gaan werken voor zijn geld tot 50 % belastingen betaalt en dat iemand die aandelen verkoopt en daar winst op maakt, daar 0 % belastingen op betaalt?

Mijnheer de minister, dat is onrechtvaardig en onhoudbaar. Dit moet grondig worden hervormd. Dat is een titanenwerk, maar gelukkig is er de Hoge Raad van Financiën. Dit zijn tien experts die een rapport klaar hebben over hoe de belasting op arbeid naar beneden kan en hoe dit kan worden gefinancierd. Ze hebben heel wat verschillende maatregelen voorgesteld en ze zijn het niet over alles eens. Dat is ook niet erg.

Wat wel interessant is, is dat een groep van zeven experts een globale hervorming op papier heeft gezet. Zo las ik in de pers. Er werd gekeken hoe de belasting op arbeid kan worden verminderd, hoe het belastingstelsel kan worden vereenvoudigd en hoe de inspanningen vanuit arbeid en vermogen eerlijker kunnen worden verdeeld. Dat lijkt mij razend interessant om mee aan de slag te gaan.

Alleen blijkt dat dit voorstel niet is doorgerekend. Bent u bereid om het voorstel van de zeven experts van de Hoge Raad van Financiën te laten doorrekenen door uw administratie, zodat we daarmee aan de slag kunnen in dit Parlement?

02.02 Minister **Alexander De Croo**: Mijnheer Vandenbroucke, de Hoge Raad van Financiën heeft op vraag van mijn voorganger Johan Van Overtveldt meerdere jaren gewerkt aan deze studie. Toen ik ongeveer een jaar geleden aantrad heb ik een aantal bijstellingen en verduidelijkingen aangebracht aan de gestelde vraag. Ten eerste, heb ik gezegd dat het niet per se budgettair neutraal moest zijn. Ten tweede, mochten er ook aanpassingen zijn van de marginale tarieven in de personenbelasting en bij de bronnen van financiering die men naar voren schuift moet men ook de voor- en nadelen kunnen geven.

De tien experts hebben intensief gewerkt en hebben een zeer lijvig rapport van 370 pagina's uitgebracht. Het zou bijzonder ondankbaar zijn om dat af te doen als een vodge papier, zoals sommigen in de pers deden. Dat getuigt immers van een gebrek aan respect voor het werk dat daar gedaan is.

Uit het rapport kan niet één eenduidige conclusie worden gehaald. U haalt er één eenduidige conclusie uit die voor u politiek bruikbaar is, maar er zijn vele andere conclusies te trekken. Dat toont aan dat het om een zeer breed rapport gaat en ik wil wel goed duidelijk maken hoe het moet worden gebruikt. Een diepgaande hervorming van de

(sp.a): Seule la solidarité nous permettra de sortir de cette crise: avec les malades, avec les personnes qui perdent leur emploi, avec les entrepreneurs confrontés à de graves difficultés. Cette solidarité ne peut subsister qu'adossée à un système fiscal correct, juste et transparent. Or, avec ses 800 codes sur la déclaration d'impôts, ou avec sa taxation de 50 % sur le travail, mais de 0 % sur les plus-values réalisées sur les actions, le système fiscal belge échoue sur chacun de ces points. Dans son rapport, le Conseil supérieur des Finances a multiplié les propositions de simplification du système et de répartition plus juste des efforts entre le travail et le patrimoine. Le ministre compte-t-il faire traiter ce rapport par son administration, de sorte que le Parlement puisse s'y atteler?

02.02 **Alexander De Croo**, ministre: J'ai apporté les adaptations et éclaircissements suivants à la mission d'étude que mon prédécesseur Johan Van Overtveldt avait confiée au Conseil supérieur il y a quelques années. Les mesures ne doivent pas absolument être neutres sur le plan budgétaire, on peut modifier les taux marginaux de l'impôt des personnes physiques et les avantages et inconvénients des sources de financement doivent être indiqués.

Il n'est pas possible de tirer une conclusion univoque du rapport de 370 pages. Une réforme approfondie de l'impôt des personnes physiques ne se limite pas à un travail d'experts, elle comporte

personenbelasting is niet alleen een werk van experts, het is een werk waarin keuzes worden gemaakt op sociaal, economisch en ideologisch vlak. Dat ligt dus in de lijn van het debat dat we net gehad hebben. Ik vind het een zeer goede keuze dat men een beroep doet op experts om expertise aan te brengen, maar daarna moet men politieke keuzes maken. Het ene sluit het andere niet uit.

U vraagt mij waarom ik het voorstel van de zeven experts niet eens laat doorrekenen. Ik ben daar geen vragende partij voor, want ik vind dat een diepgaande hervorming van de personenbelasting een politieke keuze is die gemaakt moet worden door een regering die over het draagvlak beschikt om zo'n keuze te kunnen maken.

02.03 Joris Vandenbroucke (sp.a): Mijnheer de minister, ik vind het jammer dat u die berekening niet wilt laten maken, maar ik ben het met u eens dat wij heel belangrijke keuzes zullen moeten maken over de hervorming van ons belastingstelsel.

De sp.a is klaar met haar huiswerk: wij hebben een nieuwe *social deal* op tafel gelegd met investeringen die ervoor moeten zorgen dat ons land er weer op vooruitgaat, met investeringen waar iedereen een rendement uit kan halen en, als sluitstuk, met een nieuw fiscaal pact dat moet zorgen voor een eenvoudig en eerlijk belastingstelsel dat ervoor zorgt dat iedereen zijn deel krijgt, maar ook zijn deel doet. Of men nu gaat werken voor zijn geld, of men nu aandeelhouder of investeerder is, of men nu panden verhuurt, maakt ons niets uit. Een euro is een euro. Het belangrijkste is dat er een faire bijdrage wordt betaald op alle inkomsten. Dat is eenvoudig en eerlijk en is een manier om de belasting op arbeid in ons land eindelijk fors te verminderen.

Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

03 Samengevoegde vragen van

- Maria Vindevoghel aan Sophie Wilmès (eerste minister) over "Het reddingsplan voor Brussels Airlines" (55000680P)

- Gilles Vanden Burre aan Sophie Wilmès (eerste minister) over "De voorwaarden voor staatssteun aan Brussels Airlines" (55000696P)

03 Questions jointes de

- Maria Vindevoghel à Sophie Wilmès (première ministre) sur "Le plan de sauvetage de Brussels Airlines" (55000680P)

- Gilles Vanden Burre à Sophie Wilmès (première ministre) sur "Les conditions fixées pour une aide publique à Brussels Airlines" (55000696P)

03.01 Maria Vindevoghel (PVDA-PTB): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, ik word de laatste weken overstelpt met berichtjes van mensen die op de luchthaven werken. Ik kan u verzekeren dat ze mij tot in het diepst van mijn hart raken omdat ik zelf ex-Sabénien ben en omdat ik weet wat het is om in onzekerheid te leven. Op dit moment leven duizenden personeelsleden van de luchthaven in een ongelooflijke onzekerheid. Ze weten van niets. Nu en dan staat er iets in de krant, maar eigenlijk blijven ze op hun honger zitten. Vandaag horen de mensen van Swissport dan nog eens dat ze misschien allemaal hun job zullen verliezen.

De mensen voelen aan dat het grote geld centraal staat en niet de mensen. Lufthansa vraagt onze overheid 290 miljoen om Brussels

également des choix sociaux, économiques et idéologiques. Je ne vais pas faire évaluer le coût des propositions du rapport car il s'agit là d'un choix politique qui incombe à un gouvernement disposant du soutien nécessaire.

02.03 Joris Vandenbroucke (sp.a): Quoi qu'il en soit, mon groupe est prêt à faire ce choix. Nous proposons un nouveau pacte social avec des investissements, qui aideront notre pays à aller de l'avant et dont chacun pourra tirer les bénéfices et avec un nouveau volet fiscal basé sur un système fiscal simple et équitable qui garantit la contribution et la gratification de chacun.

03.01 Maria Vindevoghel (PVDA-PTB): Je croule sous les messages inquiets de travailleurs de l'aéroport. En tant qu'ex-Sabénienne, je sais ce que veut dire vivre dans l'incertitude. Les milliers de travailleurs aéroportuaires ont le sentiment que l'argent l'emporte sur l'humain. Lufthansa réclame une aide de 290 millions d'euros au gouvernement belge, alors que le plus gros actionnaire de l'entreprise est l'une

Airlines te redden. De grootste aandeelhouder van Lufthansa is de Duitser Heinz Hermann Thiele, die een van de 100 rijkste mensen ter wereld is. In volle crisis verdubbelde hij zijn aandelenportefeuille bij Lufthansa.

Lufthansa vraagt onze overheid om geld, maar wil tegelijkertijd 1.000 mensen ontslaan. Gaan wij een blanco cheque geven, zonder enige garantie op jobbehoud? De mensen zijn dat liberaal deuntje, waarbij de winsten naar de aandeelhouders gaan en de verliezen naar de gemeenschap, beu aan het worden.

Het zijn de mensen op de luchthaven die dag in, dag uit hard hebben gewerkt en die ervoor hebben gezorgd dat de luchthaven winst maakt. Twee jaar geleden heeft de luchthavenuitbater nog 220 miljoen euro winst gemaakt en meer dan 90 miljoen euro uitgekeerd aan dividenden. Is het niet logisch dat de luchthaven in handen is van een samenleving en dat die rijkdom ten dienste staat van de mensen die er werken?

Mijn vraag is dan ook heel duidelijk. Wij weten dat er dit weekend een beslissing valt over Brussels Airlines. Zult u die 200 miljoen op tafel leggen? Zullen daaraan garanties verbonden zijn voor de jobs van de werknemers van de luchthaven?

03.02 Gilles Vanden Burre (Ecolo-Groen): Monsieur le ministre, la profonde crise sanitaire due au COVID-19 que nous connaissons est en train de provoquer une crise économique très importante, jamais vue dans l'histoire récente. Les premières victimes de cette crise économique sont les commerces de proximité, nos restaurateurs, l'horeca, nos artisans et toutes ces petites et moyennes entreprises qui font notre tissu économique et qui sont les premiers pourvoyeurs d'emplois ancrés chez nous et de qualité. Notre priorité, c'est évidemment de les soutenir beaucoup plus que ce qui est fait aujourd'hui. Même si des mesures sont prises, il faut tout faire pour éviter des faillites en cascade.

À côté de cela, il y a de grands groupes économiques qui sont aussi dans de profondes difficultés. La compagnie aérienne Brussels Airlines en fait partie. Ils demandent l'aide des pouvoirs publics et du gouvernement. Brussels Airlines a ainsi sollicité auprès du gouvernement et de vous-même une aide de 290 millions d'euros, selon la presse. Les discussions sont entrées dans une phase finale cette semaine. C'est pour cette raison que nous vous interrogeons aujourd'hui.

Laissez-moi être clair, monsieur le ministre! Pour les écologistes, il est impensable que le gouvernement aide une entreprise comme Brussels Airlines sans conditions environnementales et sociales strictes et sans une réforme en profondeur du secteur aérien. Parmi les conditions importantes à nos yeux, figure la trajectoire claire, contraignante et annuelle de diminution des émissions de CO₂ en lien avec les Accords de Paris.

Il y a aussi l'arrêt au niveau européen de vols de moins de mille kilomètres quand une alternative ferroviaire est possible. Il y a aussi une réforme de la fiscalité. On pense directement à la taxe kérosène qui, idéalement, devrait être mise en place au niveau européen mais si nécessaire, nous plaçons pour qu'elle soit mise en place au niveau

des cent personnalités les plus riches du monde qui a doublé son portefeuille d'actions au plus fort de la crise. Entre-temps, Lufthansa a l'intention de licencier 1 000 travailleurs. Il y a deux ans, l'exploitant de l'aéroport engrangeait encore 220 millions d'euros de bénéfices et versait 90 millions d'euros de dividendes. Le ministre a-t-il l'intention de signer un chèque en blanc ou exigera-t-il des garanties en matière d'emploi?

03.02 Gilles Vanden Burre (Ecolo-Groen): De gezondheids-crisis groeit uit tot een zware economische crisis. De eerste slachtoffers zijn de buurtwinkels en de kmo's, die we in de eerste plaats moeten steunen. Ook grote groepen zitten in de problemen. Brussels Airlines heeft de Belgische regering om 290 miljoen euro steun gevraagd.

De regering kan zo een bedrijf geen steun verlenen zonder daar strenge milieu- en sociale voorwaarden aan te verbinden. Er moet een duidelijk traject worden uitgestippeld om de CO₂-uitstoot te verminderen, vluchten van minder dan 1.000 kilometer moeten worden afgeschaft wanneer er een spoorwegaalternatief is, en er moet een kerosineheffing ingesteld worden. Daarnaast moet er een overgangsplan voor de werknemers uitgewerkt worden.

Wat is de stand van zaken met betrekking tot de besprekingen met Brussels Airlines? Welke voorwaarden heeft de regering gesteld? De wereld moet er anders uit komen te zien na COVID-19.

belge. Enfin, tout aussi important est le plan de transition pour les travailleurs et les travailleuses en lien avec le secteur de l'aviation. C'est pour nous fondamental.

Monsieur le ministre, quel est l'état des lieux des discussions? Quelles conditions en lien avec l'environnement et les travailleurs et travailleuses avez-vous mises sur la table en tant que gouvernement dans ce débat? Il est fondamental selon nous que l'après-crise et l'après-COVID-19 soient différents de l'avant.

03.03 Minister **Alexander De Croo**: Mijnheer de voorzitter, ik dank de indieners voor de beide vragen.

De luchtvaartsector in ons land is voor de tewerkstelling en strategisch een heel belangrijke sector. Er zijn 26.000 directe en 40.000 indirecte jobs in de luchtvaartcluster. De sector is het tweede belangrijkste economisch knooppunt in ons land. Voor een land als België, dat een knooppunt op diplomatiek en politiek gebied wil zijn, is een ecosysteem dat ons met de rest van de wereld verbindt, heel belangrijk.

Er zijn de voorbije weken meerdere gesprekken geweest met Brussels Airlines, met Brussels Airport maar ook met andere Europese regeringen. Zoals u heel goed weet, lopen in Zwitserland en in Oostenrijk discussies die erg vergelijkbaar zijn en het belang aantonen van de discussie die plaatsvindt.

Voor de houding die wij aannemen, zal ik verwijzen naar de brief die onze eerste minister naar de CEO van Lufthansa, Carsten Spohr, heeft gestuurd. In die brief werden drie zaken naar voren geschoven.

Ten eerste, ten opzichte van de houding van de aandeelhouders werd heel duidelijk gesteld dat wij een duidelijk plan moeten hebben voor de toekomst die Brussels Airlines in ons land kan hebben. Brussel heeft vele troeven en wij willen dat die troeven van Brussel in de toekomst voldoende gegarandeerd zijn.

Deuxièmement, le gouvernement est très soucieux de l'impact sur l'emploi et sur les aspects écologiques de l'activité. Il a clairement demandé à avoir un trajet d'un point de vue écologique et d'un point de vue de l'emploi.

Troisièmement, nous demandons suffisamment de garanties pour que les engagements soient respectés. Nous parlons ici d'une entreprise privée qui fait appel à des fonds publics. Le respect des engagements sera un élément important.

Ce que nous essayons de faire, c'est de trouver un équilibre entre les intérêts de milliers de travailleurs, les intérêts stratégiques, les intérêts de l'État belge et les intérêts du contribuable belge.

Dat zijn zeer veel verschillende belangen. Ik ben er absoluut van overtuigd dat ze allemaal met elkaar verzoend kunnen worden als er een duidelijk plan is dat uitlegt en garandeert welke de toekomst van Brussels Airlines in ons land zou kunnen zijn.

03.03 **Alexander De Croo**, ministre: Le secteur aérien est le second pôle d'activité économique du pays en importance et emploie 26 000 personnes directement et 40 000 indirectement, dans le *cluster* aérien. Des concertations ont eu lieu ces dernières semaines avec Brussels Airlines, Brussels Airport et plusieurs gouvernements européens.

La lettre de notre première ministre au patron de Lufthansa soulignait la nécessité d'un plan clair pour l'avenir de Brussels Airlines dans notre pays.

De regering is begaan met de impact van de luchtvaartactiviteit op de werkgelegenheid en het milieu en heeft daarom gevraagd om in deze domeinen beleidstrajecten uit te stippelen. Aangezien het een privéonderneming betreft die een beroep doet op overheidsgeld, eisen wij garanties.

We proberen een evenwicht te vinden tussen de belangen van de werknemers, de strategische belangen, de staatsbelangen en de belangen van de belastingbetaler.

Il s'agit d'intérêts fort différents, qui peuvent à mon avis être conciliés grâce à un plan apportant la clarté sur l'avenir de Brussels Airlines

dans notre pays.

03.04 Maria Vindevoghel (PVDA-PTB): Mijnheer de minister, het blijft allemaal nog zeer onduidelijk. U zegt dat we een plan voor de toekomst moeten hebben en dat we ervoor moeten zorgen dat er tewerkstelling is. Vanochtend kreeg ik nog een bericht van een koppel waarvan beide partners bij Swissport werken. Beiden zijn ze zeer bang om hun job te verliezen.

We willen een duurzame oplossing voor de luchthaven, maar vooral dat de mensen hun job behouden. Het zijn immers de mensen die jarenlang geïnvesteerd hebben in het bedrijf, en dat zijn niet de grote verdieners, die recht hebben op een job en die dan ook willen behouden.

Het is hoog tijd dat we als samenleving de stuurknuppel weer stevig in de hand nemen, zoals dat in vele landen het geval is waar de luchthaven in handen is van de overheid, in dienst van de mensen die er werken en van de passagiers. Dat is nu niet het geval.

Ik kan u verzekeren dat er ook gedurende de coronacrisis heel wat opmerkingen zijn gekomen in verband met de veiligheid en de gezondheid van de mensen die er werken en van de passagiers, waaruit blijkt dat Brussels Airport zich geen al te grote zorgen maakt over het personeel dat er tewerkgesteld is.

03.05 Gilles Vanden Burre (Ecolo-Groen): Monsieur le ministre, j'entends votre déclaration d'intention, mais nous vous demandons du concret. Nous souhaitons que vous nous fassiez part des conditions précises car, à en croire la presse, nous sommes arrivés à la phase finale des discussions. Nous voulons de la transparence.

Ce débat doit aussi avoir lieu au Parlement. Comme vous l'avez dit, il s'agit d'engager des fonds publics, l'argent des citoyens dans le sauvetage d'une entreprise liée au secteur aérien. Il faut que des conditions sociales et environnementales claires soient définies.

Je vous ai parlé de diminution des émissions de CO₂, de vols de courte distance qui devraient être rationalisés quand il existe une alternative grâce aux trains. Telles sont les questions qui se posent aujourd'hui et auxquelles vous devez répondre de manière beaucoup plus explicite.

Je vous invite à regarder ce qui se passe autour de nous. Vous avez évoqué l'exemple de certains pays européens comme la France qui aide sa compagnie nationale Air France, mais qui demande que soit limité le nombre des vols de courte distance quand le voyage peut se faire en train. L'Autriche a, pour sa part, défini des conditions écologiques fortes.

Nous demandons également d'aller plus loin et d'être beaucoup plus concret, monsieur le ministre. Ayons ce débat au Parlement et entrons dans les détails! Comme vous l'avez indiqué, il s'agit d'argent public et d'un secteur qui doit être réformé en profondeur.

Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

03.04 Maria Vindevoghel (PVDA-PTB): Le flou général demeure. Un plan d'avenir et des garanties d'emploi sont nécessaires. Ces personnes ont investi pendant des années dans leur emploi et la plupart d'entre elles ne gagnent pas gros. L'autorité publique devrait reprendre elle-même les commandes de l'aéroport, de telle sorte que les intérêts des travailleurs et des passagers puissent enfin revenir au centre des préoccupations.

03.05 Gilles Vanden Burre (Ecolo-Groen): Dat debat moet ook in het Parlement gevoerd worden, aangezien er overheids-geld mee gemoeid is. We hadden gehoopt dat u zich duidelijker zou uitspreken over de vereisten inzake CO₂-emissiereductie of korteafstandsvluchten. Frankrijk en Oostenrijk hebben strikte ecologische voorwaarden vastgelegd.

04 Vraag van Tom Van Grieken aan Pieter De Crem (Veiligheid en Binnenlandse Zaken) over "De noodkreet van het VSOA over de rellen in Brussel" (55000683P)

04 Question de Tom Van Grieken à Pieter De Crem (Sécurité et Intérieur) sur "L'appel à l'aide du SLFP concernant les troubles à Bruxelles" (55000683P)

04.01 Tom Van Grieken (VB): Mijnheer de minister, u hebt vanochtend op de radio waarschijnlijk ook de noodkreet gehoord van de Brusselse politieagenten. De vertegenwoordiger van de Brusselse politievakbond zei dat er in de straten van bepaalde Brusselse wijken een groter probleem is dan corona, namelijkrellende allochtonenbendes die de boel daar terroriseren, die de politie terroriseren. Ergst van al, zo verklaarde de Brusselse politie, is dat hen de hand boven het hoofd wordt gehouden door linkse, socialistische, Brusselse burgemeesters.

U weet dit niet echt een nieuw probleem is. Mijn collega, Ortwin Depoortere, heeft u daar enkele weken geleden ook al over onder-vraagd. De politieagenten weten ook dat zij altijd kunnen rekenen op Vlaams Belang om problemen aan te kaarten in het Parlement.

Een paar weken geleden zei u nog: voor zo'n wangedrag is enkel nultolerantie op zijn plaats. Wel, het is nu enkele weken later en er is geen nultolerantie gekomen, er is gewoon niets gebeurd! Dat is toch wel problematisch.

Ik heb twee concrete vragen voor u, mijnheer de minister.

Ten eerste, aan welke kant staat deze regering eigenlijk? Staat deze regering aan de kant van die rellende jeugdbendes in Brussel, die de hand boven het hoofd gehouden wordt door linkse, socialistische burgemeesters? Of staat deze regering aan de kant van die politieagenten, die hun uiterste best doen recht en orde te doen gelden in de Brusselse straten?

Ten tweede, u regeert met deze regering met volmachten. Dienen die volmachten alleen maar om burgers te pesten, om ze in hun kot te houden en ze te bestraffen als zij naar hun lief willen rijden? Of kunnen die volmachten nu eindelijk eens gebruikt worden om een eengemaakte Brusselse politiezone op poten te zetten, zodat die politieagenten eindelijk hun werk kunnen doen en niet meer worden tegengewerkt door linkse, socialistische burgemeesters?

04.02 Minister Pieter De Crem: Collega Van Grieken, ik zal op uw beide vragen antwoorden.

Op de eerste vraag kan ik heel kort antwoorden. Wij staan aan de kant van de ordehandhavers. Wij zijn ervan overtuigd dat een eengemaakte politiezone in Brussel het voorwerp zal uitmaken van onderhandelingen. Vooral, de beste oplossing is tot een geïntegreerde politiezorg in Brussel te komen.

Nu kom ik tot de aanleiding van uw vraag, namelijk de verklaring die de heer Houssin als ondervoorzitter van de politievakbond VSOA deze morgen heeft afgelegd naar aanleiding van jongerenbendes in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest die zich tegen de politiediensten zouden hebben gekeerd. Hij stelt dat sommige politici en lokale besturen daarbij de kant van de jongerenbendes zouden kiezen en dat dit gebeurt door aan de politiemensen te vragen niet in te grijpen

04.01 Tom Van Grieken (VB): Ce matin, la police de Bruxelles a lancé un cri d'alarme. Certains quartiers de Bruxelles sont confrontés à un problème plus important que celui du coronavirus: des émeutes sont organisées par des bandes d'allochtones terrorisant la police. Selon la police, ceux-ci bénéficient de la protection de bourgmestres de gauche, socialistes. La situation n'est pas nouvelle et le Vlaams Belang l'a déjà dénoncée devant le Parlement auparavant. Le ministre a annoncé qu'il appliquerait la tolérance zéro mais je n'ai encore rien vu qui aille dans ce sens.

Le gouvernement soutient-il la police ou les auteurs de troubles? Les pouvoirs spéciaux sont-ils uniquement utilisés pour harceler les citoyens qui souhaitent voir leur petit(e) ami(e) ou peuvent-ils également être utilisés pour créer enfin une zone de police unique à Bruxelles dans laquelle la police peut faire son travail sans entrave?

04.02 Pieter De Crem, ministre: Le gouvernement soutient bien entendu les forces de l'ordre. Une zone de police unique fera l'objet de négociations et constitue la meilleure solution pour une fonction de police intégrée à Bruxelles.

M. Houssin, vice-président du VSOA, a affirmé que certains responsables politiques et administrations locales choisissent le camp des bandes de jeunes en demandant à la police de ne pas intervenir ou en contestant ouvertement l'utilité des interven-

bij overtredingen of door het nut van politieoptredens in twijfel te trekken. Zo heb ik dat deze ochtend gehoord.

Ik benadruk nogmaals voor de Kamer dat er geen enkel voorwendsel, geen enkele reden, geen enkele aanleiding bestaat die geweld tegen de politie verrechtvaardigt – niet in België, niet in Vlaanderen, niet in Wallonië en niet in Brussel. Ik veroordeel dan ook het meest recent straatincident met geweld op en rond het Bethlehemplein in Sint-Gillis dat dinsdagavond jongstleden heeft plaatsgevonden naar aanleiding van een politiecontrole. Zoals u weet, raakten daarbij twee politiemannen gewond. Twee verdachten zijn ondertussen geïdentificeerd en zij worden opgespoord. Een onderzoek is lopende bij het Brussels parket en de betrokkenen zullen worden vervolgd.

Ik herhaal dat er geen enkel voorwendsel, noch reden, noch aanleiding bestaat die geweld tegen de politie verrechtvaardigt, en al helemaal niet het laten toepassen van de door de federale regering uitgevaardigde coronamaatregelen. De politiediensten zullen op dat vlak in mij de meest betrouwbare partner vinden. Dus, inzake de verklaring van de heer Houssin over de bestuurlijke verantwoordelijkheid in Brussel en het Brussels Hoofdstedelijk Gewest kan ik een repliek geven die ook op u als vraagsteller en als voorzitter van uw partij van toepassing is: zeg mij wie, zeg mij waar, zeg mij hoe en zeg mij wanneer. Als u mij dat kunt zeggen, zal ik onmiddellijk de nodige maatregelen nemen.

04.03 Tom Van Grieken (VB): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, u weet ook dat heel veel politieagenten niet durven te getuigen. Orders om niet op te treden worden natuurlijk niet schriftelijk meegedeeld maar via de radio.

Ik hoor u echt graag bezig, mijnheer de minister. Ik ben het vaak eens met wat u zegt, maar de daden blijven uit. Brave burgers worden beboet omdat ze op een bankje zitten. Daarvoor kunnen duizenden boetes worden uitgeschreven. Brusselse bendes daarentegen worden met rust gelaten wanneer ze de politie aanvallen. Mijn excuses, u maakte duidelijk dat er reeds twee mensen werden geïdentificeerd, maar de rest is men nog aan het zoeken. In dit land wordt men beboet als men naar zijn lief rijdt en buiten zijn veilige zone komt, maar worden criminele bendes ongemoeid gelaten als zij no-go zones installeren in onze hoofdstad.

Mijnheer de minister, wij mogen deze politiemensen niet in de steek laten. Wij moeten ervoor zorgen dat zij gesteund worden. Er moeten daadkrachtige maatregelen komen. Mijn partij heeft alvast een sympathiecampagne opgestart: Ik steun onze Brusselse politie. U kunt allen die petitie tekenen. Ik heb het alvast gedaan en ik hoop dat u het ook zult doen, mijnheer de minister.

L'incident est clos.

Het incident is gesloten.

05 Questions jointes de

- **Caroline Taquin à Maggie De Block (Affaires sociales, Santé publique, Asile et Migration) sur "Le déconfinement progressif et le matériel de protection pour les médecins généralistes" (55000689P)**

- **Hervé Rigot à Maggie De Block (Affaires sociales, Santé publique, Asile et Migration) sur "Le désarroi du personnel médical et le principe du take care of care" (55000698P)**

05 Samengevoegde vragen van

tions policières. Je ne peux que déclarer que ni en Flandre, ni à Bruxelles, ni en Wallonie, rien ne justifie les violences envers la police. Je condamne les échauffourées de mardi dernier sur la place Bethléem à Saint-Gilles au cours desquelles deux policiers ont été blessés. Une enquête a été ouverte et les auteurs de troubles seront poursuivis. La police trouvera en ma personne son plus fidèle allié, y compris en ce qui concerne le respect des mesures prises dans le cadre de la lutte contre le COVID-19.

Pour ce qui est des déclarations concernant la responsabilité administrative à Bruxelles, je vous invite à me dire qui, où et quand et j'agirai immédiatement.

04.03 Tom Van Grieken (VB): Beaucoup d'agents de police n'osent pas témoigner. J'adhère souvent aux propos tenus par le ministre mais le problème, c'est qu'il ne joint pas le geste à la parole. Des milliers d'amendes sont infligées à de bons citoyens assis sur un banc alors que les bandes de voyous bruxellois ne sont pas inquiétées lorsqu'elles prennent à partie la police et installent des zones de non-droit. Nous ne devons pas abandonner à leur sort nos policiers. Le Vlaams Belang a déjà pris l'initiative de faire circuler une pétition où nous appelons à prendre fait et cause pour la police. J'espère que le ministre la cosignera.

- **Caroline Taquin** aan **Maggie De Block (Sociale Zaken, Volksgezondheid, Asiel en Migratie)** over "De geleidelijke versoepeling van de lockdown en het beschermingsmateriaal voor de huisartsen" (55000689P)

- **Hervé Rigot** aan **Maggie De Block (Sociale Zaken, Volksgezondheid, Asiel en Migratie)** over "De ontredde van het medisch personeel en de zorg voor de zorgverstrekkers" (55000698P)

05.01 Caroline Taquin (MR): Madame la ministre, le déconfinement progressif est entamé et les premiers indicateurs sont positifs. Malgré la souffrance indélébile, cela préserve le personnel soignant dans nos hôpitaux mais le COVID-19 est toujours là et encore pour longtemps. Il faut encore aujourd'hui rester vigilant. Nos professionnels de soins de première ligne doivent être soutenus et équipés comme il se doit et comme ils le méritent.

Avec le ministre De Backer, vous devez faire face à une situation inédite dans un contexte de crise mondiale. Mais depuis le début de cette crise sanitaire, ils appellent à l'aide en toute légitimité, et vous le savez. Il est impératif, dans le déconfinement décidé, que les médecins généralistes, infirmiers, pharmaciens, kinés, dentistes, personnel de laboratoire, aides-soignants et aides familiaux reçoivent toutes les garanties de protection et donc les matériels nécessaires, adéquats, de qualité et adaptés.

Des concertations ont été menées avec les médecins généralistes et spécialistes pour la reprise des consultations en cabinet privé et à l'hôpital. Quelles sont les premières conclusions et quel travail peut être à nouveau planifié? Comment sont-ils soutenus dans ce cadre?

Quelles procédures et quel monitoring permanent sont activés avec les médecins et les pharmaciens pour bien suivre l'évolution des personnes atteintes dans les prochaines semaines?

Au-delà du *testing* et du *tracing* qu'il faut utiliser pour protéger ces professionnels, ces derniers sont à la source des informations sur l'état des patients et l'évolution de la consommation de médicaments. Comment allez-vous garantir l'approvisionnement en matériel de protection adapté pour l'ensemble de cette première ligne?

Vous m'indiquiez en commission que l'étude de prévalence sur l'état de santé des personnels soignants serait connue ce 6 mai. Quels en sont les résultats? Quelles sont dès lors les décisions quant aux mesures de soutien et d'organisation des services?

05.02 Hervé Rigot (PS): Madame la ministre, "*Take Care of Care*", "prendre soin des soins", voici le nom du mouvement lancé par de nombreux acteurs médicaux: médecins, pharmaciens, infirmiers, aides-soignants, dentistes, biologistes et j'en passe.

Ce mouvement du personnel soignant sera suivi par des arrêts de travail symboliques dans les prochains jours pour dénoncer le manque de concertation et d'écoute dont ses membres font l'objet depuis le début de la crise. Ils soulignent aussi le manque de matériel, qu'il faut encore rationaliser dans l'espoir de tenir le coup sur le long terme et afin de faire face à une éventuelle deuxième vague – que nous ne souhaitons évidemment pas.

Un plan de déconfinement a été mis en œuvre, avec des unités COVID qui restent pleines et des prises en charge nécessaires

05.01 Caroline Taquin (MR): De geleidelijke versoepeling van de maatregelen is van start gegaan en de eerste indicatoren zijn positief. Onze zorgverstrekkers moeten ondersteund worden en het juiste beschermingsmateriaal krijgen.

Wat zijn de eerste conclusies van het overleg met de artsen? Met welke procedures zal men in samenwerking met de artsen en de apothekers de evolutie van het aantal besmette personen monitoren? Hoe zult u garanderen dat er voor al het personeel in de eerstelijnszorg in aangepast beschermingsmateriaal voorzien wordt? Wat zijn de resultaten van het prevalentieonderzoek aangaande de gezondheidstoestand van het zorgpersoneel? Welke beslissingen werden er genomen inzake de ondersteuning en de organisatie van de diensten?

05.02 Hervé Rigot (PS): Verschillende actoren uit de medische sector hebben de petitie *Take Care of Care* gelanceerd. De komende dagen zullen zij met symbolische werkonderbrekingen het gebrek aan overleg aankaarten. Er is nog steeds een tekort aan materiaal. Dat materiaal moet rationeel gebruikt worden om het hoofd te kunnen bieden aan een eventuele tweede golf.

Er werd een exitplan uitgewerkt, terwijl de COVID-afdelingen nog

d'autres pathologies. Tout cela devra être assumé. Ces professionnels regrettent de ne pas avoir été partie prenante à ce plan. Et puis, ils relèvent une fois encore la détresse et le stress qu'ils endurent et qui, demain, engendreront peut-être des burn-out et des chocs post-traumatiques. Ils ont beau être des héros, ils n'en affrontent pas moins des situations exceptionnelles auxquelles nul d'entre nous n'était préparé.

Madame la ministre, l'ensemble du personnel soignant assume encore et toujours – et nous devons l'en féliciter. Si, aujourd'hui, nous nous trouvons au lendemain d'une première vague et au début d'un déconfinement, c'est aussi parce qu'il n'a jamais plié et qu'il s'est engagé jusqu'au bout. Ce que ces professionnels demandent, c'est d'être entendus et écoutés.

Pourquoi le personnel soignant n'a-t-il pas été consulté lors de l'analyse du plan de déconfinement? Une stratégie a-t-elle été élaborée en pensant à eux et aux institutions, si jamais nous devons affronter une deuxième vague? Des initiatives vont-elles être prises pour épauler et venir en aide à ce personnel qui a été mis à rude épreuve et qui, demain, devra aussi être soutenu?

05.03 Philippe De Backer, ministre: Merci pour ces questions.

Je suis d'accord avec vous, il faut rester extrêmement vigilant. Il est impératif que toutes les personnes qui travaillent dans le secteur des soins de santé soient équipées au mieux. C'est ce qu'on est en train de faire maintenant. Évidemment, nous continuons à approvisionner nos hôpitaux avec le matériel nécessaire. Cette semaine, par exemple, 11,5 millions de masques ont été livrés aux hôpitaux et 3,1 millions pour le pré-triage.

La distribution est plus large. Ces dernières semaines, nous avons fourni 700 000 masques aux hôpitaux psychiatriques, 400 000 masques aux ambulanciers, un demi-million de masques aux dentistes, 3 millions de masques aux infirmiers à domicile, 100 000 masques aux sages femmes et 1,1 million de masques aux kinésithérapeutes. À partir du 4 mai, des échantillons à tester seront prélevés aussi chez les médecins généralistes. Cela a nécessité beaucoup de consultations car c'est une étape majeure du déconfinement. Nous avons essayé de la préparer au mieux.

Il a été convenu avec les groupements que tous les matériaux de protection individuelle seraient livrés dans les centres de tri, et que les médecins généralistes pourraient venir y chercher ce dont ils ont besoin. Les centres de tri ont également informé les médecins généralistes que le matériel serait livré. La semaine passée, 1,5 million de masques ont déjà été distribués aux médecins généralistes.

La semaine prochaine, nous distribuerons encore 20 millions de masques à un groupe plus large de prestataires de soins, dont les spécialistes, les podologues, les pharmaciens, les centres auditifs, les ergothérapeutes, les diététiciens, les opticiens, les aides-soignants, les psychologues et les autres pédagogues cliniciens. Cette semaine, il a également été décidé de la clé de répartition pour ces différentes professions. Comme vous le dites vous-même, les médecins sont bien placés pour suivre l'évolution des contaminations dans les

vol liggen en er ook zorg nodig is voor andere aandoeningen. De gezondheidszorgbeoefenaars betreuren dat ze niet betrokken werden bij dat plan. Ze geven uiting aan de gevoelens van onmacht en stress in hun diensten.

Waarom werd het zorgpersoneel niet geraadpleegd bij het opstellen van het exitplan? Werd er een strategie uitgewerkt om voorbereid te zijn op een eventuele tweede golf? Zullen er initiatieven genomen worden om het personeel te steunen?

05.03 Minister Philippe De Backer: We moeten inderdaad waakzaam blijven. Iedereen die in de zorg werkt, moet over een goede uitrusting kunnen beschikken. Deze week werden er 11,5 miljoen mondmaskers aan de ziekenhuizen bezorgd en 3,5 miljoen aan de pretriageposten.

De voorbije weken werden ook elders de voorraden van mondmaskers aangevuld: 700.000 mondmaskers voor de psychiatrische ziekenhuizen, 400.000 voor de ambulanciers, een half miljoen voor de tandartsen, 3 miljoen voor de thuisverpleegkundigen, 100.000 voor de vroedvrouwen en 1,1 miljoen voor de kinesitherapeuten.

Sinds 4 mei kunnen ook huisartsen monsters nemen om hun patiënten te laten testen. Daar is noodzakelijkerwijze veel overleg met de betrokkenen aan voorafgegaan. De huisartsen kunnen zich in de triagecentra van beschermingsmateriaal voorzien. Er werden ook al 1,5 miljoen mondmaskers uitgedeeld aan de huisartsen.

Volgende week zullen wij nog

semaines à venir.

La stratégie de *testing* élargi permet de tester tous ceux qui présentent des symptômes légers et de mener une recherche de contacts.

La rapidité des analyses de ces résultats de tests nous permet de bien comprendre les différents résultats et de faire un suivi, avec les Régions, pour également établir la prévention vis-à-vis des communautés. Nous restons aussi bien sûr en contact avec les divers groupes de médecins généralistes pour pouvoir réagir rapidement à certains phénomènes et aussi faire certaines adaptations si la situation le demande.

05.04 Maggie De Block, ministre: Madame Taquin, concernant votre question sur l'étude de prévalence de Sciensano, dont nous avons déjà parlé en commission, Sciensano vient de m'informer que la collecte de données a bien été terminée hier, le 6 mai, comme je l'avais annoncé. Ces données sont maintenant en phase de validation. Sciensano me communiquera les résultats dès qu'ils seront disponibles.

En ce qui concerne le monitoring continu, il est assuré par le comité Hospital & Transport Surge Capacity au sein du Risk Management Group (RMG). Cela se fait sur une base quotidienne. Dès qu'une augmentation du nombre de personnes hospitalisées sera constatée, nous pourrions intervenir pour éviter que le nombre de patients hospitalisés augmente de manière trop rapide.

C'est ce même comité qui a défini l'ordre de priorité de redémarrage structuré des activités dans les hôpitaux mais aussi en première ligne, comme l'a dit Philippe De Backer.

Monsieur Prévot, sachez que le SPF Santé publique est en discussion permanente avec les représentants de tous les travailleurs du secteur soins de santé. Il leur donne aussi toute l'information. Je ne comprends, dès lors, pas pourquoi vous dites qu'il n'y a pas d'interaction et qu'ils ne sont pas consultés. Certains groupes de travail ne savent même pas envoyer suffisamment de personnes, notamment parce que certains sont absents. Ce sont peut-être ceux-là qui disent ne pas avoir été consultés. Au sein du SPF, on consulte et informe tous les jours du matin au soir.

Des directives ont été envoyées. Elles feront l'objet d'une communication plus détaillée et dynamique, étant donné que le monitoring continu sur le terrain sera nécessaire, d'autant plus qu'on entre dans une nouvelle phase de déconfinement et qu'il faut s'assurer à chaque instant que le virus ne reprenne pas en vitesse.

Il me semble ainsi que ce pays fait tout ce qui est possible. Nous sommes d'ailleurs le seul pays qui sait, à chaque moment, combien de patients sont hospitalisés dans des lits COVID, combien se

eens 20 miljoen mondmaskers bezorgen aan andere zorgverstrekkers. De artsen vervullen een sleutelrol in de monitoring van het aantal besmettingen. Doordat de testcapaciteit opgeschaald wordt, kan iedereen die symptomen vertoont, worden getest en kunnen de personen met wie hij of zij contact heeft gehad, worden opgespoord.

De snelle bekendmaking van de resultaten zorgt ervoor dat we ze kunnen begrijpen en dat we samen met de Gewesten voor een follow-up kunnen zorgen en zo aan doelgerichte preventie kunnen doen.

05.04 Minister Maggie De Block: Sciensano heeft gisteren de verzameling van gegevens voor de prevalentiestudie afgerond. De resultaten zullen gecommuniceerd worden zodra ze beschikbaar zijn.

Het comité Hospital & Transport Surge Capacity van de RMG staat elke dag in voor de permanente monitoring. Zodra er een stijging van het aantal ziekenhuisopnames vastgesteld wordt, zullen we maatregelen treffen.

Dat comité heeft bepaald wat de prioriteiten zijn bij de heropstart in de ziekenhuizen en de eerste lijnszorg.

De FOD Volksgezondheid overlegt voortdurend met de vertegenwoordigers van de gezondheidswerkers en informeert hen. Ze worden wel degelijk geraadpleegd maar sommige werkgroepen kunnen niet altijd genoeg vertegenwoordigers sturen.

De uitgestuurde richtlijnen zullen dynamisch worden gecommuniceerd want op het terrein zal een voortdurende monitoring noodzakelijk zijn.

We zijn het enige land dat op elk moment weet hoeveel COVID-patiënten er in het ziekenhuis zijn

trouvent aux soins intensifs, combien ont été hospitalisés, combien ont été guéris et, malheureusement aussi, combien ont trouvé la mort.

opgenomen, hoeveel er op intensieve zorg liggen, hoeveel er genezen en jammer genoeg ook hoeveel er sterven.

Le **président**: Chers collègues, comme le gouvernement a dépassé quelque peu son temps de parole, les intervenants, Mme Taquin et M. Rigot, pourront s'exprimer durant une minute et demie.

05.05 Caroline Taquin (MR): Monsieur le président, je veux bien céder quelques secondes au gouvernement, pour autant que nous obtenions les réponses que nous attendons.

Madame et monsieur les ministres, je vous remercie pour les informations que vous venez de nous fournir.

Il est évidemment important de suivre de très près la situation des médecins généralistes et de toutes les professions que j'ai citées, surtout durant cette période de déconfinement. En effet, ils sont en contact avec les patients, y compris les patients atteints du COVID-19. Ils sont appelés à se retrouver face à tous les patients qui ont manqué de soins durant la période de confinement, mais aussi face à des patients infectés par le virus mais qui sont asymptomatiques.

Je vous demande donc de continuer à être à leur écoute, d'être très attentifs à leurs demandes et de veiller à ce que l'information circule bien. Sur le terrain, le matériel manque encore, qu'il s'agisse des masques, des blouses, du gel ou des tests. En tant que bourgmestre, j'ai d'ailleurs été appelée à pallier certains manques. Je l'ai fait parce que chaque bourgmestre doit également assumer ses responsabilités sur le terrain.

Je terminerai mon intervention en disant que les communes ont à faire face, aujourd'hui, à un échantillon des difficultés que peut rencontrer le gouvernement en assumant ses responsabilités au quotidien. J'ai donc pleinement conscience du travail effectué. Mais il doit se poursuivre.

05.06 Hervé Rigot (PS): Madame la ministre, ce sont nos héros de 20 heures dont on a parlé il y a quelques instants. Je dirais même nos super-héros. Chaque jour, il y a une magnifique solidarité de nos citoyens: applaudissements, sirènes, Brabançonne entonnée par chacune et chacun. Je m'en réjouis. C'est la moindre des choses qu'on leur doit. La moindre des choses est de leur dire "merci". Leur dire "merci" au niveau politique, ce sera les reconnaître. Les reconnaître, c'est leur accorder l'écoute et leur montrer qu'on les entend.

Vous dites que vous les informez. C'est effectivement la moindre des choses. J'espère qu'ils reçoivent des instructions et de l'information. Ce qu'ils vous demandent, c'est d'être impliqués et acteurs de la politique médicale.

05.07 Maggie De Block, ministre: Vous ne m'écoutez pas! Ils sont invités.

05.08 Hervé Rigot (PS): Vous dites qu'ils sont invités mais, si c'est moi qui ne vous écoute pas, je pense qu'eux ne vous comprennent pas dans ce cas puisque manifestement, ils se plaignent de ne pas

05.05 Caroline Taquin (MR): U moet aandacht blijven hebben voor de eisen van de zorgverleners en u moet er blijven op toezien dat de informatie verspreid wordt. In het veld is er nog steeds een gebrek aan materiaal – ik heb dat als burgemeester zelf kunnen vaststellen.

05.06 Hervé Rigot (PS): Elke avond om 20 uur betuigt de bevolking haar dankbaarheid aan het zorgpersoneel en dat betekent dat wij het werk van de zorgverleners moeten erkennen en hun moeten betrekken bij de beslissingen die hun aangaan. Ze klagen dat ze niet gehoord worden.

05.08 Hervé Rigot (PS): Vraag de zorgverleners wat ze willen en luister naar hen. Ze hebben

être entendus. Et je partage leur avis pour les avoir rencontrés à maintes reprises.

Ils attendent autre chose. Si vous ne leur donnez pas la réponse qu'ils souhaitent, demandez-leur ce qu'ils souhaitent comme réponse et écoutez-les davantage! En tout cas, écoutez-les sur une chose, madame la ministre: sur la nécessité d'arrêter maintenant des mesures pour prendre soin d'eux. Ils ont dû faire face à des chocs terribles, à un épuisement physique et moral et, probablement demain, à des chocs post-traumatiques. Tout le monde le dit.

Mettons en place dès maintenant un accompagnement pour celles et ceux qui étaient en première ligne afin d'éviter qu'ils soient victimes d'une prochaine vague et qu'ils soient les victimes de cette prochaine vague! Pour qu'ils soient encore là, nous devons être à leur chevet. Avec mon groupe, madame la ministre, nous avons déposé une proposition en ce sens pour que nous puissions mettre en place des dispositifs de soutien aux professionnels de soins pour éviter les burn-out, les syndromes post-traumatiques et pour faire en sorte que nos héros soient encore des super-héros si, demain, nous devons faire face à une seconde vague.

Take Care of Care, madame la ministre! Je vous remercie.

Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

06 Vraag van Vincent Van Quickenborne aan Daniel Bacquelaine (Pensioenen) over "De noodkreet van de Federale Pensioendienst in De Tijd van 7 mei" (55000684P)

06 Question de Vincent Van Quickenborne à Daniel Bacquelaine (Pensions) sur "L'appel à l'aide du Service fédéral des Pensions dans le quotidien De Tijd du 7 mai" (55000684P)

06.01 Vincent Van Quickenborne (Open Vld): Mijnheer de minister, ik ben blij u terug te zien in het Parlement. De coronacrisis veroorzaakt veel moeilijkheden. Gelukkig is er veel solidariteit in de samenleving, maar ik heb de indruk dat sommige politici de crisis misbruiken om de agenda van één bepaalde lobbygroep uit te voeren. Straks staat op de agenda van deze vergadering namelijk de stemming over het voorstel om aan 8.000 mijnwerkers een pensioencadeau van 190 miljoen euro te geven. Dat is ongezien.

Het is de eerste keer in de parlementaire geschiedenis dat men op retroactieve wijze de pensioenen van mensen zal verhogen. Ik zeg dat met enige kennis van zaken, want in 2011 zat ik op uw stoel, mijnheer de minister. Ik was toen minister van Pensioenen. Ik heb die toen hervormd, ook de mijnwerkerspensioenen. Ik heb toen exact dezelfde vraag gekregen van die lobbygroep. Ik heb toen neen gezegd, omdat die vraag fundamenteel onrechtvaardig en ongelijk is. Aan alle partijen die schaamteloos de vraag van die lobbygroep steunen, zou ik durven te vragen wat zij dan zeggen tegen de gepensioneerde bakkers, slaggers, handelaars, poetshulpen en verplegers, die het met veel minder pensioen dan de mijnwerkers moeten doen.

Er is echter meer, mijnheer de minister. In *De Tijd* staat een noodkreet van de grote baas van de Pensioendienst. Hij zegt dat die belofte, als die in het Parlement goedgekeurd wordt, bijna onuitvoerbaar is. Om de pensioenen van al die mensen te herberekenen,

moeilijke situaties meegemaakt en zitten op hun tandvlees. Laten we onmiddellijk werk maken van begeleiding voor de eerstelijnszorgverleners.

Mijn fractie heeft een voorstel ingediend om steunmaatregelen in te voeren voor de zorgverleners en ervoor te zorgen dat ze, morgen, als er zich een tweede golf zou aandienen, nog altijd superhelden zijn.

06.01 Vincent Van Quickenborne (Open Vld): Certains responsables politiques profitent de la crise du coronavirus pour faire avancer les pions d'un lobby bien précis. Nous allons examiner tout à l'heure une proposition visant à offrir un cadeau de retraite de 190 millions d'euros à 8.000 ouvriers mineurs de fond.

Dans toute l'histoire de cet hémicycle, c'est la première fois que des pensions seront augmentées avec effet rétroactif. J'ai dirigé en tant que ministre la réforme des pensions en 2011, celle des mineurs de fond incluse. Et à l'époque, j'avais reçu exactement la même demande de ce même lobby. Ces partis qui accèdent aujourd'hui sans vergogne aux desiderata de ce groupe de pression, que diront-ils aux commerçants, aux aides

hebben zij liefst twintig voltijdse krachten nodig, het hele jaar door, dag in dag uit. Hij zei ook tegen mij dat dat geld er niet is en dat die mensen er niet zijn. De berekeningen voor alle andere gepensioneerden dreigen met andere woorden in het gedrang te komen door die belofte, door het schaamteloos achterlopen van één groep lobbyisten.

Vandaar wil ik u twee vragen stellen, mijnheer de minister.

Ten eerste, wat zal dat gelobby kosten aan de belastingbetaler?

Ten tweede, de lobby beweert bij hoog en bij laag dat hun pensioen verkeerd werd berekend. Klopt die bewering?

ménagères et aux blouses blanches qui devront se débrouiller avec une pension bien moindre?

Selon le chef du Service fédéral des Pensions (SFP), cette promesse est au demeurant pratiquement irréalisable. Le SFP devrait affecter 20 collaborateurs à temps plein à ce recalcul, toute l'année durant. Ces fonds ne sont pas disponibles, et ces collaborateurs non plus. Ce sont les calculs de l'ensemble des autres pensionnés qui risquent d'être mis en péril parce que d'aucuns ont décidé de faire les quatre volontés d'un seul lobby bien particulier.

Quelle sera la facture pour le contribuable? Ce lobby a-t-il raison lorsqu'il affirme que les pensions des mineurs de fond ont été mal calculées?

06.02 Minister **Daniel Bacquelaine**: Mijnheer Van Quickenborne, ik ben niet gekant tegen de herwaardering van het forfaitaire loon gebruikt voor de berekening van het supplement dat wordt toegekend aan de voormalige mijnwerkers. Het Beheerscomité van de FPD werkt op dit moment, in uitvoering van het interprofessioneel akkoord, aan die herwaardering die slechts voor de toekomst geldt.

De Raad van State heeft er onlangs nog aan herinnerd dat de terugwerkende kracht enkel kan worden verantwoord wanneer zij onontbeerlijk is voor de verwezenlijking van een doelstelling van algemeen belang. Dat is hier niet het geval. De FPD heeft bovendien geen enkele fout begaan die de herziening met terugwerkende kracht zou rechtvaardigen.

Het Beheerscomité stelt zich bovendien de vraag waarom het meer dan dertig jaar heeft geduurd alvorens deze berekening gecontesteerd werd. De retroactiviteit is dus problematisch op juridisch vlak. Het zou daarom normaal zijn om het advies van de Raad van State te vragen.

Het wetsvoorstel vormt een enorm probleem voor de administratie, die met terugwerkende kracht bijna 8.000 dossiers manueel zou moeten herzien. Het zou de FPD in moeilijkheden brengen wat betreft zijn basisopdrachten, die de toekenning en de betaling van de pensioenen zijn.

De voorgestelde herwaardering zou gemiddeld overeenstemmen met een cheque van 25.000 euro aan elke voormalige mijnwerker en zou een kostprijs met zich brengen van meer dan 200 miljoen euro. Kunnen wij in coronatijden de toekenning van een dergelijk voordeel aanvaarden? Onze eerste opdracht bestaat uit het verdedigen van het algemeen belang en niet uit het zwichten voor het ene of andere eigenbelang.

06.02 **Daniel Bacquelaine**, ministre: Je ne suis pas opposé à une revalorisation de la rémunération forfaitaire utilisée pour le calcul du supplément octroyé aux anciens mineurs. En exécution de l'accord interprofessionnel, le comité de gestion du SFP s'attelle à cette revalorisation, qui ne s'appliquera que pour le futur.

Le Conseil d'État a rappelé dernièrement que l'effet rétroactif ne pouvait se justifier que s'il était indispensable à la réalisation d'un objectif d'intérêt général, ce qui n'est pas le cas aujourd'hui. Par ailleurs, le SFP n'a commis aucune faute qui justifierait pareille révision.

Le comité de gestion se demande également pourquoi il a fallu attendre plus de 30 ans avant que ce calcul soit contesté. La rétroactivité est problématique sur le plan juridique. C'est pourquoi il est normal de requérir l'avis du Conseil d'État.

La proposition de loi constitue un problème colossal pour l'administration, à laquelle il appartiendrait

de revoir manuellement près de 8 000 dossiers. Cette tâche mettrait en péril ses missions fondamentales.

Il s'agirait concrètement, en moyenne, d'un chèque de 25 000 euros par ancien mineur, ce qui représente une ardoise de plus de 200 millions d'euros. Notre mission première, y compris pendant la crise du coronavirus, est de défendre l'intérêt général et non de céder devant l'un ou l'autre intérêt particulier.

06.03 Vincent Van Quickenborne (Open Vld): Ik wil de minister bedanken voor zijn duidelijke antwoord. Ik hoop dat alle collega's goed hebben meegeluisterd.

Dit is schaamteloos lobby. De Open Vld-fractie zal straks bij de behandeling van het wetsvoorstel het advies van de Raad van State vragen. Wij rekenen op steun van de partijen, maar uiteraard niet van de linkse partijen. Hun steun zullen we niet krijgen, aangezien ze de lobbyisten achternalopen. We zullen ook geen steun krijgen van de Vlaams Belangfractie. Sinds de laatste verkiezingen loopt Vlaams Belang immers systematisch aan het handje van de Franstalige communisten. Dat is al naar voren gekomen in meerdere dossiers.

Ik wil mij in het bijzonder richten tot de collega's van de N-VA-fractie. Zij beweren op te komen voor de hardwerkende en ondernemende Vlamingen. Beken kleur. Ofwel heeft u principes en steunt u straks onze vraag, ofwel plooit u voor de lobby en vallen de maskers af. U heeft de keuze. We kijken uit naar de stemming.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

07 Vraag van Bert Wollants aan Sophie Wilmès (eerste minister) over "De verschuiving van de vliegeroutes van Brussels Airport" (55000690P)

07 Question de Bert Wollants à Sophie Wilmès (première ministre) sur "Le déplacement des routes aériennes à Brussels Airport" (55000690P)

07.01 Bert Wollants (N-VA): Mijnheer de minister, collega's, de coronacrisis heeft een impact op veel sectoren, ook op het baangebruik op de luchthaven. Momenteel wordt op één baan gevolgen, maar tegelijk moeten wij vaststellen dat een groot deel van de vluchten, vooral de nachtvluchten, naar de Vlaamse Rand zijn verschoven om op die manier Brussel te ontzien. Men gebruikt daarvoor zelfs de zogenaamde ZULU-routes. Dat is de omleidingroute over de Vlaamse Rand, om op die manier een klein stukje Brussel te ontzien.

De Vlaamse minister Demir van Omgeving heeft daarop al gereageerd, want dat is zonder overleg en afspraken gebeurd. De vraag is dan in welke richting het gaat. De huidige en vorige regering hebben

06.03 Vincent Van Quickenborne (Open Vld): La réponse donnée par le ministre est claire. Ces revendications sont le fruit d'un lobbying honteux. Le groupe Open Vld demande l'avis du Conseil d'État. Ce faisant, nous ne compterons pas sur l'appui des partis de gauche, puisqu'ils suivent l'avis de ces groupes de pression, et pas davantage sur le soutien du Vlaams Belang, qui a déjà suivi fidèlement les communistes francophones dans plusieurs dossiers. La N-VA prétend défendre les entrepreneurs et travailleurs flamands courageux. Soit ce parti respectera ses principes, soit il cédera aux pressions et les masques tomberont.

07.01 Bert Wollants (N-VA): En raison de la crise du coronavirus, de nombreux vols à l'aéroport de Zaventem, dont principalement les vols de nuit, ont été déplacés vers la périphérie flamande pour épargner Bruxelles. La route dite "ZULU" est même utilisée à cette fin. Cette décision a été prise sans concertation ni accord avec la ministre flamande Zuhal Demir. Il a apparemment été décidé de déroger aux accords aéroport-

zich immers altijd op de luchthavenakkoorden van Schouppe gebaseerd. Ze hebben zich altijd ertoe geëngageerd om zowel de economische positie als de leefbaarheid van alle omwonenden voorop te stellen. Dat gebeurt nu blijkbaar niet meer.

Mijnheer de minister, u moet hierop terugkomen, lijkt mij. Ik heb begrepen dat een en ander al in voorbereiding is en dat u een aanpassing zult doen. Waarom hebt u die stap gezet? Waarom hebt u ervoor gekozen om de nachtvluchten boven Brussel naar de Vlaamse Rand te verschuiven? Waarom hebt u ervoor gekozen om het concentratieplan van mevrouw Durant weer boven te halen en te gebruiken? Waarom denkt u dat het een goede zaak is om de kaart van de Brusselaars en alleen van de Brusselaars te trekken?

07.02 Minister **François Bellot**: Mijnheer Wollants, als gevolg van het coronavirus is het aantal passagiersvluchten drastisch verminderd. Dus ook *belly cargo* in de buik van de passagiersvluchten moet op een andere manier ons land bereiken. De luchthaven en de cargobedrijven hebben daarom een versoepeling van de regels omtrent de cargovluchten en de nachtvluchten gevraagd.

Wij hebben binnen onze federale bevoegdheid een aantal uitzonderingen toegestaan, gelet op de uitzonderlijke situatie en in het belang van ons land. Aan het PRS werd niet geraakt en evenmin aan de silentnightregeling. Er werden geen vliegroutes aangepast, wat trouwens op enkele weken tijd ook niet kan.

Uit een eerste evaluatie blijkt dat op een aanvaardbare manier met de toegestane mogelijkheden wordt omgegaan.

Bovendien heeft de luchthavenuitbater enerzijds en skyes via de 1901 NOTAM anderzijds, eveneens wegens de coronacrisis beslist de pistes 25 Links en 07 Rechts tijdelijk te sluiten, met de bedoeling het personeel in de controletoren alsook de brandweermannen die moeten worden ingezet, te beperken. Daardoor zijn enkel de 25 Rechts en 07 Links in gebruik. Ondanks dat er een enorme terugval in het aantal vluchten is, is daardoor inderdaad een concentratie boven enkele gebieden ontstaan.

Op basis van de vele vragen en reacties uit verschillende hoeken werd een nieuw voorstel uitgewerkt. De richtlijn daarbij bleef dat men niet aan het PRS mocht raken en de silentnightregeling moest blijven respecteren. Door dat nieuwe voorstel kan, zoals steeds met respect voor de regels, een evenwicht worden gevonden tussen, ten eerste, de belangen van de omwonenden van de luchthaven en, ten tweede, de noodzaak tot bevoorradings van ons land.

De concentratie van het aantal vliegtuigen dat nog vliegt, zal door het nieuwe voorstel verminderen. Dat voorstel werd gisteren al aan de Vlaamse regering bezorgd. Ik wacht op haar antwoord voor een oplossing.

tuaires de M. Schouppe, dans lesquels prévalaient aussi bien des considérations économiques que la viabilité pour tous les riverains.

Pourquoi le ministre a-t-il pris cette décision? Pourquoi utilise-t-il soudainement le plan de concentration de la ministre Durant? Trouve-t-il judicieux de défendre exclusivement les intérêts des Bruxellois?

07.02 **François Bellot**, ministre: La crise du COVID-19 a entraîné une chute spectaculaire du nombre de vols de passagers et le fret transporté par ces avions doit être acheminé d'une autre manière. L'aéroport et les entreprises de fret aérien ont donc demandé un assouplissement des règles régissant les vols cargo et de nuit. Eu égard à la situation exceptionnelle et dans l'intérêt national, nous avons accordé diverses exceptions. Aucune modification n'a été apportée à l'utilisation préférentielle des pistes (PRS) ni au règlement relatif aux nuits silencieuses et les routes aériennes n'ont pas davantage été adaptées.

Il ressort d'une première évaluation que ces exceptions sont utilisées de manière raisonnable. De plus, l'exploitant de l'aéroport et skyes ont décidé de fermer temporairement les pistes 25 Gauche et 07 Droite, afin de limiter la présence d'agents dans les tours de contrôle et dans les services d'incendie. Par conséquent, seules les pistes 25 Droite et 07 Gauche sont exploitées, ce qui entraîne une concentration des survols au-dessus de certaines zones.

À la suite des réactions provenant de différents horizons, une nouvelle proposition a été élaborée, sans toucher à la PRS ni aux règles en matière de vols de nuit, tout en conciliant les intérêts des riverains et la nécessité

d'assurer l'approvisionnement du pays. La concentration du nombre d'avions restants en vol sera ainsi réduite. Cette proposition a été transmise hier au gouvernement flamand.

07.03 Bert Wollants (N-VA): Dank u voor uw antwoord, mijnheer de minister.

Sinds u minister bent, heb ik u al heel veel vragen gesteld over de vliegroutes en het baangebruik op Zaventem. U begon uw antwoord zonder uitzondering telkens met de opmerking dat het een zeer gevoelig dossier betreft en u dus niet te snel wil handelen.

Welnu, het lijkt me toch raadzaam dat u hier aandacht voor blijft hebben op het moment dat er maatregelen worden genomen. Zoals u het immers zelf zegt, zijn we beland in een concentratiemodel en dat is nooit de bedoeling geweest. Vandaar zou het een goede stap vooruit zijn als daarvan kan worden afgeweken en als we daar meer aandacht voor hebben in de toekomst.

Elk vliegtuig in de lucht wordt door heel wat mensen nauwlettend in het oog gehouden. Al jaren zijn wij bezig met het zoeken naar een oplossing voor de problematiek van de vliegroutes enerzijds, en van de geluidsboetes anderzijds, die gedragen is door alle inwoners en die de economische waarde van onze luchthaven, als belangrijke motor in Vlaams-Brabant, Vlaanderen en het hele land respecteert.

Daarom vraag ik u om hiervoor aandacht te hebben, zodat we dergelijke situaties kunnen vermijden.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

08 Vraag van Katrien Houtmeyers aan Sophie Wilmès (eerste minister) over "De bescherming van bedrijven tegen buitenlandse overnames" (55000691P)

08 Question de Katrien Houtmeyers à Sophie Wilmès (première ministre) sur "La protection des entreprises contre les reprises par des acteurs étrangers" (55000691P)

08.01 Katrien Houtmeyers (N-VA): Mevrouw de minister, het coronavirus houdt onze samenleving al maanden in zijn greep en het is voor niemand gemakkelijk geweest. Het is voor iedereen een zoektocht geweest, zeker en vast ook voor onze ondernemingen en bedrijven. Zij hebben vaak heel veel geïnvesteerd in hun zaak die van vandaag op morgen noodgedwongen op slot moest. Gelukkig hebben de verschillende overheden hun verantwoordelijkheid genomen en zijn er heel wat steunmaatregelen gekomen. Ze hebben getracht financiële oplossingen uit te werken waardoor de getroffen bedrijven hopelijk de lockdown kunnen overleven.

Nu er licht is aan het einde van de coronatunnel moeten we opnieuw nadenken over de wijze waarop we ons economisch weefsel in het postcoronatijdperk gaan aanpakken. Veel bedrijven zullen het ondanks de genomen maatregelen financieel zeer moeilijk hebben. Ze zullen met liquiditeitsproblemen kampen en de kans is niet

08.01 Katrien Houtmeyers (N-VA): Nos sociétés et entreprises doivent, elles aussi, trouver un moyen de sortir de cette crise du coronavirus. Elles ont souvent investi massivement dans des activités qu'elles ont dû cesser du jour au lendemain. Heureusement, de nombreuses mesures de soutien ont déjà été mises en place pour leur permettre de surmonter la crise. À l'heure où nous apercevons le bout du tunnel, nous devons également réfléchir à la manière dont nous allons continuer à essayer de

onbestaande dat heel wat ondernemingen op de fles zullen gaan.

Gelukkig beschikken heel wat ondernemingen en bedrijven ook over waardevolle knowhow die eventueel voor een overnemer kan zorgen. Wat echter als die overnemer ineens uit het verre buitenland dreigt te komen? Het ziet er immers naar uit dat Europa bedreigd zal worden door een overnamegolf van investeerders uit het verre buitenland. We moeten echter absoluut vermijden dat onze bedrijven in de uitverkoop komen te staan.

Enkele weken geleden hebt u aangekondigd dat u zou werken met een screeningmechanisme. Wij vinden dat een zeer positieve zaak en ik heb hier nog enkele vragen over. Tegen wanneer mogen wij dit mechanisme verwachten? In welke mate worden de deelstaten, die toch over belangrijke economische bevoegdheden beschikken, daarbij betrokken?

08.02 Minister **Nathalie Muylle**: Dank u wel voor uw vragen, mevrouw Houtmeyers.

Op 19 maart 2019 is daarover inderdaad een verordening aangenomen. Die verordening verplicht de lidstaten niet een screeningmechanisme in te voeren, maar zij vraagt wel dat in de nationale mechanismen een aantal basisvereisten zoals non-discriminatie, transparantie, mogelijkheid tot beroep ingevoerd worden. Belangrijk is ook dat er zo meer samenwerking en meer transparantie tussen de lidstaten en de Commissie hierover tot stand komt. Elke lidstaat behoudt wel het recht autonoom te beslissen een *foreign direct investment* (FDI) al dan niet op zijn grondgebied toe te staan. Dit moet worden geïmplementeerd tegen 11 oktober 2020.

Voor een open economie als België zijn buitenlandse investeringen van essentieel belang. Zoals u terecht zei, is het ook meer en meer noodzakelijk de schade aan essentiële belangen als openbare orde en nationale veiligheid door buitenlandse investeringen te voorkomen. Wij hebben daarvoor geen instrument, en dat wil ik veranderen.

Wij zijn volop bezig hiervoor een uniform systeem op ons grondgebied uit te werken. Wij hebben een werkgroep opgestart met de federale kabinetten en de gewestelijke diensten zijn hierbij betrokken. Op dit moment ligt bij de federale regering een voorstel tot screeningmechanisme. Wij hopen dit heel binnenkort te kunnen afronden, waarna het onmiddellijk aan het Overlegcomité kan worden voorgelegd. Op dat ogenblik zullen de Gewesten dan ook formeel in het traject van de uitwerking van het screeningmechanisme worden betrokken.

Sinds de COVID-19-crisis heeft de Europese Commissie erop aangedrongen dat wij snel werk maken van ons screeningmechanisme, vooral om de brede medische en farmaceutische industrie als strategische sectoren extra te beschermen, wat wij ook zullen doen.

Kortom, dit is werk voor de komende weken. De regio's zullen daar heel formeel bij worden betrokken. Ik meen dat u inderdaad gelijk hebt wanneer u zegt dat een dergelijk instrument dringend noodzakelijk is. Wij zullen daar de komende weken werk van maken.

remailler notre tissu économique, étant donné que de nombreuses entreprises seront inévitablement confrontées à des problèmes de liquidités. Elles seront donc une proie facile pour des OPA lancées par des acquéreurs étrangers qui convoitent leur savoir-faire. Nous devons absolument éviter un tel bradage.

La ministre serait en train de développer un mécanisme de *screening*. Quand sera-t-il prêt et dans quelle mesure les entités fédérées y sont-elles associées?

08.02 **Nathalie Muylle**, ministre: Dans le règlement du Parlement européen et du Conseil du 19 mars 2019, il est demandé aux États membres d'introduire dans les mécanismes nationaux certaines exigences de base comme la non-discrimination, la transparence et la possibilité de former un recours. La coopération et la transparence entre les États membres et la Commission doivent s'en trouver accrues. Chaque État membre peut toutefois toujours prendre en toute autonomie des décisions relatives aux investissements directs étrangers (IDE) sur son territoire. Le règlement doit être applicable à compter du 11 octobre 2020.

Les investissements étrangers sont essentiels pour une économie ouverte comme la nôtre. Par ailleurs, il est toujours plus important d'éviter que des investissements étrangers ne portent atteinte à l'ordre public et à la sécurité nationale. C'est à cet effet que nous nous employons à déployer un système uniforme sur notre territoire. Le gouvernement fédéral examine actuellement une proposition de mécanisme de filtrage. Nous espérons pouvoir la soumettre très rapidement au Comité de concertation, de sorte que les Régions soient aussi associées formellement à l'élaboration de ce mécanisme. La Commission européenne insiste à présent sur

l'urgence en raison de l'importance stratégique que revêt l'industrie médicale et pharmaceutique. Il faudra donc s'atteler à cette tâche dans les semaines à venir.

08.03 Katrien Houtmeyers (N-VA): Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, ik dank u voor uw antwoord.

Zoals gezegd, is het hoog tijd dat wij onze ondernemingen kunnen beschermen tegen een uitverkoop aan het buitenland, want dat gaat gebeuren. De federale regering moet alles uit de kast halen om ervoor te zorgen dat onze bedrijven, en zeker onze strategische sectoren, tegen buitenlandse overnames worden beschermd.

Landen die kapitaal ter beschikking hebben, zoals China en Saudi-Arabië, staan te popelen en om de hoek te loeren om misbruik te maken van deze crisis en op die manier Belgische bedrijven in handen te krijgen.

Vlaanderen is rijk geworden dankzij zijn internationale ondernemingslust. Wij moeten een overnamegolf van onze waardevolle bedrijven te allen prijze vermijden, maar het beschermingsmechanisme mag er inderdaad niet toe leiden dat goede buitenlandse investeringen in Vlaanderen door de federale overheid worden geblokkeerd.

Ik vraag u met aandrang om de deelstaten de voorwaarden waaraan de investeringen moeten voldoen zelf te laten bepalen. De federale overheid dient dan enkel te bekrachtigen. Zoniet dreigen we opnieuw terecht te komen in de Belgische wafelijzerstructuur die we kennen uit het verleden en die ons al heel veel welvaart heeft gekost, ten koste van zowel onze particulieren als onze ondernemingen.

Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

De **voorzitter**: Einde van de mondelinge vragen.

09 **Ordre du jour**

09 **Agenda**

Vous avez reçu un projet d'ordre du jour modifié pour la séance d'aujourd'hui.
U hebt een gewijzigde ontwerpagenda voor de vergadering van vandaag ontvangen.

Y a-t-il une observation à ce sujet? (*Non*)
Zijn er dienaangaande opmerkingen? (*Nee*)

En conséquence, l'ordre du jour est adopté.
Bijgevolg is de agenda aangenomen.

Propositions

Voorstellen

10 **Proposition de loi relative au mode de calcul du supplément de pension des mineurs de fond (1063/1-8)**

- Proposition de loi concernant le mode de calcul du supplément de pension des mineurs de fond (1059/1-2)

08.03 Katrien Houtmeyers (N-VA): Il est effectivement grand temps que nous protégeons nos entreprises pour leur éviter d'être bradées à l'étranger. À cette fin, le gouvernement fédéral doit faire flèche de tout bois. Des pays riches comme la Chine et l'Arabie saoudite se réjouissent de pouvoir s'emparer d'entreprises belges. Nous devons donc prémunir nos fleurons contre toute OPA sans bloquer pour autant les investissements étrangers sains. Je demande instamment au ministre de laisser le soin aux entités fédérées de définir elles-mêmes les conditions auxquelles doivent satisfaire les investissements. À défaut, nous risquerions de retomber dans l'ancienne politique du gaufrier qui nous a coûté tant de prospérité par le passé.

- **Proposition de résolution visant un calcul et un paiement corrects des pensions des mineurs (1060/1-2)**

10 **Wetsvoorstel betreffende de berekeningswijze van het pensioensupplement van de ondergrondse mijnwerkers (1063/1-8)**

- **Wetsvoorstel betreffende de berekeningswijze van het pensioensupplement van ondergrondse mijnwerkers (1059/1-2)**

- **Voorstel van resolutie teneinde de mijnwerkerspensioenen op een correcte wijze te berekenen en uit te betalen (1060/1-2)**

Propositions déposées par:

Voorstellen ingediend door:

- 1063: Barbara Creemers, Marie-Colline Leroy, Evita Willaert, Meryame Kitir, Anja Vanrobaeys, Gaby Colebunders, Jean-Marc Delizée, Nawal Farih, Nahima Lanjri

- 1059: Frank Troosters, Ellen Samyn, Hans Verreyt, Ortwin Depoortere, Dominiek Sneppe, Annick Ponthier, Erik Gilissen, Barbara Pas

- 1060: Frank Troosters, Ellen Samyn, Hans Verreyt, Ortwin Depoortere, Dominiek Sneppe, Annick Ponthier, Erik Gilissen, Barbara Pas.

Discussion générale

Algemene bespreking

La discussion générale est ouverte.

De algemene bespreking is geopend.

Het verslag is ondertussen gepubliceerd en kwam gisteren ook aan bod in de Conferentie van voorzitters. Mevrouw Lanjri is rapporteur. Zij mag verwijzen naar het schriftelijk verslag, maar zij mag ook een mondeling verslag geven. Ik laat die keuze aan u, mevrouw Lanjri.

10.01 Nahima Lanjri, rapporteur: Mijnheer de voorzitter, ik denk dat dit dossier belangrijk genoeg is om er hier verslag over uit te brengen. Ik zal het kort houden en niet meer verwijzen naar alle namen van alle indieners. U hebt ze al opgesomd.

Wij hebben hierover vergaderd op 21 april, alsook nog vorige week.

In de commissievergadering van 21 april heeft mevrouw Creemers, de hoofddiener, het voorstel toegelicht. De ondergrondse mijnwerkers die minstens vijftientig jaar gewoonlijk en hoofdzakelijk tewerkstelling konden bewijzen, kregen naast hun rustpensioen van 25/30ste ook een supplement voor de bijkomende fictieve jaren, met een maximum van vijf jaar. Op die manier konden zij een volledige loopbaan van dertig jaar bewijzen.

In de wet van juli 1990 tot invoering van het supplement staat dat het supplement gelijk is aan het verschil tussen het bedrag van het rustpensioen en het bedrag dat men zou hebben bekomen als men daadwerkelijk gedurende dertig kalenderjaren in de ondergrond zou hebben gewerkt.

De berekeningswijze van het referentiepensioen werd bepaald in een KB van 4 december 1990. De Federale Pensioendienst heeft de berekening van het pensioensupplement van mijnwerkers altijd correct toegepast, zoals het KB dat voorschreef. Dat was echter niet overeenstemming met de wet van 20 juli 1990. De wet vereist dat de berekening moet gebeuren alsof de mijnwerker daadwerkelijk in de mijnen heeft gewerkt, maar er wordt nog altijd gebruikgemaakt van een forfaitair bedrag dat een stuk lager ligt dan wanneer het anders was berekend, dan wanneer men die jaren daadwerkelijk zou hebben

10.01 Nahima Lanjri, rapporteur: La commission s'est réunie le 21 avril ainsi que la semaine passée pour examiner cette proposition de loi. L'auteur principale, Mme Creemers, a commenté cette proposition. Les mineurs de fond ayant exercé leur métier durant un minimum de 25 ans ont reçu un supplément pour un maximum de 5 années fictives en plus de leur pension de retraite de 25/30èmes. Ils pouvaient ainsi prouver une carrière complète de 30 ans. Même si le SFP a toujours calculé correctement ce supplément selon les règles de l'arrêté royal du 4 décembre 1990, ce mode de calcul n'était pas conforme aux dispositions de la loi du 20 juillet 1990.

La proposition de loi à l'examen corrige cette erreur. Il sera désormais tenu compte non plus du montant forfaitaire trop faible prévu par l'arrêté royal, mais du salaire réel de la pénultième année d'occupation dans la mine. La proposition de loi initiale

gewerkt.

Het wetsvoorstel dat voorlag zet de foute berekeningswijze recht, waardoor men niet langer rekening houdt met een forfait, maar met het reële loon van het voorlaatste gewerkte jaar in de mijn. Het oorspronkelijke wetsvoorstel paste deze berekening retroactief toe voor dertig jaar, dus vanaf 1991.

Collega Spooren heeft aangegeven dat, als juridisch en cijfermatig zou blijken dat het pensioensupplement voor mijnwerkers op een verkeerde manier werd berekend, dit moest worden gecorrigeerd. Hij meldde ook dat het dossier juridisch en cijfermatig complex is en dat er voor hem nog een aantal zaken onduidelijk waren.

Hij vroeg dan ook om het advies van de Raad van State in te winnen en merkte op dat het supplement van het welvaartsvast maken een precedent zou kunnen scheppen, net zoals het invoeren van de retroactiviteit van dertig jaar. Dit heeft zware budgettaire complicaties. Het zou namelijk tot 400 miljoen euro kosten, boven op de 20 miljoen die voor elk jaar moest worden uitgetrokken.

Hij betreurde dat de pensioendienst noch het kabinet van de minister een alternatief hebben geformuleerd en hij stelde dat de mijnwerkers recht hebben op een correctie van hun pensioensupplement en dat dit op korte termijn moet gebeuren. Dit voorstel gaat voor hem echter te ver.

Collega Delizée van de PS verwees naar de rol van de mijnwerkers in de economische ontwikkeling van ons land en de arbeidsomstandigheden waarin ze moesten werken. Hij was van oordeel dat de verkeerde berekening moest worden rechtgezet.

Collega Troosters van het Vlaams Belang wenste een pragmatische oplossing van het probleem van de mijnwerkers en hij trad mevrouw Creemers bij wanneer zij stelde dat de mijnwerkers zelf evenals de Kempische Steenkoolmijnen hiervoor jarenlang bijdragen hebben betaald. Volgens hem moet er ook een einde komen aan deze onrechtvaardige situatie.

Collega Bihet van de MR stelde vast dat er toch een aantal onduidelijkheden zijn over de berekeningswijze en gaf aan dat de pensioendienst op een aantal opmerkingen heeft geantwoord en dat de voorgestelde oplossing opnieuw vragen oproept, net zoals de retroactiviteit. Hij wees erop dat een aanpassing veel inspanningen zal vergen van de pensioendienst en dat het moeilijk zou zijn in een gezondheids crisis zoals we die nu meemaken. Hij wees ook op de enorme budgettaire kosten en vroeg ook om het advies van de Raad van State.

Namens CD&V heb ik zelf het woord genomen. Ik gaf aan begrip te hebben voor de vraag van de mijnwerkers en dat ik hun vraag gerechtvaardigd vond.

De mijnwerkers hebben hun zaak al bepleit bij verschillende politieke fracties en hebben ook contacten gehad met ministers, de voorzitter van de Kamer en de Pensioendienst.

De mijnwerkers hebben een aantal juridische en technische argumen-

prévoyait une rétroactivité de 30 ans, c'est-à-dire jusqu'en 1991.

M. Spooren a encore relevé certaines ambiguïtés dans la proposition de loi et a proposé de demander l'avis du Conseil d'État, notamment au sujet de la rétroactivité, dont l'incidence budgétaire se monterait à 400 millions d'euros. Il a déploré que ni le ministre ni le service des pensions n'ont proposé d'autre solution. M. Delizée a insisté sur le rôle économique important qu'ont joué les mineurs de fond et a demandé que les erreurs de calcul soient corrigées. M. Troosters a souligné que les mineurs eux-mêmes et les charbonnages de Campine avaient cotisé pendant de nombreuses années et qu'il convenait de mettre un terme à cette injustice. M. Bihet a, lui aussi, estimé que l'avis du Conseil d'État sur la rétroactivité était nécessaire.

Mme Lanjri a jugé que la demande des mineurs était justifiée. Elle a estimé que les mineurs disposaient d'un argument massue pour étayer leur demande: l'arrêté royal n'est pas conforme à la loi. Le CD&V espérait une initiative du ministre mais en vain et le Parlement est donc intervenu.

Selon M. Colebunders, les mineurs ont sacrifié leur santé sur l'autel de notre prospérité à tous et l'erreur de calcul doit être rectifiée. La rétroactivité compense la perte subie. M. Lachaert a souligné les mérites des mineurs, tout en pointant aussi le coût élevé et les éventuels problèmes afférents à la rétroactivité. C'est pourquoi, il s'est associé à la demande d'avis du Conseil d'État. Mme Vanrobaeys a déploré que les mineurs devaient se résoudre à manifester dans la rue pour obtenir leurs droits, 30 ans après, alors qu'ils ont payé des cotisations plus élevées pour leur pension.

Le ministre Bacquelaine a déclaré comprendre le point de vue des

ten aangehaald om hun vraag kracht bij te zetten. Zo is het forfaitair bedrag inderdaad niet in overeenstemming met het laatst verdiende loon. Dat moet worden rechtgezet. Het klopt echter niet dat de Pensioendienst al die jaren fout gewerkt zou hebben. De Pensioendienst heeft het koninklijk besluit toegepast. Het koninklijk besluit is echter niet helemaal in overeenstemming met de wet. Ook ik gaf aan dat wij hoopten op een initiatief van de minister, maar dat bij gebreke daaraan het Parlement moest optreden.

Ik heb verwezen naar het probleem van de kostprijs door de retroactiviteit van dertig jaar en ik heb aan de Pensioendienst enkele vragen over de berekening gesteld.

Collega Colebunders van PVDA-PTB gaf aan dat de mijnwerkers hun gezondheid geofferd hebben voor de welvaart van iedereen en dat zij hogere sociale bijdragen betaald hebben om hun pensioenen te betalen. Het pensioen waarop zij wettelijk recht hebben, is verkeerd berekend en dat moet dus worden rechtgezet. De heer Colebunders is van oordeel dat de retroactiviteit het geleden pensioenverlies compenseert.

Collega Lachaert van Open Vld onderstreepte de verdienste van de mijnwerkers in de geschiedenis van België. Hij stelde ook dat het in het voorliggend wetsvoorstel niet louter om technische details gaat en dat de kostprijs 400 miljoen euro zou bedragen. Hij stelde dat het probleem is dat de wet niet strookt met de toenmalige verwachtingen en dat met het nu voorliggend voorstel extra rechten zullen worden toegekend. De heer Lachaert wees op de budgettaire kosten en de problemen met de retroactiviteit. Hij wenste eveneens het advies van de Raad van State.

Collega Vanrobaeys van sp.a was van oordeel dat de foutieve toepassing van de wet moet worden rechtgezet. De mijnwerkers hebben al jaren gevaarlijk en ongezond werk verricht. Daarvoor hebben zij het engagement gekregen dat zij na vijftientig jaar recht hebben op een volwaardig pensioen met een supplement. Mevrouw Vanrobaeys noemt het betreurenswaardig dat mijnwerkers na dertig jaar de straat op moeten om hun rechten af te dwingen, terwijl zij een hogere bijdrage betaalden voor hun pensioen.

Minister Bacquelaine antwoordde en gaf aan dat zijn beleidsceel en hijzelf diepgaande en constructieve contacten hebben gehad met de vertegenwoordigers van de gepensioneerdde mijnwerkers en dat hij begrip heeft voor hun standpunt, maar dat ook de rechtsbeginselen, het algemeen belang en de vereisten van goed bestuur voor ogen moeten worden gehouden.

De minister wees erop dat de regering in lopende zaken is en er dus geen initiatief met dergelijke hoge budgettaire gevolgen aan het Parlement kan worden voorgelegd. Verder stelde hij dat het Beheerscomité van de FPD het probleem heeft onderzocht en heeft beslist een werkgroep op te richten. Die werkgroep concludeerde dat sinds 1990 het pensioen van alle mijnwerkers correct wordt berekend.

De berekeningsgrondslag herzien is een politieke beslissing waarvan de minister geen voorstander is omdat die terugwerkende kracht zou hebben en een gevaarlijk precedent zou vormen. Volgens hem zou een herziening enkel voor de toekomst effect mogen sorteren, maar

mineurs, mais a insisté sur la nécessité de ne pas ignorer les principes de droit, l'intérêt général et les exigences liées à une bonne gouvernance. Il est impossible pour un gouvernement d'affaires courantes de prendre une initiative aux implications budgétaires d'une telle ampleur. Le groupe de travail du comité de gestion du SFP a également conclu que depuis 1990, les pensions étaient calculées correctement.

Le ministre n'est pas favorable à une révision de la base de calcul qui aurait un effet rétroactif, car cela constituerait un dangereux précédent. Une révision ne devrait avoir d'effet que pour l'avenir. Il estime à tout le moins prudent de demander l'avis du Conseil d'État. Un éventuel effet rétroactif doit par ailleurs être limité à dix ans, conformément à la prescription décennale applicable de manière générale en ce qui concerne le paiement des pensions. Je m'étonne de l'entendre tenir aujourd'hui des propos autres qu'en commission.

Mme Creemers a présenté des amendements tendant à corriger des imperfections techniques et visant la faisabilité administrative. Elle a souligné que le Conseil d'État, dans un avis rendu en 1991, a estimé que les mesures proposées ne présentaient pas un caractère discriminatoire. De plus, la proposition de loi à l'examen a été rédigée par des experts en matière de pensions des mineurs et elle nous a été communiquée par des mineurs.

Un amendement de Mme Lanjri et signé par Mme Farih ainsi que par les collègues du PS, du sp.a, d'Ecolo-Groen, du PVDA-PTB et du Vlaams Belang, limite la rétroactivité à dix ans. La commission a décidé, par 13 voix contre 3, de ne pas demander l'avis du Conseil d'État. En revanche, la commission a procédé à une deuxième lecture.

staat het de wetgever vrij om te beslissen over een herziening van de berekening. Toch gaf hij aan het raadzaam te vinden het advies van de Raad van State in te winnen. Indien een retroactieve werking toch wordt overwogen, moet die worden beperkt tot tien jaar, zoals de algemene verjaringstermijn in de pensioenregeling. Aldus de minister in de commissie.

Mijnheer de minister, het verwondert mij dat u vandaag iets anders zegt of althans lichtjes afwijkt van wat wij in de commissie hebben gehoord. Ik citeer uw woorden uit het verslag. Iedereen kan dat consulteren en er zijn daarvan opnames. U hebt toen gezegd dat, als we het zouden doorvoeren, we het tot tien jaar moesten beperken, zoals de algemene verjaringstermijn die geldt in de pensioenregeling.

Ten slotte, verzocht de minister de commissie om rekening te houden met de technische beperkingen en de administratieve haalbaarheid van een dermate omvangrijke operatie.

Mevrouw Creemers diende amendementen in om enkele onvolkomenheden in de tekst recht te zetten en stelde dat reeds in 1991 om het advies aan de Raad van State werd gevraagd en dat de voorgestelde maatregelen toen niet als discriminerend werden beschouwd. Ze merkte ook op dat het wetsvoorstel door experts is opgesteld. Wij weten dat. De mijnwerkers hebben ons allemaal dat wetsvoorstel overgemaakt.

In het verdere debat heeft men gediscussieerd over het al dan niet noodzakelijk zijn van een advies van de Raad van State en ook de retroactiviteit bleef ter discussie staan. Ik heb dan ook een amendement ingediend om de retroactiviteit te beperken tot tien jaar, voor een deel ook op suggestie van de minister. Dit amendement werd mee ondertekend door collega Farih en de collega's van PS, sp.a, Groen, Ecolo, PVDA en Vlaams Belang.

De commissie besliste met 13 stemmen tegen 3 om het advies van de Raad van State niet te vragen. We hadden daarvoor al het compromis bereikt dat we dan wel een tweede lezing zouden hebben en die tweede lezing is vervolgens ook doorgegaan, mede op vraag van de heer Mathieu Bihet. Ik ben echter geen verslaggever voor dat gedeelte.

De **voorzitter**: Mijnheer de minister, ik heb gemerkt dat u het woord vraagt.

10.02 Daniel Bacquelaine, ministre: Monsieur le président, je voudrais réagir par rapport à la façon dont la députée rapporteur interprète les paroles que j'ai prononcées en commission.

Ce n'est pas exact. Très clairement, et je relis ce que j'ai déclaré en commission: j'ai toujours été totalement opposé à la rétroactivité.

"De terugwerkende kracht is problematisch, aangezien geen enkele fout werd gemaakt door de FPD. Er stelt zich een discriminatieprobleem ten opzichte van de andere gepensioneerden, die niet genieten van dezelfde behandeling wanneer de berekening van hun pensioen wordt herzien. Het lijkt mij dat de Raad van State op zijn minst moet worden geraadpleegd over deze kwestie."

10.02 Minister **Daniel Bacquelaine**: Ik zou graag willen reageren, want mijn toelichting in de commissie werd verkeerd geïnterpreteerd. Ik ben altijd fel gekant geweest tegen de retroactiviteit.

La rétroactivité pose problème étant donné que le SFP n'a commis aucune erreur. Cette mesure serait discriminatoire vis-à-vis d'autres pensionnés qui ne bénéficient pas de ce traitement lors d'une révision du calcul de

leur pension. Il convient dès lors au minimum de consulter le Conseil d'État à ce sujet.

J'ai ajouté que si le Parlement décidait d'une rétroactivité, à laquelle j'étais opposé, pour le moins, il devrait respecter la règle de la prescription. C'est exactement ce que j'ai dit. Mais dire que j'ai plaidé pour une rétroactivité de dix ans, c'est faux, madame. La façon dont le rapport est présenté, c'est cela qui est dit.

Ik heb daaraan toegevoegd dat, als het Parlement terugwerkende kracht zou verlenen aan de regeling, waar ik mij trouwens tegen verzet, de verjaring gerespecteerd moet worden. U insinueert, mevrouw, dat ik gepleit heb voor een terugwerkende kracht van tien jaar. Dat klopt niet!

(...): Elle n'a pas dit cela.

10.03 Daniel Bacquelaine, ministre: J'ai toujours plaidé contre cette rétroactivité, simplement parce que ce n'est pas tenable par rapport à la façon dont fonctionne le Service des Pensions. C'est une chose. Ce n'est jamais arrivé. Je siège depuis 25 ans dans cette assemblée et je n'ai jamais vu qu'on appliquait une rétroactivité en matière de pensions, sauf en cas d'erreur. L'erreur profite toujours au citoyen. C'est normal. S'il y a des erreurs de calcul, le citoyen a le droit d'être indemnisé.

Mais il n'y a pas d'erreur de calcul, à l'unanimité. Le Comité de gestion du Service des Pensions a indiqué qu'il n'y a avait pas d'erreur de calcul. Employeurs, syndicats, tout le monde est unanime pour dire qu'il n'y a pas d'erreur. Dans ce cas, la rétroactivité ne peut pas s'appliquer. Sinon, elle s'apparente davantage à un détournement, qu'il soit légalisé ou pas.

10.03 Minister **Daniel Bacquelaine**: De terugwerkende kracht is nooit toegepast inzake pensioenen, tenzij de dienst een rekenfout heeft gemaakt. Het beheerscomité van de Pensioendienst heeft echter unaniem verklaard dat er geen sprake was van een rekenfout. Terugwerkende kracht verlenen aan de regeling heeft veel weg van een omzeiling van de wet, al dan niet gelegaliseerd.

De **voorzitter**: Voor een goed begrip, het gaat om een discussie over hoe het verslag gepresenteerd werd. Ik heb in het begin gezegd dat het verslag ondertussen ook gepubliceerd is.

Ik geef u nog even het woord als rapporteur, mevrouw Lanjri, en dan zou ik willen overgaan tot de algemene bespreking.

10.04 Nahima Lanjri, rapporteur: Misschien ligt het gewoon aan een slechte akoestiek, maar ik herhaal voor de duidelijkheid wat ik daarnet heb gezegd. Dat kan trouwens ook worden herbeluisterd op klankopname. U zei dat de herziening van de berekeningsgrondslag een politieke beslissing is, waar u, mijnheer de minister, geen voorstander van bent, omdat zij terugwerkende kracht zou hebben en een gevaarlijk precedent zou vormen. Dat heb ik daarnet gezegd en herhaal ik nu.

Volgens u, mijnheer de minister, zou een herziening enkel in de toekomst effect mogen sorteren, maar staat het de wetgever vrij om te beslissen over de herziening van de berekening. Toch gaf u aan dat het raadzaam is het advies van de Raad van State in te winnen en indien een retroactieve werking toch wordt overwogen, moet zij worden beperkt tot tien jaar, zoals de algemene verjaringstermijn in de pensioenregeling. Dat is wat ik daarnet heb gezegd.

Ik denk dat ik u daarmee correct heb geciteerd, mijnheer de minister. Wij weten heel goed dat u geen voorstander bent van deze regeling. Wij hebben ook gehoord dat u het liever niet hebt, maar dat, als wij

10.04 Nahima Lanjri (CD&V): Je pense avoir repris correctement les paroles du ministre. Celui-ci a qualifié de choix politique, la révision de la base de calcul à laquelle il n'est pas favorable en raison du précédent que pourrait constituer la rétroactivité. Sur ce point, il a recommandé de demander l'avis du Conseil d'État. Selon le ministre, si la rétroactivité est maintenue, elle devrait être limitée à dix ans. C'est dans ce contexte que nous avons déposé un amendement visant à limiter la rétroactivité à dix ans, ce qui a permis de réaliser une avancée majeure en commission.

het toch doen, wij het dan beter beperken tot tien jaar, wat wij nadien ook hebben gedaan. Ik heb daarop een amendement uitgeschreven, dat wij allemaal samen hebben ondertekend en ingediend. Dat heeft tot een doorbraak in de commissie geleid. Hiermee wilde ik alle misverstanden vermijden, mijnheer de minister.

De **voorzitter**: De minister knikt, dus voor de rest raad ik de lectuur van het verslag aan. Als u nog problemen hebt met het verslag, dan kan ik het debat ook uitstellen en dan kunnen wij het verslag misschien gaan nalezen in de commissie, maar daar is niemand vragende partij voor.

Demande d'avis du Conseil d'État
Verzoek om advies van de Raad van State

10.05 **Egbert Lachaert** (Open Vld): Mijnheer de voorzitter, ik heb een opmerking over de regeling van de werkzaamheden en die kan een effect hebben op het verdere verloop van de bespreking.

Het blijkt al uit het verslag en uit het feit dat men duidelijkheid moet creëren door het voorlezen van de notulen, dat het een ongezien dossier betreft, des te meer op juridisch vlak door de retroactiviteit van de maatregel.

Ik zal niet vooruitlopen op mijn uiteenzetting, maar de Open Vld-fractie meent dat het aangewezen is het advies van de Raad van State over het voorstel te vragen. Geen enkel pensioendossier is ooit op die manier behandeld. In een normale budgettaire context zou men zo iets nooit doen en het is dus echt aangewezen advies te vragen, voor zover de retroactiviteit überhaupt zou kunnen. Ik heb dat in geen enkel pensioendossier gezien. Wij rekenen op de steun van de fracties die altijd pleiten voor budgettaire orthodoxie en die de staatsfinanciën toekomstgericht een goed hart toedragen. Wij kijken uit naar het standpunt van ieders fractie.

De **voorzitter**: De algemene bespreking zal toch eerst haar beloop krijgen.

Als de amendementen aan de orde komen, zal er gesproken worden over het advies van de Raad van State met betrekking tot amendementen. Ik heb begrepen dat u het advies vraagt in verband met amendementen?

10.06 **Egbert Lachaert** (Open Vld): Ik vraag het advies over het geheel, mijnheer de voorzitter.

Voor de werkzaamheden is het misschien beter om nu al te weten of het voorstel naar de Raad van State wordt verzonden of niet. Als geen vijftig leden de vraag steunen, kunnen de werkzaamheden voort hun beloop gaan. Misschien is het interessant om dat te weten.

De **voorzitter**: Ik wil vragen of er een consensus in de vergadering is. Mijnheer Calvo, mevrouw Kitir, wat hebt u te zeggen over het advies van de Raad van State?

10.07 **Kristof Calvo** (Ecolo-Groen): Mijnheer de voorzitter, het verslag is redelijk duidelijk, maar ik zou niet graag hebben dat er hierover misverstanden bestaan. U vraagt of er een consensus is om

Le **président**: Le ministre opine de la tête.

10.05 **Egbert Lachaert** (Open Vld): L'Open Vld demande l'avis du Conseil d'État. Jamais aucun autre dossier de pension n'a en effet encore été traité de la sorte. Nous devons demander un avis pour vérifier si la rétroactivité est envisageable sur le plan juridique.

Le **président**: Nous devons tout d'abord ouvrir la discussion générale. Nous évoquerons la demande d'avis du Conseil d'État sur les amendements lorsque ceux-ci seront examinés.

10.06 **Egbert Lachaert** (Open Vld): Je demande un avis sur l'ensemble.

Le **président**: La Chambre soutient-elle la demande d'avis du Conseil d'État?

10.07 **Kristof Calvo** (Ecolo-Groen): Un consensus ne s'est pas dégagé à ce sujet.

het voorstel naar de Raad van State te sturen. Die consensus is er niet.

De **voorzitter**: Dan moeten wij ons daarover uitspreken.

10.08 Kristof Calvo (Ecolo-Groen): De mogelijkheid om een tekst voor advies naar de Raad van State te sturen, is er altijd. Dat is een belangrijk instrument in het parlementair debat. Ik herken mij echter helemaal niet in de motivering die collega Lachaert daarnet gaf. Hij zei dat het verslag moet voorgelezen worden en dat dat duidt op interpretatieproblemen. Dat is geen eerlijke argumentatie. De waarheid is dat er verschillende meningen bestaan over het dossier. De interpretatie is echter glashelder. Het meningsverschil is ook glashelder. Ook dat hoort bij een parlementaire democratie.

Collega's, ik betreur dat een dossier waaraan verschillende fracties keihard hebben gewerkt – ik heb daar zelf geen enkele verdienste aan, dus ik mag dat hier stellen – nu in de laatste rechte lijn verzandt in zo'n spelletje en dat sommige fracties zeggen dat het gaat over een gift aan een lobbygroep. Ik vind dat grof. Het gaat over mensen die voor onze welvaart onder de grond zijn gekropen en jaren in onduidelijkheid werden gelaten. Dat is dus geen gelobby. Het is een moeilijk dossier.

Alleszins vind ik dat de mijnwerkers, die voor heel veel warmte in onze samenleving hebben gezorgd, meer respect verdienen dan wat de Open Vld-fractie vandaag toont voor hun werk. Wij kunnen van mening verschillen, maar wij verschillen niet van mening over de verdiensten van de mijnwerkers voor ons land.

De **voorzitter**: Het gaat over een vraag tot advies aan de Raad van State. Vermeng dat niet met het debat ten gronde.

10.09 Meryame Kitir (sp.a): Mijnheer de voorzitter, ook mijn fractie zal niet het akkoord geven om het advies van de Raad van State te vragen.

Ik betreur, eerlijk gezegd, dat de collega's dat op die manier doen.

Ten eerste, het dossier, dat al hangende is sinds 4 december 2019, is geen nieuw dossier. Ik betreur ook dat zelfs het vragenuurtje wordt gebruikt om de ministers andere verklaringen te laten afleggen. Dat getuigt van slecht verliezerschap.

Wij leven in een democratie. Iedereen heeft recht op een mening en mag ervoor uitkomen het niet eens te zijn. Echter, tot het uiterste gaan en op een dergelijke manier proberen zijn gelijk te halen, is voor mij persoonlijk ongezien.

Ten tweede, ik wil aan de leden van de Open Vld-fractie nog even het volgende meegeven. Ik hoor vandaag de heer Van Quickenborne verklaren dat het hier over de hardwerkende Vlamingen gaat. Ik meende dat de mijnwerkers ook tot de hardwerkende Vlamingen horen. Het verwijt dat men zou toegeven aan de lobby, hoef ik namens mijn partij niet te pikken. Zijn partij kan zwichten voor het gelobby van de multinationals over de farmawet, maar dat is alleszins

10.08 Kristof Calvo (Ecolo-Groen): Il est toujours possible de saisir le Conseil d'État. Je n'adhère pas du tout aux arguments de M. Lachaert. Il n'y a pas de problème d'interprétation mais une simple divergence d'opinions. Je déplore que dans la dernière ligne droite, un dossier sur lequel plusieurs groupes politiques ont travaillé dur s'enlise dans de sombres manœuvres politiciennes. Il ne s'agit pas d'un cadeau offert à un groupe de lobbyistes, nous parlons ici de personnes qui pendant des années ont travaillé sous terre pour assurer notre prospérité et qui ont été laissées dans l'incertitude. Les mineurs de fond méritent un plus grand respect que la réticence affichée aujourd'hui par l'Open Vld.

Le **président**: Ce n'est pas le moment de mener un débat sur le fond. Il est ici question d'une demande d'avis au Conseil d'État.

10.09 Meryame Kitir (sp.a): Nous ne sommes pas non plus d'accord de demander l'avis du Conseil d'État.

Le dossier court déjà depuis le 4 décembre 2019. Je regrette que même l'heure des questions soit utilisée pour arracher d'autres déclarations au ministre. Aller jusqu'au bout pour obtenir gain de cause est insensé. Les mineurs sont également des Flamands qui travaillent dur.

Je n'accepte pas les reproches formulés par l'Open Vld concernant le lobby, alors que ce parti cède lui-même devant les géants pharmaceutiques.

Je tiens à voter individuellement sur une demande d'avis au

niet onze werkwijze.

Ten derde, mijnheer de voorzitter, indien wij over het verzoek om advies van de Raad van State stemmen, sta ik erop dat wij individueel stemmen en niet de aantallen van de fracties nemen. Ik vraag dus om individueel en effectief te stemmen

De **voorzitter**: In dat geval kunnen wij die stemming pas op het einde houden. Ofwel doen wij de ronde van de consultaties van de fractieleiders, zoals wij dat gewoonlijk doen, ofwel moet ik de stemming opschorten tot op het ogenblik waarop wij met e-voting kunnen werken. Het is het ene of het andere.

10.10 Peter De Roover (N-VA): Mijnheer de voorzitter, ik zal niet ingaan op de inhoud van het dossier, in tegenstelling tot mijn twee vorige collega's, die zich niet konden inhouden. Ik heb echter een bijzonder geachte collega, die dat zo dadelijk wel zal doen.

De vraag om het advies van de Raad van State is een heel gerechtvaardigde vraag in alle omstandigheden, wanneer een wetgeving op tafel ligt. Ik zou het dan ook heel fijn hebben gevonden, mocht Open Vld zich ter zake tijdens de behandeling in de commissie, toen er een afspraak werd gemaakt om een tweede lezing te organiseren, met als tegenprestatie dat geen andere vertragingsmanoeuvres zouden worden georganiseerd, had uitgesproken. Overigens vind ik de term vertragingsmanoeuvres hier een slechte formulering, want een advies van de Raad van State is niet per definitie een vertragingsmanoeuvre. Het zou prettig zijn geweest, mocht Open Vld zich toen de commissie die afspraak maakte, hebben verklaard dat zij niet wenste dat het advies in de deal werd meegenomen en dat de tweede lezing dus niet als een alternatief voor een advies van de Raad van State mocht worden beschouwd. Ik heb van onze commissarissen begrepen dat Open Vld dat betoog in commissie niet heeft gehouden. Als zij nu wel met die vraag aankomt, dan brengt dat ons in een zeer lastig parket. In principe vinden wij die vraag namelijk niet ongerechtvaardigd, maar in de commissie hebben wij wel een bepaalde werkwijze onderschreven, bij gebrek van opmerkingen van Open Vld ter zake.

Collega Lachaert, in alle eerlijkheid, als u de interventie in de commissie had gedaan, dan had u aan ons een bondgenoot gehad. Ik vind het heel jammer dat u gewacht hebt om nu terug te komen op een deal die in de commissie werd gesloten. Dat maakt het ons onmogelijk om u daarin te volgen, wat ik technisch gesproken eigenlijk wel betreurt.

10.11 Ahmed Laaouej (PS): Monsieur le président, je m'oppose au renvoi au Conseil d'État.

10.12 Servais Verherstraeten (CD&V): Mijnheer de voorzitter, ik ga geen enkele collega verwijten maken als hij in de plenaire vergadering het advies van de Raad van State vraagt. Ook ik heb dat al vaak gedaan als ik het met iets niet eens was, soms om redenen ten gronde, soms ook wel al eens om dilatoire redenen.

Onze fractie kan niet akkoord gaan met deze vraag om advies. Wij delen de budgettaire bezorgdheid. Dat was net de reden waarom

Conseil d'État.

Le **président**: Pour un vote individuel, il nous faudra attendre la fin de la séance, de manière à ce que nous puissions utiliser l'e-voting.

10.10 Peter De Roover (N-VA): La demande d'avis est une demande légitime. Lorsque nous avons organisé une seconde lecture en commission, promesse avait été faite de ne pas recourir à des manœuvres dilatoires. J'aurais apprécié qu'à ce moment-là, l'Open Vld dise clairement qu'il demanderait quand même l'avis du Conseil d'État.

Ceci nous place dans une position difficile. Sur le principe, nous ne nous opposons pas à une demande d'avis, mais nous avons convenu en commission d'une marche à suivre précise. Nous ne pouvons dès lors accéder à la requête de l'Open Vld.

10.11 Ahmed Laaouej (PS): Ik maak bezwaar tegen de overzending naar de Raad van State.

10.12 Servais Verherstraeten (CD&V): Notre groupe ne soutient pas cette demande d'avis. Partageant les inquiétudes des uns et des autres sur le plan budgétaire, nous avons demandé de limiter la rétroactivité à dix ans. Au moment des débats, nous sommes con-

onze fractie expliciet heeft gevraagd om de retroactiviteit in de tijd te limiteren en te beperken tot tien jaar, in de plaats van dertig jaar zoals in het voorstel.

Ik moet mij aansluiten bij de heer De Roover. Op het moment dat het debat plaatsvond, zijn er afspraken over de werkwijze gemaakt. Het is mijn gewoonte om mij aan de afspraken te houden. Die afspraak was tweede lezing en geen advies van de Raad van State.

10.13 Barbara Pas (VB): Mijnheer de voorzitter, ik sluit mij aan bij de twee collega's aan mijn linkerkant. Ik ga niet in op de inhoud. Ik heb een uitstekende collega die dat straks zal doen, maar ik ga mij ook beperken tot de vraag naar het advies van de Raad van State.

U weet dat wij in principe niet tegen adviezen van de Raad van State zijn, maar dit wetsvoorstel wordt al vijf maanden in de commissie besproken. Als men hier plots mee afkomt, nadat de werkmethode in de commissie werd afgesproken, dan is dit een politiek spelletje om alles in laatste instantie te proberen uitstellen. Dat wil mijn fractie niet onderschrijven.

Mij maakt het niet uit of hierover al dan niet hoofdelijk wordt gestemd. Mijn fractie is het erover eens dat wij deze vraag voor advies aan de Raad van State niet steunen. Het is uw goed recht om van mening te verschillen, daarvoor zijn wij een parlementaire democratie, maar ik vind het niet netjes om die manoeuvres te gebruiken om uw gelijk te proberen halen of dit te proberen uitstellen. Dat is geen manier van werken waarachter onze fractie zich kan scharen.

10.14 Gaby Colebunders (PVDA-PTB): Collega's, ik zal het kort houden.

Wij hebben hier al van alles gehoord vandaag. Voor ons is het duidelijk. Wij willen geen advies van de Raad van State; niet dat wij tegen de Raad van State zijn, dat is heel duidelijk. Vorige week heeft men echter die kans gehad. Wij hebben de heer De Roover toen gehoord. Er zullen altijd politieke meningsverschillen zijn, dit is nu eenmaal het Parlement. Maar de manier waarop het nu gebeurt, vinden wij eigenlijk niet te doen.

Ik zal het niet over de inhoud hebben. Dat zal ik straks doen. Over wat de heer Van Quickenborne daarnet zei, ben ik zeker *not amused*, maar daar zullen wij het straks wel over hebben.

10.15 Egbert Lachaert (Open Vld): Ik heb de standpunten gehoord en ik zie dat wij er bij de telling waarschijnlijk niet zullen komen. Ik wil toch één ding repliceren.

Waar ik het absoluut niet mee eens ben, is dat collega De Roover zegt dat het is alsof wij in de commissie niets gevraagd hebben omdat er een deal afgesloten is en dat daarom nu geen adviesvraag aan de Raad van State kan worden gesteld. Wij hebben die adviesvraag aan de Raad van State wel geuit in de commissie. Alleen was daar heel duidelijk geen meerderheid voor. Daarna is die dan ook niet meer op tafel gekomen. Maar een deal is er niet gesloten. Ik was daar niet eens fysiek aanwezig.

Sorry, maar met de beste wil van de wereld, daar mag men het niet

venir d'une méthode de travail et je m'y tiendrai.

10.13 Barbara Pas (VB): En principe, nous ne sommes pas opposés à des demandes d'avis au Conseil d'État. Toutefois, nous examinons déjà cette proposition depuis cinq mois en commission. Une demande d'avis soudaine répond nécessairement à une logique de petits jeux politiques dilatoires *in extremis*. Mon groupe ne souhaite pas s'inscrire dans cette démarche.

10.14 Gaby Colebunders (PVDA-PTB): Nous ne désirons pas nous joindre à ceux qui souhaitent demander l'avis du Conseil d'État. Nous en avons eu la possibilité la semaine dernière et nous ne l'avons pas saisie. La demande formulée aujourd'hui est donc une basse manoeuvre politicienne.

10.15 Egbert Lachaert (Open Vld): Nous avons formulé cette demande en commission mais là une majorité n'était manifestement pas prête à la soutenir. Un accord sur cette demande n'y a jamais vu le jour. J'estime que la rétroactivité dans ce dossier est du jamais-vu et cependant nous ne pouvons même pas connaître l'avis du Conseil d'État à son sujet. Je le déplore.

op steken dat de adviesvraag vandaag niet gesteund wordt. Ik kan alleen maar vaststellen wat de standpunten van de collega's zijn. Over de inhoud zullen wij straks discussiëren.

Ik vind het alleen iets ongeziens, die retroactiviteit, en dat wij zelfs het licht van de Raad van State daarop niet krijgen. Wat hier kon, met vijftig stemmen, met eventueel drie fracties die dat wilden steunen. Het is jammer dat dit niet lukt.

De **voorzitter**: Collega De Roover, kunnen wij dit alstublieft afsluiten? Het Reglement bepaalt dat elke fractie mag tussenbeide komen.

10.16 Mathieu Bihet (MR): (...)

Le **président**: Monsieur Bihet, vous aussi? Faites, moi j'ai le temps!

10.17 Peter De Roover (N-VA): Het klopt dat de fractie van de heer Lachaert afwezig was toen de stemmingen hebben plaatsgevonden na de eerste lezing. Hij had zich misschien door de heer Van Quickenborne kunnen laten vervangen die dan had kunnen deelnemen aan de discussie. Ik betreurt dat dit niet het geval was. Die afwezigheid moet u nu betalen.

10.18 Mathieu Bihet (MR): Monsieur le président, il est inexact de dire que nous n'avons jamais demandé l'avis du Conseil d'État. Comme cela a été rappelé, nous l'avons demandé à nos dépens.

Il s'agit d'une question qui touche aux principes généraux du droit, qui ne doivent pas être négligés. Au vu des nouveaux éléments, qui apparaissent presque quotidiennement depuis le vote en commission, la presse soulève un problème d'impraticabilité de la loi qui nécessiterait dès lors des dispositions provisoires. Dans le cas contraire, elle entrerait en vigueur trop rapidement, de sorte que le SFP ne pourrait pas l'appliquer. Les principes généraux du droit doivent donc être examinés sous l'angle de la rétroactivité par le Conseil d'État.

Pour conclure, si tout le monde est tellement certain de la faisabilité juridique de la proposition de loi, je ne vois pas pourquoi il faudrait alors craindre un renvoi au Conseil d'État, qui ne prendrait que quelques jours.

De **voorzitter**: Collega's, ik heb het debat daarover laten voeren. Het is natuurlijk een belangrijke aangelegenheid, maar we moeten het nu afsluiten.

Het debat over het verzoek tot advies aan de Raad van State is gevoerd. Normaal stemmen we over zulke zaken bij zitten en opstaan. Dat is vandaag niet mogelijk, dat weten we.

Mevrouw Kitir, vraagt u de naamstemming?

10.19 Meryame Kitir (sp.a): (...)

De **voorzitter**: U vraagt dat de fracties zich uitspreken? Dat is een gewijzigde houding.

10.18 Mathieu Bihet (MR): Het klopt niet dat het voorstel om het advies van de Raad van State in te winnen nooit ter tafel werd gebracht. We hebben de adviesvraag aangekaart, maar aan het kortste eind getrokken. Het betreft hier een kwestie van algemene rechtsprincipes en van retroactiviteit. Er is gebleken dat de wet onwerkbaar is en dat er overgangsbepalingen in zouden moeten worden opgenomen. Zo niet zou de FPD de wet niet kunnen toepassen. Indien iedereen overtuigd is van de juridische haalbaarheid van dit voorstel, is er geen reden om beducht te zijn voor een verzending naar de Raad van State.

Le **président**: Le débat sur la demande d'avis au Conseil d'État est clos. J'observe que Mme Kitir ne demande plus le vote nominal. Les groupes pourront donc se prononcer sur la question.

10.20 Catherine Fonck (cdH): Monsieur le président, excusez-moi de vous interrompre.

Le **président**: Madame, il est question du Conseil d'État.

10.21 Catherine Fonck (cdH): J'avais bien compris, monsieur le président.

Je voudrais juste faire part à l'assemblée de notre position, d'autant que, si je comprends bien, il ne sera pas procédé à un vote nominatif, mais à un vote des chefs de groupe.

Le **président**: Il s'agit bien du renvoi au Conseil d'État.

10.22 Catherine Fonck (cdH): Exactement.

Monsieur le président, chers collègues, je n'étais pas du tout partie prenante pour ce qui est des décisions qui ont été prises, de ce qui a été convenu ou pas, deuxième lecture avec ou sans renvoi au Conseil d'État. Je n'interviendrai donc pas sur le volet de la procédure.

Toutefois, certains disent qu'il est ici question d'une correction de calcul. Selon d'autres, il s'agit plus d'une décision politique.

J'ai entendu que, selon le SFP Pensions, il n'y pas eu d'erreur dans les calculs effectués durant ces dernières années. Dès lors, la rétroactivité prévue dans le texte à l'examen pose un certain nombre de questions en termes d'équité par rapport à tous les autres pensionnés. Ce dossier n'est pas très récent. Mais c'est un dossier sur lequel il faudra, un jour, trancher.

Cela étant, j'estime que les interrogations sur ce dossier sont pleines et entières, comme elles le sont pour tous les autres dossiers qui ont trait à tous les autres pensionnés et qui pourraient nous être soumis demain et après-demain. Dès lors, l'avis du Conseil d'Etat mériterait d'être demandé. Mais, monsieur le président, cet avis devrait pouvoir être rendu – j'en appelle ici à la responsabilité de l'ensemble des membres de cette assemblée – dans un délai raisonnable afin que le texte puisse être remis à l'ordre du jour, sur la base de l'avis qui nous aura été transmis.

Si la demande d'un renvoi au Conseil d'État se confirme, nous la soutiendrons.

Le **président**: Je propose aux présidents de groupe de se prononcer sur cette demande. Ik stel voor dat de fractieleiders zich over dit verzoek uitspreken.

Als ik goed kan tellen, steunen minder dan vijftig leden het verzoek tot advies.

*La demande d'avis du Conseil d'État est rejetée.
Het verzoek tot advies van de Raad van State is verworpen.*

Dan kunnen we de echte algemene bespreking aanvatten.

10.23 Jan Spooren (N-VA): Mijnheer de voorzitter, dit dossier is al dertig jaar oud, maar dankzij de gedegen en duidelijke omschrijving van de problematiek in het memorandum van de mijnwerkers, dat wij allemaal hebben ontvangen, zijn wij toch goed op de hoogte van de

10.22 Catherine Fonck (cdH): Ik was niet betrokken bij de beslissing over de procedure.

Voor sommigen is de tekst een correctie van de berekeningen maar voor anderen is het een politieke beslissing. Volgens de FOD Pensioenen was er geen sprake van een fout in de berekeningen. De geplande terugwerkende kracht roept vragen op over de billijkheid ten opzichte van de andere gepensioneerden. Er moet een beslissing genomen worden maar er blijven nog vragen over. Daarom lijkt het aangewezen dat de Raad van State binnen een redelijke termijn een advies zou uitbrengen. We zullen het verzoek om doorverwijzing ondersteunen.

10.23 Jan Spooren (N-VA): Ce dossier a déjà trente ans. J'ai déjà entendu des propos désobligeants à propos d'un groupe de lobbying,

historiek van het dossier.

Ik wil toch ook even aanhalen dat het dossier heel mooi en professioneel was uitgewerkt. Ik heb hier deze namiddag al een paar onfraaiere toespelingen gehoord over het woord lobbygroep. Ik heb ook in mijn vorige professionele leven al gewerkt met heel wat lobbygroepen en ik vind persoonlijk dat de mijnwerkers dat op een heel correcte, inhoudelijke en constructieve manier hebben gedaan. Ik vind dat het woord lobby in deze context absoluut geen negatieve connotatie heeft en mag hebben, maar dat volledig terzijde.

De geschiedenis van het mijnwerkerspensioen is daarnaast ook binnen de N-VA goed gekend, want het was eigenlijk nog de toenmalige Volksunie die altijd op de bres heeft gestaan voor de belangen van de mijnwerkers en die voor een groot stuk mee aan de basis lag van die befaamde wet van 20 juli 1990, waar wij het over hebben. Een aantal Volksuniemandatarissen die indertijd het dossier hebben getrokken, zijn nog altijd zeer actief binnen de huidige N-VA en hebben ons ook uitgebreid inlichtingen en context verschaft.

Vanaf het moment dat dit dossier eind vorig jaar opnieuw op tafel en in de actualiteit kwam heeft de N-VA het uitgangspunt gehanteerd dat, indien juridisch en cijfermatig zou blijken dat het pensioensupplement voor mijnwerkers op een verkeerde manier zou zijn berekend, dat gecorrigeerd moest worden. Het werd voor ons tijd dat dit dossier na dertig jaar eindelijk opgelost werd en dus hebben wij van in het begin gezegd, zowel ten aanzien van de andere fracties als van de mijnwerkers, dat de N-VA hieraan haar volledige medewerking wilde verlenen. Dat was trouwens ook het uitgangspunt van een aantal schriftelijke en mondelinge vragen, die ik hierover heb gesteld aan minister Bacquellaine eind vorig jaar. Dat uitgangspunt hebben wij altijd gevolgd tijdens de gesprekken die wij hebben gehad met vertegenwoordigers van de mijnwerkers. Iedereen heeft die gesprekken gehad en op zich is dat ook een heel goede zaak.

Anders gezegd, indien het KB van 4 december 1990 op een incorrecte manier uitvoering geeft aan de wet van 20 juli 1990 door met een technische berekeningswijze te komen die tot een pensioen-supplement leidt dat in de praktijk lager ligt dan de som van het basispensioen en het supplement dat men zou hebben ontvangen bij dertig jaar ondergrondse tewerkstelling, dan moest dat voor ons worden opgelost en gecorrigeerd.

Dit toch wel vrij duidelijke standpunt volgt twee fundamentele beleids-principes die wij met N-VA wensen te respecteren en te hanteren.

Ten eerste, als er in het verleden politieke beloftes werden gedaan en overeenkomsten werden gesloten, dan moeten die gewoonweg worden nagekomen en uitgevoerd, ook als dat geld kost. Het klopt dat met dat vele geld veel andere dingen gedaan kunnen worden en op termijn moet nog worden bekeken waar dat geld gehaald kan worden, maar de aangegane beloftes en overeenkomsten moeten worden uitgevoerd.

Wij zijn het er tegenwoordig vrijwel allemaal over eens dat wij langer moeten werken om ons pensioenstelsel in de toekomst betaalbaar te houden. Met N-VA pleiten wij al langer voor een harmonisatie van de verschillende pensioenstelsels en de geleidelijke afbouw van

mais ils ne sont pas fondés. Les mineurs ont participé de manière correcte, documentée et constructive à la constitution d'un dossier solide et professionnel.

La N-VA connaît bien la genèse du dossier des pensions des mineurs, puisque c'est la Volksunie à l'époque qui a toujours été à la pointe du combat pour défendre les intérêts des mineurs et a contribué à l'adoption de la loi du 20 juillet 1990.

La N-VA a immédiatement accordé sa pleine collaboration à l'élaboration d'une solution. Mon parti considère que les erreurs de calcul des suppléments de pension doivent être rectifiées. Nous n'avons jamais cessé de défendre cette thèse que ce soit dans les questions orales et écrites ou dans les discussions.

Mon groupe se fonde ici sur deux principes fondamentaux de la politique. D'une part, les promesses et accords politiques doivent être respectés et mis en œuvre même s'ils ont un prix. Mon parti continue à insister pour que les divers régimes de pension soient harmonisés et pour que les régimes spécifiques destinés à certains groupes ou secteurs soient peu à peu démantelés. Ce principe ne se reflète pas dans le texte qui nous est soumis. Cependant, la situation était tout à fait différente en 1990. Le régime de pensions avantageux dont bénéficient les mineurs était destiné à compenser les conditions de travail dangereuses et malsaines auxquelles avaient été soumis ces travailleurs et faisait partie d'un accord global relatif à la fermeture des charbonnages.

Le deuxième principe de base consiste à dire que toute erreur légistique doit être corrigée. Le calcul du supplément de pension sur la base d'un salaire forfaitaire inférieur n'est pas correct et

specifieke pensioenregelingen voor bepaalde groepen of sectoren. Dat is iets heel anders dan de regeling die nu voorligt. Wij blijven vandaag onverkort achter de principes staan die wij al een aantal jaren samen met enkele andere partijen uitdragen. In 1990 echter was de situatie compleet anders. Bovendien speelt toch wel de heel speciale context van de mijnsluitingen. Het voordelige pensioenstelsel van de mijnwerkers – in vergelijking met andere groepen is hun pensioenstelsel inderdaad voordelig – compenseerde toentertijd de gevaarlijke en ongezonde werkomstandigheden van de ondergrondse mijnwerkers en daarenboven vormde dat pensioenstelsel een onlosmakelijk onderdeel van de grote deal over de mijnsluitingen en de toenmalig vele gedwongen ontslagen.

Het tweede basisprincipe waaraan de N-VA wenst vast te houden, is dat gemaakte legistische fouten in de wetgeving – in dit geval een koninklijk besluit dat de wet niet op een correcte manier concretiseert – moeten worden rechtgezet. De berekening van het pensioensupplement op basis van een forfaitair referentieloon van de jaren vóór 1955 is voor ons geen correcte vertaling van de bepalingen in de wet van 1990, die vraagt dat het pensioensupplement wordt berekend op basis van het reële loon dat de mijnwerkers gekregen zouden hebben indien zij die bijkomende jaren gewerkt hadden. Het feit dat een lager forfaitair loon wordt gebruikt voor de berekening van het pensioensupplement leidt niet alleen tot een foute, maar ook tot een veel lagere pensioenberekening.

Vanuit die twee principes zijn we van de N-VA voorstander van de correctie die vandaag voorligt in het wetsvoorstel waarover we later stemmen.

De N-VA heeft we wel een probleem met hoe die correctie precies wordt doorgevoerd en de modaliteiten die men daarvoor gebruikt. Daarop heb ik al gewezen in de commissie.

Het wetsvoorstel zoals het vandaag voorligt, gaat verder dan de rechtzetting van de reële lonen op het einde van de loopbaan. In dat wetsvoorstel is ook een perequatie of een welvaartsvastheid geslopen. Dat is een principe dat we nergens anders terugvinden bij pensioenstelsels van werknemers, enkel voor ambtenaren. Dat was ook geen belofte in 1990. Eigenlijk gaat het hier dus om een soort overcompensatie die op zichzelf ook weer niet helemaal correct is en misschien zelfs niet gerechtvaardigd is.

Los van het feit of het gerechtvaardigd is of niet, het al dan niet gebruiken van de perequatie is ook geen academische discussie. Dat zorgt ervoor dat de budgettaire kosten van dit wetsvoorstel 200 miljoen euro bedragen, in plaats van 90 miljoen euro, als we uitgaan van een retroactiviteit van tien jaar. In de toekomst zal dat 20 miljoen euro per jaar zijn. Als we het welvaartsvastheid-mechanisme niet zouden hanteren, zou het ruw geschat op de helft neerkomen, dus 10 miljoen per jaar. Voor ons is dat stuk onaanvaardbaar en bovendien ook een heel gevaarlijk precedent. Dat haalt de Federale Pensioendienst ook aan in haar technische nota, omdat de perequatie enkel wordt toegepast op ambtenarenpensioenen. Daarmee riskeren we een precedent te creëren, zodat ook nog andere sectoren bij ons zouden aankloppen.

Het ging daarnet uitgebreid over de retroactiviteit. Wij zijn het eens

entraîne même une pension plus faible.

Sur la base de ces deux principes, mon groupe est favorable à la correction apportée dans cette proposition de loi mais nous ne sommes pas d'accord avec la manière dont elle est apportée. La proposition de loi va, en effet, plus loin qu'une simple rectification de l'erreur. Elle prévoit une péréquation ou une liaison au bien-être que l'on ne trouve dans aucun régime de pension de salariés. Rien de tel n'avait, en outre, été promis en 1990. Il s'agit donc d'une surcompensation. De plus, ce principe porte le coût budgétaire de cette proposition de loi à 200 millions d'euros, au lieu de 90 millions d'euros, compte tenu d'une rétroactivité de dix ans. Ce précédent est inacceptable à nos yeux.

Mon parti prône une rétroactivité de dix et non de trente ans, comme cela figurait dans la proposition initiale. Cette solution aussi aurait constitué un précédent et entraîné de surcroît un doublement de l'impact budgétaire. Il s'agit du reste d'un délai usuel dans la législation en matière de sécurité sociale.

Ce dossier traîne depuis trop longtemps. Aussi nous réjouissons-nous de l'arrivée d'une solution. Nous ne sommes toutefois pas d'accord quant à la surcompensation découlant de la péréquation.

C'est pourquoi la majeure partie de mon groupe s'abstiendra. Un certain nombre de membres de notre groupe déposeront néanmoins des propositions qui indiquent clairement notre soutien absolu au mécanisme en tant que tel.

met de retroactiviteit van tien jaar. Mede om die reden hebben we het amendement mee ondertekend. We kwamen immers terug van een retroactiviteit van dertig jaar uit het initiële wetsvoorstel. Daar gingen we niet mee akkoord, niet enkel omdat het volgens ons wel eens onwettig zou kunnen zijn, maar ook omdat dat wel een gevaarlijk precedent zou scheppen. Bovendien waren de financiële implicaties daarvan nog veel groter, het dubbele van de huidige financiële impact.

De retroactiviteit van tien jaar in socialezekerheidswetgeving, als het gaat over interpretatieve wetten, is wel iets dat gebruikelijk is. Ik hoor een aantal collega's hier zeggen dat dit ondenkbaar is en dat het tegen alle regels zou indruisen. Dat is niet het geval. Los van dit concrete dossier is dat wat in socialezekerheidsrecht wel al wordt gebruikt.

Samengevat, de N-VA gaat akkoord met een aangepaste berekening van het pensioensupplement op basis van de lonen op het einde van de mijnwerkersloopbaan in plaats van op de forfaitaire lonen van vóór 1955. Wij vinden dat er op die manier wel een correcte uitvoering wordt gegeven aan de wet van 1990.

Wij vinden ook dat er snel een oplossing moet komen. Er werd hier een paar keer terecht opgemerkt dat het dossier al veel te lang aansleept. Zelfs de herneming van dit dossier in het Parlement dateert al van een hele tijd geleden. Om die reden heeft de N-VA ook nooit meegewerkt aan een of ander verdragingsmanoeuvre. Nogmaals, daarmee wil ik niet zeggen dat een verwijzing naar de Raad van State per definitie een verdragingsmanoeuvre is.

Wij gaan dus ook akkoord met de beperkte retroactiviteit van tien jaar, maar wij gaan niet akkoord met de perequatie of welvaartsvastheid voor de nieuwe herberekening. Dat was geen belofte die moet worden rechtgezet en het strookt ook niet met de algemene visie van de N-VA op pensioenen. Het schept een aantal precedents en heeft een zware financiële impact, terwijl de vergrijzingskosten al zwaar zijn en dat geld ook voor heel wat andere pensioendoeleinden kan worden gebruikt.

Als wij de tweeledigheid van onze analyse en onze conclusie op een geloofwaardige en een intellectueel eerlijke manier vertalen in stemgedrag voor onze fractie, dan komen wij erop uit dat het overgrote deel van onze fractie zich zal onthouden, zoals wij dat ook in de commissie hebben gedaan, maar dat een aantal fractieleden wel zal voorstemmen om duidelijk te maken dat wij heel wat van die stipulaties en het mechanisme op zich absoluut steunen.

Wij zijn blij dat er eindelijk een oplossing komt voor de mijnwerkers die er al jaren op wachten, maar we zijn wel een beetje bezorgd en een klein beetje ontgoocheld over een aantal modaliteiten van die oplossing.

Voorzitter: André Flahaut, ondervoorzitter.

Président: André Flahaut, vice-président.

10.24 Barbara Creemers (Ecolo-Groen): Mijnheer de voorzitter, collega's, ik ben wel verbaasd over wat er in *De Tijd* staat en wat ik in het Parlement hoor. Ik sta mezelf toe toch een aantal taalkundige opmerkingen te maken. De heer Van Quickenborne stelt dat de

10.24 Barbara Creemers (Ecolo-Groen): Je suis fort étonnée par ce que je lis dans le journal *De Tijd* et par ce que j'entends au Parlement.

mijnwerkers te veel pensioen krijgen. Wie bepaalt wat te veel zal zijn? Dat is toch een wet en een KB?

Ik hoor ook dat wij zwichten voor de lobby. Ik weet niet hoe dat in andere fracties gaat, maar ik zwicht niet voor de lobby. Ik stem voor iets waar ik in geloof of ik stem daar tegen. Dit is een vraag die in mijn ogen terecht is en waar ik dus ook in geloof.

Wat hier nu gebeurt, zijn de politieke spelletjes waardoor heel veel mensen de politiek beu zijn. Laat ons alstublieft tot de essentie van de zaak komen.

Als ik hoor dat een groep te veel pensioen zal krijgen, dat het te veel zal kosten voor één groep, herhaal ik mijn woorden van in de commissie. Ik ben heel blij dat die groep van 7.000 à 8.000 mensen vorige eeuw niet zo egoïstisch geweest is. Als zij gezegd zouden hebben dat het te zwaar, te ongezond en te gevaarlijk was om onder de grond te kruipen, hadden wij nu niet deze welvaart gekend en hadden we kou geleden. Laten we daar even over stappen.

Ik hoor ook dat de Ecolo-Groenfractie zou zeggen dat de Pensioendienst een fout maakt. Dat zeggen we niet. We zeggen enkel dat we een oplossing kunnen vinden voor een KB dat een wet tegenspreekt. De Pensioendienst heeft gedaan wat kon, namelijk berekenen wat kon worden berekend. Als echter blijkt dat daar een tegenstrijdigheid in zit, moet dat toch kunnen worden rechtgezet. Het gaat niet over wie de schuld nu heeft. Laat ons alstublieft naar een oplossing toewerken. Die oplossing ligt voor ons. Dat gaat niet over wie waar details te veel krijgt. Die oplossing gaat over één groot principe: er is een KB in strijd met een wet, daardoor krijgen die mijnwerkers die ondergronds werkten minder pensioen dan was afgesproken.

Wij hebben dan twee opties: ofwel repareren wij die fout, ofwel zeggen wij dat ze pech hebben, dat wij daar niets kunnen aan doen. Ik kies voor het eerste.

Dit zal effectief een grote budgettaire impact hebben. Dat klopt als een bus. Laten wij echter niet vergeten dat de mijnwerkers zelf verhoogde werknemersbijdragen betaald hebben. Ook de werkgever, de nv Kempische Steenkoolmijnen, heeft meebetaald voor dat pensioensupplement. Ik vond het heel mooi dat Michel Dylst vanochtend op de radio zei dat zij akkoord kunnen gaan met die tien jaar, ondanks dat ze betaald hebben voor dertig jaar, hoewel hun werkgever betaald heeft voor dertig jaar. Hij zei vandaag in de samenleving net hetzelfde te zien gebeuren als toen zij onder de grond in de mijnen kropen, nu in de zorg. Dag in dag uit riskeren mensen hun eigen leven en werken veel te hard voor onze samenleving. En dus zeggen de mijnwerkers dat de 20 jaar waarvoor zij betaald hebben, moeten geïnvesteerd worden in de zorgsector. Ik vind dat een heel mooi gebaar.

Een ander punt dat hier wordt opgeworpen is dat de Pensioendienst het heel moeilijk zal hebben om die pensioenen te herberekenen. Dat is juist. Ook toen vorige eeuw de mijnen sloten, was dat een probleem. In opdracht van de regering is men er toen echter wel in geslaagd om voor alle mijnwerkers de individuele pensioenen te berekenen in zes weken tijd. Als dat toen lukte, moet dat nu ook

Qui détermine ce qu'est une "pension excessive"? Ne disposons-nous pas d'une législation à cet effet? Certains affirment que nous cédon's sous la pression d'un lobby. Je ne cède aucunement, je défends mes convictions.

Nous pouvons en tout cas nous estimer heureux que ce groupe de la population, qui nous serait à présent si coûteux, ne se soit pas montré aussi égoïste au siècle dernier. Si ces mineurs avaient trouvé leur travail trop sombre, trop malsain ou trop dangereux, nous ne connaîtrions pas aujourd'hui notre prospérité actuelle.

Notre groupe ne prétend pas que le Service des Pensions a commis une erreur, mais bien qu'il existe une solution pour un arrêté royal qui contredit une loi. Il importe peu de savoir à qui en incombe la faute. Nous devons résoudre le problème et donner aux mineurs la pension qui a été convenue avec eux. Nous avons deux options: soit nous réparons l'erreur et donnons aux personnes concernées ce à quoi elles ont droit, soit nous ne réparons pas l'erreur et disons qu'elles n'ont qu'à se résigner à leur infortune. Je choisis la première option.

Si l'impact budgétaire est certes considérable, il n'en demeure pas moins que les mineurs et leur employeur ont cotisé pendant 30 ans pour ce supplément de pension. C'est un beau geste de leur part de se contenter d'une prise en compte de 10 années et de proposer d'investir les cotisations pour les 20 années restantes dans le secteur des soins de santé.

Un autre argument à l'encontre de cette proposition est que le Service des Pensions aura bien du mal à effectuer tous ces calculs. L'exercice était pourtant tout aussi complexe lors de la fermeture des mines, et en six semaines à peine, les pensions individuelles ont été

lukken. De mijnwerkers hebben reeds aangegeven dat ze niet verwachten dat het in zes weken tijd in orde zal zijn.

Ik hoor hier de vraag of het wel gerechtvaardigd is, of hun vraag wel terecht is. Ik stel voor dat wij dan eens met de mijnwerkers gaan praten, voor wie dat niet gelooft. Zij hebben een gigantisch archief. Als wij hen bellen of mailen om te vragen wanneer wat in het *Belgisch Staatsblad* is verschenen, kunnen ze bijna uit het hoofd een antwoord geven. Zij weten dat in het *Belgisch Staatsblad* in juli 1972 voor de eerste keer gesproken werd over het feit dat ze met dat zware werk geen loopbaan van dertig jaar konden halen, dat het naar zevenentwintig jaar gebracht werd. In 1975 is de loopbaan dan naar vijftientwintig jaar gebracht. Dat is ook weer in samenspraak gebeurd, want toen bleek dat zij dertig jaar gewoon niet haalden en dat ze na vijftientwintig jaar op waren.

Ik lees en hoor in de pers ook dat het Limburggevoel hier speelt en dat het de Limburgse parlementsleden zijn die dit zouden beslissen.

Mevrouw Lanjri, u kon ook lezen in de pers dat dit ons werd verweten.

Als het nakomen van afspraken, vertrouwen durven te hebben en solidariteit alleen in Limburg te vinden zijn, dan stel ik voor dat jullie allemaal naar ons komen. We hebben wel dat Limburggevoel en we zijn er heel trots op, maar dit is toch niet alleen voor de Limburgers. Dat gaan we ons niet laten zeggen, collega's.

Wat wel zo is, is dat we trots zijn op dat mijnverleden in Limburg.

10.25 Servais Verherstraeten (CD&V): (...) voor de Kempenaars.

10.26 Barbara Creemers (Ecolo-Groen): Het klopt dat we trots zijn op dat mijnverleden. Het klopt ook dat we dankbaar zijn voor die 8.000 mijnwerkers die hun leven hebben geriskeerd om ondergronds te gaan werken. Het klopt ook dat wij erkentelijk zijn voor de welvaart die ze in onze regio hebben gebracht. Het toont aan, ook na de sluiting van Ford, dat er nog altijd een heel breekbaar evenwicht is, maar dat we tegelijkertijd heel veel veerkracht tonen.

Nu moeten wij een keuze maken. Geven wij de mijnwerkers waar ze recht op hebben? Ik denk dat we in de commissie hebben kunnen vaststellen dat hier een democratische, parlementaire meerderheid voor te vinden is.

Ik dank de mijnwerkers. Ik ga ze nooit meer een lobby noemen, want dat krijgt hier een vreemde bijklank, zeker als dat door bepaalde collega's wordt gezegd. Zij hebben ons enorm geholpen met alle vragen die we hadden. Zij hebben ons dag en nacht met raad en daad bijgestaan. Zij hebben ons alle documenten bezorgd die we nodig hadden voor dit wetsvoorstel, zodat wij voor eens en voor altijd tot een oplossing kunnen komen.

Voor mij zijn eerlijk en menselijk geen holle slogans. Ik denk dat we die mijnwerkers moeten geven waar ze recht op hebben. Dit is een warme oproep om daar straks allemaal gehoor aan te geven.

10.27 Ahmed Laaouej (PS): Monsieur le président, il nous est donné, aujourd'hui, dans notre Parlement, de rendre hommage à la

calculées pour l'ensemble des mineurs. Ce qui a été possible à l'époque doit aussi l'être aujourd'hui, non?

La demande des mineurs est-elle justifiée? Celui qui se pose cette question devrait aller parler à un ancien mineur. Pour un métier aussi lourd que celui de mineur, une carrière de 30 ans n'a en fait jamais été faisable.

10.26 Barbara Creemers (Ecolo-Groen): La presse rapporte que la solidarité limbourgeoise ne serait pas étrangère à la présente proposition de loi et que celle-ci serait portée par tous les parlementaires du Limbourg. Il est vrai que nous sommes fiers de notre passé minier, mais j'ose espérer que le respect des accords, la confiance et la solidarité ne sont pas des valeurs exclusivement limbourgeoises.

Une majorité semblait se dessiner au sein de la commission pour donner aux mineurs ce qui leur est dû. Je remercie ces derniers car ils nous ont fourni tous les documents utiles et j'espère que tout à l'heure, chacun entendra le vibrant appel lancé pour résoudre ce problème une fois pour toutes.

10.27 Ahmed Laaouej (PS): We brengen vandaag hulde aan de

mémoire des mineurs de fond, de tous ces travailleurs qui, au péril de leur vie, de leur santé, ont travaillé dans des conditions pénibles, difficiles.

Nous avons, aujourd'hui, en votant ce texte, qui fera droit à une de leurs demandes, pour ceux qui sont encore en vie, voulu rappeler à quel point ils ont participé à la prospérité de notre pays, parce que, oui, le charbon était un des secteurs les plus importants de notre économie. Nous avons voulu leur dire que nous ne les avons pas oubliés, nous avons voulu leur dire que nous nous rendons compte à quel point leur travail était un travail terrible de descendre sous terre à plusieurs centaines de mètres, avec très souvent la peur au ventre, en particulier lorsqu'il y avait eu dans les jours, les semaines ou les mois qui précédaient, un accident, parfois mortel, une catastrophe souvent sanglante. Dois-je rappeler la catastrophe du Bois du Cazier à Marcinelle?

Il nous faut, je pense, monsieur le président, chers collègues, ici, ne pas s'encombrer de considérations politiciennes. J'ai été choqué, tout à l'heure, d'entendre l'un de nos collègues expliquer qu'il y avait eu un travail de lobbying. Est-ce un travail de lobbying pour ces milliers de mineurs aujourd'hui toujours en vie que de revendiquer un complément de pension, qui leur a été injustement retiré, en raison d'une mauvaise interprétation de la loi ou d'un manquement législatif? Ce n'est quand même pas de leur faute! Et la moindre des choses que l'on puisse faire, à un moment où précisément on voit à quel point il y a d'autres travailleurs qui, aujourd'hui, pour faire face au coronavirus sacrifie leur santé, ne compte pas leurs heures, font un travail pénible, la moindre des choses, c'est de rendre à ces mineurs, à la mémoire de ces mineurs ce qu'on leur doit, à savoir ce complément de pension.

10.28 Frank Troosters (VB): Mijnheer de voorzitter, collega's, na een jarenlange weg ligt hier vandaag eindelijk het wetsvoorstel inzake de aanpassing van de berekening van het pensioensupplement voor de ondergrondse mijnwerkers ter bespreking. Het wetsvoorstel wil duidelijkheid verschaffen door de onduidelijkheid over de berekeningwijze die de wetgever oplegde, de wereld uit te helpen.

Onderhavig voorstel is tot stand gekomen dankzij het vele werk van de KS-vriendenkring, die daar enorm veel tijd en energie aan heeft gespendeerd, heeft gemobiliseerd, mensen geïnformeerd, instanties in Brussel heeft bezocht en ook bij de politieke partijen is langsgeslepen. Het is duidelijk dat het voor de mijnwerkers een heel belangrijke zaak is.

Ik wil niet te technisch worden, maar ik vat nog even samen waar het in se over gaat. De regels voor de berekeningswijze van het pensioensupplement van de ondergrondse mijnwerkers worden bepaald in de wet van 20 juli 1990 en in het KB van 23 december 1996. Er werd ook bepaald dat hier uitvoering aan moest worden gegeven door de Koning, wat gebeurde middels een koninklijk besluit van 4 december 1990. Alleen stelt men nu vast dat de wijze van uitvoering die daaraan gegeven werd, niet verenigbaar is met de wet. Het gevolg is dat het bedrag van het pensioensupplement van de ondergrondse mijnwerkers lager is dan wat eigenlijk de bedoeling was van de wet.

mijnwerkers. Zij hebben met gevaar voor eigen leven en gezondheid bijgedragen tot de welvaart van ons land. Wij krijgen vandaag de kans om onze erkentelijkheid uit te drukken voor het loodzware werk dat zij hebben verricht.

Deze tekst komt tegemoet aan een van hun verzuchtingen. Laten we het debat niet doen verzanden in partijpolitieke beschouwingen. Ik vind het stuitend dat ik hier een van onze collega's over lobbywerk hoor spreken. Dit pensioensupplement werd hun door een foute interpretatie van de wet of een lacune in de wetgeving onterecht onttrokken. Dat we deze mijnwerkers nu geven waar ze recht op hebben, is niet meer dan normaal.

10.28 Frank Troosters (VB): Après bien des années d'attente, voici enfin une proposition de loi relative au calcul du supplément de pension des mineurs de fond, en lieu et place des modalités actuelles si floues. Le vriendenkring KS n'a ménagé ni son temps, ni son énergie pour parvenir à cette proposition.

Pour faire très court, la loi et l'arrêté royal censé l'appliquer étaient en contradiction, le supplément de pension se retrouvant ainsi raboté par rapport aux intentions du législateur. L'administration des pensions n'est pas à blâmer, puisqu'elle se basait sur les règles à sa disposition.

En 1967, il avait été initialement décidé qu'une carrière de mineur de fond devrait durer 30 ans, mais ce chiffre s'étant avéré irréaliste, il a été ramené à 25 ans en 1975.

We hebben hier net een heel debat gehad over de vraag of er al dan niet een fout is gemaakt. Ik wil beklemtonen dat de federale pensioenadministratie geen fout heeft gemaakt, want zij baseert zich op wat er aan wetgeving beschikbaar is. De fout schuilt in de wettekst en daar moet iets aan gedaan worden.

In 1967 werd initieel bepaald dat een carrière in de mijn dertig jaar zou beslaan. Dat is tot 1975 gradueel verminderd en vanaf dan was het vereiste aantal dienstjaren voor het verkrijgen van een volledig rustpensioen vijftientwintig jaar. Via de wetten die ik heb aangehaald, werd bepaald dat ondergrondse mijnwerkers die minstens vijftientwintig jaar gewerkt hadden, ook een rustpensioen konden krijgen voor bijkomende fictieve jaren met een maximum van vijf jaar, zodat men nog steeds een loopbaan van dertigjaar kon bereiken.

Concreet kwam het er dus op neer dat de mijnwerker vanaf een carrière van minimaal vijftientwintig jaar – 26, 27 of 28 jaar kan ook – op pensioen kon gaan en toch een pensioenbedrag zou ontvangen dat overeenstemt met het bedrag alsof hij of zij dertig jaar daadwerkelijk dienst zou hebben gehad. Het pensioen van de mijnwerkers bestaat dus uit twee delen: een gedeelte op basis van de effectieve jaren, aangevuld met een pensioensupplement voor de fictieve jaren dat de mijnwerker minder heeft gewerkt dan dertig jaar.

Het is met dat tweede gedeelte dat de zaak fout loopt. Voor de berekeningswijze ervan wordt een forfait daterend van vóór 1955 gehanteerd. Het hoeft geen betoog dat het loonniveau toen niet overeenstemde met dat waarop de mijnwerker effectief op pensioen ging. Met onderhavig voorstel wordt geprobeerd om dat probleem uit de wereld te helpen.

Technisch gezien, vergt dat een aanpassing van de wet van 20 juli 1990, artikel 3, § 6, alsook een aanpassing van het koninklijk besluit van 23 december 1996, artikel 5, § 6, en het uitvoerings-KB van 4 december 1990, artikel 3. Aanvullend werd een bepaling goedgekeurd inzake de uitbetaling, wanneer de gerechtigde zou zijn overleden.

Collega's, het Vlaams Belang diende als eerste een wetsvoorstel in – dat is hier eigenlijk bijzaak – met één duidelijk doel, namelijk het rechtzetten van wat fout liep, om aldus de mijnwerkers het pensioen te geven dat hun destijds was beloofd. Ook andere partijen dienden een wetsvoorstel in, het ene al beter gestoffeerd dan het andere. Alle voorstellen hadden echter hetzelfde nobele doel voor ogen.

Gelet op het domme, ondemocratische cordon sanitaire van de andere partijen tegen het Vlaams Belang hebben wij het belang van de mijnwerkers vooropgezet en altijd gesteld dat wij geen politieke spelletjes zouden spelen. Wij hebben bijgevolg het eigen wetsvoorstel opzijgeschoven en zijn mee in het verhaal van de anderen gestapt door het wetsvoorstel van mevrouw Creemers te steunen. Wij doen de waarheid geen geweld aan, door te stellen dat hele stukken tekst van ons wetsvoorstel in het voorstel dat hier nu op tafel ligt, werden ingepast.

Wij hoeven daarover niet kissebissen. Wij hoeven daarvoor geen pluimen op onze hoed te steken. Alle werk is immers door de mijnwerkers zelf gedaan. Zij hebben ons ter zake begeleid. Zij hebben

Le législateur avait alors établi que ces mineurs de fond bénéficieraient aussi de droits de pension pour ces cinq années non travaillées.

Pour la partie fictive des années prestées, un forfait salarial datant d'avant 1955 était appliqué, lequel s'avérait très faible à la date de la retraite effective, quelques décennies plus tard. C'est ce forfait salarial qui doit être adapté. Le Vlaams Belang a été le premier à déposer une proposition de loi visant à octroyer aux mineurs la pension qui leur a jadis été promise. D'autres propositions de loi poursuivant le même objectif s'en sont suivies.

Le cordon sanitaire faisant obstacle à notre proposition de loi, nous avons décidé, dans l'intérêt des mineurs, de soutenir celle de Mme Creemers. En réalité, il nous importe peu de savoir de qui provient la proposition de loi, car ce sont les mineurs qui ont fait tout le travail et nous ont fourni une grande quantité d'informations utiles.

Cette proposition de loi a été largement discutée en commission des Affaires sociales. Certains points de vue étaient diamétralement opposés. Le MR est allé jusqu'à demander une deuxième lecture et a présenté quantité d'amendements, à cent lieues toutefois du texte sur lequel un large consensus s'était dégagé.

La présente proposition de loi est indigeste pour certains. Ce matin, M. Lachaert a parlé d'un "cadeau" aux mineurs et M. Leysen, son collègue de parti, a posté un tweet affirmant que le Vlaams Belang et le PVDA-PTB font la course pour décrocher le prix du parti le plus social. Un parti tel que l'Open Vld est mal placé pour nous faire la leçon, alors que sa politique libérale nous a enfoncés dans une dette publique supérieure à 100 % et un déficit budgétaire abyssal. Il

teksten en inzichten aangeleverd. Eigenlijk is alle eer van wat hier wordt besproken, voor hen.

Vervolgens is er in de commissie voor Sociale Zaken stevig gediscussieerd over het wetsvoorstel. Sommige standpunten lagen ver uit elkaar. De collega's van de MR vroegen zelfs een tweede lezing, wat hun goed recht is. Bij die tweede lezing hebben zij heel wat amendementen ingediend, wat ook hun goed recht is. Maar die amendementen weken zo ver af van de tekst, waarover eerder een voldoende grote, hoewel geen absolute, consensus gevonden werd, zodat die amendementen onvoldoende steun kregen. Ook wij hebben tegengestemd, omdat zij wat de mijnwerkers vragen, gewoon niet dienden.

Wij stellen vast dat het wetsvoorstel voor sommige Parlementsleden moeilijk blijkt te liggen. Zo sprak Open Vld bij monde van collega Lachaert vanochtend over een cadeau aan de mijnwerkers, nadat hij al eerder in de commissie, overigens legitiem, de retroactiviteit ter discussie had gesteld en zijn bezorgdheid had uitgesproken over het wel of niet verantwoord omspringen met financiële overheidsmiddelen. Zijn partijgenoot, de heer Leysen, twitterde vrolijk, niet gehinderd door een gebrek aan dossierkennis, dat het Vlaams Belang en de PVDA elkaar achternaliepen om sociaal te zijn.

Nu, wij hoeven geen lessen te krijgen in het wel of niet omspringen met financiële middelen van een partij als Open Vld, die mee in de cockpit zat voor het liberale beleid dat ons opzadelde met een staatsschuld van meer dan 100 %, terwijl alle landen om ons heen massaal de schuld afbouwden tot diep onder 100 %, een partij als Open Vld, die ons in 2019 opzadelde met een begrotingstekort van acht miljard, die overheidsgeld langs deuren en vensters naar buiten gooide wanneer het ging over asiel-, migratie- en gelukzoekers, die zelfs geld wou spenderen aan de aankoop van mondmaskers bij een onbetrouwbare Turkse partijgenoot, en die jarenlang mee bespaard heeft in de zorgsector, zodat de ouderen in de rusthuizen in volle coronacrisis niet de hulp konden krijgen die zij verdienden. Men moet maar durven!

Van een cadeau, mijnheer Lachaert, is helemaal geen sprake. Hier wordt eindelijk gegeven wat destijds beloofd werd. Niet meer, niet minder. Eigenlijk zelfs minder. Immers, de mijnwerkers hebben jarenlang 2,5 % meer sociale bijdragen betaald. Hun toenmalige werkgever, de Kempische Steenkoolmijnen, heeft ook bijdragen gestort in een nationaal pensioenfonds voor mijnwerkers. Als de berekeningen geactualiseerd zouden worden aan de hand van de index van tegenwoordig, zou het om zeer veel geld gaan. Er zou zelfs meer dan 500 miljoen euro in dat fonds gezeten hebben.

Dat fonds werd eind 2012 overgedragen, maar eigenlijk komt het erop neer dat de mijnwerkers hun eigen zaak hebben betaald. Zij hebben jarenlang, ten koste van hun gezondheid en met gevaar voor eigen leven, keihard gewerkt honderden meters onder de grond om zo te zorgen voor de economische welvaart van ons land in een moeilijke periode. Zij verdienen gewoon een correcte pensioenuitkering, zoals destijds beloofd werd.

Ik rond af met wat voor mij het belangrijkste element is.

gaspille sans sourciller les deniers publics pour divers demandeurs d'asile et réfugiés et durant des années, il a soumis le secteur des soins de santé à une cure d'économies tellement sévère que durant la crise du COVID-19, les personnes âgées n'ont pas toujours pu bénéficier des soins qu'elles méritent dans les maisons de repos et de soins.

Cette proposition de loi entend enfin accorder aux mineurs de fond ce qui leur avait été promis jadis. En réalité, ils perdront toujours au change: ils ont dû, pendant des années, cotiser 2,5 % de plus à la sécurité sociale. Leur employeur de l'époque a versé des cotisations dans un Fonds national de retraite des ouvriers mineurs, qui a totalisé plus de 500 millions d'euros. Ce fonds a été transféré à la fin 2012, mais les mineurs de fond ont, au bout du compte, payé de leur poche. Pendant des années, au péril de leur vie et au prix de leur santé, ils ont travaillé dur pour la prospérité économique de notre pays. Ils méritent à présent une pension correcte, telle qu'elle leur a été promise à l'époque. Pour le Vlaams Belang, c'est une question de fiabilité et de crédibilité politique. Que vaudrait encore un État qui ne tient pas, ou mal, ses propres promesses?

Certains partis ne se soucient guère, manifestement, de tenir une parole donnée, mais ce n'est pas le cas du Vlaams Belang. Nous soutenons résolument cette proposition de loi.

Voor het Vlaams Belang gaat het hier niet over hoeveel het zal kosten, hoeveel werk het is en of het een cadeau is. Het gaat voor ons over geloofwaardigheid, meer bepaald politieke geloofwaardigheid en betrouwbaarheid. Wat stelt immers een overheid nog voor, als zij gemaakte afspraken niet nakomt of anders uitvoert dan ze beloofd heeft? Welke legitimiteit en geloofwaardigheid heeft de overheid dan nog? Daar gaat het voor ons over.

Sommige partijen nemen het niet te nauw met gemaakte beloftes en vinden geloofwaardigheid niet altijd even belangrijk. Dat is niet zo voor het Vlaams Belang. Voor ons dient men na te komen en correct uit te voeren wat men aan burgers belooft, net zoals men dient na te komen wat men aan de mijnwerkers heeft beloofd. Wat ons betreft, mag men het voorstel van vandaag zelfs de wet-Diels noemen, genoemd naar Michel Dylst voor al het werk dat hij hierin heeft gestoken, en zijn engagement.

Het Vlaams Belang zal alleszins volmondig het bijna historische akkoord steunen.

10.29 Mathieu Bihet (MR): Monsieur le président, chers collègues, tout d'abord, je préciserai que malgré le propos qui a été exprimé à mon encontre, je ne suis pas limbourgeois – et que le Limbourg est d'accord. Cela a été prononcé en commission. Je vais néanmoins m'autoriser une intervention au nom de mon groupe sur cette proposition de loi.

Le texte à l'examen aujourd'hui est une version déjà "remasterisée" d'une autre proposition. La première prévoyait une réévaluation de la situation des mineurs, mais également une rétroactivité basée sur 30 ans. Désormais, la proposition contient toujours, et nous le regrettons, une rétroactivité de 10 ans. Ces mineurs, je les respecte. Je les remercie pour le travail qu'ils ont accompli à l'époque dans l'intérêt de la collectivité, bien souvent au péril de leur santé, voire au péril de leur vie. Je le dis en toute sincérité, au nom du groupe. Il convient, chers collègues, de reconnaître que la pénibilité de leur labeur doit être valorisée à sa juste valeur. C'est d'ailleurs tout le sens de la proposition d'amendement que nous avons déposée en commission et que nous redéposons. Cet amendement vise notamment à revaloriser nettement le salaire forfaitaire de base qui sert au calcul de la pension, et ce sur proposition du ministre.

Pour rappel, 30 ans se sont écoulés depuis, sans que personne ne remette cette loi ni cet arrêté en question. Tout d'un coup, un collectif regroupant des mineurs vient remettre trois choses en question. Premièrement, il conteste la méthode de calcul mise en oeuvre à l'époque. Deuxièmement, il demande une révision de la méthode de calcul. Troisièmement, il exige la rétroactivité et le paiement des sommes qui auraient dû, d'après lui, être versées aux travailleurs des mines.

Les représentants de ce collectif de mineurs ont défendu cette position auprès du ministre des Pensions, auprès du cabinet du premier ministre, au Service fédéral des Pensions. Aucune erreur de calcul des montants n'a été commise. Cependant, il est exact que la formule de calcul peut être modifiée. Mais il n'est pas correct de dire que la méthode appliquée était incorrecte.

10.29 Mathieu Bihet (MR): Deze tekst strekt ertoe het pensioen van de mijnwerkers te herzien en bevat een retroactiviteit van tien jaar. Ik ben de mijnwerkers erkentelijk voor het werk dat ze in het belang van de samenleving hebben geleverd met gevaar voor hun gezondheid en zelfs voor hun leven. Het voorstel van amendement dat wij ingediend hebben strekt ertoe de zwaarte van het werk te herwaarderen via het forfaitaire basisloon op grond waarvan het pensioen berekend wordt.

Dertig jaar lang heeft niemand die wetgeving betwist. Plots stelt een mijnwerkerscollectief de gehanteerde berekeningsmethode ter discussie, vraagt het om een herziening ervan en om de betaling van bedragen die ze volgens hen hadden moeten ontvangen.

De mijnwerkers hebben dat standpunt bij verschillende ministeries bepleit, maar er werd geen fout in de berekening vastgesteld. Het is uiteraard mogelijk om de berekeningswijze te wijzigen, maar de toegepaste methode was correct!

De terugwerkende kracht van het wetsvoorstel zou een precedent kunnen scheppen, want de

Le problème important que comporte cette proposition, c'est la rétroactivité. Elle pourrait créer un dangereux précédent et fouler aux pieds les principes généraux du droit. Le ministre des Pensions, comme son cabinet, ont tenté d'expliquer cela en commission, le Comité de gestion du Service fédéral des Pensions aussi. Enfin, en première et en seconde lecture de ce texte, l'attention des membres de la commission a été attirée sur cela, en vain.

J'ai lu en commission un passage de l'avis n° 67264 du Conseil d'État rendu le 24 avril 2020. En son point 5.1, l'avis du Conseil d'État dit au sujet de la rétroactivité: "La loi dont l'adoption est envisagée produit ses effets à une date précise. Il lui est dès lors conféré un effet rétroactif. La non-rétroactivité des lois est une garantie ayant pour but de prévenir l'insécurité juridique. Cette garantie exige que le contenu du droit soit prévisible et accessible, de sorte que chacun des justiciables puisse prévoir, dans une mesure raisonnable, les conséquences d'un acte déterminé au moment où il l'accomplit. La rétroactivité – c'est important – peut uniquement être justifiée lorsqu'elle est indispensable à la réalisation d'un objectif d'intérêt général." C'est clair! C'est édifiant! C'est limpide et c'est sûrement cela qui rend certains représentants nerveux aujourd'hui sur la question de la demande d'avis au Conseil d'État.

Force est de constater que certains groupes politiques, sous la pression des représentants des mineurs, ont préféré leur accorder ceci en faisant fi de l'intérêt général.

Un autre problème de cette proposition de loi est l'absence totale de dispositions transitoires pour son entrée en vigueur. Sans cela, les dispositions qu'elle contient sortiront leurs effets dix jours après la publication au *Moniteur belge*.

Cependant, l'administration a attiré l'attention sur l'impraticabilité de la loi à court terme. En effet, l'administration attire l'attention sur le fait que quatre heures de travail seront nécessaires pour la révision de chacun des dossiers. Vu le nombre de dossiers, à savoir plus de 7 000, il faudra 30 000 heures pour revoir l'ensemble des dossiers. "En dix jours", cette proposition n'est à cet égard, pas sérieuse.

Au vu de ce que je viens d'exposer, nous avons décidé d'introduire plusieurs amendements. Ceux-ci visent, d'une part, à supprimer la rétroactivité et, d'autre part, à fixer un salaire forfaitaire mais revalorisé pour solutionner cette règle de calcul. Comme je le disais, cela permettra de solutionner les critiques juridiques mais aussi administratives sur cette proposition de loi, tout en entendant la légitime demande de revalorisation du montant de base qui sert au calcul des pensions des mineurs.

Vous l'aurez compris, monsieur le président, chers collègues, mon groupe et moi-même ne soutiendrons pas cette proposition non amendée et nous tenions à dire que nous regrettons la manière avec laquelle ce dossier a été traité.

Je vous remercie.

10.30 Nawal Farih (CD&V): Mijnheer de voorzitter, collega's, ik heb al heel wat mooie woorden gehoord, maar helaas ook al woorden die mij wat pijn deden. Wij hebben het Limburggevoel hier vandaag nog

algemene rechtsbeginselen worden met de voeten getreden. In de commissie werd dat tevergeefs uitgelegd.

Het advies van de Raad van State van 24 april 2020 luidt dat de bedoelde wet een terugwerkende kracht zou hebben, terwijl het beginsel van niet-retroactiviteit in de wetgeving strekt tot het voorkomen van rechtsonzekerheid, opdat iedere rechtzoekende de gevolgen van een handeling kan voorzien op het moment waarop hij of zij die handeling stelt. De retroactiviteit kan slechts gerechtvaardigd worden wanneer ze onontbeerlijk is voor de verwezenlijking van een doelstelling in het algemeen belang.

Bepaalde fracties buigen blijkbaar onder de druk en lappen zo het algemeen belang aan hun laars.

Bij gebrek aan overgangsbepalingen treedt dit voorstel tien dagen na de publicatie in werking. De administratie gaat er echter vanuit dat ze 30.000 werkuren nodig zal hebben om de 7.000 dossiers te herzien.

In onze amendementen wordt de terugwerkende kracht geschrapt en wordt er een gehewardeerd forfaitair loon vastgelegd. Zo zijn het probleem met de berekeningswijze en de juridische en administratieve kritiek op het voorstel van de baan, en wordt er gehoor gegeven aan de legitieme vraag van de mijnwerkers.

Mijn fractie zal het niet-geamendeerde voorstel niet steunen en betreurt de manier waarop het dossier behandeld werd.

10.30 Nawal Farih (CD&V): Si j'ai entendu ici de belles paroles, j'en ai aussi entendu d'autres qui

eens bovengehaald. Het klopt dan ook wel dat 45.000 ex-mijnwerkers hebben gezorgd voor de welvaart in ons land. Daar ben ik fier op en ik merk dat meerdere parlementsleden die fierheid delen. Ik zie dat wij vandaag de verantwoordelijkheid opnemen ten opzichte van die groep mensen die elke dag hard hebben gewerkt in risicovolle werk-omstandigheden, omstandigheden waarin soms leven of dood werd bepaald. Maar liefst 1.182 mijnwerkers in Limburg lieten het leven in de mijnen. Bij dat cijfer mogen wij vandaag ook eens stilstaan.

Gelet op die uitzonderlijke omstandigheden werd voor de mijnwerkers specifiek ook een uitzonderlijk pensioenstelsel uitgewerkt. Het oorspronkelijk uitgangspunt was dat al wie dertig jaar in de ondergrond van de mijnen heeft gewerkt, een volledig pensioen kon verkrijgen ongeacht de leeftijd van de mijnwerker. Destijds, in de jaren 70, werd het vereiste aantal jaren voor de toekenning van een volledig rustpensioen verlaagd naar vijftientig jaar. De overige vijf jaren dienden dan om te overbruggen tot aan het pensioen. Daarbij werd duidelijk gezegd dat in een supplement voorzien zou worden om toch aan de volledige loopbaan van dertig jaar te geraken.

Als aan de mijnwerkers beloofd is dat zij een pensioensupplement krijgen berekend op het reëel loon, maar als dat in realiteit wordt berekend op een lager liggend forfaitair loon, dan is het vandaag onze taak als parlementsleden om daarin rechtvaardigheid te zoeken. Ik merk, zowel in de commissievergadering als vandaag in de plenaire vergadering, dat heel wat partijen daar achter staan en strijden voor rechtvaardigheid.

Met de CD&V-fractie zijn wij ons ervan bewust dat dit een moeilijk dossier is. In de commissie hebben wij dan ook gepleit voor een amendement waarbij wij kiezen voor een retroactiviteit van tien jaar, aangezien de retroactiviteit van dertig jaar ons te zwaar leek. Aangezien interpretaties van de wetgeving voor verwarring zorgden, willen wij er nu ook wel voor zorgen dat de wet voor de mijnwerkers correct vertaald wordt. Het amendement werd door een grote meerderheid goedgekeurd als consensus in het debat. Daarbij wil ik ook mijn collega Nahima Lanjri bedanken, aangezien zij daar met mij in de CD&V-fractie aan heeft meegewerkt.

Ik wil ook nog eens benadrukken dat de goedkeuring van deze regeling van grote betekenis is voor veel mijnwerkers. De mijnwerkers hebben dag in dag uit hun leven en hun gezondheid geriskeerd voor de welvaart van ons land. Zij hebben hun zaak ook altijd met heel veel tact en doorzettingsvermogen bepleit. Ik kan niet spreken over een lobby als ik denk aan de gesprekken die ik heb gevoerd met de mijnwerkers. We hebben allemaal deze gesprekken gehad. Ik treed mijn collega, mevrouw Creemers bij. Als we de mijnwerkers vragen stelden over specifieke technische aspecten waarover wij zelf nog zoekende waren, hadden ze op elk moment van de dag een antwoord voor ons en hebben ze ons bijgestaan in het parlementaire werk.

Vandaag ben ik fier op het Parlement, omdat we gaan voor rechtvaardigheid. Onze CD&V fractie zal dit dan ook volop steunen.

faisaient un peu mal, car 45 000 mineurs ont contribué à la prospérité de notre pays. En tant que Limbourgeoise, je suis également fière de cela. Aujourd'hui, nous prenons notre responsabilité à l'égard de ces personnes qui ont travaillé très dur dans des conditions très risquées. Pas moins de 1 182 mineurs ont perdu la vie dans les mines du Limbourg.

C'est pourquoi un régime de pension exceptionnel a été élaboré pour les mineurs. Le principe de base était le suivant au départ: une pension complète serait octroyée à toute personne ayant travaillé comme mineur de fond pendant 30 ans, et ce, quel que soit son âge. Dans les années 70, le nombre d'années requis pour accéder à la pension complète a été abaissé et porté à 25. Les cinq autres années devaient combler la différence et il fut clairement dit qu'un supplément serait prévu pour parvenir malgré tout à la carrière complète de 30 ans.

Dès lors qu'on s'est engagé à accorder un supplément de pension calculé sur la base du salaire réel mais que dans la réalité ce calcul s'effectue sur la base d'un salaire forfaitaire inférieur, il nous incombe, en notre qualité de parlementaires, de rechercher l'équité. Beaucoup de partis soutiennent ce vœu.

En commission, le CD&V s'est déclaré en faveur d'un amendement prévoyant une rétroactivité de 10 ans étant donné qu'une rétroactivité de 30 ans nous paraissait trop importante. Cet amendement a été adopté par une large majorité.

L'adoption de ce régime revêt une grande importance pour de nombreux anciens mineurs. Ces derniers ont d'ailleurs toujours défendu leur dossier avec beaucoup de tact et de persévérance. En tout état de cause, je ne voudrais pas décrire ces échanges comme un

lobbying.

Mon groupe soutiendra cette proposition de loi.

10.31 Gaby Colebunders (PVDA-PTB): Collega's, in februari 2020 kwam het dossier hier voor het eerst op tafel in het Parlement. Toen was de hele Kamer het unaniem eens over de urgentie van het wetsvoorstel. Het was heel duidelijk dat dit leefde. Enkele weken later hebben andere partijen dit wetsvoorstel ook naar voren gebracht, maar van bij het begin was het duidelijk dat we hier geen politieke spelletjes zouden spelen. Daarom ben ik ook heel fier dat we dit samen hebben kunnen doen met onze politieke partners in het halfroond.

Maar het werk dat wij hier gedaan hebben, is niet waar het om gaat. Wij zijn een megafoon geweest voor de mijnwerkers die eigenlijk al dertig jaar aan het roepen waren.

Ik ga hier niet het technische aspect opnieuw naar boven halen, maar er is een fout in de wet die de berekening en de pensioenen van de mijnwerkers regelt. Decennialang kwam er geen schot in de zaak, tot de mijnwerkers enkele maanden geleden zelf het heft in eigen handen namen en opnieuw op straat kwamen. Als er iets is wat ze goed kunnen, dan is het wel op straat komen. Van mijn kinder- en jeugd jaren herinner ik me de betogingen naar aanleiding van de sluiting van de mijnen. Wat nog sterker was, was hun dossier. Velen van ons zouden hieruit iets kunnen leren.

Arbeiders begonnen het dossier over hun pensioen uit te werken en vonden stuk voor stuk fouten in de wet. Dat wilden ze niet gewoon gezegd hebben, maar ook bekrachtigd. Ze hebben heel veel specialisten geraadpleegd, die allemaal hetzelfde zeiden.

Hun strijdvaardigheid is duidelijk en heeft zijn vruchten afgeworpen, want er ligt hier nu een wetsvoorstel dat brede steun kreeg in de commissie voor Sociale Zaken. Na dertig jaar brengt het de pensioenen van de mijnwerkers in orde, voorziet in een rechtvaardige compensatie voor het geleden verlies en, wat heel belangrijk is, dit geldt ook voor hun weduwen.

Het werd hier al vaak gezegd, dit wetsvoorstel zorgt ervoor dat de pensioenen van de mijnwerkers berekend worden alsof ze dertig jaar in een ondergrondse mijn hebben gewerkt. Ik kijk naar de collega's van Open Vld. Ik snap het, maar na dit alles nodig ik u allen uit om in Limburg te komen kijken onder welke omstandigheden de mijnwerkers hebben moeten werken. Dertig jaar is dan heel lang.

Dit wetsvoorstel zorgt ervoor dat het pensioen van de mijnwerkers wordt berekend alsof ze dertig jaar in de ondergrondse mijn hebben gewerkt, zoals de wet hen beloofde, niets bijkomend, in plaats van vijftig jaar, met daarbovenop een forfaitair bedrag berekend op de fictieve lonen van vóór ze geboren waren. Ik wil wel eens zien hoe Open Vld zou reageren als ons pensioen zou worden berekend op de lonen van vóór 1950.

Het resultaat was een pensioenverlies van soms wel honderden euro's. Dat was niet de schuld van de pensioendienst, zoals hier

10.31 Gaby Colebunders (PVDA-PTB): Ce dossier a abouti la première fois au Parlement en février 2020 et nous avons estimé à l'unanimité qu'il était urgent de le traiter. Il était clair dès le départ que nous nous garderions de tout jeu politique. Je suis très fier d'avoir pu réaliser ce travail avec la collaboration de nos partenaires politiques dans l'hémicycle. Nous n'avons été que le porte-voix des mineurs qui réclamaient une solution à cor et à cri depuis trente ans.

La loi qui règle le calcul des pensions des mineurs comporte une erreur. Bloqué durant plusieurs décennies, le dossier n'a avancé que lorsque les mineurs sont à nouveau descendus dans la rue il y a quelques mois. Leur dossier était très solide. Ceux qui ont examiné leur dossier de pension de façon approfondie ont relevé de nombreuses erreurs. Des experts en matière de pensions l'ont confirmé.

Leur pugnacité a payé, en témoigne cette proposition de loi qui vient enfin compenser les pensions des mineurs, y compris – et c'est très important – pour les veuves de ces travailleurs. Cette proposition fait en sorte que les pensions des mineurs seront payées sur une base de trente années passées comme mineurs de fond. Il s'agit là d'une période très longue compte tenu de leurs conditions de travail extrêmement pénibles. C'est aussi ce qui leur avait été promis légalement et c'est tout de même autre chose qu'un calcul basé sur 25 années, auquel est ajouté un montant forfaitaire sur les rémunérations antérieures à 1950.

Le fait que cette pension ait ainsi parfois été rabotée de plusieurs

vandaag meerdere keren werd gezegd, maar wel van de regering die de letter van de wet niet uitvoerde.

Ik hoorde daarnet collega Van Quickenborne zeggen dat de gemiddelde mijnwerker veel te veel geld verdiende. Een gemiddelde mijnwerker verdient 1.400 euro per maand. Voor het harde en ongezonde werk dat zij deden, kan men dat geen vetpot noemen.

Veel van hen werden snel na of zelfs nog vóór hun pensioen geveld door een longziekte. Ik heb er nooit een geheim van gemaakt dat ik een zoon van een mijnwerker ben. Ik heb mijn vader verloren toen ik negen jaar oud was en ik weet dat er in dit halfrond nog zijn die hetzelfde hebben meegemaakt.

Dat mag niet de kwestie zijn, maar het geeft wel een beeld van de 1.182 mijnwerkers die het leven lieten in de mijnen en dan heb ik het nog niet over de 45.000 mijnwerkers die daarna het leven hebben gelaten en nu, met het coronavirus, de meer dan 200 mijnwerkers die in Limburg het leven hebben gelaten.

Laat het duidelijk zijn, dankzij deze wet wordt de belofte die vele jaren geleden aan de mijnwerkers werd gedaan eindelijk uitgevoerd. Wij merken dat de liberalen in dit halfrond en in de media hard van leer trekken, dat ze het een gelobby noemen. Ik wil er niet te veel over zeggen, maar heb wel een boodschap voor de heer Van Quickenborne.

Voorzitter: Patrick Dewael, voorzitter.
Président: Patrick Dewael, président.

10.32 Kristof Calvo (Ecolo-Groen): Waar is hij trouwens?

(...): (...)

10.33 Kristof Calvo (Ecolo-Groen): Is er nieuws van onze collega?

De **voorzitter**: Ik weet niet of u het begrepen hebt, mijnheer Calvo, maar de heer Colebunders was aan het spreken.

10.34 Gaby Colebunders (PVDA-PTB): Ik wil hem gerust een partijkaart geven.

De **voorzitter**: Soms is het moeilijk voor u om u in te leven in de positie van iemand anders, mijnheer Calvo, en in het Reglement staat er nog altijd geen vorderingsmogelijkheid voor parlementsleden.

Gaat u verder, mijnheer Colebunders.

10.35 Gaby Colebunders (PVDA-PTB): Ik ben blij dat het niet binnen mijn twee minuten was, mijnheer de voorzitter.

De **voorzitter**: Ik probeer hoffelijk te blijven.

10.36 Gaby Colebunders (PVDA-PTB): Toch Limburgers onder elkaar, mijnheer de voorzitter?

De **voorzitter**: Wat dat betreft wel, mijnheer Colebunders.

10.37 Gaby Colebunders (PVDA-PTB): Gelobby, wordt hier gezegd.

certaines d'euros était imputable au gouvernement qui ne respectait pas la lettre de la loi. Pour avoir effectué ce travail dur et malsain, les mineurs gagnaient en moyenne 1 400 euros par mois, ce qui n'est tout de même pas le Pérou. Nombre d'entre eux ont été terrassés par une maladie pulmonaire juste avant ou peu après leur pension. Peut-être n'est-ce pas le nœud du problème mais de nombreux mineurs ont perdu la vie au fond des mines et bien plus encore après leur pension, sans parler de la crise actuelle du coronavirus. Grâce à cette loi, on respecte enfin un engagement que les libéraux et certains médias qualifient, avec tant de mépris, de travail de lobbying

10.37 Gaby Colebunders (PVDA-

Over gelobby gesproken, wij hebben daarstraks al een opmerking gehoord over de farma-industrie. Gisteren was er in de commissie voor Klimaat – ik hoorde "ENGIE" en "Elia" vallen – een hele discussie over het gelobby. Ik stel dus voor dat jullie dat woord absoluut niet in de mond nemen.

Als jullie echter een vergelijking willen maken, dan wil ik één keer een statement maken. Als een hardwerkende bakker of slager minder pensioen heeft dan een mijnwerker, terwijl de heer Van Quickenborne zelf minister van Pensioenen is geweest, dan stel ik mij vragen bij zijn manier van werken, want dan had hij er zelf voor kunnen zorgen dat zij meer zouden verdienen.

Eén zaak is duidelijk, als u vindt dat de zelfstandigen, of iedereen, te weinig pensioen krijgen, dan hebben we een partner voor ons volgende wetsvoorstel voor 1.500 euro minimumpensioen, voor zowel de arbeiders als de zelfstandigen. Ik ben blij dat de Open Vld ons daarin zal steunen.

Al bij al moeten we toegeven dat er een fout in de berekening van de pensioenen van de mijnwerkers is geslopen. Die fout moet worden rechtgezet. Dit wetsvoorstel kan daarvoor zorgen. Wij hopen echt uit de grond van ons hart dat het vandaag goedgekeurd wordt.

10.38 Egbert Lachaert (Open Vld): Mijnheer de voorzitter, de heer Van Quickenborne heeft in de actualiteitsvraag natuurlijk al een voorzet gegeven in dit dossier. Dit is een ongezien dossier. Ondanks het sappige Limburgse accent waarnaar wij bij de vele voorgaande sprekers mochten luisteren en dat enige gevoeligheid in de streek aantoonde, hebben de mijnwerkers wel degelijk een historische verdienste in België. Dat heb ik ook gezegd in de commissie.

Mijnwerkers die een zwaar beroep hebben uitgeoefend, net zoals vele anderen in België die dergelijke beroepen uitoefenden, verdienen een degelijk pensioen. Dat pensioen is voor mij niet te hoog, maar het is wel hoger dan een doorsnee pensioen. De heer Colebunders van de PVDA vermeldde dat het gemiddelde pensioen 1.400 euro bedraagt. Ik heb dat elders nagevraagd en daar blijkt dat het pensioen gemiddeld 2.100 euro bedraagt. Dat pensioen ligt gemiddeld toch al een stuk hoger dan bij eender wie. Ik gun die mensen dat. Wie hard werkt, verdient ook iets terug te krijgen daarvoor. Daar ben ik het absoluut mee eens.

Als het er nu om ging om voor de toekomst de pensioenen te verbeteren als daar in het verleden discussie over is geweest en men vindt dat men iets extra's moet doen, dan zou het maar zo zijn. Dat is ook berekend. Daar zou een kostprijs van 17,7 miljoen per jaar aan vasthangen. Dat zou een mooi bedrag zijn. Maar niemand heeft geëxpliciteerd hoe dat gecompenseerd zal worden. Dat is echter een algemene ziekte in vele commissies. *A la bonne heure* lijkt het wel een haalbaar gegeven voor een groep die inderdaad inspanningen geleverd heeft in België.

Het is echter absoluut ongezien in België dat voor een bepaalde groep van 7.000 à 8.000 werknemers met terugwerkende kracht de pensioenen worden verhoogd en dit voor aanvankelijk dertig jaar terug in de tijd. Dat betekent 400 miljoen, zomaar met één pennentrek. Dat werd dan als een technische discussie beschouwd.

PTB): Ce terme semble particulièrement inconsistent si nous pensons à ce qui se dit à propos des secteurs de la pharmacie et de l'énergie. Et pour répondre à M. Van Quickenborne: si un boulanger ou un boucher qui ne ménage pas sa peine bénéficie aujourd'hui d'une pension moindre qu'un mineur, alors qu'il a lui-même été ministre des pensions, je me demande pourquoi il n'a pas veillé à ce qu'ils soient payés davantage. Si là se trouve le problème, je suggère que l'Open Vld soutienne notre proposition de loi pour une pension minimale à 1 500 euros tant pour les ouvriers que pour les indépendants.

Nous souhaitons du fond du cœur que cette proposition de loi soit adoptée aujourd'hui.

10.38 Egbert Lachaert (Open Vld): C'est véritablement un dossier sans précédent que nous avons sous les yeux. Les mineurs de fond qui ont exercé un métier pénible – comme bien d'autres travailleurs en Belgique – méritent une pension décente. Je ne juge pas cette pension trop élevée, mais elle est bel et bien supérieure à la pension moyenne: renseignements pris, elle s'élèverait à 2 100 euros, et donc pas à 1 400 euros comme l'avance M. Colebunders du PVDA-PTB. Mais qui travaille dur mérite rétribution, c'est certain.

S'il était question d'une revalorisation future des pensions, sur la base de discussions du passé, l'enveloppe nécessaire s'élèverait déjà selon les calculs à 17,7 millions d'euros par an. Mais ce serait du jamais vu en Belgique que des pensions soient augmentées pour un groupe de 7 000 à 8 000 travailleurs, avec effet rétroactif sur – initialement – trois décennies. La facture s'élèverait à 400 millions, et ce serait à l'ensemble des Belges de la régler. Une solution intermédiaire a été proposée avec plusieurs partis en commission: limiter cette

Dat betekent dat andere Belgen die euro's moeten ophoesten om dat te gaan betalen. Daar zullen ook Limburgers bij zijn.

In de commissie werd met een aantal partijen uiteindelijk een tussenoplossing voorgesteld om het tot tien jaar te beperken. Zelfs tien jaar terugwerken in de tijd kost wel bijna 200 miljoen. Het is een bedrag dat alle andere werkenden in België zullen opbrengen aan belastingen om dat te betalen.

Dat is nog nooit gezien. Hoe kan dat nu? Heeft het te maken met een lobbygroep die genoemd wordt? Ik krijg ook die mails van een bepaalde heer, die trouwens in andere dossiers ook opduikt en die de toer heeft gedaan van alle fracties. Heeft het daarmee te maken? Heeft het met het Limburggevoel te maken? Misschien wel, alhoewel ik dat toch heel straf vind tegenover alle andere Limburgers die hieraan zullen meebetalen.

190 miljoen euro of 27.000 euro per persoon krijgen die mensen volgend jaar allemaal op hun rekening. Ik ben blij voor die mensen dat zij dat zullen krijgen, maar hoe moet ik dat uitleggen aan de zelfstandigen, aan de mensen die elke dag van hun loopbaan in het zelfstandigenstatuut hebben gewerkt en die een gemiddeld pensioen van nog geen 1.000 euro krijgen? Gaan wij ook voor die mensen dertig jaar terug in de tijd of misschien als compromis tien jaar terug in de tijd? Neen, dat doet dan niemand en wij hebben het geld ook niet om dat te doen. Ik geef dus maar wat voorbeelden van andere schrijnende situaties. Ik kan er nog noemen: van onthaalouders die geen volledige loopbaan hebben, van een overlevende echtgenote die haar partner verliest. Allemaal sociale doelstellingen, maar waar men niet retroactief 27.000 euro kan krijgen.

Dit is echt ongezien. De Federale Pensioendienst heeft het ook nog nooit gezien. De verwerking hiervan zal een bijzonder grote uitdaging zijn. Ik heb deze week in een interview al gezegd dat het Parlement het afgelopen jaar, sinds de verkiezingen, enorm veel vrijheid heeft. Er is geen vastgelegde meerderheid met een regering in het Parlement. Binnen die context heeft het Parlement de vrijheid om over allerlei wetsvoorstellen te stemmen, maar daar staat ook een verantwoordelijkheid tegenover. Door COVID-19 zal het budget van de overheid al zwaar ontwricht zijn. Het Parlement doet er in allerlei commissies nog een schep bovenop. Uit de optelsom die ik maak, blijkt dat wij aan 1 miljard euro zullen komen. Iedereen zal dat betalen. Iedereen die in ons land belastingen betaalt, zal die rekening uiteindelijk moeten betalen.

Met alle sympathie voor wat vandaag voorligt – ik gun dat iedereen – meestal is het in ons land de middenklasse die weer de rekening zal betalen. Genoeg is genoeg, en daarom stemmen wij tegen het voorstel.

10.39 Kristof Calvo (Ecolo-Groen): Mijnheer de voorzitter, ik vraag het woord voor een persoonlijk feit.

De **voorzitter**: Mijnheer Calvo, ik weet niet wat u wil, maar ik heb een bepaalde volgorde in de lijst van sprekers tijdens de algemene bespreking en de heer Lachaert heeft uw naam niet uitgesproken. U zou misschien gewild hebben dat hij het deed, maar hij heeft het niet gedaan. Ik moet hier toch de regels

rétroactivité à dix ans – ce qui coûterait encore pratiquement 200 millions d'euros, somme que les contribuables actifs devraient également prendre en charge.

Ce dossier serait-il en lien avec un lobby et les efforts d'une personne dont le nom apparaît dans d'autres dossiers? Tous les autres Limbourgeois sont-ils conscients du fait qu'ils devront aussi y aller de leur poche? Les intéressés recevront chacun 27 000 euros sur leur compte l'an prochain. Comment expliquer cela aux indépendants qui, après une carrière complète, perçoivent pour leur part une pension de moins de 1 000 euros? Nous n'allons quand même pas revenir en arrière de trente ans, ni même de dix ans seulement, en leur faveur? Il n'y a pas d'argent dans les caisses pour cela. Les accueillants d'enfants dont la carrière est incomplète ou les épouses survivantes n'ont pas non plus la perspective de toucher 27 000 euros par an.

Cette situation est aussi inédite pour le Service fédéral des Pensions, qui doit faire face à une tâche administrative archi-compliquée. Depuis les élections, le Parlement jouit d'une énorme liberté pour adopter toutes sortes de propositions de loi mais cette liberté s'accompagne aussi d'une responsabilité. Alors que allons déjà hériter d'un budget déséquilibré à la suite de la crise du COVID-19, des propositions circulent dans toutes sortes de commissions, dont le coût total culmine à pas moins d'un milliard d'euros.

Trop, c'est trop: c'est pourquoi nous voterons contre la proposition de loi à l'examen.

volgen. Uw collega Creemers heeft het woord gevoerd en normaal is het nu de beurt aan mevrouw Vanrobaeys. Nadien organiseer ik een tweede ronde en dan mag iedereen die wil, nog even het woord vragen.

10.40 Kristof Calvo (Ecolo-Groen): (...)

De **voorzitter**: Nee, dat is niet juist. U mag het woord vragen voor een persoonlijk feit en dat is er echt niet geweest. De heer Lachaert heeft u niet genoemd, echt niet. Ik probeer daar onpartijdig in te zijn. Laat nu ook collegiaal alle andere collega's die moeten wachten, aan het woord.

10.41 Anja Vanrobaeys (sp.a): Mijnheer de voorzitter, beste collega's, voor mij is de wet klaar en duidelijk. De mijnwerkers hebben namelijk recht op een pensioen plus een pensioensupplement dat gelijk is aan het verschil tussen het pensioen dat ze werkelijk gekregen zouden hebben als ze dertig jaar hadden gewerkt en wat ze kregen na vijftientig jaar werken. Die vijftientig jaar is er doorheen de tijd gekomen omdat men vaststelde dat mijnwerkers door het harde werk gewoon fysiek op waren en dat vijftientig jaar de enige haalbare termijn was.

Niemand in de commissie beweerde dat de Federale Pensioendienst de wet niet correct heeft toegepast, de wet zelf werd gewoon niet correct uitgevoerd. Het pensioensupplement moest worden berekend op het reële loon en niet op een forfait zoals dat nu gebeurt. Dat was de mijnwerkers beloofd en wij moeten die belofte dan ook houden. Als men een bepaalde groep iets belooft, dan moet men zich ook aan die belofte houden.

Ik hoop dan ook uit de grond van mijn hart dat dit wetsvoorstel hier vandaag zal worden goedgekeurd. Dat betekent immers dat er eindelijk rechtvaardigheid komt voor de mijnwerkers die elke dag het risico namen om het zwarte goud boven te halen. Zo droegen ze bij aan de welvaart en het algemeen belang. Het brengt rechtvaardigheid voor de mijnwerkers omdat zij er nog steeds de gevolgen voor hun gezondheid van dragen. Ook tijdens deze gezondheids crisis merkt men immers dat de mijnwerkers ongemeen hard getroffen worden door het coronavirus. Dat heeft te maken met het harde werk dat zij in het verleden hebben uitgevoerd. Toen ik contact had met hen deelden ze mee dat er tot nu toe al 200 mijnwerkers het leven hebben gelaten door dit virus.

De mijnwerkers hebben een speciale pensioenbijdrage van 2,5 % betaald en ook de NV Kempische Steenkoolmijnen heeft een algemene bijdrage van een miljard aan de Belgische overheid betaald om het pensioensupplement en de specifieke pensioenregeling mee te financieren.

De opmerking over de retroactiviteit klopt. Het gaat om een gebruik in de sociale zekerheid en in interpretatieve wetten. Het is ook een keuze.

Over de perequatie en het hogere pensioen voor de mijnwerkers wil ik benadrukken dat het voor ons belangrijk is dat iedereen die hard werkt en zijn best doet, recht op een hoog pensioen heeft, dus ook de bakker en de beenhouwer. Dat moet inderdaad worden gefinancierd door een eerlijke bijdrage, ook uit vermogens. Iedereen en niet alleen de middenklasse moet daartoe een bijdrage leveren. Die financiering moet alleszins op een eerlijkere manier gebeuren dan vandaag de

10.41 Anja Vanrobaeys (sp.a): Les mineurs ont droit à une pension et à un supplément de pension égal à la différence entre la pension qu'ils auraient effectivement reçue après 30 ans de service et celle qu'ils ont reçue après 25 ans de service. Le terme de 25 ans a été considéré comme raisonnable pour ce travail physiquement éprouvant. La loi elle-même n'a cependant pas été exécutée correctement car le supplément devait être calculé sur la base du salaire réel et non sur la base d'un forfait. C'est ce qui a été promis aux mineurs et nous devons nous y tenir.

J'espère ardemment que cette proposition de loi sera adoptée aujourd'hui au profit de ceux qui ont risqué leur santé pour notre prospérité et pour l'intérêt général. Même en ces temps de crise sanitaire, les mineurs sont à nouveau durement touchés pour cette raison. Afin de contribuer à financer ce régime, ils ont payé au gouvernement belge une cotisation de pension spéciale de 2,5 %, et la société Kempische Steenkoolmijnen a versé un milliard d'euros.

Il est important à nos yeux que quiconque travaille avec acharnement et donne le meilleur de lui-même, donc également un boulanger ou un boucher, ait droit à une pension élevée. Cette politique doit être financée par le biais d'une cotisation équitable perçue également sur les grandes fortunes. Les classes moyennes ne doivent pas être les seules à supporter l'effort. Quoi qu'il en soit, le financement doit être plus

dag het geval is.

Perequatie is een politieke keuze. Ze bestaat in ambtenarenstelsels. Er is ook een tweejaarlijkse welvaartsvastheid, die sinds 2005 bestaat. Ook daar merken wij dat boven op de tweejaarlijkse welvaartsvastheid soms politieke keuzes zijn gemaakt en dat aan bepaalde beroepsgroepen bovenop die enveloppe nog extra budget is besteed, net om hun pensioen, dat inderdaad te laag was, nog meer op te trekken, wat inderdaad een goede zaak was, en aan de evolutie van de welvaart en de gewone lonen aan te passen.

Waarom zou die keuze dan niet voor het supplement van de mijnwerkers kunnen worden gemaakt?

Ik ben dan ook ontgoocheld dat hier op het einde van de bespreking allerlei uiteenzettingen worden gehouden en dat zelfs een een-tweetje met de minister wordt gemaakt. Tijdens de werkzaamheden in de commissie kon ik immers merken dat wij met verschillende partijen hebben samengewerkt om tot oplossingen te komen. Wij hebben zelfs niet aan eigen wetsvoorstellen vastgehouden. Wij hebben ze losgelaten en op basis van één wetsvoorstel samengewerkt.

Ik wil in ieder geval ook de mijnwerkers bedanken om hun volledige kennis en hun dossier ter beschikking te stellen en ons altijd bij alle vragen bij te staan. Zij hebben het dossier volledig uitgespit. Zij hebben experts geraadpleegd, maar hebben ook alle partijen gecontacteerd. Het is dan ook unfair dat zij hier worden voorgesteld als egoïstische lobbyisten die alleen voor hun eigen belang zouden opkomen. Zij waren immers steeds bereid om samen te werken en naar oplossingen te zoeken.

Zij waren het er ook mee eens dat de retroactiviteit tot tien jaar zou worden beperkt. Zij hebben vanmorgen zelfs gezegd dat met de bijdragen vanuit de Kempische Steenkoolmijnen aan de algemene solidariteit men de zorgkundigen en verpleegkundigen in ons land zou kunnen betalen.

Het zijn geen egoïstische lobbyisten. Ze begrijpen ook dat de Federale Pensioendienst van vandaag op morgen niet alle individuele dossiers kan uitspitten en onmiddellijk retroactief kan rechtzetten. Daar hebben zij alle begrip voor.

Onze fractieleider is wel van Limburg, maar ik vind dit niet echt een Limburgse kwestie. Ik zeg niet dat ik niet graag naar Limburg ga. Misschien is het wel een goed idee om in de zomer voor een *staycation* naar Limburg te gaan. Ik hoop dat de curve dat toelaat. Het gaat hier echter niet om de provincie. Het gaat om een correct pensioen voor mijnwerkers, het pensioen dat hen is beloofd. Die belofte moet worden nagekomen. Ze hebben daarvoor bijdragen betaald en heel hard gewerkt.

Onze hele fractie steunt dit wetsvoorstel. Dit is geen cadeau. Het gaat om een correcte uitvoering van de wet. Ik wil dan ook de collega's oproepen om het wetsvoorstel vandaag goed te keuren zodat de mijnwerkers eindelijk het pensioen krijgen waarop ze recht hebben.

équitable qu'actuellement.

La péréquation est un choix politique. La liaison biennale au bien-être est parfois également l'occasion d'opérer des choix politiques et il arrive dans ce contexte que certains groupes de la population bénéficient d'un budget supplémentaire pour améliorer leur pension. Pourquoi n'adoptionnons-nous pas la même attitude pour le supplément des mineurs? Je déplore certaines interventions entendues aujourd'hui car en commission, nous avons eu une bonne collaboration avec divers partis pour aboutir à une proposition de loi unique.

Je remercie les mineurs d'avoir mis leurs connaissances à notre disposition. Ils ont consulté des experts et pris contact avec l'ensemble des partis. Ils ont toujours été disposés à collaborer.

Ils avaient accepté de limiter la rétroactivité à dix ans et avaient proposé d'utiliser les cotisations de la SA Kempische Steenkoolmijnen pour payer les infirmiers et le personnel soignant. Ce ne sont pas des lobbyistes égoïstes.

Je ne considère pas qu'il s'agisse d'une affaire limbourgeoise, il est question de payer une pension correcte, de verser la pension qui avait été promise aux mineurs. Ils ont payé des cotisations et trimé pour cela. Ce n'est pas un cadeau qui leur est octroyé, mais l'exécution correcte de la loi. Notre groupe soutient la proposition de loi et appelle chacun à en faire de même.

10.42 Catherine Fonck (cdH): Monsieur le président, je ne suis pas du Limbourg. Je suis du Hainaut et du Borinage. Nous y avons

10.42 Catherine Fonck (cdH): Ik ben uit de Borinage afkomstig,

beaucoup de mineurs qui ont risqué leur vie ou qui sont décédés dans la mine. Chers collègues, en vous entendant parler des mineurs du Limbourg, j'ai à cœur d'attirer votre attention sur tous les mineurs, d'où qu'ils soient, quelle que soit leur province, et de saluer leur investissement à tous.

Dans ce dossier, les uns disent qu'il y a une erreur de calcul, les autres non. On parle d'un montant de 200 millions d'euros, ce qui n'est pas banal. Je ne vais pas faire l'arbitre, je ne sais pas qui a raison. Je ne sais pas s'il y a eu une erreur de calcul mais je pense qu'on peut faire confiance à l'expertise du SFP Pensions. Ce dernier a certifié qu'il n'y avait aucune erreur de calcul.

Si vous aviez fait le choix de modifier la pension des mineurs à l'avenir, le choix politique de rehausser leur pension, nous vous aurions clairement soutenu. Mais le texte en l'état, surtout avec la rétroactivité – et au-delà du fait qu'il y a ou pas une erreur –, justifie largement qu'on puisse avoir l'avis du Conseil d'État.

Cela n'a pas été votre choix. Dont acte. Toutefois, se posent alors d'énormes questions qui touchent tous les autres retraités et qui concernent la manière dont ils sont pris en considération.

Dès lors, en guise de signal aux mineurs, nous nous abstiendrons. Comme je l'ai indiqué, nous ne sommes pas au clair car nos interrogations restent entières. Je tiens à rappeler combien nous voulons être équitables et justes avec l'ensemble des retraités.

Le cœur du débat est la question d'une pension décente. Beaucoup d'autres retraités ont travaillé très durement et ne perçoivent qu'une pension indécente. C'est par conséquent un enjeu de justice et d'équité. Nous verrons quelles en seront les conséquences, peut-être injustes, à l'égard de certains retraités. Bref, je le répète, nous nous abstiendrons.

10.43 Jean-Marie Dedecker (ONAFH): Collega's, ik heb de debatten niet gevolgd, maar neem toch graag het woord als de West-Vlaamse dissonante stem in de Limburgse symfonie.

Er ligt mij namelijk iets op de maag. Toen de mijnwerkers begonnen te werken, was er in ons land 1 gepensioneerd op 10 werknemers. Vandaag zijn dat 4,6 gepensioneerden op 10 werknemers. Toen de zaak gesloten werd, in de jaren 90, met alle commotie van dien, kreeg men 100 miljard Belgische frank voor de reconversie van de mijnen. Er werd wat geld verbrast, denk maar aan de affaire betreffende Superclub en er werd zelfs een voetbalclub mee opgericht in Limburg, maar dat is maar een detail. Vandaag staat dat bedrag gelijk aan 2,5 miljard euro. Er werd toen heel gul gestrooid met geld. Voor de mijnwerkers maakten men allerhande vervroegde uittreedingsstelsels, zodat ze op een galante manier konden stoppen. Velen die toen maar tien of vijftien jaar gewerkt hadden, in plaats van vijftig jaar, konden bovendien na tien jaar nog vóór hun zestigste in een overgangsstelsel op pensioen gaan. Ik heb daar in principe niets op tegen.

Overigens hoor ik hier met ontzettend veel emotie spreken over

waar ook vele mijnwerkers hun leven hebben geriskeerd of het hebben verloren. U hebt het hier over Limburg, maar wij zouden aandacht moeten schenken aan de situatie van alle mijnwerkers.

Sommigen zeggen dat het een rekenfout betreft, anderen ontkennen dat. Vast staat dat er een bedrag van 200 miljoen euro mee gemoeid is. Wanneer de FOD Pensioenen ons ervan verzekert dat er geen rekenfout in het spel is, denk ik dat we de expertise van die dienst niet in twijfel moeten trekken. Indien het louter en alleen de bedoeling was geweest om het pensioenbedrag van de mijnwerkers op te trekken, had u op onze steun kunnen rekenen. De voorliggende tekst, en in het bijzonder de retroactiviteit die erin wordt verankerd, rechtvaardigt de adviesvraag bij de Raad van State, maar u wilt daar niet van weten.

Dit roept vragen op met betrekking tot alle andere gepensioneerden. We zullen ons ter ondersteuning van de mijnwerkers en om redenen van billijkheid en rechtvaardigheid onthouden. Waar het uiteindelijk om gaat is dat iedereen recht op een fatsoenlijk pensioen zou moeten hebben.

10.43 Jean-Marie Dedecker (INDEP): Lorsque les mineurs ont commencé à travailler, notre pays comptait 1 pensionné pour 10 travailleurs. À l'heure actuelle, nous en sommes à 4,6 pensionnés pour 10 travailleurs. Lors de la fermeture des mines en 1990, nous avons reçu 100 millions de francs belges pour la reconversion – l'équivalent de 2,5 millions d'euros aujourd'hui. Cet argent a été distribué généreusement. Toutes sortes de régimes de départ anticipé ont été instaurés pour les mineurs. Je n'y suis pas opposé par principe, mais je m'interroge sur les émotions un tantinet excessives que d'aucuns ont exprimées au sujet des personnes qui ont travaillé sous

mensen die onder de grond gewerkt hebben. Maar ik ken ook vissers, die werken tot hun 65ste. Er is niets lastiger dan vissen. Die mensen zitten 23 dagen op zee, drie uur op en drie uur af.

Hoe dan ook, ik ben niet jaloers op de pensioenregeling die de mijnwerkers destijds kregen.

Maar vandaag zijn we dertig jaar later. Collega Lachaert had het over een pensioen van 2.100 euro. Het pensioen van een zelfstandige bedraagt vandaag nog geen 900 euro en het gemiddelde pensioen van een arbeider bedraagt 1.207 euro. De mijnwerkers hebben gedurende dertig jaar meer dan 2.000 euro getrokken. Dan kan men moeilijk spreken van een ontzettende onrechtvaardigheid. Maar tot daar nog aan toe. Als we alle politieke fouten van de afgelopen dertig jaar moeten rechtzetten, dan zal de schatkist op twee dagen leeg zijn. Ik hoor dat het hier zelfs niet gaat over fouten, maar over beloften die zelfs niet op papier staan. Laten we die discussie nog in het midden. Intussen is het crisis en verliest onze economie per week misschien 3,2 miljard; wij zullen het pas over een tijdje weten. Het tekort ontspoort naar 115 %, naar 120 % van het bbp. Voor het begin van de crisis bedroeg de pensioenlast in het land ongeveer 44,5 miljard euro, wat meer is dan men kan innen aan inkomstenbelasting bij onze inwoners. Vandaag speelt men echter opnieuw Sinterklaas. Ik heb het daar heel moeilijk mee. Men deelt maar uit. Dat is niet de eerste keer. Als de kat van huis is, dansen de muizen. Met een regering met 37 zetels in een Parlement van 150 zetels zoekt men wisselmeerderheden, en die zijn altijd te vinden. Het Vlaams Belang zal content zijn als het stokken in de wielen kan steken. De N-VA doet aan tjevengedrag op dat vlak – ik ben daar heel eerlijk in. Een wisselmeerderheid is gemakkelijk te vinden. Aan de linkerkant doet men graag mee. Er zijn in dertig jaar tijd twintig linkse ministers van Pensioenen geweest, zij hebben daar niets aan gedaan. Maar nu is het moment aangebroken. Waarschijnlijk hebben hier ook enkele kinderen van mijnwerkers zitting. Het moment is aangebroken om iets te doen.

Excuseer mij voor mijn uitspraken, maar ik ben waarschijnlijk niet verkeerd. Ik heb het hier moeilijk mee.

Zeg mij eens, wat is de budgettaire marge? Als men nu geld uitdeelt aan mensen door een beslissing van dertig jaar geleden, wat is de budgettaire marge? Zal ik vandaag naar huis durven te gaan, op mijn leeftijd, en mijn kleinzoon waarschuwen dat hij nog niet zeker is dat hij in de toekomst de pensioenen zullen kunnen uitbetalen wanneer hij 60 of 65 wordt? Wij zeggen nu al dat hij tot zijn 67ste moet werken. En nu zullen we zelfs pensioenen bijpassen van mensen die het dubbele van een gewone werknemer, die ook zijn botten afgedraaid heeft, gekregen hebben? Nu zullen wij iets rechtzetten op basis van een prachtige bundel van een professor, die men waarschijnlijk onder de arm genomen heeft om die te maken! Dat is altijd plezant. Als de kat van huis is, dansen de muizen. Waar zijn wij mee bezig?

Men opent hier de doos van Pandora en wil een maatregel met retroactiviteit toepassen, terwijl er zelfs geen sprake is van een bewezen fout, aangezien de basis een belofte is van destijds. Welnu, ik denk dat we in de toekomst nog met heel wat hete hangijzers zullen worden geconfronteerd. Het is crisis en toch spelen we Sinterklaas voor mensen die dertig jaar geleden met pensioen zijn gegaan, terwijl

terre. Je connais des pêcheurs qui travaillent jusqu'à 65 ans. Il s'agit, là aussi, d'un métier très pénible et très lourd.

M. Lachaert parle d'une pension de 2 100 euros. Un indépendant a une pension de moins de 900 euros, un ouvrier touche en moyenne 1 207 euros. Peut-on vraiment qualifier d'injustice flagrante le fait de toucher plus de 2 000 euros pendant 30 ans? Si nous devons rectifier toutes les erreurs politiques des 30 dernières années, les caisses de l'État se videraient instantanément. En l'occurrence, il ne s'agit même pas d'erreurs, mais de promesses qui n'ont pas été mises sur papier. La crise actuelle du coronavirus va nous coûter quelque 3 milliards d'euros par semaine et notre déficit budgétaire sera énorme. Avec un gouvernement ne disposant que de 37 sièges au Parlement, on recherche des majorités de rechange et on joue les bons Samaritains. On distribue sans compter. Cette attitude me pose problème. Le Vlaams Belang aime mettre des bâtons dans les roues, la N-VA "ménage la chèvre et le chou" et la gauche se plaît à jouer le jeu. En 30 ans, vingt ministres des Pensions de gauche se sont succédé. Ils n'ont pas bougé le petit doigt mais apparemment, le moment est maintenant venu.

Quelle est la marge budgétaire pour distribuer aujourd'hui de l'argent sur la base d'une promesse faite il y a 30 ans? Nous demandons aux gens de travailler jusqu'à 67 ans, je ne peux pas promettre à mon petit-fils qu'il bénéficiera d'une pension plus tard. Et aujourd'hui, nous majorons la pension de retraités qui touchent le double de la pension d'un travailleur ordinaire, qui, soit dit en passant, a aussi travaillé dur. Il ne s'agit même pas d'une erreur avérée. La rétroactivité est, en outre, une véritable boîte de Pandore.

wij momenteel nog niet weten of wij later wel pensioenen zullen kunnen betalen aan wie vandaag 30 jaar oud is.

Daarom, en ook vanwege de huidige economische crisis, zal ik tegenstemmen. Ook al ben ik mogelijk de enige die tegenstemt.

Ik vind de regeling vandaag ethisch gezien niet verantwoord. Het gaat misschien over een kleine fout van zowat 190 miljoen, gelukkig nog geen 400 miljoen, maar er worden miljoenen uit de pot gegeven terwijl we nog niet weten of morgen de pensioenen van de huidige jeugd betaald zullen kunnen worden.

J'estime cet arrangement injustifiable sur le plan éthique et je voterai donc contre la proposition de loi.

De **voorzitter**: Daarmee zijn wij aan het einde van de eerste ronde in de algemene bespreking.

We komen nu toe aan de tweede ronde, waarin de heer Calvo alvast het woord krijgt. Wanneer nog collega's het woord wensen te voeren in de tweede ronde van de algemene bespreking, dan dienen zij zich aan te melden.

10.44 Kristof Calvo (Ecolo-Groen): Mijnheer de voorzitter, bedankt om mij het woord te geven. Het is uiteindelijk niet zo erg dat ik even heb moeten wachten, aangezien ik nu de mogelijkheid heb om enkele uiteenzettingen van collega's te integreren.

Collega's, zopas werd gewezen op het accent van sommige collega's en ook op het Limburggevoel. Als Mechelaar, niet uit Maasmechelen maar uit het gewone Mechelen, wil ik meegeven dat ik het dossier ook met heel veel overtuiging zal steunen en goedkeuren. Ik vind het zelfs enigszins jammer dat een dergelijk belangrijk dossier wordt gereduceerd tot het Limburggevoel. Het Limburggevoel vind ik op zich eigenlijk wel aantrekkelijk en sympathiek en ik denk dat het helemaal geen kwaad kan, als ons land wat meer Limburg zou zijn, maar ik vind het wel jammer als het nu voorliggend dossier tot het Limburggevoel herleid wordt. Veel collega's uit andere provincies zullen het dossier eveneens met grote overtuiging goedkeuren, niet met het Limburggevoel, maar met een groot hart.

Ten tweede, ik waardeer dat collega Lachaert een toch iets andere benadering heeft dan collega Van Quickenborne daarnet en in de media. Ik vind het een beetje jammer dat collega Van Quickenborne het parlementair debat uiteindelijk niet bijwoont. Ik apprecieer de iets mildere toon van collega Lachaert.

Ik ben het echter fundamenteel oneens met het verwijt aan het Parlement dat er alleen maar geld wordt uitgegeven. In het Parlement liggen trouwens heel veel voorstellen om iets te doen aan de budgettaire situatie. Wij hebben gisteren een heel productieve vergadering van de commissie voor Financiën gehad, waarin heel veel goede beslissingen werden genomen. Er werd goed samengewerkt met minister De Croo om meer voorwaarden te verbinden aan staatssteun, die geen blanco cheque wordt, onder andere dat er geen bonussen mogen worden betaald en geen activiteiten in fiscale paradijzen ontplooid. Het gaat om beslissingen waarin het Parlement heeft gemeend dat er discipline moest zijn, dat de budgettaire controle scherper moest en dat er niet zomaar steun kon worden weggegeven. In dezelfde vergadering lag er ook een voostel op tafel van de collega's van sp.a, gelijkaardig aan een wetsvoorstel dat wij samen hebben ingediend, om de effectentaks in eer te herstellen. Als we de effectentaks in eer herstellen, wil dat zeggen budgettair orde op

10.44 Kristof Calvo (Ecolo-Groen): Bien que j'éprouve de la sympathie pour le profond attachement des Limbourgeois à leur région – notre pays aurait à gagner à être un peu plus limbourgeois –, ce dossier ne peut être réduit à ce simple sentiment, tant s'en faut. En tant que Malinois, j'approuverai de tout cœur cette proposition de loi, comme beaucoup d'autres collègues non limbourgeois.

J'apprécie que M. Lachaert adopte une approche un peu plus nuancée que celle de M. Van Quickenborne. Il est fondamentalement inexact de dire que le Parlement est un panier percé.

Hier, des propositions visant à subordonner l'octroi d'aides d'État à certaines conditions ont été examinées en commission des Finances. Une proposition visant à restaurer la taxe sur les comptes-titres figurait également à l'ordre du jour. Il existe des initiatives parlementaires pouvant permettre d'assainir le budget.

Nous avons entendu aujourd'hui certains exposés organisant la concurrence entre mineurs et indépendants. Le problème n'est pas que les mineurs gagnent trop d'argent, mais bien que trop d'argent parte encore vers des paradis fiscaux. Les mineurs nous

zaken stellen en bepaalde meeruitgaven compenseren.

Collega Lachaert, ik hoef u er niet aan te herinneren dat uw fractie zich daartegen verzet. Er zijn dus zeker parlementaire initiatieven die ervoor kunnen zorgen dat onze begroting gezonder wordt gemaakt, dat we meer het evenwicht zoeken, zelfs in tijden van crisis. Ik vind het verwijt dat het Parlement met geld strooit naar aanleiding van dit dossier, niet terecht, des te meer als we kijken naar de andere werkzaamheden in de Kamer.

Ten derde, wat mij bezorgd maakt, is dat men in een aantal uiteenzettingen mijnwerkers tegen zelfstandigen als concurrenten uitspeelt. Ik dacht dat we in coronatijden minstens hadden geleerd dat we geen concurrentie moeten organiseren tussen mensen die keihard werken of ooit keihard hebben gewerkt voor ons land.

Het probleem in ons land is niet dat de mijnwerkers te veel geld verdienen, het probleem is dat er op het eigenste moment nog altijd ongelooflijk veel geld bijvoorbeeld richting fiscale paradijzen gaat. De mijnwerkers hebben ervoor gezorgd dat wij in ons land welvaart en welzijn hebben kunnen opbouwen. Vandaag zijn er andere mijnwerkers, namelijk de mensen die werken in de zorg en in de supermarkt.

De uiteenzettingen van collega's Lachaert en Dedecker maken mij bezorgd over wat komen zal. Ik hoop dat wij na de coronacrisis beseffen dat we de mijnwerkers van vroeger en de mijnwerkers van nu niet met elkaar in concurrentie moeten plaatsen, dat we niet naar beneden moeten kijken en naar beneden stampen, maar dat we naar boven moeten kijken en de rijkdom eerlijk verdelen. In een samenleving waar de rijkdom eerlijk wordt verdeeld, is er ruimte om de mijnwerkers te geven waarop ze recht hebben. Het initiatief van collega's Creemers, Kitir, Farih en Colebunders dat hier voorligt, is een ongelooflijk mooi initiatief.

Het Parlement schrijft niet vaak geschiedenis, maar als we vandaag dit wetsvoorstel goedkeuren, dan schrijven we geschiedenis. Ik hoop dat wij de solidariteit die aan de basis ligt van dit voorstel binnenkort ook zullen zien. Dan kunnen we ook iets doen aan de pensioenen voor zelfstandigen, mijnheer Dedecker. Als u even militant bent in de strijd tegen de fiscale ontwijking als in andere debatten, dan kunnen we ook iets doen aan de pensioenen voor zelfstandigen.

10.45 Gaby Colebunders (PVDA-PTB): Mijnheer de voorzitter, ik wil even reageren op de heer Dedecker. Ik zie hem al kijken, hij geniet hiervan.

Mijnheer Dedecker, ik wil even ingaan op uw opmerking over de poenpakkers die dubbel zoveel loon hadden als de rest van de arbeiders, de mijnwerkers. Ik ben een zoon van een mijnwerker. Wij kregen 1.000 kg kolen. Ik ben geen 70 jaar, maar 47 jaar. De rest van de kolen moesten we gaan zoeken op de terrils. Dat is het afval van de kolen. Als de opzichter u daarmee vond, stak men u in de bak. Dat was niet omdat wij graag kolen gingen halen. Dat was niet leven, maar overleven.

Er was geen geld om te studeren. Mijn vader is overleden als ik negen jaar was. Mijn verhaal is het verhaal van duizenden van mijn

ont permis de créer le bien-être. Aujourd'hui, nous devons ce bien-être aux travailleurs des soins de santé et des supermarchés. J'ose espérer qu'après la crise du coronavirus, nous nous efforcerons de répartir équitablement la richesse. Les mineurs pourront alors également recevoir ce à quoi ils ont droit.

Il s'agit d'une belle initiative, dictée par la solidarité et qui nous permettrait de faire date. Cette solidarité pourrait peut-être nous inciter à prendre des mesures pour relever les pensions des travailleurs indépendants.

10.45 Gaby Colebunders (PVDA-PTB): M. Dedecker a parlé de profiteurs qui gagnaient deux fois plus que les autres ouvriers. Je suis fils de mineur et je peux assurer à M. Dedecker que nous avons dû lutter pour survivre. Il n'y avait pas d'argent pour les études et mon père est décédé lorsque j'avais neuf ans. Ce dossier est depuis très longtemps sur la table. Nous ne jouons pas au père Noël. Nous donnons aux mineurs ce qui leur est dû.

generatie in Limburg. Er was geen geld om te studeren, mijnheer Dedecker. Wij hadden die kansen niet. Wij zijn later moeten gaan studeren met eigen geld, als we begonnen te werken en dan alleen nog degenen die de kans daartoe hadden.

U laat nu uitschijnen dat die mannen gewoon een extra krijgen, een sinterklaascadeautje, op het moment dat de corona uitbreekt. Ik denk dat u iets niet goed hebt begrepen. Het moet duidelijk zijn dat dit dossier al lang op tafel lag. De mijnwerkers zijn hier al lang over bezig, vóór de coronacrisis. Zij wilden dit al veel sneller behandeld hebben. Het is geen cadeau, zij hebben hier recht op.

U hebt gelijk. Er is geld gegeven aan de KS om Limburg terug te heropwaarderen. Goed dat dit er was. Heel veel geld ging naar de videoketen, gelukkig ook een stuk naar Racing Genk. Dat was niet juist, maar wat kunnen die mijnwerkers daaraan doen? Zij pakken waar zij zelf voor hebben betaald. De KS heeft zelf geld voor hun pensioenen in de pot heeft gestoken. Wij hebben daarstraks gehoord dat er bijna 600 miljoen euro in die pot zat. De tijden dat dit extra geld in de pot kwam, heb ik hier niemand gehoord. Nu een beetje van die pot moet terugkeren – heel veel betrokkenen zullen immers nooit weten dat zij een verhoogd pensioen zouden hebben gehad, omdat ze niet meer leven –, kan het niet.

Mijnheer Dedecker, indien er iets is waarmee ik het eens ben, dan is het wel het volgende. U hebt daarstraks de mensen met een tweede verblijf aan de kust aangehaald. Daarover heb ik u een betoog horen houden. Ik heb u niet horen spreken over de vissers, die het tijdens de coronatijden ook heel moeilijk hebben. U gaat nu echter wel dat dossier naar boven brengen.

Mijnheer Dedecker, de visserij is inderdaad ook onderbetaald, net zozeer als heel veel mensen in België te lage pensioenen hebben. Ik heb mijn oproep daarnet ook aan de Open Vld gericht, maar ik hoop dat ik ook in u een compagnon zal vinden, wanneer wij binnenkort in de Kamer ons pensioendossier over 1.500 euro minimumpensioen op tafel zullen leggen.

10.46 Anja Vanrobaeys (sp.a): Mijnheer de voorzitter, ik betreur dat in een pensioendossier telkens mensen tegen elkaar worden opgezet.

Ik heb in mijn uiteenzetting ook heel duidelijk aangegeven dat de pensioenen in België te laag zijn en voor iedereen moeten worden verhoogd, zodat iemand die heeft gewerkt, ten minste kan leven en van een goed pensioen kan genieten.

Ik betreur dat, net zoals de heer Calvo. Er liggen hier heel veel voorstellen op tafel, om tot een evenwichtige financiering van de sociale zekerheid te komen. Het voorliggende voorstel kan niet worden afgezet tegenover een toekomstige financiering van de pensioenen. Wij kunnen niet de mijnwerkers betalen, om daarna de jongeren opnieuw bang te maken dat zij geen pensioen zullen krijgen. Dat kan absoluut niet.

Het is duidelijk. Hier liggen een pak voorstellen voor, om tot een evenwichtige financiering van de sociale zekerheid en een rechtvaardige herverdeling te komen. Dat is iets anders dan wat door de vorige regering is gedaan, namelijk een hele hoop geld rondstrooien dat niet

Il est vrai que certaines personnes ont encore des pensions modestes. Espérons dès lors que notre proposition visant à relever le montant minimal de la pension à 1 500 euros sera également soutenue.

10.46 Anja Vanrobaeys (sp.a): Je regrette que dans un dossier touchant aux pensions, on dresse systématiquement les gens les uns contre les autres. Les pensions dans notre pays sont trop faibles et doivent effectivement être relevées pour tout le monde. Il y a beaucoup de propositions déposées en faveur d'un financement équilibré de la sécurité sociale et d'une redistribution équitable. Le gouvernement précédent a signé beaucoup de chèques en bois. Si nous parvenons à un financement équilibré, nous pourrions à l'avenir garantir à chacun une pension correcte.

gedekt was, waardoor het gat in de sociale zekerheid is gecreëerd.

Ik betreur dat. Indien wij de steun zouden hebben van de partijen die nu tegen zijn, om aldus tot een evenwichtige financiering te komen, kunnen wij in de toekomst een goed pensioen financieren voor de vissers, de bakkers, de beenhouwers en de mijnwerkers, maar ook voor de jongeren.

10.47 Jean-Marie Dedecker (ONAFH): Mijnheer de voorzitter, collega's, ik denk dat jullie niet goed geluisterd hebben. Ik heb niet gezegd dat ik hen dat niet gun. Daarover gaat het niet. Die mensen hebben een pensioen van meer dan 2.200 euro. Waarmee moet ik het dan vergelijken als ik zie dat de normale arbeider 1.270 euro krijgt? Deze arbeider heeft ook tot zijn 65ste gewerkt.

Ik heb het altijd moeilijk met het emotionele. Ik kom uit een groot gezin met zeven kinderen. Ik heb de truien van mijn broer nog moeten dragen. Het doet echter niet ter zake of men nu uit die sfeer komt. Ik ben eerder fier dat ik mezelf eruit opgewerkt heb. Ik misgun dat die mensen niet.

Als men iets doet in dit Huis, moet het adagium *gouverner, c'est prévoir* in acht worden gehouden. U kijkt echter achteruit om mensen dertig jaar in de tijd te belonen, maar u geeft wel geld uit dat de jeugd van vandaag moet verdienen. Die jeugd weet zelf niet zeker of ze in de toekomst iets zal krijgen. Als men in dit huis iets weggeeft, moet men het ook door iets compenseren. De pensioenlast is vandaag duidelijk al groter dan we met z'n allen persoonlijk verdienen. Het is totaal onverantwoord om dan inderdaad nog extra's te geven voor iets dat dertig jaar geleden niet verkeerd was. De minister stelde dat het om een interpretatie en een belofte gaat. Als alle interpretaties en beloften van de voorbije dertig à veertig jaar moeten worden rechtgezet, begin er maar aan.

10.48 Gaby Colebunders (PVDA-PTB): Mijnheer de voorzitter, mijnheer Dedecker, nogmaals, u geeft het cijfer van 2.100 euro, ik heb hier papieren van het Rekenhof waarop 1.409 euro staat. Laten wij zeggen dat het ertussen ligt.

Als verdediging verhaalt u de grote pensioenlast op de mijnwerkers. U zegt dat het te veel zal kosten en u hebt het over cadeaus. Er zijn geen cadeaus. Toen ik dertig jaar geleden begon bij de vakbond zei mijn mentor dat ik voor loon moest gaan, want dat neemt men mee voor het pensioen.

Wat is er de voorbije dertig jaar allemaal naar voren gebracht hier in het halfroond, waarover ik u niet hoor praten als er nu geen geld is in de pensioenkas? Ik denk aan maaltijdcheques, groepsverzekering, hospitalisatieverzekering of dienstwagens. Noem maar op. Dat zijn allemaal zaken waarop geen socialezekerheidsbijdragen betaald worden. En dertig jaar later zegt u tegen dezelfde mensen dat er geen geld is voor hun pensioen en tegen de volgende generatie dat het geld op is. En dat gebruikt u als verdediging in het dossier van de mijnwerkers. Sorry, maar dan blijven we bezig.

10.49 Jean-Marie Dedecker (ONAFH): Mijnheer de voorzitter, mijnheer Colebunders, ik zou willen antwoorden op het *Communistisch manifest*. Ik zal u straks een boek van mijn hand

10.47 Jean-Marie Dedecker (INDEP): Ces anciens ouvriers perçoivent une pension de plus de 2 200 euros. Ils ne sont tout de même pas les seuls ouvriers à avoir travaillé jusqu'à 65 ans? Les arguments émotionnels me mettent toujours mal à l'aise. Gouverner c'est prévoir. Dans ce dossier, nous revenons trente ans en arrière pour payer ces personnes. Ce faisant, nous dépensons l'argent que les jeunes doivent aujourd'hui gagner. Toute dépense doit être compensée. À l'heure actuelle, la charge des pensions dépasse déjà le total de nos salaires respectifs. Dans ces conditions, l'octroi de suppléments est totalement irresponsable. Si nous devons honorer toutes les interprétations et toutes les promesses de ces trente dernières années, il n'y aura plus de limites.

10.48 Gaby Colebunders (PVDA-PTB): Selon la Cour des comptes, les mineurs perçoivent une pension de 1 409 euros. Il ne s'agit pas ici de cadeaux. Les trente dernières années, des chèques-repas, des assurances groupe, des assurances hospitalisation et des voitures de société ont été distribués, et aucune cotisation ne devait être payée pour ces avantages. Et il n'y aurait donc plus d'argent aujourd'hui?

10.49 Jean-Marie Dedecker (INDEP): Il est vrai que des années durant, nous avons rendu

cadeau doen. Het is veel mooier dan het *Communistisch manifest*. U moet niet verlegen zijn.

Wij hebben inderdaad gedurende jaren onze arbeid zo duur gemaakt, beste vriend, dat wij deze in solden moeten aanbieden opdat er nog werk zou blijven. Wij hebben vandaag inderdaad een overheidsbeslag van 52 % en de pensioenlast kunnen wij met moeite dragen. Dat zijn fouten uit het verleden.

Kijk dan even rechts van u. Daar zitten uw linkse kameraden. Vraag hun eens wiens fout dat is. Ik heb dat ook altijd bekritiseerd.

10.50 Daniel Bacquelaine, ministre: Monsieur le président, je souhaitais simplement rappeler un certain nombre d'éléments qu'il me semble important de reprendre dans le compte rendu de ce débat.

J'ai, personnellement, ainsi que mon cabinet, eu plusieurs contacts avec les associations d'anciens mineurs. Et comme nombre d'entre vous, j'ai été évidemment sensible à l'histoire de leur profession, à la façon dont ils avaient mené leur carrière. Très vite, il s'est avéré utile de rechercher une façon d'améliorer le calcul du supplément qui leur est octroyé, lorsqu'ils ont une carrière de 25 ans.

Il est apparu que la population concernée s'élevait à 7 000 ou 8 000 personnes en fonction de la prise en compte des pensions de survie. Elle comptabilisait une carrière moyenne de 26 ans, en ce compris les périodes assimilées. Par rapport à ces 26 années de carrière, les anciens mineurs reçoivent, aujourd'hui, une pension de 2 018 euros. Je voulais rappeler ces chiffres, parce qu'ils me semblent importants.

Nous avons ainsi élaboré une proposition possible de revalorisation de leur supplément de 202 euros par mois.

J'avais déclaré aux associations de mineurs que je soutiendrais cette proposition si elle venait au Parlement. J'ai d'ailleurs dit à plusieurs reprises, lorsque j'ai été interrogé dans cet hémicycle lors des questions d'actualité, que je soutenais cette revendication, par reconnaissance de la carrière et de la vie de ces mineurs qui, aujourd'hui, pouvaient alléguer le fait que la façon dont leur supplément avait été calculé n'était pas la plus avantageuse.

Ce que la loi prévoit pour l'avenir, c'est un supplément moyen de 202 euros par mois, ce qui va porter leur pension moyenne à 2 220 euros par mois pour une durée de carrière de 26 ans en moyenne.

Une demande de rétroactivité est venue se greffer sur cette revendication. Très vite, il est apparu que cette demande de rétroactivité ne pouvait pas être envisagée puisque, comme l'administrateur général adjoint du service des Pensions l'a répété aujourd'hui même, jamais, sur ses 40 ans de carrière, il n'a connu de rétroactivité en matière de pensions. À mon avis, ses prédécesseurs non plus.

La rétroactivité est quelque chose de tout à fait particulier, simplement par rapport à l'équité et à la non-discrimination.

Dès que vous rentrez dans la rétroactivité en matière de pension, cela

notre travail trop onéreux. Les prélèvements publics atteignent 52 % et nous pouvons à peine supporter la charge des pensions. Des erreurs ont été commises dans le passé. J'ai toujours critiqué cela et ce sont nos camarades de gauche qui en portent la responsabilité.

10.50 Minister **Daniel Bacquelaine**: Ik heb contacten met de verenigingen van mijnwerkers en het verhaal van hun beroep en hun loopbaan laten me niet onberoerd. Het is nuttig om de berekeningswijze van het supplement dat na een loopbaan van 25 jaar toegekend wordt, te verbeteren.

Het betreft 7.000 à 8.000 personen, afhankelijk van het feit of er al dan niet rekening gehouden wordt met de overlevingspensioenen. Die mijnwerkers hebben een gemiddelde loopbaan van 26 jaar, met inbegrip van de gelijkgestelde periodes, waarvoor ze een gemiddeld pensioen van 2.018 euro ontvangen. We hebben een voorstel uitgewerkt dan in een verhoging van 202 euro per maand voorziet.

Ik heb de mijnwerkersverenigingen gezegd dat ik dit voorstel steun uit erkentelijkheid voor hun loopbaan en omdat hun pensioensupplement niet op de meest voordelige manier was berekend. In de wet wordt er voorzien in een supplement van 202 euro per maand, waarmee hun gemiddelde pensioen zou uitkomen op 2.220 euro per maand voor een loopbaan van gemiddeld 26 jaar.

Boven op deze eis is dan de vraag gekomen om dat met terugwerkende kracht toe te passen. Heel snel is gebleken dat er op dat verzoek niet kon worden ingegaan. Volgens de adjunct-administrateur-generaal van de Federale Pensioendienst is er tijdens zijn

signifie par exemple qu'une Cour constitutionnelle pourrait considérer, pour éviter une discrimination, qu'il faudrait de la rétroactivité pour toutes les revendications. Dans ce cas-là, il n'y a plus de pension pour personne, parce que le système s'effondre. Les chiffres sont parlants. Si on appliquait la rétroactivité totale sur 30 ans, cela se chiffrerait à 400 millions. Aujourd'hui, ce n'est plus que 200 millions.

Ce que l'on dépense ici en rétroactivité pour 7 à 8 000 personnes, c'est l'équivalent de ce que l'on dépense annuellement dans ce pays pour 2,5 millions de pensionnés dans le cadre de l'enveloppe bien-être. Telle est la décision. On peut donc s'interroger.

J'ai toujours eu beaucoup de sympathie et d'empathie pour les revendications des mineurs, que mon cabinet a rencontrés à diverses reprises. D'ailleurs, nous avons des échanges de courrier qui en attestent. Le dernier courrier qu'ils m'ont envoyé me dit notamment que, pendant la période du coronavirus, à laquelle toute la population de ce pays est confrontée aujourd'hui, les mineurs eux-mêmes estimaient qu'il fallait postposer le débat. Ce sont eux qui me l'ont écrit. C'est pour vous dire que nous avons une relation extrêmement correcte. Ils considéraient eux-même que pendant cette période extrêmement difficile, il était normal que nous postposions le débat. Je peux vous produire le mail. C'est un élément que je voulais mettre en exergue.

Cette rétroactivité fait démarrer notre système de pension dans un nouveau régime – il faut en être conscient – avec des surprises éventuelles à l'avenir que nous ne pourrions pas maîtriser parce qu'elles ne seront pas du ressort du Parlement mais bien de la Cour constitutionnelle.

Je voulais le dire car j'estime que ne pas le dire, en tant que ministre en charge d'un département comme celui-là, ce serait manquer à un devoir élémentaire. Je souhaite que la notion d'intérêt général fasse partie des préoccupations de tout un chacun. Cet intérêt général doit notamment être examiné à la lumière d'un précédent qui est en train de se créer et qui pourrait être extrêmement dommageable pour l'ensemble des pensionnés de ce pays. Je souhaitais le dire et je souhaite que ce soit acté.

Le **président**: Quelqu'un demande-t-il encore la parole? (*Non*)
Vraagt nog iemand het woord? (*Nee*)

La discussion générale est close.
De algemene bespreking is gesloten.

Discussion des articles **Bespreking van de artikelen**

Nous passons à la discussion des articles. Le texte adopté par la commission sert de base à la discussion.
(Rgt 85, 4) (**1063/7**)

veertigjarige loopbaan nooit retro-activiteit inzake pensioenen toegepast. Retroactiviteit is een heikel punt als men onbillijkheid en discriminatie wil vermijden.

Om discriminatie te voorkomen zou het Grondwettelijk Hof kunnen oordelen dat de retroactiviteit van toepassing moet zijn op alle eisen, wat tot een instorting van het pensioenstelsel zou leiden.

De toepassing van de terugwerkende kracht over 30 jaar zou 400 miljoen euro gekost hebben. Vandaag gaat het over een bedrag van 200 miljoen euro. Dat bedrag wordt uitgegeven voor 7.000 à 8.000 personen en is even hoog als de welvaartsenveloppe die jaarlijks wordt uitgegeven voor 2,5 miljoen gepensioneerden.

Ik heb altijd welwillend gestaan tegenover de eisen van de mijnwerkers. Onze briefwisseling getuigt van de goede relaties die we onderhouden. In hun jongste brief geven ze aan dat het in het licht van de coronacrisis verkieslijk zou zijn om het debat uit te stellen.

Als men terugwerkende kracht verleent aan het voorstel zal ons pensioenstelsel niet langer hetzelfde zijn. We zullen voor verrassingen staan, waar het Grondwettelijk Hof over zal oordelen.

Het is mijn plicht om het te zeggen: we moeten aan het algemeen belang denken. Als we dit precedent scheppen, kan dat erg nadelig zijn voor alle gepensioneerden.

Wij vatten de bespreking van de artikelen aan. De door de commissie aangenomen tekst geldt als basis voor de bespreking. (Rgt 85, 4) **(1063/7)**

La proposition de loi compte 6 articles.
Het wetsvoorstel telt 6 artikelen.

* * * * *

Amendements déposés:

Ingediende amendementen:

Intitulé/ Opschrift

- 11 – Mathieu Bihet cs (1063/8)

Art. 2

- 12 – Mathieu Bihet cs (1063/8)

Art. 3

- 13 – Mathieu Bihet cs (1063/8)

Art. 4

- 14 – Mathieu Bihet cs (1063/8)

Art. 6

- 15 – Mathieu Bihet cs (1063/8)

* * * * *

Conclusion de la discussion des articles:

Besluit van de artikelsgewijze bespreking:

Réservés: les amendements et les articles 2, 3, 4 et 6.

Aangehouden: de amendementen en artikelen 2, 3, 4 en 6.

Adoptés article par article: les articles 1 et 5.

Artikel per artikel aangenomen: de artikelen 1 en 5.

* * * * *

La discussion des articles est close. Le vote sur les amendements et les articles réservés ainsi que sur l'ensemble aura lieu ultérieurement.

De bespreking van de artikelen is gesloten. De stemming over de aangehouden amendementen, de aangehouden artikelen en over het geheel zal later plaatsvinden.

[11] Proposition de loi portant des mesures exceptionnelles visant les institutions de retraite professionnelle dans le cadre de la pandémie COVID-19 (1189/1-5)

[11] Wetsvoorstel houdende uitzonderlijke maatregelen voor de instellingen voor bedrijfspensioen-voorziening in het kader van de COVID-19-pandemie (1189/1-5)

Proposition déposée par:

Voorstel ingediend door:

Isabelle Galant, Mathieu Bihet.

Discussion générale

Algemene bespreking

La discussion générale est ouverte.

De algemene bespreking is geopend.

[11.01] Hans Verreyt, rapporteur: Mijnheer de voorzitter, ik breng mondeling verslag uit omdat het schriftelijke verslag nog niet klaar is.

De commissie voor Sociale Zaken heeft dit wetsvoorstel besproken op 5 mei, na advies bij hoogdringendheid van de Raad van State. Het betreft een praktische oplossing voor een praktisch probleem. De bespreking werd ingeleid door collega Galant van de MR.

[11.01] Hans Verreyt, rapporteur: Cette proposition de loi a été discutée le 5 mai au sein de la commission des Affaires sociales. En raison de la crise du coronavirus, les institutions de retraite professionnelle (IRP) éprouvent

De instellingen voor bedrijfspensioenvoorziening of IBP's zijn belast met het beheer en de uitvoering van de aanvullende pensioenregelingen. Deze IBP's werden opgericht onder de vorm van een organisme voor de financiering van pensioenen. Dit statuut wordt geregeld in de wet van 27 oktober 2006 betreffende het toezicht op de instellingen voor bedrijfspensioenvoorziening.

De IBP's ondervinden door de coronacrisis moeilijkheden met hun rapporteringsplicht ten aanzien van de FSMA en de Nationale Bank en met het organiseren van hun algemene en operationele vergaderingen volgens de gebruikelijke regels. De bepalingen in dit wetsvoorstel hebben tot doel een aantal praktische moeilijkheden waarmee deze IBP's geconfronteerd worden te verhelpen.

Het voorliggende wetsvoorstel kwam tot stand in samenwerking met de FSMA, het controleorgaan van de IBP's. De IBP's krijgen voor het boekjaar 2019 twee maanden uitstel voor hun rapportering aan de FSMA. Dat betekent dat ze ten laatste op 31 augustus 2020 hun jaarrekening en jaarverslag aan de FSMA moeten overmaken. Verder beschikken de IBP's over een termijn tot 30 september 2020 om hun documenten voor het boekjaar 2019 bij de Nationale Bank in te dienen.

IBP's mogen hun gewone algemene vergaderingen uitstellen tot de toestand terug genormaliseerd is. Het is ook mogelijk om de algemene vergadering op afstand te houden door bijvoorbeeld gebruik te maken van videoconferentie. De raad van bestuur krijgt daarenboven de bevoegdheid om te beslissen dat de leden uitsluitend op afstand mogen stemmen, al dan niet in combinatie met het stemmen per volmacht.

Zelf vroeg ik aandacht voor de opmerkingen van de Raad van State, onder andere over het dubbel gebruik met andere reglementeringen. Maar ik steunde de oplossing die voor dit probleem voorlag.

Sophie Thémont van de PS steunde deze maatregelen waardoor de IBP's meer tijd krijgen om te rapporteren aan de FSMA en de Nationale Bank, en om de vergaderingen op een correcte manier te organiseren.

Collega Jan Spooren van de N-VA steunde eveneens deze crisismaatregelen, vermits het gaat om een begrijpelijk uitstel van twee maanden.

Mevrouw Anja Vanrobaeys van de sp.a en mevrouw Tania De Jonge van Open Vld sloten zich hierbij aan.

Minister van Pensioenen, Daniel Bacquelaine, verduidelijkte waarom het koninklijk besluit nr. 4 inzake de vennootschappen en verenigingen in bepalingen voorziet die rekening houden met de bijzonderheden van het Wetboek van vennootschappen. Er wordt echter geen rekening gehouden met de bijzonderheden van de wet van 27 oktober 2006 inzake de IBP's. Er wordt ook in geen enkele bepaling inzake rapportering voorzien.

Er wordt ook niet voorzien in een uitstel van de algemene vergaderingen. Het is nuttig in een wet te voorzien die in het bijzonder

des difficultés à respecter leur obligation de rapport à l'Autorité des services et marchés financiers (FSMA) et à la BNB, de même qu'à organiser leurs assemblées générales et réunions opérationnelles.

Cette proposition de loi accorde aux IRP, pour l'exercice 2019, un délai de deux mois pour leur rapport à la FSMA, et un report au 30 septembre du délai d'introduction des documents auprès de la BNB. Les assemblées générales peuvent être reportées, et pourront désormais être également organisées à distance. Le conseil d'administration pourra décider du mode de scrutin.

Durant la discussion en commission, les intervenants ont évoqué de façon plus approfondie les observations formulées par le Conseil d'État. Le ministre a également expliqué pourquoi il était utile de créer une loi portant en particulier sur les IRP.

Après la présentation de deux amendements visant à répondre aux observations du Conseil d'État, cette proposition a été adoptée à l'unanimité.

de IBP's beoogt.

Na twee amendementen om tegemoet te komen aan de opmerkingen van de Raad van State werd dit voorstel zowel door de fans van de volmachtenregering als door diegenen die iets meer kritische reflexen hebben goedgekeurd.

Wars van iedere ideologische discussies in de commissie voor Sociale Zaken werd dit in de commissie alvast unaniem goedgekeurd.

Ik verwacht dus zodadelijk een vlotte bespreking.

De **voorzitter**: Ik deel uw optimisme, mijnheer de rapporteur.

Er is maar één spreker ingeschreven voor de algemene bespreking, de heer Bihet.

11.02 Mathieu Bihet (MR): Monsieur le président, je serai bref en raison du caractère technique et organisationnel de la proposition de loi, nettement plus consensuelle que la précédente. De plus, une telle mesure a déjà été prise pour d'autres sociétés soumises à d'autres législations.

Les institutions de retraite professionnelle (IRP) possèdent un statut juridique propre et gèrent les pensions complémentaires instaurées par les employeurs ou les secteurs au bénéfice des travailleurs. L'objectif de la présente proposition est, comme je le disais, de prévoir quelques aménagements pratiques en raison de leurs spécificités.

En clair, il s'agit du report de la date à laquelle les IRP transmettent leurs comptes annuels, leur rapport annuel ou encore le rapport du commissaire à la FSMA. Ce report prévoit une remise au 31 août en lieu et place du 30 juin. Ensuite, le dépôt des mêmes documents à la Banque nationale de Belgique sera reporté du 31 juillet au 30 septembre. Par conséquent, les assemblées générales pourront se tenir par vidéoconférence. Enfin, la tenue des conseils d'administration et l'organisation des votes à distance et par écrit seront facilitées.

Le texte a été amendé en commission pour répondre à l'avis du Conseil d'État.

En conclusion, il est bien évident que nous soutiendrons ce texte.

11.02 Mathieu Bihet (MR): De instellingen voor bedrijfspensioenvoorziening (IBP's) beheren de aanvullende pensioenen waarin de werkgevers of de sectoren ten gunste van de werknemers voorzien hebben. Wegens hun specificiteit voorziet het wetsvoorstel in enkele praktische aanpassingen.

De datum waarop de jaarrekeningen, het jaarverslag en het verslag van de commissaris bij de FSMA ingediend moeten worden, wordt van 30 juni tot 31 augustus uitgesteld. Het indienen van de documenten bij de Nationale Bank wordt van 31 juli tot 30 september uitgesteld. De algemene vergaderingen zullen via videoconferentie gehouden kunnen worden. Het houden van bestuursraden en stemmingen op afstand zal gefaciliteerd worden. De tekst werd geamendeerd om hem met het advies van de Raad van State in overeenstemming te brengen.

We zullen dit wetsvoorstel steunen.

Le **président**: Monsieur Bihet, je vous remercie de votre intervention.

Cependant, puis-je vous faire une remarque? On me dit que vous parlez trop vite pour les interprètes. Vous les torturez un peu. Par conséquent, essayez de ralentir la cadence! Pour le reste, je n'ai aucune remarque à formuler.

Quelqu'un demande-t-il encore la parole? (*Non*)

Vraagt nog iemand het woord? (*Nee*)

La discussion générale est close.

De algemene bespreking is gesloten.

Discussion des articles
Bespreking van de artikelen

Nous passons à la discussion des articles. Le texte adopté par la commission sert de base à la discussion. (Rgt 85, 4) **(1189/5)**

Wij vatten de bespreking van de artikelen aan. De door de commissie aangenomen tekst geldt als basis voor de bespreking. (Rgt 85, 4) **(1189/5)**

La proposition de loi compte 7 articles.
Het wetsvoorstel telt 7 artikelen.

Aucun amendement n'a été déposé.
Er werden geen amendementen ingediend.

Les articles 1 à 7 sont adoptés article par article.
De artikelen 1 tot 7 worden artikel per artikel aangenomen.

La discussion des articles est close. Le vote sur l'ensemble aura lieu ultérieurement.
De bespreking van de artikelen is gesloten. De stemming over het geheel zal later plaatsvinden.

12 Proposition de loi portant suspension de certaines échéances et certains délais procéduraux prévus par ou en application de la loi du 7 décembre 1998 organisant un service de police intégré, structuré à deux niveaux, de la loi du 21 décembre 1998 relative à la sécurité lors des matches de football, de la loi du 13 mai 1999 portant le statut disciplinaire des membres du personnel des services de police, de la loi du 24 juin 2013 relative aux sanctions administratives communales et de la loi du 2 octobre 2017 réglementant la sécurité privée et particulière (1158/1-5)

12 Wetsvoorstel tot schorsing van bepaalde vervaal- en procedurele termijnen bedoeld in of in uitvoering van de wet van 7 december 1998 tot organisatie van een geïntegreerde politiedienst, gestructureerd op twee niveaus, van de wet van 21 december 1998 betreffende de veiligheid bij voetbalwedstrijden, van de wet van 13 mei 1999 houdende het tuchtstatuut van de personeelsleden van de politiediensten, van de wet van 24 juni 2013 betreffende de gemeentelijke administratieve sancties en van de wet van 2 oktober 2017 tot regeling van de private en bijzondere veiligheid (1158/1-5)

Proposition déposée par:
Voorstel ingediend door:
Franky Demon, Jan Briers, Philippe Pivin, Caroline Taquin, Joy Donné.

Discussion générale
Algemene bespreking

La discussion générale est ouverte.
De algemene bespreking is geopend.

12.01 **Éric Thiébaud**, rapporteur: Monsieur le président, chers collègues, la commission a donc examiné, le 5 mai dernier, cette proposition de loi pour laquelle l'urgence avait été accordée lors de la séance plénière du 16 avril 2020.

Conformément à l'article 98, § 2, alinéa 2, du Règlement, le Conseil d'État a rendu un avis urgent sur la proposition de loi du 23 avril 2020.

Dans l'exposé introductif, M. Franky Demon (CD&V), auteur principal de la proposition de loi, souligne que, dans le contexte actuel, il existe un risque réel que les services publics ne soient pas en mesure de respecter les délais prévus dans le cadre des procédures administratives et que, de ce fait, l'exercice des droits des citoyens

12.01 **Éric Thiébaud**, rapporteur: De commissie heeft dit wetsvoorstel, waarvoor op 16 april 2020 de urgentie verleend werd, op 5 mei besproken.

In zijn inleidende uiteenzetting onderstreepte de hoofddiener, de heer Demon, dat er door de crisis een reëel risico is dat overheidsdiensten niet in staat zijn de termijnen te respecteren die in het kader van administratieve pro-

risque d'être compromis.

C'est la raison pour laquelle la proposition de loi à l'examen prévoit de suspendre, pour une période de 60 jours à partir du 18 mars 2020, les délais prévus par ou en vertu des lois et arrêtés royaux relatifs à la fonction de police, aux rencontres de football, au statut disciplinaire du personnel de police, aux sanctions administratives communales, aux autorisations des entreprises de gardiennage, à la sécurité privée, à la carte d'identification et au financement des gardiens de la paix. Les procédures pourront ainsi encore être engagées, une fois la crise du coronavirus terminée, et les services publics pourront concentrer toute leur attention sur leur opérationnalité.

L'auteur de la proposition souligne, par ailleurs, que l'avis du Conseil d'État a été obtenu et annonce des amendements qui font suite à cet avis. Il souligne également le caractère très urgent de la mesure proposée. Plus tôt la mesure entrera en vigueur, plus il sera possible de traiter correctement un grand nombre de dossiers.

Viennent ensuite la discussion des articles et les votes. L'article 1er qui fixe le fondement constitutionnel de la compétence ne donne lieu à aucune observation et est adopté à l'unanimité.

L'article 2 règle la suspension des échéances et des délais procéduraux visés dans la proposition. MM. Franky Demon et Jan Briers présentent l'amendement n° 1. L'auteur principal explique que cet amendement contient trois modifications en réponse aux observations du Conseil d'État. L'amendement précise, entre autres, que la rétroactivité ne s'applique pas aux procédures clôturées.

Mme Cécile Thibaut (Ecolo-Groen) souligne qu'en plus des dispositions énumérées dans l'article, il existe d'autres dispositions contenant de tels délais. Elle demande si on a vérifié s'il n'y avait pas lieu de les inclure également dans l'article, précisant aussi qu'il fallait veiller à ne pas créer des inégalités de traitement en incluant certaines dispositions dans les textes de loi et d'autres pas.

M. Éric Thiébaud (PS) souligne qu'il peut comprendre que depuis le début du confinement, un certain nombre de mesures aient été prises et le soient encore, afin d'assurer la continuité des services publics tantôt par voie d'arrêté royal tantôt sur la base d'une proposition de loi, comme dans le cas présent. Le groupe PS n'a aucun problème avec cette méthode de travail. Cependant, l'avis rendu par le Conseil d'État sur la proposition de loi est préoccupant à deux titres.

Le premier concerne l'effet rétroactif de la proposition de loi. Il ne saurait être question de rouvrir les dossiers qui ont été clôturés au cours de la période visée. À la lumière de cela, l'amendement ne semble pas répondre à l'observation du Conseil d'État concernant le principe d'égalité.

Le deuxième élément concerne la question de savoir s'il faut également faire relever d'autres délais du champ d'application de la proposition de loi à l'examen. L'amendement ne répond pas à cette question du Conseil d'État, par exemple en ce qui concerne le délai prévu à l'article 69 de la loi sur la police intégrée. La proposition de loi à l'examen ne vise que des délais concernant les procédures disciplinaires au sein de la police.

cedures zijn vastgelegd. Daarom voorziet dit wetsvoorstel in de opschorting, met ingang van 18 maart 2020, met zestig dagen van de termijnen in wetten en koninklijke besluiten met betrekking tot het politieambt, voetbalwedstrijden, het tuchtstatuut van het politiepersoneel, de gemeentelijke administratieve sancties, de vergunningen voor bewakingsondernemingen, de private veiligheid, de identiteitskaart en de financiering van gemeenschapswachten. De Raad van State heeft een advies uitgebracht, en er werden amendementen ingediend. De indiener benadrukte het dringende karakter van deze maatregel: het is belangrijk dat een groot aantal dossiers correct behandeld kunnen worden.

Daarna volgde de bespreking van de artikelen en de stemming. Artikel 1, waarin er wordt bepaald dat het voorstel een aangelegenheid regelt zoals bedoeld in de Grondwet, werd eenparig aangenomen.

Artikel 2 regelt de schorsing van de verval- en procedurele termijnen. Amendement nr. 1 bevat drie wijzigingen, in antwoord op de opmerkingen van de Raad van State. Er wordt in verduidelijkt dat de retroactiviteit niet van toepassing is op de reeds afgesloten procedures.

Het advies van de Raad van State baart de PS zorgen, allereerst wat de retroactiviteit betreft: het kan niet de bedoeling zijn om dossiers die tijdens de in het voorstel bedoelde periode werden afgesloten, weer te openen. Het amendement lijkt niet tegemoet te komen aan de opmerkingen van de Raad van State over het gelijkheidsbeginsel. Ten tweede is de vraag of er nog andere termijnen onder het toepassingsveld van het wetsvoorstel moeten vallen. In het amendement wordt die vraag niet beantwoord.

Cette approche contraste avec celle de l'initiative législative concernant la sécurité civile.

Enfin, l'intervenant se demande pourquoi la loi sur les sanctions administratives communales est également incluse dans ce cadre. Le cabinet restreint s'est en effet penché sur un arrêté royal de pouvoirs spéciaux à ce sujet. Il aurait dès lors été beaucoup plus logique d'insérer la disposition proposée concernant la loi sur les sanctions administratives communales dans cet arrêté royal. Par conséquent, le groupe PS s'abstiendra lors du vote en commission.

Mme Vanessa Matz (cdH) s'interroge également sur le respect du principe d'égalité, en ce sens qu'une inégalité de traitement apparaît entre les dossiers considérés comme clôturés ou non par la proposition de loi. Cependant, il va de soi que les principes de sécurité juridique et de non-rétroactivité doivent être respectés. Compte tenu de ce dernier point, la proposition de loi mérite d'être soutenue, bien que le texte amendé reste imparfait.

M. Gaby Colebunders (PVDA-PTB) est satisfait que l'avis du Conseil d'État soit pris en compte. La proposition de loi ne touche heureusement pas aux conditions de travail proprement dites. Afin de vérifier si la proposition de loi est conforme au principe de proportionnalité, il est toutefois indiqué de disposer des chiffres concrets concernant les absences pour cause de maladie. Le principal problème pour signifier une interdiction de stade, par exemple, semble en outre concerner le respect de la distance sociale et pas tellement l'absentéisme. Les auteurs peuvent-ils par conséquent préciser les problèmes spécifiques justifiant de prendre les mesures proposées?

Alors, Mme Pieter De Crem, ministre... *(Rires)*

Je voulais voir si vous étiez attentif, monsieur le ministre! Je n'ai pas fini.

De **voorzitter**: Pourquoi niet!

12.02 **Éric Thiébaut**, rapporteur: Comme il n'y a pas de rapport écrit, j'ai dû venir vous présenter ce rapport. Et c'est avec plaisir que je reviens dans cet hémicycle pour faire ce rapport. Comme on a demandé l'urgence, il n'est pas possible de renvoyer au rapport écrit, ce que j'aurais fait très volontiers. Je vais donc poursuivre mon rapport oral, si vous le voulez bien.

M. Pieter De Crem, notre ministre de la Sécurité et de l'Intérieur chargé du Commerce extérieur explique que la proposition de loi prévoyait initialement un effet rétroactif à partir du 18 mars 2020. Le Conseil d'État a signalé que cela posait un problème pour les délais visés qui auraient expiré avant la publication de la loi. Il n'est en effet pas admissible que des droits acquis soient mis en péril en raison de l'effet rétroactif d'une mesure de suspension.

Afin de tenir compte de l'avis du Conseil d'État, l'amendement tente à ce que la mesure prévue ne porte que sur les délais visés qui n'ont pas encore expiré au moment de l'entrée en vigueur. Ces délais seront suspendus au cours de la période du 18 mars au 18 mai 2020.

De heer Thiébaut vraagt zich af waarom de wet betreffende de gemeentelijke administratieve sancties ook is opgenomen in dit verband. Het kernkabinet heeft zich gebogen over een bijzonderemachtenbesluit hierover. De bepaling met betrekking tot de wet betreffende de gemeentelijke administratieve sancties had in dat besluit moeten worden ingepast. De PS-fractie geeft aan dat ze zich zal onthouden.

Mevrouw Vanessa Matz (cdH) is van mening dat er sprake is van een ongelijke behandeling tussen de afgesloten en de lopende dossiers. Het beginsel van rechtszekerheid en van de niet-terugwerkende kracht moeten worden geëerbiedigd. Het wetsvoorstel verdient steun.

De heer Gaby Colebunders (PVDA-PTB) is tevreden dat er rekening wordt gehouden met het advies van de Raad van State. Om het wetsvoorstel aan het proportionaliteitsbeginsel te toetsen zou men over ziekteverzuimcijfers moeten beschikken. Het probleem bij de beslissing over een verbod op wedstrijden met toeschouwers is de naleving van de social distancing, niet het ziekteverzuim.

12.02 **Éric Thiébaut**, rapporteur: Minister De Crem stelde dat er in het wetsvoorstel wordt voorzien in een terugwerkende kracht met ingang van 18 maart 2020. Volgens de Raad van State vormde dat een probleem voor de termijnen die zouden zijn verstreken voor de publicatie van de wet.

Dankzij het amendement heeft de maatregel alleen nog maar betrekking op de bedoelde termijnen die nog niet zijn verstreken bij de inwerkingtreding. Deze termijnen worden opgeschort van 18 maart tot 18 mei 2020. Deze periode kan nog worden verlengd. De verworven rechten kunnen bijgevolg niet

Ce délai peut encore être prolongé par un arrêté royal délibéré en Conseil des ministres.

Grâce à l'amendement, les droits acquis ne pourront dès lors pas être remis en question. La suspension prévue des délais qui n'ont pas encore expiré permettra à l'administration de traiter des dossiers en respectant les droits de la défense.

Le ministre souligne en outre que la mesure ne vise qu'à suspendre les délais concernant les procédures relatives aux missions de la DG Sécurité et Prévention. En outre, seuls les délais qui sont désignés comme problématiques seront suspendus. Il ne s'agira ainsi pas d'une suspension de tous les dossiers.

En ce qui concerne la sécurité lors des matchs de football, il convient de faire observer, comme tout le monde l'a compris, qu'il n'y a aucun match pour le moment. Dans la pratique, la cellule "football" reçoit les procès-verbaux, concernant de telles infractions, deux à trois mois après la constatation des faits. Les procédures et les procès-verbaux concernant les infractions commises durant les mois de janvier et de février 2020 sont nombreux. Quelques centaines de procédures sont en cours. Dès lors, la réglementation prévoit un délai de forclusion et de prescription de six mois à compter de la date de constatation des faits ainsi qu'une procédure de défense qui prévoit notamment une défense orale, ce qui est difficile à mettre en œuvre dans les conditions de travail actuelles.

Il est proposé de suspendre les délais prévus du 18 mars au 18 mai 2020. De cette manière, les droits de la défense, tels que le droit à une défense orale, peuvent être garantis, d'une part, et le traitement en temps utile de chaque dossier ainsi qu'une répression efficace de chaque infraction peuvent être assurés, d'autre part.

Enfin, l'amendement prévoit d'intégrer l'article 26, alinéa 2, 2e, dans la liste des dispositions de la loi Football. Cette mesure découle, elle aussi, de l'avis du Conseil d'État en vue de garantir les droits de la défense.

Les autres délais auxquels le Conseil d'État fait référence n'ont pas été inclus dans la proposition de loi à l'examen car ils concernent les autorités judiciaires, dont les actes de procédure et délais ont été réglés par les arrêtés royaux n° 2 et n° 3 du 9 avril 2020 dans le cadre des pouvoirs spéciaux, tous deux modifiés par les arrêtés royaux du 28 avril 2020.

L'amendement n° 1 est adopté par 14 voix pour et 2 abstentions. L'article 2 ainsi modifié est adopté par 10 voix et 6 abstentions. L'article 3 règle l'entrée en vigueur. MM. Demon et Briers présentent l'amendement n° 2 qui tend à remplacer l'article 3. Le ministre renvoie à son intervention au sujet de l'entrée en vigueur lors de l'examen de l'article 2. Il souligne en outre, eu égard à l'amendement, le caractère urgent de la mesure, l'importance de mettre aux voix la proposition de loi, et de publier la loi dans les plus brefs délais. Plus on tardera, plus on aura de dossiers dont les délais expirent. De plus amples informations sur le nombre exact de dossiers en suspens seront communiquées lors de l'examen de la proposition de loi en séance plénière. Nous y sommes.

opnieuw ter discussie worden gesteld. Alleen de problematische termijnen worden opgeschort. Het gaat dus niet over een opschorting van alle dossiers.

Momenteel vindt er geen enkele voetbalwedstrijd plaats. De cel 'voetbal' krijgt de pv's twee tot drie maanden na het plegen van de inbreuk. Momenteel lopen er enkele honderden procedures. In de reglementering wordt er voorzien in een verval- en verjarings-termijn van zes maanden, alsmede in een mondelinge verdediging, wat in de huidige omstandigheden moeilijk toe te passen is.

Het amendement strekt ertoe artikel 26, lid 2, 2°, op te nemen in de lijst met bepalingen van de voetbalwet. Die maatregel vloeit voort uit het advies van de Raad van State en is erop gericht de rechten van de verdediging te waarborgen.

De andere termijnen werden niet in het wetsvoorstel verwerkt, aangezien ze betrekking hebben op de gerechtelijke instanties, waarvan de procedurehandelingen en de termijnen geregeld werden door de koninklijke besluiten nummers 2 en 3 van 9 april 2020, beide gewijzigd door de koninklijke besluiten van 28 april 2020.

Amendement nr. 1 wordt aangenomen met veertien tegen twee stemmen. Het aldus gewijzigde artikel 2 wordt aangenomen met tien stemmen en zes onthoudingen.

Artikel 3 regelt de inwerking-treding. Amendement nr. 2 strekt ertoe artikel 3 te vervangen. De minister wijst op de hoogdringendheid van de maatregel. Hoe langer men wacht, hoe meer termijnen van dossiers zullen verstrijken. Amendement nr. 2 wordt aangenomen met veertien stemmen en twee onthoudingen.

L'amendement n° 2 qui tend à remplacer l'article 3 est adopté par 14 voix pour et 2 abstentions. Des corrections ont été apportées au texte. Ensuite, l'ensemble de la proposition de loi, telle qu'elle a été modifiée et corrigée, est adoptée par vote nominatif, par 14 voix pour et 2 abstentions.

Le vote nominatif s'est déroulé comme suit. N-VA: Joy Donné, Yngvild Ingels, Koen Metsu; Ecolo-Groen: Simon Moutquin, Jessika Soors, Cécile Thibaut; Vlaams Belang: Ortwin Depoortere, Dries Van Langenhove; MR: Philippe Pivin, Caroline Taquin; CD&V: Franky Demon; PVDA-PTB: Gaby Colebunders; Open Vld: Tim Vandenput; sp.a: Meryame Kitir. Ont voté contre: personne. Se sont abstenus: pour le PS, Daniel Senesael et Eric Thiébaud. Je vous remercie.

Le **président**: Monsieur le rapporteur, nous vous remercions pour votre esprit de synthèse.

Vous êtes aussi inscrit dans la discussion comme seul orateur. Puis-je vous passer la parole?

12.03 **Éric Thiébaud** (PS): Oui, monsieur le président, mais ne vous inquiétez pas, je ne serai pas si long. Je peux vous rassurer! De toute façon, je suis désolé, mais en l'absence de rapport écrit, on est tenu de faire un rapport oral intégral. C'était donc à mon corps défendant.

Le **président**: Vous avez tout à fait raison. C'est le Règlement de la Chambre.

12.04 **Éric Thiébaud** (PS): Monsieur le président, chers collègues, lors de l'examen du texte en commission, j'ai exprimé les doutes qui nous animaient. Je pense en particulier aux suites données à l'avis du Conseil d'État. Ce sont ces doutes qui ont motivé notre abstention en commission.

Nous avons mis à profit les 48 dernières heures pour poursuivre notre réflexion. À la lumière des explications apportées par M. le ministre en commission, notamment quant aux dossiers qui seraient concernés par la rétroactivité, nous estimons être en mesure de voter en faveur de ce texte – même si, selon nous, il n'est pas parfait. Des questions subsistent ainsi au sujet de certains choix à effectuer dans la liste des délais visés à l'article 2. Toutefois, il représente une solution en définitive raisonnable à des cas concrets. De plus, il faut avancer. C'est pourquoi nous voterons en sa faveur.

Je vous remercie.

Le **président**: Il n'y a pas d'autre intervention? En ce cas, je donne la parole à M. le ministre.

12.05 **Pieter De Crem**, ministre: Monsieur le président, je n'ai aucune remarque à faire. Je remercie M. Thiébaud pour son rapport des débats en commission.

Le **président**: Quelqu'un demande-t-il encore la parole? (*Non*)
Vraag nog iemand het woord? (*Nee*)

La discussion générale est close.
De algemene bespreking is gesloten.

Discussion des articles

Het wetsvoorstel in zijn geheel wordt aangenomen met veertien stemmen en twee onthoudingen.

De **voorzitter**: U hebt nu het woord namens uw fractie.

12.04 **Éric Thiébaud** (PS): In de commissie werd onze onthouding door onze twijfels ingegeven. In het licht van de toelichting door de minister, met name met betrekking tot de dossiers waarop de terugwerkende kracht van toepassing zou zijn, zullen we voor deze tekst stemmen. Er blijven nog vragen over met betrekking tot de keuze die er binnen de in artikel 2 bedoelde termijnen moet worden gemaakt. Niettemin biedt het voorstel een redelijke oplossing.

Bespreking van de artikelen

Nous passons à la discussion des articles. Le texte adopté par la commission sert de base à la discussion. (Rgt 85, 4) **(1158/5)**

Wij vatten de bespreking van de artikelen aan. De door de commissie aangenomen tekst geldt als basis voor de bespreking. (Rgt 85, 4) **(1158/5)**

L'intitulé en néerlandais a été modifié par la commission en "wetsvoorstel tot schorsing van bepaalde verval- en procedurele termijnen bepaald bij of in uitvoering van de wet van 7 december 1998 tot organisatie van een geïntegreerde politiedienst, gestructureerd op twee niveaus, van de wet van 21 december 1998 betreffende de veiligheid bij voetbalwedstrijden, van de wet van 13 mei 1999 houdende het tuchtstatuut van de personeelsleden van de politiediensten, van de wet van 24 juni 2013 betreffende de gemeentelijke administratieve sancties en van de wet van 2 oktober 2017 tot regeling van de private en bijzondere veiligheid".

Het opschrift in het Nederlands werd door de commissie gewijzigd in "wetsvoorstel tot schorsing van bepaalde verval- en procedurele termijnen bepaald bij of in uitvoering van de wet van 7 december 1998 tot organisatie van een geïntegreerde politiedienst, gestructureerd op twee niveaus, van de wet van 21 december 1998 betreffende de veiligheid bij voetbalwedstrijden, van de wet van 13 mei 1999 houdende het tuchtstatuut van de personeelsleden van de politiediensten, van de wet van 24 juni 2013 betreffende de gemeentelijke administratieve sancties en van de wet van 2 oktober 2017 tot regeling van de private en bijzondere veiligheid".

La proposition de loi compte 3 articles.
Het wetsvoorstel telt 3 artikelen.

Aucun amendement n'a été déposé.
Er werden geen amendementen ingediend.

Les articles 1 à 3 sont adoptés article par article.
De artikelen 1 tot 3 worden artikel per artikel aangenomen.

La discussion des articles est close. Le vote sur l'ensemble aura lieu ultérieurement.
De bespreking van de artikelen is gesloten. De stemming over het geheel zal later plaatsvinden.

13 Proposition de résolution sur la demande de mise en commun, au niveau mondial, des données, des connaissances et des technologies utiles à la prévention, à la détection et au traitement de la pandémie de COVID-19 (1167/1-4)

13 Voorstel van resolutie betreffende de vraag om een wereldwijde COVID-19-pool te creëren om de kennis, data en technologie die nuttig zijn bij de preventie, opsporing en behandeling van de COVID-19-pandemie vrij te delen (1167/1-4)

Proposition déposée par:
Voorstel ingediend door:
Barbara Creemers, Laurence Hennuy.

Discussion **Bespreking**

Le texte adopté par la commission sert de base à la discussion. (Rgt 85, 4) **(1167/4)**
De door de commissie aangenomen tekst geldt als basis voor de bespreking. (Rgt 85, 4) **(1167/4)**

La discussion est ouverte.
De bespreking is geopend.

13.01 Catherine Fonck, rapporteur: Monsieur le président, en l'absence de rapport écrit, je ferai une synthèse des discussions intervenues, le mardi 5 mai, sur la proposition de résolution des collègues Creemers et Hennuy et dont vous venez de rappeler le titre.

13.01 Catherine Fonck, rapporteur: Samenvattend kan er worden gesteld dat er voor alle parlementsleden moet worden

L'ensemble des députés s'est accordé sur le fait qu'il est essentiel de veiller à la disponibilité des vaccins et traitements dans le cas du COVID-19, mais également sur l'accessibilité financière des médicaments et des vaccins pour tous ainsi que pour la soutenabilité pour les systèmes de santé.

Nous nous sommes tous ralliés et inscrits dans une démarche de collaboration internationale, notamment via l'OMS mais également via une collaboration européenne, tant sur les volets recherche et production que sur les tests, traitements ou vaccins.

Par ailleurs, il importe d'inscrire ce point à l'ordre du jour de la 73ème Assemblée mondiale de la Santé qui se tiendra le 17 mai prochain à Genève.

Au niveau du texte, certains éléments n'ont pas fait l'objet d'un consensus. Au total, 14 amendements ont été déposés. Si vous le voulez bien, chers collègues, je vous renvoie à l'ensemble du rapport qui arrivera bientôt. Je n'énoncerai pas tous les amendements. Je me limiterai à dire que 5 d'entre eux ont finalement été adoptés et les éléments qui n'ont pas fait consensus portaient, notamment, sur la question du recours aux licences obligatoires ainsi que sur la question relative à la gratuité des vaccins.

Je ne vous dirai pas ce qui a été adopté dans la proposition de résolution. Je vous renvoie au texte.

En revanche, monsieur le président, je peux préciser que la proposition de résolution a été adoptée par 12 voix pour et 5 abstentions.

13.02 Kathleen Depoorter (N-VA): Mijnheer de voorzitter, de N-VA-fractie zal de voorliggende resolutie steunen. Ik zou eerst en vooral willen beginnen met de collega's Creemers en Hennuy te danken voor hun constructieve houding in de commissie, want er waren 14 amendementen. Het was nogal een werk om naar buiten te komen met een gedragen tekst die voor een samenwerking een mooi antwoord biedt rond de problematiek van de bescherming en behandeling van onze burgers in de coronacrisis.

Wij zitten in de eerste fase van de exit. Wij weten allemaal dat de exit met kleine stapjes zal gebeuren. Het risico van heropflakkingen loert om de hoek. Wij moeten dus heel voorzichtig te werk gaan. Zolang wij geen vaccin en evidencebased medicatie hebben, kunnen wij de coronacrisis nog niet achter ons laten en blijft het risico bestaan dat wij opnieuw in een lockdown moeten en opnieuw ingrijpende maatregelen moeten nemen.

Daarom vindt de N-VA-fractie het heel belangrijk om in te zetten op innovatie en het wetenschappelijk delen van onderzoeken, maar wel op vrijwillige basis, en vooral ook het delen van data en analyses. Zoals ik al zei, is die vrijwillige basis die met het amendement werd toegevoegd, voor de N-VA-fractie heel belangrijk. Wij hadden een probleem met het dwingende karakter van de dwanglicenties, dat uiteindelijk niet werd opgenomen, waarvoor dank. Mijn fractie is ervan overtuigd – dat is ook gebleken bij de farmawet – dat wij harmonie moeten nastreven, waarbij wij enerzijds innoveren en het wetenschappelijk onderzoek stimuleren en anderzijds de toegankelijkheid

toegezien op de beschikbaarheid van vaccins tegen en behandelingen van COVID-19, op de financiële toegankelijkheid ervan voor iedereen en op de duurzaamheid van de gezondheidssystemen.

Ze sturen allen aan op een internationale samenwerking, via de WHO en ook via Europa, op het stuk van onderzoek en productie en op het gebied van tests, behandelingen en vaccins.

Het is belangrijk dat dit punt op de 73e Wereldgezondheidsvergadering van 17 mei in Genève geagendeerd wordt.

Vijf van de veertien ingediende amendementen werden aangenomen. De aspecten waarover er consensus werd bereikt, betroffen het gebruik van dwanglicenties en de gratis verstrekking van vaccins.

Het voorstel van resolutie werd met 12 stemmen voor en 5 onthoudingen aangenomen.

13.02 Kathleen Depoorter (N-VA): Nous soutiendrons la résolution. Je remercie Mme Creemers et Mme Hennuy pour leur attitude constructive en commission et pour les efforts importants consentis pour parvenir à un texte qui bénéficie d'une large adhésion et offre une belle réponse en prônant une coopération en matière de protection et de traitement de nos citoyens durant cette crise du coronavirus.

Nous nous trouvons dans la première phase du déconfinement, lequel se déroulera très progressivement. Le risque de réactivation nous guette. Aussi devons-nous être extrêmement prudents. Tant que nous n'aurons pas de vaccin ni de médicaments ayant fait leurs preuves, nous risquons toujours un nouveau confinement.

Pour la N-VA, il importe que nous missions sur l'innovation et le

voor onze patiënten behouden. Beide moeten mogelijk zijn, zodat wij de beste zorg aan de patiënt kunnen geven, in harmonie.

Op dit moment constateren wij met zijn allen dat er een stimulerende vorm van concurrentie bestaat. Wij zien dat farmabedrijven de handen in mekaar slaan, terwijl er nog een vorm van concurrentie tussen de verschillende concerns bestaat. Zodoende wil onze industrie heel snel en heel grondig te werk gaan en echt wel een vaccin op de markt brengen. Ik wil erop wijzen dat wij best wel trots mogen zijn op onze Vlaamse wetenschappers en onze Vlaamse productiecapaciteit, die hier een heel belangrijke rol in spelen. Wij hebben enkele trekkers die zeker inzake de ontwikkeling van de vaccins op wereldvlak een belangrijke rol spelen. Het is net de kracht van onze kennisregio dat wij daarmee effectief vooruit kunnen gaan en dat de innovatie een feit kan zijn.

Nog een mooi voorbeeld is dat er in bepaalde productiecentra in ons land al productielijnen verschoven zijn om zo snel mogelijk, wanneer er een vaccin is, tot productie te kunnen overgaan, zodat het vaccin onder de patiënten kan worden verdeeld vanuit Vlaanderen. Ik denk dat wij daar best trots op mogen zijn.

Deze resolutie, eens goedgekeurd, zullen wij dan ook op 17 mei laten agenderen op de algemene vergadering van de Wereldgezondheidsorganisatie.

In de commissie hebben wij herhaaldelijk gewezen op, en hebben de collega's ook gehoor gegeven aan het belang van steun aan het ACT-platform, de Access to COVID-19 Tools Accelerator. Daarin zijn heel wat verschillende actoren aanwezig, van wetenschappers over producenten tot investeerders. Op die manier kan zo snel mogelijk resultaat worden bekomen om het vaccin over de wereld te verdelen.

Ook belangrijk was dat CEPI in het platform wordt opgenomen, zodat wij, eens we de accurate diagnostica, de evidencebased medicatie en het vaccin hebben, wereldwijd kunnen spreiden. Die spreiding moet rekening houden met de financiële druk van de zorgstelsels van de verschillende landen. Daarop wilden wij inzetten en wij zijn dan ook zeer blij dat het mee in de tekst is opgenomen.

Ik kan alleen maar zeggen dat wij, door het ondertekenen van dit platform, mee schrijven aan het wereldwijde verhaal van de zoektocht naar de antwoorden op de vele wetenschappelijke uitdagingen die de coronacrisis met zich brengt. We willen dat doen met de beste therapieën voor onze patiënten, met mogelijkheden tot innovatie en vooral tot spreiding, zodat alle patiënten toegang hebben tot de medicatie.

*Voorzitter: André Flahaut, ondervoorzitter.
Président: André Flahaut, vice-président.*

partage scientifique d'études sur une base volontaire, et sur le partage des données et des analyses. Cette base volontaire a été ajoutée par le biais d'un amendement car les licences obligatoires nous posaient problème. La N-VA est convaincue qu'il nous faut rechercher une harmonie entre, d'une part, l'innovation et la promotion de la recherche scientifique et d'autre part, le maintien de l'accessibilité des soins pour nos patients, de manière à pouvoir leur offrir les meilleurs soins.

Les différents groupes d'entreprises sont actuellement engagés dans une forme stimulante de concurrence. Nous avons toutes les raisons d'être fiers de nos scientifiques flamands et de notre capacité de production. Des lignes de production ont déjà été converties dans certains centres de production du pays, afin de pouvoir passer rapidement au stade de la production, lorsqu'un vaccin, dont la distribution aux patients pourra être organisée depuis la Flandre, sera disponible.

Après l'adoption de la proposition de résolution, nous ferons inscrire le point à l'ordre du jour de l'assemblée générale de l'OMS du 17 mai.

En commission, nous avons insisté à maintes reprises sur l'importance de soutenir la plateforme Access to COVID-19 Tools Accelerator, réunissant des acteurs venus d'horizons très différents. Il est tout aussi important d'intégrer dans cette plateforme la Coalition for Epidemic Preparedness Innovations, dans l'optique d'une diffusion mondiale des tests, des médicaments et des vaccins qui devra tenir compte de la pression financière exercée sur les systèmes de santé dans les différents pays.

13.03 Barbara Creemers (Ecolo-Groen): Mijnheer de voorzitter, we hebben onze resolutie geschreven naar aanleiding van een vraag van Costa Rica die al op 23 maart 2020 verscheen. Daarin werd gevraagd om een wereldwijde pool op te richten om de data, kennis en technologie die nuttig zal zijn bij de preventie, opsporing en behandeling van de COVID-19- pandemie vrij te gaan delen. Dat initiatief werd meteen ook door heel wat ngo's ondersteund en werd heel positief onthaald bij de WHO.

Onze burens in Nederland riepen hun regering ook op om hetzelfde te doen, en zij volgde. Wij zijn ervan overtuigd dat er een leven was vóór corona, en er een ander leven zal zijn ná corona. We merken het zelf al aan de manier waarop we hier aan het vergaderen zijn, of als we aan de commissie deelnemen van thuis uit, of ook onderweg. We weten nog niet hoe het nieuwe normaal eruit zal zien, maar we hopen wel dat samenwerken het nieuwe normaal wordt. We denken daar met deze resolutie toe bij te dragen.

Op dit moment moeten we uitgaan van de goede intenties. Iedereen heeft er voordeel bij om samen te werken om kennis te delen en zo snel mogelijk een vaccin te vinden dat voor iedereen ter wereld financieel toegankelijk is, zonder onze gezondheidssystemen te overbelasten.

We hebben deze week heel wat positieve initiatieven gezien. We hebben gezien dat de Europese Commissie al 7,4 miljard heeft opgehaald, waaraan ook België heeft bijgedragen. Wij zijn daar blij mee. Wij vinden het dan ook de normaalste zaak dat de uitkomsten van de onderzoeken die met die 7,4 miljard zullen worden gefinancierd, publiekelijk toegankelijk zijn.

Het kan immers niet dat de belastingbetaler twee keer betaalt, een keer meebetalen aan de ontwikkeling van en het onderzoek naar dat vaccin en een tweede keer voor de terugbetaling ervan.

Wij zijn ervan overtuigd dat we hiermee een grote stap vooruitzetten, waarbij we niet concurrentie als motor voor innovatie zien, maar wel samenwerking. We zijn ervan overtuigd dat de patentpool een eerste, maar heel belangrijke stap is om het onderzoek en de productie van vaccins zo grootschalig mogelijk te maken en om ervoor te zorgen dat de financiële druk voor de zorgstelsels wereldwijd zo laag mogelijk blijft.

Wij willen deze patentpool een kans geven en zijn heel blij dat we hiervoor een meerderheid hebben gevonden in de commissie. We hopen die straks ook te vinden in deze plenaire vergadering. Dit kan een eerste stap zijn naar samenwerking als het nieuwe normaal.

We hebben in de commissie uitvoerig gediscussieerd of we dwanglicenties hierin zouden opnemen of niet. Wij zijn niet tegen dwanglicenties, maar we vinden dat we in deze fase eerst deze patentpool met vrijwillig karakter een kans moeten geven. Wij zijn ervan overtuigd dat dit kan helpen.

Niet alleen aan Vlaamse kant, maar ook aan Franstalige kant zijn er heel mooie initiatieven. Ik ben trots als Belg dat wij deze grote stap ondersteunen om samenwerken als het nieuwe normaal te beschouwen in plaats van concurrentie.

13.03 Barbara Creemers (Ecolo-Groen): Nous avons rédigé cette résolution à la suite d'une demande formulée le 23 mars 2020 par le Costa Rica et visant à créer un pool mondial afin de partager librement les données, les connaissances et la technologie qui seront utiles dans le cadre de la prévention, du dépistage et du traitement du COVID-19. L'initiative a d'emblée été soutenue par un grand nombre d'ONG et accueillie positivement par l'OMS.

Il y avait une vie avant le coronavirus et il y aura une autre vie après le coronavirus. Nous ignorons encore à quoi ressemblera la nouvelle normalité, mais nous espérons que la coopération sera la nouvelle norme. Nous pensons y contribuer avec la présente résolution.

Tout le monde a à gagner au partage des connaissances et au développement rapide d'un vaccin financièrement abordable. La Commission européenne a déjà collecté 7,4 milliards d'euros. Il est logique, dès lors, que les résultats des recherches soient accessibles. Les contribuables n'ont pas à payer deux fois la facture.

C'est un grand pas en avant que nous faisons en remplaçant la concurrence par la coopération comme moteur de l'innovation. La mise en commun des brevets est un premier pas, mais un pas très important, pour augmenter le plus possible l'échelle de recherche et de production des vaccins, d'une part, et réduire le plus possible la pression financière exercée sur les systèmes de soins de santé dans le monde entier, d'autre part. Nous nous réjouissons d'avoir trouvé une majorité à cet effet en commission. Ceci peut-être le premier pas pour faire de la coopération la nouvelle normalité.

Nous ne sommes pas opposés aux licences obligatoires mais,

dans la phase actuelle, nous devons donner une chance à la mise en commun de brevets.

13.04 Laurence Hennuy (Ecolo-Groen): Monsieur le président, ce mardi, la commission de la Santé a voté en faveur de la proposition de résolution que nous avons déposée visant la mise en commun au niveau mondial des données, technologies et connaissances pour lutter contre le COVID-19. Nous nous réjouissons de l'issue de ce vote qui s'inscrit dans l'effort commun pour lutter contre le virus qui touche le monde entier.

Le débat a été vif mais aussi constructif. Nous avons trouvé un accord pour que la Belgique s'inscrive au rang des pays qui veulent promouvoir la collaboration plutôt que la concurrence ou la contrainte dans la lutte contre le COVID-19. Plus de cent projets de recherches et de vaccins sont actuellement menés dans le monde, dont huit sont déjà au stade des essais cliniques aux États-Unis, en Chine ou en Europe. Compte tenu des enjeux de la pandémie, certaines entreprises – principalement aux États-Unis et en Chine – sont prêtes à se lancer dans une production avant la fin des essais cliniques pour être sûres d'être les premières à commercialiser le vaccin. Cette course effrénée aux brevets ne conduira qu'à des prix trop élevés, des négociations opaques et des capacités trop faibles pour soigner la pandémie.

Ce n'est pas ce que nous voulons. Si la crise du COVID-19 a révélé les failles de l'économie de la concurrence et du *just in time*, elle laisse aussi la possibilité d'un autre modèle de solidarité et de coopération. Le modèle concurrentiel de la recherche de traitements – qui est certes source d'innovation – mais surtout de la recherche de profits immédiats n'est pas l'unique option. Un autre modèle est possible, celui d'une économie collaborative qui s'inscrit dans une dynamique de recherche du bien commun, qui sera aussi source d'innovation et qui produira de la valeur économique mais aussi sociétale.

L'entière de la population mondiale est affectée par ce virus qui modifie complètement nos modes de vie et met en danger beaucoup d'entre nous. Il me semble donc normal et salutaire que les pays s'unissent dans la recherche et mettent leurs efforts en commun pour aboutir rapidement à des solutions thérapeutiques et pour que celles-ci soient accessibles aux populations de tous les pays.

Nous espérons que le vote confirmera celui qui a eu lieu mardi en commission et qu'il donnera un mandat clair à nos représentants à l'OMS – comme l'ont déjà fait l'Union européenne, le Canada, la France, l'Allemagne ou encore le Royaume-Uni – de soutenir ce projet de l'OMS de création de la plate-forme de coopération Access to COVID-19 Tools. C'est vraiment une étape essentielle pour élargir au maximum la recherche et la production de vaccins et ainsi garantir que la pression financière sur les systèmes de santé dans le monde et en Belgique soit la plus faible possible.

C'est la première fois dans l'histoire qu'une telle coopération peut voir le jour et ainsi garantir que personne ne sera laissé sur le côté. Nous espérons que cette demande de soutien sera suivie d'effets, que cela ne reste pas une déclaration d'intentions. Nous espérons aussi que si

13.04 Laurence Hennuy (Ecolo-Groen): Wij zijn blij dat onze resolutie in de commissie werd aangenomen. Het debat was geanimeerd, maar constructief.

België zal tot de landen behoren die in de strijd tegen het virus samenwerking laten primeren op concurrentie.

Er zijn thans meer dan 100 onderzoeksprojecten aan de gang, waarvan er acht het stadium van de klinische studies bereikt hebben. Gelet op wat er op het spel staat, bereiden Amerikaanse en Chinese bedrijven de productie van vaccins voor nog vóór die studies afgelopen zijn, om als eerste een vaccin op de markt te kunnen brengen. Die wedloop zal uitmonden in hoge prijzen en te lage productiehoeveelheden om vaccins te kunnen leveren aan de hele wereldbevolking.

De coronacrisis geeft ons een voorproefje van het op het algemeen welzijn gerichte model van de samenwerkingseconomie, een bron van innovatie waarbij er economische en maatschappelijke waarde gecreëerd wordt in het streven naar het algemeen welzijn. Het concurrentiemodel is niet langer de enige optie.

Het coronavirus zet de levenswijze van iedereen op zijn kop en is een bedreiging voor de mens. Het is normaal dat de landen zich verenigen om snel geneeskundige oplossingen te vinden waarvan alle landen kunnen gebruikmaken.

Met deze stemming willen wij het WHO-project inzake het samenwerkingsplatform Access to COVID-19 Tools (ACT) steunen. Zo kunnen de inspanningen voor de research naar en de productie van een vaccin verruimd worden en kan de druk op de gezond-

ce modèle a pu fonctionner dans le cadre de la lutte contre le COVID-19, il servira d'exemple pour que nous avancions davantage dans la recherche du bien commun.

Je vous remercie.

13.05 Magali Dock (MR): Monsieur le président, chers collègues, face à la crise sanitaire que nous traversons, il est nécessaire de rendre possible des coopérations et des coordinations entre les différents acteurs afin de trouver des solutions nous permettant de lutter efficacement contre le virus. Nous vivons une situation sans précédent et il est important que l'ensemble des gouvernements, des universités et des entreprises collaborent et partagent leurs données pour que les solutions trouvées dans le monde, telles que des traitements ou un vaccin, puissent être accessibles à tous et que le prix ne constitue pas un frein.

L'accessibilité ne signifie pas pour autant la gratuité. Nous saluons la création par l'OMS en collaboration avec d'autres acteurs de la santé de la plate-forme Access to COVID-19 Tools permettant une coopération mondiale dans la recherche, le développement, l'accès au vaccin et aux médicaments luttant contre le virus. C'est une première étape encourageante dans la bataille que nous menons contre la crise sanitaire.

We zijn ervan overtuigd dat de WHO op Europees niveau een heel belangrijke rol zal spelen bij de coördinatie van de onderzoeksactiviteiten. De Europese Commissie zal van haar kant zorgen voor de vereiste opdrachten om de best mogelijke beschikbaarheid en toegankelijkheid voor iedereen te waarborgen.

De MR-fractie staat volledig achter het idee dat bedrijven die financiering ontvangen van Europa zich ertoe moeten verbinden hun geneesmiddelen en vaccins tegen een betaalbare prijs op de markt te brengen. Er zijn al maatregelen genomen om ervoor te zorgen dat dit het geval is. Het is natuurlijk wel zo dat al deze bedrijven particulier investeren in innovatie, onderzoek en ontwikkeling. Dat zorgt voor flinke kosten. We moeten streven naar een evenwicht. Enerzijds moeten de geneesmiddelen op Europees en internationaal niveau beschikbaar blijven, anderzijds moeten de bedrijven voordeel kunnen halen uit toekomstige investeringen.

Selon mon groupe, il est primordial de continuer à privilégier l'innovation. Notre pays est à la pointe dans ce secteur créateur de nombreux emplois. Et s'il est à la pointe, c'est aussi grâce à la protection de la propriété intellectuelle.

Pour toutes les raisons que je viens d'évoquer, notre groupe s'abstiendra lors du vote de ce texte.

13.06 Sofie Merckx (PVDA-PTB): Monsieur le président, chers collègues, nous avons effectivement eu une discussion, mardi, sur le possible traitement ou sur le possible vaccin contre le COVID-19 ainsi que sur la question de savoir comment faire pour le rendre le plus vite possible disponible pour le plus grand nombre.

heidssystemen afnemen. Wat ons betreft blijft het niet bij een intentieverklaring en dient dat model als voorbeeld voor het streven naar het algemeen welzijn.

13.05 Magali Dock (MR): Regeringen, universiteiten en bedrijven moeten in deze ongeziene situatie gegevens uitwisselen en samenwerken zodat iedereen toegang krijgt tot een behandeling of een vaccin. Wij juichen de oprichting van het ACT-platform door de WHO dan ook toe.

Nous sommes convaincus du rôle crucial que jouera l'OMS dans la coordination de la recherche, tandis que la Commission européenne veillera aux commandes nécessaires pour garantir une disponibilité et une accessibilité optimales. Le groupe MR adhère totalement au postulat selon lequel les entreprises bénéficiant de financements européens se doivent de proposer leurs médicaments et vaccins à un prix abordable. Des mesures ont déjà été prises en ce sens. D'autre part, les entreprises doivent aussi pouvoir tirer avantage de leurs investissements dans l'innovation, la recherche et le développement.

Men moet innovatie bevorderen: ons land staat aan de top op dat vlak, onder meer dankzij de bescherming van de intellectuele eigendom. Wij zullen ons bij de stemming over deze tekst onthouden.

13.06 Sofie Merckx (PVDA-PTB): In dit debat over de zoektocht naar een behandeling tegen COVID-19 die voor zoveel mogelijk mensen toegankelijk is, stuiten we al snel

Il est évident que, quand on mène ce genre de débat, on se retrouve confronté au problème important que constituent les lois relatives à la propriété intellectuelle.

Si, à la base, la notion de la propriété intellectuelle a été inventée pour stimuler la recherche et ainsi avoir un monopole en termes de production, on peut constater qu'actuellement ce système constitue plutôt un problème qu'une solution lorsqu'il est question de santé. On en a l'illustration avec l'épidémie du COVID-19. En effet, le système de la propriété intellectuelle encourage la concurrence alors qu'aujourd'hui nous avons besoin de collaboration.

Par ailleurs, le système dont question, tout comme celui des brevets, pose un grand problème en termes de prix. Les exemples sont légion. Tous les membres de la commission peuvent en témoigner. L'exemple le plus prégnant est la manière abusive dont est utilisé ce système quand on demande 1,9 million d'euros pour une injection de Zolgensma dont nous avons longuement discuté ici.

Enfin, le troisième problème résultant du système de la propriété intellectuelle se trouve au niveau des licences exclusives et du monopole. Ce faisant, en cas de pandémie, une usine peut rarement faire face à une demande mondiale.

Ik sta zeker niet alleen met de vaststelling dat monopolies een echt probleem vormen. Ik wou het ook even hebben over de opmerkelijke opinie die Joseph Stiglitz, Nobelprijswinnaar voor economie, vorige week heeft gepubliceerd. Hij stelt dat als farmabedrijven hun gang kunnen gaan niet iedereen toegang zal krijgen tot coronavaccins. Hij stelde verder dat het met COVID-19 pijnlijk duidelijk is geworden dat zo'n monopolisering ten koste gaat van mensenlevens. De controle over de technologie die is gebruikt om tests uit te voeren, heeft volgens hem de snelle uitrol van meer testkits verhinderd. Net zoals de 411 patenten van 3M waarin de woorden "beademingsapparatuur" of "N95" voorkomen het moeilijker hebben gemaakt voor nieuwe producenten om op grote schaal medisch goedgekeurde mondkapjes te maken.

Hij gaf verder het voorbeeld van het vaccin tegen longontsteking waar Pfizer een patent op heeft. India registreert daardoor ieder jaar ruim 100.000 vermijdbare gevallen van kindersterfte, hoewel Pfizer jaarlijks 5 miljard dollar inkomsten heeft.

Si nous voulons donner une réponse effective et un autre modèle, ce dernier doit comporter deux volets. D'un côté, bien sûr, au lieu que chacun garde les résultats de ses recherches pour lui, ils seront partagés. C'est l'idée du *patent pool*. Une fois que l'invention est là, il s'agit de ne pas accorder de monopole mais de prévoir une production plus large, par plusieurs firmes, sans aboutir à des prix excessifs. C'est la proposition des licences contraignantes que nous avons suggéré d'insérer. Mais elle n'a pas du tout été soutenue.

Wij hebben inderdaad voorgesteld in de resolutie van Groen het idee van dwanglicenties in te voeren. Daar is afgelopen dinsdag geen

op de wetten met betrekking tot de intellectuele eigendom. Oorspronkelijk stimuleerden zij het onderzoek en beloofden zij een productiemonopolie. Vandaag zetten zij een rem op de oplossing van de gezondheidsproblemen: dat systeem zwengelt de concurrentie aan in een domein waar er meer zou moeten worden samengewerkt. Men kan gewagen van misbruik van intellectuele eigendom wanneer men 1,2 miljoen euro aanreken voor een enkele Zolgensma-injectie. Een ander gevolg van het monopolie en de exclusiviteit is dat één enkel bedrijf zou moeten inspelen op de wereldwijde vraag, wat onmogelijk is.

Je ne suis pas la seule à constater que les monopoles constituent un véritable problème. Le prix Nobel d'économie Joseph Stiglitz a déclaré que le vaccin contre le coronavirus ne serait pas disponible pour tous si on laissait le champ libre aux entreprises pharmaceutiques. L'exemple du COVID-19 montre avec une acuité particulière combien un monopole peut coûter de vies humaines. Le contrôle de la technologie nécessaire à la production des tests a empêché la fabrication rapide de kits de test supplémentaires, au même titre que les 411 brevets de 3M ont entravé les projets d'autres producteurs de confectionner des masques agréés.

Een alternatief model moet tweeledig zijn: het delen van de uitvinding met de *patent pool* en het voorkomen van monopolievorming. Op die manier kan men middels dwanglicenties de productie doen stijgen en de prijzen doen dalen. Wij hebben dat voorgesteld, maar zonder succes.

Nous avons en effet plaidé pour des licences contraignantes dans

meerderheid voor gevonden. Wanneer wij het over dwanglicenties hebben, komen de rechtse partijen meteen af met het idee dat het invoeren van dwanglicenties een dictatuur zou zijn, of een bedreiging.

Maar ik wil daar toch even op terugkomen. De mogelijkheid van dwanglicenties die in ons amendement stond, is reeds voorzien in ons Wetboek van economisch recht. Wat wij vragen, is dus niet iets wat niet bestaat. Dat staat in dat wetboek, in artikel 1138: "ingeval van een volksgezondheids crisis" – ik meen dat de coronacrisis wel degelijk een volksgezondheids crisis is – "kunnen, op voorstel van de minister van Volksgezondheid onder zijn bevoegdheid maatregelen genomen worden bij in ministerraad overlegd besluit om dwanglicenties in te voeren".

Voor het eventueel toepassen van dwanglicenties, want het bestaat al in de wet, hebben ook Canada en Duitsland reeds stappen ondernomen. Ik zie niet in waarom wij dat in België niet kunnen doen.

Experts hebben in het raam van het pandemieplan voor de griep van 2009 ook aangeraden met dwanglicenties te werken. Ook Geertrui Van Overwalle, professor aan de KUL en patentexperte heeft afgelopen dinsdag nog een opiniestuk in *De Tijd* gepubliceerd, waarin zij pleit voor dwanglicenties. Maar zij zegt ook duidelijk dat men moet op twee assen moet werken, enerzijds kennis delen en, anderzijds, eens het vaccin er is, dat massale en goedkope productie ervan. Daarvoor hebben wij dwanglicenties nodig, zegt zij.

Ik was natuurlijk niet verbaasd dat de rechtse partijen ons idee niet steunden, maar ik vond het spijtig vast te stellen dat ook de linkse partijen ons idee niet steunden. Het gekke is dat er in de motivatie van de resolutie van de collega's van Groen verwezen wordt naar de brief die Europese parlementsleden hebben geschreven op 27 maart aan de Europese Commissie. Die brief is mee ondertekend door mevrouw Petra De Sutter, Europees parlements lid voor Groen, mevrouw Kathleen Van Brempt, Europees parlements lid voor spa, en ook Marc Botenga, Europees parlements lid voor de PVDA.

Wat vraagt die brief aan de Europese Commissie? Die vraagt acties te ondernemen en ervoor te zorgen dat er geen exclusieve licenties zijn, dat er geen monopolie is. Die brief pleit met andere woorden duidelijk voor het invoeren van dwanglicenties.

Ik vind het dan ook eigenaardig dat u niet consequent bent en dat u dit niet in België wilt doen en zelfs niet aan Europa wilt vragen om het te doen. Dat punt hebt u ook niet gesteund, wat ik eigenaardig vind. Dat is niet consequent.

De vraag naar dwanglicenties heeft de PVDA natuurlijk niet zelf uitgevonden. Dat stond in een brief die heel wat organisaties hebben geschreven naar zowel nationale als Europese volksvertegenwoordigers, organisaties die vechten voor betaalbare medicijnen en voor de toegang tot medicijnen, zowel in België als elders. Ik som er een aantal op: Test Aankoop, Artsen Zonder Grenzen, Dokters voor de Wereld. Zij roepen in hun brief op om ervoor te zorgen dat een toekomstige behandeling gratis is. Dat is er ook niet doorgekomen en het werd ook niet door de linkse partijen gesteund. Ze vragen ook om een patent pool en tot het toepassen van dwanglicenties.

la résolution de Groen, mais aucune majorité n'a pu être trouvée à cette fin, les partis de droite ayant d'emblée dénoncé le caractère soi-disant dictatorial ou menaçant d'une telle mesure. Le principe est pourtant d'ores et déjà inscrit dans le Code de droit économique. Dans l'hypothèse d'une crise sanitaire, des mesures peuvent en effet être prises en ce sens sur proposition du ministre de la Santé publique. Si le Canada et l'Allemagne peuvent entreprendre des démarches dans ce domaine, nous pouvons bien en faire autant, non? Les experts ont également recommandé des licences contraignantes dans le plan Pandémie pour la grippe de 2009, tout comme – encore récemment – la professeur à la KUL et experte en brevets Geertrui Van Overwalle.

Malheureusement, les partis de gauche n'étaient pas non plus favorables à notre idée, et ce alors que dans la motivation de la motion de Groen, il est fait référence à la lettre que des parlementaires européens ont écrite le 27 mars à la Commission européenne et dans laquelle il est plaidé pour que des actions soient entreprises contre des licences exclusives et un monopole.

Cette lettre est, par conséquent, un plaidoyer assumé en faveur des licences obligatoires. Ne pas soutenir ce point me paraît être une atteinte à la logique la plus élémentaire. Cette requête figurait dans un courrier envoyé aux députés tant nationaux qu'euro-péens par de nombreuses organisations qui défendent le principe de médicaments accessibles et abordables. Elles y appellent à garantir la gratuité des traitements futurs et la mise en commun des brevets. Notre groupe soutiendra la proposition de résolution visant à la mise en commun des brevets.

Onze fractie zal deze resolutie om een patent pool te creëren steunen. Wij zullen vooral doorgaan met onze strijd tegen monopolies en voor beschikbare en goedkopere medicijnen, zowel binnen als buiten het Parlement.

13.07 Karin Jiroflée (sp.a): Mijnheer de voorzitter, collega's, ik zou mijn korte uiteenzetting heel graag met een voorbeeld willen starten. Elke dag sterven wereldwijd 2.200 kinderen jonger dan vijf jaar aan pneumonie, een ziekte die met vaccinatie perfect kan worden uitgeroeid. De twee bestaande vaccins zijn echter onder de patenten bedolven en onbetaalbaar voor ontwikkelingslanden.

Dat de farmaceutische industrie in deze wereld en niet alleen in ontwikkelingslanden de macht over leven en dood van kinderen en jongeren heeft, dat de farmaceutische industrie nog altijd een vooral winstgedreven industrie is die heel weinig met de gebruiker van haar producten rekening houdt, zijn zaken die voor de sp.a niet kunnen.

Daarom hebben wij de vorige legislatuur al ons Pillenplan ingediend waarin wij onder meer pleiten voor patentvrije ontwikkeling van medicatie en vaccins, voor meer Europese samenwerking op dat vlak en voor reasonable-pricingclausules. Ook in onze 'new social deal', ons plan met een aantal *guidelines* voor de na-coronatijden, pleiten wij voor meer overheid en meer Europa in de ontwikkeling van geneesmiddelen.

Naar aanleiding van de huidige pandemie lanceerde Costa Rica in de Wereldgezondheidsorganisatie een oproep tot de oprichting van een patent pool. Door het samenbrengen van niet-exclusieve patenten kan men andere partijen op eerdere ontdekkingen laten voortbouwen. Het is die oproep van Costa Rica die in de voorliggende resolutie wordt gesteund. Wij zijn dus bijzonder blij dat wij ons achter de resolutie kunnen scharen. Bovendien vraagt de resolutie dat de Europese Unie bij de Wereldgezondheidsorganisatie aandringt op de garantie dat het onderzoek en de productie van vaccins absolute prioriteit krijgen en dat de financiële druk voor de zorgstelsels wereldwijd zo laag mogelijk blijft.

Wij hebben in de commissie gevraagd om via een amendement ook het principe van de reasonable-pricingclausules in de resolutie in te schrijven, waarmee de meeste leden hebben ingestemd.

De sp.a is dus bijzonder gemotiveerd, om de voorliggende resolutie goed te keuren.

13.08 Catherine Fonck (cdH): Monsieur le président, beaucoup de choses ont déjà été dites. Nous soutiendrons évidemment cette proposition de résolution qui, en quelque sorte, enfonce le clou.

Il importe de rappeler que plusieurs initiatives – que nous soutenons – ont été prises ces dernières semaines par l'OMS, l'Union européenne, les acteurs de la santé eux-mêmes à l'échelle internationale, mais

13.07 Karin Jiroflée (sp.a): Chaque jour, 2 200 enfants de moins de 5 ans meurent dans le monde de la pneumonie, une maladie qui peut être éradiquée grâce à la vaccination, si ce n'est que les vaccins existants sont sous brevet et sont inabornables pour les pays en développement. Il est insupportable à nos yeux que ce soit l'industrie pharmaceutique, une industrie avant tout axée sur le profit, qui détienne ce pouvoir. C'est pourquoi nous avons déjà plaidé en son temps, dans notre Plan pilules, pour un développement de médicaments et de vaccins sans brevet, pour plus de coopération européenne et pour des clauses de prix raisonnables.

Le Costa Rica a aujourd'hui lancé un appel au sein de l'OMS pour que soit créé un pool de brevets: en réunissant des brevets non exclusifs, on permet à de nouveaux acteurs d'avancer en s'appuyant sur des découvertes précédentes. Cette résolution, qui nous donne entière satisfaction, soutient cette demande. Dans la résolution, il est également demandé à l'Union européenne d'exhorter l'OMS à veiller à ce que la recherche et la production de vaccins soient les priorités absolues et à ce que la pression financière exercée sur les systèmes de santé du monde entier soit la plus faible possible. Il a, en outre, été tenu compte de notre amendement relatif aux clauses de prix raisonnables. Nous soutenons donc pleinement cette résolution.

13.08 Catherine Fonck (cdH): We hebben de jongste initiatieven van de WHO in Europa, de gezondheidsactoren en de bedrijven gesteund. Nog nooit zijn er op dit gebied zoveel synergieën inzake onderzoek en ontwikkeling

aussi des entreprises. Comme je l'avais dit en commission, jamais au cours des 50 dernières années, nous n'avions vu, en termes de recherche et de développement, autant de synergies positives dans la production de médicaments et de vaccins, surtout dans le présent contexte infectieux du COVID-19. Il faut pouvoir aussi saluer ce qui est venu du terrain et l'appuyer politiquement.

Un accès rapide aux traitements et aux vaccins est évidemment vital, y compris sur le plan financier, quelle que soit la situation des États – je pense en particulier aux pays en voie de développement. Nous devons aussi veiller à la soutenabilité des systèmes de santé. Ce sont autant d'aspects sur lesquels nous voulons insister.

C'est l'occasion, et j'en terminerai, de saluer tous les acteurs de la santé qui s'investissent avec les chercheurs pour trouver le plus vite possible un traitement efficace et un vaccin.

13.09 Nawal Farih (CD&V): Mijnheer de voorzitter, wij hebben inderdaad in de commissie de resolutie van collega's Creemers en Hennuy besproken. Wij weten natuurlijk allemaal dat wij de strijd tegen COVID-19 enkel zullen winnen door meer samenwerking, verantwoordelijkheid en het delen van informatie met elkaar.

Mijn fractie is in de commissie tussengekomen, omdat er, na het indienen van de resolutie van Ecolo-Groen, ook op Europees niveau verschillende initiatieven zijn gestart. De grootste bezorgdheid die de CD&V-fractie had, was dat de resolutie van Ecolo-Groen zeker aangepast zou zijn aan de richtlijnen van Europa. Aangezien België een EU-lidstaat is, vind ik dat ons land zich toch mag inschrijven in de Europese initiatieven.

Wij hebben amendementen ingediend om ervoor te zorgen dat Europa mee vermeld zou worden in de resolutie en zij niet enkel gebaseerd zou zijn op Costa Rica. Wij hadden in de commissie ook gevraagd om adviezen te vragen aan de ministers van Buitenlandse Zaken, van Volksgezondheid en van Economie om ervoor te zorgen dat alle ongelijkheden tussen de resolutie van Costa Rica en de resolutie die momenteel loopt op Europees niveau weggewerkt zouden worden. Helaas heeft dat amendement geen meerderheid gehaald in de commissie, wat ik best jammer vind voor een EU-lidstaat als België. De vraag van de CD&V-fractie om die adviezen te vragen aan de ministers, was er uiteraard niet op gericht om het werk te vertragen. Ik heb ook het voorstel gedaan om dringend een schriftelijk advies te vragen aan de drie kabinetten, maar ook dat voorstel heeft het niet gehaald.

Wij zullen ons dan ook onthouden bij de stemming over het geheel van de resolutie. Wij ondersteunen de geest van de resolutie wel en ik ben ook blij dat er initiatieven worden genomen in ons Parlement die ervoor zorgen dat er meer samenwerking is, maar omdat er in Europa lopende initiatieven zijn, zullen wij ons toch onthouden.

Voorzitter: Patrick Dewael, voorzitter.
Président: Patrick Dewael, président.

13.10 Kathleen Depoorter (N-VA): Ik wilde graag nog een korte repliek geven op de uiteenzetting van collega Merckx.

geweest en de politiek moet die steunen. We zullen er moeten blijven op toezien dat iedereen er toegang toe heeft, ook financieel, met name in de ontwikkelingslanden.

13.09 Nawal Farih (CD&V): Nul n'ignore que c'est en nous serrant davantage les coudes que nous remporterons la lutte contre le COVID-19. Après le dépôt de la résolution de Groen, des initiatives ont également été lancées à l'échelon européen. Notre groupe souhaitait voir la résolution de Groen adaptée à ces initiatives européennes, et nous avons introduit des amendements allant dans ce sens. En commission, nous avons également demandé de consulter les ministres des Affaires étrangères, de la Santé Publique et de l'Économie dans le but de gommer les divergences entre la résolution européenne et celle du Costa Rica. Nous déplorons que cet amendement n'a pas obtenu la majorité. Il ne se voulait en aucun cas dilatoire. Ma proposition de demander en urgence l'avis écrit du ministre a été également rejetée. Pour ces raisons, nous allons nous abstenir, bien que nous soutenions l'esprit de cette résolution.

13.10 Kathleen Depoorter (N-VA): Mme Merckx et moi sommes d'accord sur le fait qu'une seule

Mevrouw Merckx, u had het over consequentie en wees erop dat één fabriek een pandemie niet aankan. Dat is waar, wat dat betreft, zijn wij het eens. Maar u bent dan wel niet consequent, wanneer u het kiwimodel verdedigt en dus voor een bepaalde aandoening of therapie slechts een medicijn terugbetaalt. Dat komt er net op neer dat men zich richt tot een fabriek die een massa patiënten van medicatie moet voorzien. Op die manier installeert u tijdelijk een monopolie en dat vind ik absoluut niet consequent.

Trouwens, in verschillende staten is men al van dat model afgestapt, omdat er daardoor gigantisch veel geneesmiddelen onbeschikbaar zijn.

Voorts hebt u gelijk dat de minister dwanglicenties kan aanwenden, maar dan is uw amendement eigenlijk zonder voorwerp. U vertelt er niet bij dat er in het amendement geen enkele verwijzing naar COVID-19 staat en dus op de noodzaak wijst.

Waar bent u dan eigenlijk mee bezig? Zo stippelt u uw communistische agenda uit, onder het mom van COVID-19. Ik heb het gezegd in de commissie en herhaal het hier: u verkondigt dat u een oplossing biedt voor de crisis, maar het is niet meer dan een communistische droom met een COVID-saus erop. Wel, mevrouw Merckx, de N-VA volgt u daarin niet. Voor ons is het heel belangrijk dat de patiënt snel het vaccin, de diagnostica en de medicatie krijgt en dat de financiële druk op de zorginstellingen niet te hoog wordt.

entreprise n'est pas capable de vaincre une pandémie. Mme Merckx est cependant inconsciente. C'est, en effet, précisément l'objectif du modèle kiwi: en n'autorisant le remboursement que d'un seul médicament, une usine unique doit fournir des médicaments à une légion de patients. De nombreux États ont déjà abandonné ce modèle en raison des gigantesques pénuries qu'il génère.

Mme Merckx a raison à propos de la possibilité pour la ministre de recourir à des licences obligatoires, mais son amendement est, dans ce cas, sans objet. Cet amendement ne mentionne aucune référence au COVID-19. Sous prétexte de proposer une solution à la crise, elle déroule un agenda communiste. La N-VA n'en veut pas. Pour notre parti, il importe que le patient dispose rapidement d'un vaccin, d'outils diagnostiques et de médicaments, sans accroître exagérément la pression financière sur les établissements de soins.

[13.11] Sofie Merckx (PVDA-PTB): Mevrouw Depoorter, u hebt interesse in ons kiwimodel. Ik zal het nog eens goed uitleggen, want u hebt het nog niet heel goed begrepen. Het kiwimodel komt neer op een openbare aanbesteding. In ons kiwimodel kan het gaan om een producent, maar de openbare aanbesteding kan ook over verscheidene producenten worden verdeeld, wat dan het sluismodel wordt genoemd. Als u wilt, kan ik dat allemaal eens uitgebreid uitleggen. Een aantal weken geleden hadden we het over de financiering van de ziekenhuizen. Welnu, alle ziekenhuizen werken met openbare aanbestedingen voor hun apotheekinkopen. Nochtans blijkt dat geen aanleiding te geven tot tekorten. Integendeel, die werkwijze heeft ervoor gezorgd dat zij lagere prijzen kunnen afdwingen.

[13.11] Sofie Merckx (PVDA-PTB): Dans notre modèle "kiwi", un appel d'offres public peut porter sur un seul produit ou être réparti sur plusieurs produits. C'est ce qu'on appelle le modèle de l'écluse. Tous les hôpitaux recourent aux appels d'offres publics pour leurs achats pharmaceutiques, or cette pratique ne donne pas forcément lieu à des déficits. Au contraire, les hôpitaux peuvent obtenir de la sorte des prix inférieurs.

U zegt dat het geen zin heeft om in onderhavige tekst de mogelijkheid tot dwanglicentie in te schrijven, want dwanglicenties staan al in de wet. Inderdaad, maar ze zijn nog nooit toegepast. Trouwens, het gaat hier over een bepaalde situatie en hetgeen voorligt, is een voorstel van resolutie en geen wet. Hiermee waarschuwen wij op voorhand de farmaceutische industrie, die denkt heel veel winst te kunnen maken, dat zij daar niet op moet rekenen. Wij willen namelijk het publiek en de volksgezondheid op de eerste plaats stellen. Dat is toch wel heel belangrijk.

Les licences obligatoires sont certes mentionnées dans la loi, mais elles n'ont encore jamais été appliquées. Le texte qui nous est soumis ne constitue d'ailleurs pas une proposition de loi mais une proposition de résolution. C'est une annonce faite à l'industrie pharmaceutique: il ne s'agit pas en l'occurrence de bénéfices en premier lieu, mais de la santé publique. Il nous est reproché de

Dan zegt u dat ik een communistische droom wil realiseren. Het gaat hier altijd maar over communisme. Test Aankoop is toch ook geen

communistische organisatie? Artsen Zonder Grenzen en Dokters van de Wereld pleiten vanuit het middenveld voor de invoering van de dwanglicenties. Canada en Duitsland hebben dat instrument ook al ingeschreven. Als u dat communisme noemt, dan ben ik effectief een communist.

vouloir réaliser un rêve communiste. Dira-t-on que Test Achats est une organisation communiste? Médecins Sans Frontières est favorable aux licences obligatoires, tout comme le Canada et l'Allemagne. Si c'est cela le communisme, alors je suis communiste.

De **voorzitter**: Wij gaan niet terugkeren naar de Verenigde Staten van de jaren 50, de tijd van McCarthy, van de communisten enzovoort.

Quelqu'un demande-t-il encore la parole? (*Non*)

Vraagt nog iemand het woord? (*Nee*)

La discussion est close.

De bespreking is gesloten.

Aucun amendement n'a été déposé.

Er werden geen amendementen ingediend.

Le vote sur la proposition aura lieu ultérieurement.

De stemming over het voorstel zal later plaatsvinden.

14 Comité permanent de contrôle des services de police – Nomination du greffier – Candidatures introduites

14 Vast Comité van toezicht op de politiediensten – Benoeming van de griffier – Ingediende kandidaturen

Conformément à la décision de la séance plénière du 21 juin 2018, un appel aux candidats pour le mandat de greffier du Comité permanent de contrôle des services de police a été publié au Moniteur belge du 19 juillet 2018.

Overeenkomstig de beslissing van de plenaire vergadering van 21 juni 2018 werd in het Belgisch Staatsblad van 19 juli 2018 een oproep tot kandidaten voor het mandaat van griffier van het Vast Comité van toezicht op de politiediensten bekendgemaakt.

Les candidatures suivantes ont été introduites dans le délai prescrit:

- Mme Vinciane De Smet (F), secrétaire de cabinet de la ministre du Budget;
- M. François Robert (F), attaché au Service public régional de Bruxelles;
- M. Olivier Mazy (F), juriste au Comité P;
- Mme Hanna Nys (N), conseillère au cabinet du vice-premier ministre et ministre de la Sécurité et de l'Intérieur;
- Mme Eline Van De Weghe (N), conseillère à la cellule stratégique du ministre de la Justice.

Mme Hanna Nys et M. François Robert ont retiré leur candidature respectivement par courriel du 21 janvier 2019 et du 5 février 2019.

De volgende kandidaturen werden binnen de voorgeschreven termijn ingediend:

- mevrouw Vinciane De Smet (F), kabinetssecretaris van de minister van Begroting;
- de heer François Robert (F), attaché bij de Gewestelijke Overheidsdienst Brussel;
- de heer Olivier Mazy (F), jurist bij het Comité P;
- mevrouw Hanna Nys (N), adviseur Justitie op het kabinet van de vice-eersteminister en minister van Veiligheid en Binnenlandse Zaken;
- mevrouw Eline Van De Weghe (N), adviseur bij de beleidscel van de minister van Justitie.

Mevrouw Hanna Nys en de heer François Robert hebben hun kandidatuur respectievelijk bij e-mail van 21 januari 2019 en 5 februari 2019 ingetrokken.

Conformément à l'avis de la Conférence des présidents du 6 mai 2020, je vous propose de déclarer irrecevables les candidatures de Mme Vinciane De Smet et de M. Olivier Mazy étant donné qu'ils n'ont pas

pu prouver les connaissances linguistiques requises. Je vous propose également de transmettre le curriculum vitae de Mme Eline Van De Weghe aux groupes politiques. La commission spéciale d'accompagnement parlementaire du Comité permanent P et du Comité permanent R procédera à l'audition de Mme Eline Van de Weghe.

Overeenkomstig het advies van de Conferentie van voorzitters van 6 mei 2020, stel ik u voor de kandidaturen van mevrouw Vinciane De Smet en de heer Olivier Mazy onontvankelijk te verklaren aangezien zij de vereiste taalkennis niet kunnen aantonen. Ik stel u ook voor het curriculum vitae van mevrouw Eline Van De Weghe aan de politieke fracties te bezorgen. Mevrouw Eline Van De Weghe zal door de bijzondere commissie belast met de parlementaire begeleiding van het Vast Comité P en het Vast Comité I worden gehoord.

Pas d'observation? (*Non*)

Il en sera ainsi.

Geen bezwaar? (*Nee*)

Aldus wordt besloten.

15 Prise en considération de propositions

15 Inoverwegingneming van voorstellen

Vous avez pris connaissance dans l'ordre du jour qui vous a été distribué de la liste des propositions dont la prise en considération est demandée.

In de laatst rondgedeelde agenda komt een lijst van voorstellen voor waarvan de inoverwegingneming is gevraagd.

S'il n'y a pas d'observations à ce sujet, je considère la prise en considération de ces propositions comme acquise. Je renvoie les propositions aux commissions compétentes conformément au Règlement.

Indien er geen bezwaar is, beschouw ik de inoverwegingneming van deze voorstellen als aangenomen.

Overeenkomstig het Reglement worden die voorstellen naar de bevoegde commissies verzonden.

Pas d'observation? (*Non*)

Il en sera ainsi.

Geen bezwaar? (*Nee*)

Aldus wordt besloten.

Demandes d'urgence

Urgentieverzoeken

De urgentie wordt gevraagd voor het voorstel van resolutie nr. 1211/1 van mevrouw Van Hoof, mevrouw Hennuy en mevrouw Creemers voor laagdrempelige en toegankelijke geestelijke gezondheidszorg in (post-)coronatijden.

L'urgence est demandée pour la proposition de résolution n° 2 de votre liste, une résolution de Mmes Van Hoof, Hennuy et Creemers visant à promouvoir des soins de santé mentale facilement accessibles durant (et après) la crise du coronavirus (n° 1211/001).

15.01 Kristof Calvo (Ecolo-Groen): Ik denk dat de collega's al veel kunnen afleiden uit de titel van de resolutie. Desondanks wil ik dat graag nog kort toelichten.

Ik denk dat wij een tijd beleven die voor het mentaal welzijn van onze burgers een grote impact heeft. De resolutie vraagt aandacht daarvoor en stelt een aantal krijtlijnen voor. Dit initiatief werd gestart door de CD&V-fractie; wij hebben ons graag daarbij aangesloten en wij wensen de urgentie te ondersteunen.

15.01 Kristof Calvo (Ecolo-Groen): La situation actuelle a une incidence sur le bien-être mental de nos concitoyens. Les auteurs de cette résolution demandent qu'une attention particulière y soit consacrée et propose plusieurs domaines d'action. Cette initiative, que nous avons rejointe, émane

du groupe CD&V.

Le **président**: Je propose aux présidents de groupe de se prononcer sur cette demande.
Ik stel voor dat de fractieleiders zich over dit verzoek uitspreken.

*De urgentie wordt aangenomen.
L'urgence est adoptée.*

Nous arrivons à la proposition de résolution de MM. De Maegd et Friart demandant au gouvernement fédéral d'indiquer à la Commission européenne que le financement du mécanisme de rémunération de capacité en matière d'électricité se fera par une obligation de service public via les tarifs d'Elia (n° 1220/1).

De urgentie wordt gevraagd voor het voorstel van resolutie van de heren De Maegd en Friart waarbij de federale regering wordt verzocht de Europese Commissie te melden dat het capaciteitsvergoedingsmechanisme inzake elektriciteit zal worden gefinancierd op basis van een openbaredienstverplichting, via de tarieven van Elia (nr. 1220/1).

15.02 Benoît Piedboeuf (MR): Nous avons répondu pendant longtemps à la Commission européenne que nous étions en affaires courantes et que nous n'étions pas en mesure de donner cette information. Maintenant, il va quand même falloir la donner. J'avais entendu dire que les collègues étaient favorables à une procédure prévue à l'article 76 du Règlement, auquel cas je ne demanderais pas l'urgence, surtout pour une proposition de résolution. Vous savez tous ce que nous pensons des résolutions et des urgences.

15.02 Benoît Piedboeuf (MR): Nu zullen we de informatie toch moeten bezorgen aan de Europese Commissie. Als de collega's akkoord kunnen gaan met een procedure zoals bedoeld in artikel 76 zou ik de urgentie niet vragen.

Si les collègues sont d'accord pour une procédure article 76, nous passerons par-là et nous le proposerons à la Conférence des présidents mercredi. Si ce n'est pas le cas, alors je demande l'urgence pour ce texte. Bien entendu, si l'urgence est adoptée, nous attendrons d'avoir l'avis de la CREG avant de délibérer. Mais si les collègues sont d'accord sur la procédure article 76, je la proposerai mercredi.

15.03 Barbara Pas (VB): Mijnheer de voorzitter, ik zie dat deze resolutie volgende week woensdag al geagendeerd staat in de commissie voor Energie. Voor een snelle agendering is de urgentie dus alleszins niet nodig.

Sommigen hebben vandaag heel lelijk gedaan over een bedrag van 190 miljoen euro voor mijnwerkers, terwijl als wij de CREG mogen geloven, kan het grapje van de subsidies in het kader van het CRM-mechanisme tot 980 miljoen euro bedragen. Ik ben er daarom van overtuigd dat wij alle tijd moeten nemen om dat grondig te bekijken.

Onze fractie zal het urgentieverzoek bijgevolg zeker niet steunen.

15.03 Barbara Pas (VB): La présente résolution sera inscrite à l'ordre du jour de la commission Énergie dès mercredi prochain. L'urgence n'est donc pas nécessaire. Si l'on en croit la CREG, les subsides alloués dans le cadre du mécanisme de rémunération de la capacité (CRM) pourraient nous coûter 980 millions d'euros. Nous devons examiner cela avec le plus grand soin. Notre groupe ne soutiendra pas la demande d'urgence.

De **voorzitter**: Het urgentieverzoek is eigenlijk niet meer aan de orde. De heer Piedboeuf stelt voor om overeen te komen dat deze tekst naar de Conferentie van voorzitters wordt gestuurd, gebruikmakend van de procedure conform artikel 76 van het Reglement van de Kamer. Artikel 76 bepaalt dat de Conferentie van voorzitters een commissie ermee kan belasten een probleem dat tot haar

Le **président**: La demande d'urgence n'est plus à l'ordre du jour. M. Piedboeuf demande le renvoi du texte à la Conférence des présidents conformément à l'article 76 du Règlement. Cet

bevoegdheden behoort, te bespreken en daarover in de plenaire vergadering verslag uit te brengen.

M. Piedboeuf n'insiste pas sur l'urgence. Si tout le monde est d'accord, ...

15.04 Kristof Calvo (Ecolo-Groen): Mijnheer de voorzitter, ik vind het nieuwe voorstel van collega Piedboeuf een heel wijs voorstel. Er is veel dynamiek en expertise in de commissie, dus ik denk dat het niet nodig is om de urgentie te vragen. Ik kan mij helemaal vinden in het nieuwe voorstel.

De **voorzitter**: Het is niet nodig dat iedereen het woord neemt.

Si tout le monde accepte l'application de l'article 76, la demande d'urgence tombe.

15.05 Ahmed Laaouej (PS): Monsieur le président, je ne prends pas, en ce qui me concerne, d'engagement sur ce que je dirai en Conférence des présidents. Que les choses soient claires. À vous d'assumer. Vous demandez l'urgence. Mais comme vous renvoyez en Conférence des présidents, je réserverai ma réponse pour la Conférence des présidents. C'est la seule chose que je dis.

15.06 Benoît Piedboeuf (MR): Dans ce cas, je maintiens la demande d'urgence, monsieur le président.

Le **président**: Je propose donc aux présidents de groupe de se prononcer sur cette demande. Ik stel voor dat de fractieleiders zich over dit verzoek uitspreken.

L'urgence est rejetée.

De urgentie wordt verworpen.

J'en viens à la proposition de résolution de MM. Bayet, Ben Achour, Laaouej et consorts relative à la nécessité d'une réponse européenne forte pour faire face à la crise du COVID-19 et à ses conséquences (n° 1223/1)

15.07 Ahmed Laaouej (PS): Monsieur le président, je pense que le libellé de la proposition est assez clair. Il faut pouvoir interpellier les institutions européennes sur ce qu'il y a lieu de faire en matière de lutte contre la crise du coronavirus mais surtout concernant les aspects de relance.

Le **président**: Je propose aux présidents de groupe de se prononcer sur cette demande. Ik stel voor dat de fractieleiders zich over dit verzoek uitspreken.

L'urgence est rejetée.

De urgentie wordt verworpen.

J'en viens à la proposition de loi de Mme Tillieux et consorts visant à

article stipule que la Conférence peut charger une commission de débattre d'un problème relevant de sa compétence.

15.04 Kristof Calvo (Ecolo-Groen): Cette proposition me paraît raisonnable. Il n'est pas nécessaire de demander l'urgence.

De **voorzitter**: Als er niemand graten ziet in de toepassing van artikel 76, vervalt het urgentieverzoek.

15.05 Ahmed Laaouej (PS): Persoonlijk ga ik niet vooruitlopen op wat ik zal zeggen in de Conferentie van voorzitters. U mag daar zelf uw conclusies uit trekken.

15.06 Benoît Piedboeuf (MR): In dat geval handhaaf ik het urgentieverzoek, mijnheer de voorzitter.

De urgentie wordt gevraagd voor het voorstel van resolutie van de heren Bayet, Ben Achour, Laaouej c.s. over de noodzaak van een krachtvolle Europese aanpak van de COVID-19-crisis en van de gevolgen ervan (nr. 1223/1).

15.07 Ahmed Laaouej (PS): Het is belangrijk dat we de Europese instellingen interpellieren over de manier waarop de COVID-19-crisis moet worden aangepakt, vooral dan wat de relance van de economie betreft.

De urgentie wordt gevraagd voor

assurer la prise en charge des frais d'hospitalisation et de transport médical urgent des patients touchés par le COVID-19 (n° 1227/1).

het wetsvoorstel nr. 1227/1 van mevrouw Tillieux en de heren Patrick Prévot en Hervé Rigot met het oog op de tenlasteneming van de kosten van het ziekenhuisverblijf en van het dringend ziekenvervoer van de COVID-19-patiënten.

15.08 Ahmed Laaouej (PS): Monsieur le président, il s'agit de la question de la prise en charge des soins médicaux et du transport médical des patients atteints par le COVID. On considérera, me semble-t-il, que l'urgence est justifiée.

15.08 Ahmed Laaouej (PS): Het betreft de tenlasteneming van de kosten voor de medische zorg en het ziekenvervoer ten behoeve van patiënten die besmet zijn met COVID-19. De urgentie is vanzelfsprekend.

Le **président**: Je propose aux présidents de groupe de se prononcer sur cette demande. Ik stel voor dat de fractieleiders zich over dit verzoek uitspreken.

*L'urgence est adoptée.
De urgentie wordt aangenomen.*

Ik kom nu tot het wetsvoorstel nr. 1228/1 van mevrouw Willaert en mevrouw Leroy tot invoering van een recht op uitkeringen bij tijdelijke werkloosheid van gepensioneerden van 65 jaar omwille van het COVID-19-virus.

Ik kom L'urgence est demandée pour la proposition de loi n° 1228/1 de Mmes Willaert et Leroy visant à introduire un droit à des allocations de chômage temporaires pour les pensionnés de 65 ans et plus en raison du virus COVID-19.

15.09 Kristof Calvo (Ecolo-Groen): Zoals de titel het vermeldt, heeft het voorstel betrekking op de COVID-crisis voor 65-plussers.

Le **président**: Je propose aux présidents de groupe de se prononcer sur cette demande. Ik stel voor dat de fractieleiders zich over dit verzoek uitspreken.

*L'urgence est adoptée.
De urgentie wordt aangenomen.*

Ik kom nu tot het wetsvoorstel van mevrouw Willaert en mevrouw Leroy tot wijziging van het koninklijk besluit van 11 oktober 1991 om periodes van tijdelijke werkloosheid als gevolg van het COVID-19 die plaatsvinden tijdens het prenataal verlof te kunnen overdragen tot na het postnataal verlof (nr. 1231/1).

L'urgence est demandée pour la proposition de loi de Mme Willaert et Mme Leroy modifiant l'arrêté royal du 11 octobre 1991 en vue de permettre le report après le congé postnatal des périodes de chômage temporaire liées au COVID-19 survenues durant le congé prénatal, n° 1231/1.

15.10 Kristof Calvo (Ecolo-Groen): Mijnheer de voorzitter, ik denk dat de titel duidelijk maakt wat de inzet is en wat de urgentie betekent. De minister heeft misschien ook een besluit in opmaak. Dat zal dan nog bekeken worden maar de urgentie is hier belangrijk.

15.10 Kristof Calvo (Ecolo-Groen): Cette proposition de loi doit être traitée dans l'urgence. La ministre préparerait également un arrêté. Un examen y sera dans ce cas consacré.

Le **président**: Je propose aux présidents de groupe de se prononcer sur cette demande.

Ik stel voor dat de fractieleiders zich over dit verzoek uitspreken.

L'urgence est adoptée.

De urgentie wordt aangenomen.

Votes nominatifs

Naamstemmingen

16 Motions déposées en conclusion de l'interpellation de M. Reccino Van Lommel sur "une déduction majorée pour investissement afin de relancer l'économie à la suite du coronavirus" (n° 9)

16 Moties ingediend tot besluit van de interpellatie van de heer Reccino Van Lommel over "een verhoogde investeringsaftrek als stimulans voor de economische relance n.a.v. de coronacrisis" (nr. 9)

Cette interpellation a été développée en réunion publique de la commission des Finances et du Budget du 28 avril 2020.

Deze interpellatie werd gehouden in de openbare vergadering van de commissie voor Financiën en Begroting van 28 april 2020.

Deux motions ont été déposées (MOT n°9/1):

- une motion de recommandation a été déposée par M. Reccino Van Lommel;
- une motion pure et simple a été déposée par M. Christian Leysen.

Twee moties werden ingediend (MOT nr. 9/1):

- een motie van aanbeveling werd ingediend door de heer Reccino Van Lommel;
- een eenvoudige motie werd ingediend door de heer Christian Leysen.

La motion pure et simple ayant la priorité de droit, je mets cette motion aux voix.

Daar de eenvoudige motie van rechtswege voorrang heeft, breng ik deze motie in stemming.

Quelqu'un demande-t-il la parole pour une déclaration avant le vote?

Vraagt iemand het woord voor een stemverklaring?

16.01 **Reccino Van Lommel** (VB): Mijnheer de voorzitter, collega's, sta mij toe te zeggen dat ik diepe teleurstelling voelde toen ik het antwoord van minister De Croo aanhoorde op mijn interpellatie van vorige week. Hoe kan men zichzelf ministerwaardig noemen als men durft te stellen dat het nemen van maatregelen voor de bocht uit de economische crisis niet voor nu maar wel voor de komende maanden is.

Investerings, collega's, zijn een belangrijke brandstof voor het draaiende houden van onze economie. Die mogen net nu niet stilvallen. Altijd wordt gezegd dat omzet de beste vorm van financiering is. Maar, collega's, zorg er dan voor dat die omzet gegenereerd kan worden. Zorg er dan voor dat bedrijven het vertrouwen winnen en investeringen niet uitstellen.

Tijdens de boekjaren 2018 en 2019 konden kmo's een verhoogde investeringsaftrek krijgen. Vanaf dit jaar viel die sterk terug. Het lijkt ons nu meer dan ooit het moment om kmo's aan te moedigen. Deze regering kijkt alleen maar naar de zeer korte termijn, collega's, maar zij kijkt vooral niet verder dan haar neus lang is.

De eenvoudige motie van Christian Leysen, de man die het helpen van bedrijven veel te vroeg vindt, had een inhoudsloze motivatie, en houdt dan ook geen steek.

16.01 **Reccino Van Lommel** (VB): J'ai été profondément déçu par la réponse de M. De Croo à mon interpellation de la semaine dernière. Ce sont les investissements qui soutiennent notre économie, et ils ne peuvent en aucun cas stagner. Nous devons dès lors veiller à ce que les entreprises continuent à investir.

En 2018 et en 2019, les PME ont pu bénéficier d'une déduction majorée de leurs investissements. Aujourd'hui, plus que jamais, nous devons encourager les PME. Ce gouvernement fait montre d'un grave court-termisme. La motion pure et simple est infondée. Qui soutient notre motion contribuera au maintien de notre économie et de notre prospérité une fois la crise du COVID-19 derrière nous.

Wij vragen doortastendheid en visie. Wat wij vragen, komt de facto neer op bescherming van jobs, collega's. Wij willen dus investeringen aanmoedigen die tot stand komen in eigen land. Steun daarom onze motie en sta aan de juiste kant van de geschiedenis, waarbij wij er samen voor moeten zorgen dat ook na COVID-19 nog een economie, en dus ook welvaart en welzijn van onze mensen, gegarandeerd is.

Le **président**: Début du vote / Begin van de stemming.

Fin du vote / Einde van de stemming.

Résultat du vote / Uitslag van de stemming.

(Stemming/vote 1)		
Ja	94	Oui
Nee	26	Non
Onthoudingen	24	Abstentions
Totaal	144	Total

La motion pure et simple est adoptée. Par conséquent, la motion de recommandation est caduque.
De eenvoudige motie is aangenomen. Bijgevolg vervalt de motie van aanbeveling.

Raison d'abstention? (Non)

Reden van onthouding? (Nee)

(De heer Pieter De Spiegeleer heeft zoals zijn fractie gestemd)

17 Motions déposées en conclusion de l'interpellation de M. Reccino Van Lommel sur "La lettre d'ENGIE Electrabel sur le maintien des centrales nucléaires en activité après 2025" (n° 6)

17 Moties ingediend tot besluit van de interpellatie van de heer Reccino Van Lommel over "De brief van ENGIE Electrabel m.b.t. de levensduurverlenging van kerncentrales na 2025" (nr. 6)

Cette interpellation a été développée en réunion publique de la commission de l'Énergie, de l'Environnement et du Climat du 29 avril 2020.

Deze interpellatie werd gehouden in de openbare vergadering van de commissie voor Energie, Leefmilieu en Klimaat van 29 april 2020.

Deux motions ont été déposées (MOT n°6/1):

- une motion de recommandation a été déposée par M. Reccino Van Lommel;
- une motion pure et simple a été déposée par M. Michel De Maegd.

Twee moties werden ingediend (MOT nr. 6/1):

- een motie van aanbeveling werd ingediend door de heer Reccino Van Lommel;
- een eenvoudige motie werd ingediend door de heer Michel De Maegd.

La motion pure et simple ayant la priorité de droit, je mets cette motion aux voix.

Daar de eenvoudige motie van rechtswege voorrang heeft, breng ik deze motie in stemming.

Quelqu'un demande-t-il la parole pour une déclaration avant le vote?

Vraagt iemand het woord voor een stemverklaring?

17.01 Reccino Van Lommel (VB): Mijnheer de voorzitter, een aantal weken geleden konden we allemaal kennisnemen van het schrijven van ENGIE Electrabel aan de regering waarin ze vragen om dit jaar een knoop door te hakken in het kader van een eventuele levensduurverlenging van Doel 4 en Tihange 3. Het debat moet hoe dan ook gevoerd worden, of men nu voor of tegen is. Talloze uren is er inmiddels gepalaverd in de commissie voor Energie over talrijke onderwerpen die verband houden met de bevoorradingszekerheid, maar vandaag staan we nog steeds nergens. Ook het debat van

17.01 Reccino Van Lommel (VB): ENGIE Electrabel a fait parvenir au gouvernement une lettre lui demandant de trancher la question de la prolongation de la durée de vie de Doel 4 et Tihange 3. Il est tout doucement temps de clarifier la situation. La sécurité d'approvisionnement sera

gisteren heeft mij absoluut niet overtuigd.

Het wordt tijd voor duidelijkheid. Sommigen denken dat men met een vingerknip alles geregeld kan krijgen, maar niets is minder waar. Het vraagt voorbereiding, heel wat gesprekken, studies en investeringen. Het is geen kwestie van maanden maar van jaren. Elke dag dat we het dossier voor ons uitschuiven is een dag verloren.

De bevoorradingszekerheid komt na de sluiting van de centrales in 2025 in het gedrang, en dat moeten we onder ogen durven zien. Ik wil niet uitleggen aan onze bevolking dat we onze elektriciteit moeten importeren. Ik wil hen niet uitleggen dat hun elektriciteitsfactuur de hoogte ingaat door de besluiteloosheid in dit Parlement. Ik vond de reactie van premier Wilmès beneden alle peil.

Bevoorradingszekerheid is opgenomen in de volmachtenbesluiten. De minister van Energie verstopt zich op haar beurt altijd maar achter de wet op de kernuitstap van 2003. Die plaat is inmiddels grijsgedraaid. Het wordt tijd voor actie.

In onze motie vragen wij u niet om u principieel uit te spreken voor of tegen een eventuele levensduurverlenging, maar wel dat we op zijn minst zouden ingaan op een gesprek met ENGIE Electrabel om te bekijken welke de mogelijkheden zijn in het kader van een eventuele levensduurverlenging.

Le **président**: Début du vote / Begin van de stemming.

Fin du vote / Einde van de stemming.

Résultat du vote / Uitslag van de stemming.

<i>(Stemming/vote 2)</i>		
Ja	94	Oui
Nee	52	Non
Onthoudingen	0	Abstentions
Totaal	146	Total

La motion pure et simple est adoptée. Par conséquent, la motion de recommandation est caduque.
De eenvoudige motie is aangenomen. Bijgevolg vervalt de motie van aanbeveling.

(De heer Pieter De Spiegeleer heeft zoals zijn fractie gestemd)

18 Amendements et articles réservés de la proposition de loi relative au mode de calcul du supplément de pension des mineurs de fond (1063/1-8)

18 Aangehouden amendementen en artikelen van het wetsvoorstel betreffende de berekeningswijze van het pensioensupplement van de ondergrondse mijnwerkers (1063/1-8)

Vote sur l'amendement n° 11 de Mathieu Bihet cs à l'intitulé. **(1063/8)**

Stemming over amendement nr. 11 van Mathieu Bihet cs op het opschrift. **(1063/8)**

Begin van de stemming / Début du vote.

Einde van de stemming / Fin du vote.

Uitslag van de stemming / Résultat du vote.

<i>(Stemming/vote 3)</i>		
Ja	26	Oui
Nee	92	Non
Onthoudingen	29	Abstentions
Totaal	147	Total

En conséquence, l'amendement est rejeté.
Bijgevolg is het amendement verworpen.

(De heer Pieter De Spiegeleer heeft zoals zijn fractie gestemd)

Vote sur l'amendement n° 12 de Mathieu Bihet cs tendant à supprimer l'article 2. **(1063/8)**
Stemming over amendement nr. 12 van Mathieu Bihet cs tot weglating van artikel 2. **(1063/8)**

Peut-on considérer que le résultat du vote précédent est valable pour celui-ci? *(Oui)*
Mag de uitslag van de vorige stemming ook gelden voor deze stemming? *(Ja)*

(Stemming/vote 3)

En conséquence, l'amendement est rejeté et l'article 2 est adopté.
Bijgevolg is het amendement verworpen en is artikel 2 aangenomen.

Vote sur l'amendement n° 13 de Mathieu Bihet cs tendant à supprimer l'article 3. **(1063/8)**
Stemming over amendement nr. 13 van Mathieu Bihet cs tot weglating van artikel 3. **(1063/8)**

Peut-on considérer que le résultat du vote précédent est valable pour celui-ci? *(Oui)*
Mag de uitslag van de vorige stemming ook gelden voor deze stemming? *(Ja)*

(Stemming/vote 3)

En conséquence, l'amendement est rejeté et l'article 3 est adopté.
Bijgevolg is het amendement verworpen en is artikel 3 aangenomen.

Vote sur l'amendement n° 14 de Mathieu Bihet cs à l'article 4. **(1063/8)**
Stemming over amendement nr. 14 van Mathieu Bihet cs op artikel 4. **(1063/8)**

Peut-on considérer que le résultat du vote précédent est valable pour celui-ci? *(Oui)*
Mag de uitslag van de vorige stemming ook gelden voor deze stemming? *(Ja)*

(Stemming/vote 3)

En conséquence, l'amendement est rejeté et l'article 4 est adopté.
Bijgevolg is het amendement verworpen en is artikel 4 aangenomen.

Vote sur l'amendement n° 15 de Mathieu Bihet cs à l'article 6. **(1063/8)**
Stemming over amendement nr. 15 van Mathieu Bihet cs op artikel 6. **(1063/8)**

Begin van de stemming / Début du vote.
Einde van de stemming / Fin du vote.
Uitslag van de stemming / Résultat du vote.

<i>(Stemming/vote 4)</i>		
Ja	30	Oui
Nee	114	Non
Onthoudingen	1	Abstentions
Totaal	145	Total

En conséquence, l'amendement est rejeté et l'article 6 est adopté.
Bijgevolg is het amendement verworpen en is artikel 6 aangenomen.

(De heer Pieter De Spiegeleer heeft zoals zijn fractie gestemd)

19 Ensemble de la proposition de loi relative au mode de calcul du supplément de pension des

mineurs de fond (1063/7)**19 Geheel van het wetsvoorstel betreffende de berekeningswijze van het pensioensupplement van de ondergrondse mijnwerkers (1063/7)**

Quelqu'un demande-t-il la parole pour une déclaration avant le vote?
Vraagt iemand het woord voor een stemverklaring?

19.01 Wouter Raskin (N-VA): Met deze stemverklaring wil ik nogmaals duidelijk stellen dat voor mij het principe vooropstaat dat mensen die te weinig krijgen op basis van afspraken gemaakt in het verleden, gecompenseerd moeten worden. De terechte vraag van de mijnwerkers kadert daar helemaal in.

Los daarvan betreur ik het parlementaire traject dat dit voorstel heeft afgelegd. Net als heel veel collega's in dit Huis heb ook ik uiteraard gesproken met de mijnwerkers. Uit die gesprekken is wel heel duidelijk gebleken dat de mijnwerkers zelf uitdrukkelijk vragende partij waren om door dit Huis gehoord te worden. Ik betreur dat ze de kans niet gekregen hebben om hier hun verhaal toe te lichten en hun oplossing te bepleiten. Ik ben ervan overtuigd dat, indien we samen naar de mijnwerkers geluisterd hadden, het mogelijk geweest zou zijn om een bredere consensus rond een tekst te vinden. Dat heeft helaas niet mogen zijn. In plaats van goed en samen naar de mijnwerkers te luisteren, is hier een symbooldossier van gemaakt. Bepaalde partijen maken nu via de toepassing van het systeem van de perequatie mogelijk dat hier verder gegaan wordt dan de terechte compensatie die de mijnwerkers zelf vragen. Vandaar heb ik ook begrip voor de onthouding van de collega's binnen de N-VA-fractie.

Vanuit mijn persoonlijke affiniteit, de affiniteit van de N-VA en haar voorganger, de Volksunie, die steeds een voorvechter was van de belangen van de Limburgse mijnwerkers en vanuit het principe dat deze groep correct behandeld dient te worden, zal ik samen met de Limburgers uit de N-VA-fractie voor stemmen.

19.01 Wouter Raskin (N-VA): J'estime qu'il est primordial de respecter le principe selon lequel toute personne dont les revenus sont inférieurs à un montant convenu doit bénéficier d'une compensation. Indépendamment de cette question, je déplore que les mineurs n'aient pas été entendus dans cette enceinte alors qu'ils étaient favorables à une telle rencontre. Nous aurions abouti à un consensus plus large s'ils avaient pu s'exprimer au Parlement. Au lieu de chercher l'entente, certains ont érigé ce dossier en symbole. Je puis comprendre les collègues de mon groupe qui se sont abstenus en raison de la péréquation, mais pour ma part, je soutiendrai cette proposition de loi aux côtés des Limbourgeois de la N-VA.

De **voorzitter**: Begin van de stemming / Début du vote.

Einde van de stemming / Fin du vote.

Uitslag van de stemming / Résultat du vote.

(Stemming/vote 5)			
Ja	91		Oui
Nee	27		Non
Onthoudingen	27		Abstentions
Totaal	145		Total

En conséquence, la Chambre adopte la proposition de loi. Elle sera soumise en tant que projet de loi à la sanction royale. **(1063/9)**

Bijgevolg neemt de Kamer het wetsvoorstel aan. Het zal als wetsontwerp aan de Koning ter bekrachtiging worden voorgelegd. **(1063/9)**

Raison d'abstention? (Non)

Reden van onthouding? (Nee)

(De heer Pieter De Spiegeleer heeft zoals zijn fractie gestemd)

20 Wetsvoorstel houdende uitzonderlijke maatregelen voor de instellingen voor bedrijfspensioen-voorziening in het kader van de COVID-19-pandemie (1189/5)

20 Proposition de loi portant des mesures exceptionnelles visant les institutions de retraite professionnelle dans le cadre de la pandémie COVID-19 (1189/5)

Quelqu'un demande-t-il la parole pour une déclaration avant le vote? (*Non*)

Vraagt iemand het woord voor een stemverklaring? (*Nee*)

Begin van de stemming / Début du vote.

Einde van de stemming / Fin du vote.

Uitslag van de stemming / Résultat du vote.

(Stemming/vote 6)		
Ja	145	Oui
Nee	0	Non
Onthoudingen	0	Abstentions
Totaal	145	Total

Bijgevolg neemt de Kamer het wetsvoorstel aan. Het zal als wetsontwerp aan de Koning ter bekrachtiging worden voorgelegd. **(1189/6)**

En conséquence, la Chambre adopte la proposition de loi. Elle sera soumise en tant que projet de loi à la sanction royale. **(1189/6)**

(*De heer Pieter De Spiegeleer heeft zoals zijn fractie gestemd*)

(*De heer Vincent Van Quickenborne heeft zoals zijn fractie gestemd*)

21 Wetsvoorstel tot schorsing van bepaalde verval- en procedurele termijnen bepaald bij of in uitvoering van de wet van 7 december 1998 tot organisatie van een geïntegreerde politiedienst, gestructureerd op twee niveaus, van de wet van 21 december 1998 betreffende de veiligheid bij voetbalwedstrijden, van de wet van 13 mei 1999 houdende het tuchtstatuut van de personeelsleden van de politiediensten, van de wet van 24 juni 2013 betreffende de gemeentelijke administratieve sancties en van de wet van 2 oktober 2017 tot regeling van de private en bijzondere veiligheid (nieuw opschrift) (1158/5)

21 Proposition de loi portant suspension de certaines échéances et certains délais procéduraux prévus par ou en application de la loi du 7 décembre 1998 organisant un service de police intégré, structuré à deux niveaux, de la loi du 21 décembre 1998 relative à la sécurité lors des matches de football, de la loi du 13 mai 1999 portant le statut disciplinaire des membres du personnel des services de police, de la loi du 24 juin 2013 relative aux sanctions administratives communales et de la loi du 2 octobre 2017 réglementant la sécurité privée et particulière (1158/5)

Quelqu'un demande-t-il la parole pour une déclaration avant le vote? (*Non*)

Vraagt iemand het woord voor een stemverklaring? (*Nee*)

Begin van de stemming / Début du vote.

Einde van de stemming / Fin du vote.

Uitslag van de stemming / Résultat du vote.

(Stemming/vote 7)		
Ja	145	Oui
Nee	0	Non
Onthoudingen	0	Abstentions
Totaal	145	Total

Bijgevolg neemt de Kamer het wetsvoorstel aan. Het zal als wetsontwerp aan de Koning ter bekrachtiging worden voorgelegd. **(1158/6)**

En conséquence, la Chambre adopte la proposition de loi. Elle sera soumise en tant que projet de loi à la sanction royale. **(1158/6)**

(De heer Pieter De Spiegeleer heeft zoals zijn fractie gestemd)

22 Voorstel van resolutie betreffende de vraag om een wereldwijde COVID-19-pool te creëren om de kennis, data en technologie die nuttig zijn bij de preventie, opsporing en behandeling van de COVID-19-pandemie vrij te delen (1167/4)

22 Proposition de résolution sur la demande de mise en commun, au niveau mondial, des données, des connaissances et des technologies utiles à la prévention, à la détection et au traitement de la pandémie de COVID-19 (1167/4)

Quelqu'un demande-t-il la parole pour une déclaration avant le vote? *(Non)*

Vraagt iemand het woord voor een stemverklaring? *(Nee)*

Begin van de stemming / Début du vote.

Einde van de stemming / Fin du vote.

Uitslag van de stemming / Résultat du vote.

<i>(Stemming/vote 8)</i>		
Ja	110	Oui
Nee	0	Non
Onthoudingen	34	Abstentions
Totaal	144	Total

Bijgevolg neemt de Kamer het voorstel van resolutie aan. Het zal ter kennis van de regering worden gebracht. **(1167/5)**

En conséquence, la Chambre adopte la proposition de résolution. Il en sera donné connaissance au gouvernement. **(1167/5)**

Reden van onthouding? *(Nee)*

Raison d'abstention? *(Non)*

(De heer Pieter De Spiegeleer heeft zoals zijn fractie gestemd)

23 Adoption de l'ordre du jour

23 Goedkeuring van de agenda

Nous devons procéder à l'approbation de l'ordre du jour de la séance de la semaine prochaine. Wij moeten overgaan tot de goedkeuring van de agenda voor de vergadering van volgende week.

Pas d'observation? *(Non)* L'ordre du jour est approuvé.

Geen bezwaar? *(Nee)* De agenda is goedgekeurd.

De vergadering wordt gesloten. Volgende vergadering donderdag 14 mei 2020 om 14.15 uur.

La séance est levée. Prochaine séance le jeudi 14 mai 2020 à 14 h 15.

De vergadering wordt gesloten om 20.02 uur.

La séance est levée à 20 h 02.

L'annexe est reprise dans une brochure séparée, portant le numéro CRIV 55 PLEN 039 annexe.

De bijlage is opgenomen in een aparte brochure met nummer CRIV 55 PLEN 039 bijlage.

DETAIL DES VOTES NOMINATIFS**DETAIL VAN DE NAAMSTEMMINGEN**

Vote nominatif - Naamstemming: 001

Oui	094	Ja
-----	-----	----

Aouasti Khalil, Arens Josy, Bayet Hugues, Ben Achour Malik, Bertels Jan, Bihet Mathieu, Bogaert Hendrik, Bombled Christophe, Briers Jan, Burton Emmanuel, Buyst Kim, Calvo Kristof, Chanson Julie, Cogolati Samuel, Creemers Barbara, Crombez John, Dallemagne Georges, De Caluwé Robby, De Jonge Tania, de Laveleye Séverine, De Maegd Michel, De Smet François, De Vriendt Wouter, Dedonder Ludivine, Delizée Jean-Marc, Delvaux Bram, Demon Franky, Depraetere Melissa, Dewael Patrick, Dierick Leen, Dock Magali, Farih Nawal, Flahaut André, Fonck Catherine, Friart Benoît, Gabriels Katja, Galant Isabelle, Gilkinet Georges, Gilson Nathalie, Goblet Marc, Hanus Mélissa, Hennuy Laurence, Jadin Kattrin, Jiroflée Karin, Khattabi Zakia, Kir Emir, Kitir Meryame, Laaouej Ahmed, Lachaert Egbert, Lacroix Christophe, Lanjri Nahima, Leroy Marie-Colline, Leysen Christian, Liekens Goedeke, Mahdi Sammy, Mathei Steven, Matz Vanessa, Moutquin Simon, Özen Özlem, Piedboeuf Benoît, Pivin Philippe, Prévot Maxime, Prévot Patrick, Reuter Florence, Rigot Hervé, Schlitz Sarah, Scourneau Vincent, Segers Ben, Senesael Daniel, Slegers Bercy, Soors Jessika, Taquin Caroline, Thémont Sophie, Thibaut Cécile, Thiébaud Eric, Tillieux Eliane, Tison Philippe, Van den Bergh Jef, Van der Straeten Tinne, Van Hecke Stefaan, Van Hoof Els, Van Quickenborne Vincent, Vanbesien Dieter, Vanden Burre Gilles, Vandenbroucke Joris, Vandenput Tim, Vanrobaeys Anja, Verduyck Kris, Verhaert Marianne, Verhelst Kathleen, Verherstraeten Servais, Vicaire Albert, Willaert Evita, Zanchetta Laurence

Non	026	Nee
-----	-----	-----

Boukili Nabil, Bury Katleen, Buysrogge Peter, Colebunders Gaby, Creyelman Steven, D'Amico Roberto, Daems Greet, De Vuyst Steven, Dewulf Nathalie, Dillen Marijke, Gilissen Erik, Hedeboom Raoul, Merckx Sofie, Mertens Peter, Pas Barbara, Ponthier Annick, Ravyts Kurt, Samyn Ellen, Sneppe Dominiek, Troosters Frank, Van Grieken Tom, Van Lommel Reccino, Vermeersch Wouter, Verreyt Hans, Vindevoghel Maria, Warmoes Thierry

Abstentions	024	Onthoudingen
-------------	-----	--------------

Anseeuw Björn, De Roover Peter, De Wit Sophie, Dedecker Jean-Marie, Depoorter Kathleen, DHaese Christoph, Donné Joy, Francken Theo, Freilich Michael, Gijbels Frieda, Houtmeyers Katrien, Ingels Yngvild, Loones Sander, Metsu Koen, Raskin Wouter, Roggeman Tomas, Safai Darya, Spooren Jan, Van Bossuyt Anneleen, Van Camp Yoleen, Van der Donckt Wim, Van Peel Valerie, Van Vaerenbergh Kristien, Wollants Bert

Vote nominatif - Naamstemming: 002

Oui	094	Ja
-----	-----	----

Aouasti Khalil, Arens Josy, Bayet Hugues, Ben Achour Malik, Bertels Jan, Bihet Mathieu, Bogaert Hendrik, Bombled Christophe, Briers Jan, Burton Emmanuel, Buyst Kim, Calvo Kristof, Chanson Julie, Cogolati Samuel, Creemers Barbara, Crombez John, Dallemagne Georges, De Caluwé Robby, De Jonge Tania, de Laveleye Séverine, De Maegd Michel, De Smet François, De Vriendt Wouter, Dedonder Ludivine, Delizée Jean-Marc, Delvaux Bram, Demon Franky, Depraetere Melissa, Dewael Patrick, Dierick Leen, Dock Magali, Farih Nawal, Flahaut André, Fonck Catherine, Friart Benoît, Gabriels Katja, Galant Isabelle, Gilkinet Georges, Gilson Nathalie, Goblet Marc, Hanus Mélissa, Hennuy Laurence, Jadin Kattrin, Jiroflée

Karin, Khattabi Zakia, Kir Emir, Kitir Meryame, Laaouej Ahmed, Lachaert Egbert, Lacroix Christophe, Lanjri Nahima, Leroy Marie-Colline, Leysen Christian, Liekens Goedeke, Mahdi Sammy, Mathei Steven, Matz Vanessa, Moutquin Simon, Özen Özlem, Piedboeuf Benoît, Pivin Philippe, Prévot Maxime, Prévot Patrick, Reuter Florence, Rigot Hervé, Schlitz Sarah, Scourneau Vincent, Segers Ben, Senesael Daniel, Slegers Bercy, Soors Jessika, Taquin Caroline, Thémont Sophie, Thibaut Cécile, Thiébaut Eric, Tillieux Eliane, Tison Philippe, Van den Bergh Jef, Van der Straeten Tinne, Van Hecke Stefaan, Van Hoof Els, Van Quickenborne Vincent, Vanbesien Dieter, Vanden Burre Gilles, Vandenbroucke Joris, Vandenput Tim, Vanrobaeys Anja, Verduyck Kris, Verhaert Marianne, Verhelst Kathleen, Verherstraeten Servais, Vicaire Albert, Willaert Evita, Zanchetta Laurence

Non	052	Nee
-----	-----	-----

Anseeuw Björn, Boukili Nabil, Bury Katleen, Buysrogge Peter, Colebunders Gaby, Creyelman Steven, D'Amico Roberto, Daems Greet, De Roover Peter, De Vuyst Steven, De Wit Sophie, Dedecker Jean-Marie, Depoorter Kathleen, Depoortere Ortwin, Dewulf Nathalie, DHaese Christoph, Dillen Marijke, Donné Joy, Francken Theo, Freilich Michael, Gijbels Frieda, Gilissen Erik, Hedeboom Raoul, Houtmeyers Katrien, Ingels Yngvild, Loones Sander, Merckx Sofie, Mertens Peter, Metsu Koen, Moscufo Nadia, Pas Barbara, Ponthier Annick, Raskin Wouter, Ravyts Kurt, Roggeman Tomas, Safai Darya, Snelpe Dominiek, Spooren Jan, Troosters Frank, Van Bossuyt Anneleen, Van Camp Yoleen, Van der Donck Wim, Van Grieken Tom, Van Langenhove Dries, Van Lommel Reccino, Van Peel Valerie, Van Vaerenbergh Kristien, Vermeersch Wouter, Verreyt Hans, Vindevoghel Maria, Warmoes Thierry, Wollants Bert

Abstentions	000	Onthoudingen
-------------	-----	--------------

Vote nominatif - Naamstemming: 003

Oui	026	Ja
-----	-----	----

Bihet Mathieu, Bombled Christophe, Burton Emmanuel, De Caluwé Robby, De Maegd Michel, Dedecker Jean-Marie, Delvaux Bram, Dewael Patrick, Dock Magali, Friart Benoît, Gabriels Katja, Galant Isabelle, Gilson Nathalie, Jadin Kattrin, Lachaert Egbert, Leysen Christian, Liekens Goedeke, Piedboeuf Benoît, Pivin Philippe, Reuter Florence, Scourneau Vincent, Taquin Caroline, Van Quickenborne Vincent, Vandenput Tim, Verhaert Marianne, Verhelst Kathleen

Non	092	Nee
-----	-----	-----

Aouasti Khalil, Bayet Hugues, Ben Achour Malik, Bertels Jan, Bogaert Hendrik, Boukili Nabil, Briers Jan, Bury Katleen, Buyst Kim, Calvo Kristof, Chanson Julie, Cogolati Samuel, Colebunders Gaby, Creemers Barbara, Creyelman Steven, Crombez John, D'Amico Roberto, Daems Greet, Dallemagne Georges, de Laveleye Séverine, De Smet François, De Vriendt Wouter, De Vuyst Steven, Dedonder Ludivine, Delizée Jean-Marc, Demon Franky, Depoortere Ortwin, Depraetere Melissa, Dewulf Nathalie, Dierick Leen, Dillen Marijke, Farih Nawal, Flahaut André, Gilissen Erik, Gilkinet Georges, Goblet Marc, Hanus Mélissa, Hedeboom Raoul, Hennuy Laurence, Jiroflée Karin, Khattabi Zakia, Kir Emir, Kitir Meryame, Laaouej Ahmed, Lacroix Christophe, Lanjri Nahima, Leroy Marie-Colline, Mahdi Sammy, Mathei Steven, Merckx Sofie, Mertens Peter, Moscufo Nadia, Moutquin Simon, Özen Özlem, Pas Barbara, Ponthier Annick, Prévot Patrick, Ravyts Kurt, Rigot Hervé, Rohonyi Sophie, Samyn Ellen, Schlitz Sarah, Segers Ben, Senesael Daniel, Slegers Bercy, Snelpe Dominiek, Soors Jessika, Thémont Sophie, Thibaut Cécile, Thiébaut Eric, Tillieux Eliane, Tison Philippe, Troosters Frank, Van den Bergh Jef, Van der Straeten Tinne, Van Grieken Tom, Van Hecke Stefaan, Van Hoof Els, Van Langenhove Dries, Van Lommel Reccino, Vanbesien Dieter, Vanden Burre Gilles, Vanrobaeys Anja, Verduyck Kris, Verherstraeten Servais, Vermeersch Wouter, Verreyt Hans, Vicaire Albert, Vindevoghel Maria, Warmoes Thierry, Willaert Evita, Zanchetta Laurence

Abstentions	029	Onthoudingen
-------------	-----	--------------

Anseeuw Björn, Arens Josy, Buysrogge Peter, De Jonge Tania, De Roover Peter, De Wit Sophie, Depoorter Kathleen, DHaese Christoph, Donné Joy, Fonck Catherine, Francken Theo, Freilich Michael, Gijbels Frieda, Houtmeyers Katrien, Ingels Yngvild, Loones Sander, Matz Vanessa, Metsu Koen, Prévot Maxime, Raskin Wouter, Roggeman Tomas, Safai Darya, Spooren Jan, Van Bossuyt Anneleen, Van Camp Yoleen, Van der Donckt Wim, Van Peel Valerie, Van Vaerenbergh Kristien, Wollants Bert

Vote nominatif - Naamstemming: 004

Oui	030	Ja
-----	-----	----

Arens Josy, Bihet Mathieu, Bombled Christophe, Burton Emmanuel, De Caluwé Robby, De Maegd Michel, Dedecker Jean-Marie, Delvaux Bram, Dewael Patrick, Dock Magali, Fonck Catherine, Friart Benoît, Gabriels Katja, Galant Isabelle, Gilson Nathalie, Jadin Katrin, Lachaert Egbert, Leysen Christian, Liekens Goedele, Matz Vanessa, Piedboeuf Benoît, Pivin Philippe, Prévot Maxime, Reuter Florence, Scourneau Vincent, Taquin Caroline, Van Quickenborne Vincent, Vandenput Tim, Verhaert Marianne, Verhelst Kathleen

Non	114	Nee
-----	-----	-----

Anseeuw Björn, Aouasti Khalil, Bayet Hugues, Ben Achour Malik, Bertels Jan, Bogaert Hendrik, Boukili Nabil, Briers Jan, Bury Katleen, Buysrogge Peter, Buyst Kim, Calvo Kristof, Chanson Julie, Cogolati Samuel, Colebunders Gaby, Creemers Barbara, Creyelman Steven, Crombez John, D'Amico Roberto, Daems Greet, Dallemagne Georges, de Laveleye Séverine, De Roover Peter, De Smet François, De Vriendt Wouter, De Vuyst Steven, De Wit Sophie, Dedonder Ludivine, Delizée Jean-Marc, Demon Franky, Depoorter Kathleen, Depraetere Melissa, Dewulf Nathalie, DHaese Christoph, Dierick Leen, Dillen Marijke, Donné Joy, Farih Nawal, Flahaut André, Francken Theo, Freilich Michael, Gijbels Frieda, Gilissen Erik, Gilkinet Georges, Goblet Marc, Hanus Mélissa, Hedeboom Raoul, Hennuy Laurence, Houtmeyers Katrien, Ingels Yngvild, Jiroflée Karin, Khattabi Zakia, Kir Emir, Kitir Meryame, Laaouej Ahmed, Lacroix Christophe, Lanjri Nahima, Leroy Marie-Colline, Loones Sander, Mahdi Sammy, Mathei Steven, Merckx Sofie, Mertens Peter, Metsu Koen, Moscufo Nadia, Moutquin Simon, Özen Özlem, Pas Barbara, Ponthier Annick, Prévot Patrick, Raskin Wouter, Ravyts Kurt, Rigot Hervé, Roggeman Tomas, Rohonyi Sophie, Safai Darya, Samyn Ellen, Schlitz Sarah, Segers Ben, Senesael Daniel, Slegers Bercy, Sneppe Dominiek, Soors Jessika, Spooren Jan, Thémont Sophie, Thibaut Cécile, Thiébaud Eric, Tillieux Eliane, Tison Philippe, Troosters Frank, Van Bossuyt Anneleen, Van Camp Yoleen, Van den Bergh Jef, Van der Donckt Wim, Van der Straeten Tinne, Van Grieken Tom, Van Hecke Stefaan, Van Hoof Els, Van Langenhove Dries, Van Lommel Reccino, Van Peel Valerie, Vanbesien Dieter, Vanden Burre Gilles, Vandenbroucke Joris, Vanrobaeys Anja, Verduyck Kris, Verherstraeten Servais, Vermeersch Wouter, Verreyt Hans, Vicaire Albert, Warmoes Thierry, Willaert Evita, Wollants Bert, Zanchetta Laurence

Abstentions	001	Onthoudingen
-------------	-----	--------------

Van Vaerenbergh Kristien

Vote nominatif - Naamstemming: 005

Oui	091	Ja
-----	-----	----

Aouasti Khalil, Bayet Hugues, Ben Achour Malik, Bertels Jan, Bogaert Hendrik, Boukili Nabil, Briers Jan, Bury Katleen, Buyst Kim, Calvo Kristof, Chanson Julie, Cogolati Samuel, Colebunders Gaby, Creemers

Barbara, Creyelman Steven, Crombez John, D'Amico Roberto, Daems Greet, de Laveleye Séverine, De Vriendt Wouter, De Vuyst Steven, Dedonder Ludivine, Delizée Jean-Marc, Demon Franky, Depraetere Melissa, Dewulf Nathalie, Dierick Leen, Dillen Marijke, Donnée Joy, Farih Nawal, Flahaut André, Gijbels Frieda, Gilissen Erik, Gilkinet Georges, Goblet Marc, Hanus Mélissa, Hedebouw Raoul, Hennuy Laurence, Jiroflée Karin, Khattabi Zakia, Kir Emir, Kitir Meryame, Laaouej Ahmed, Lacroix Christophe, Lanjri Nahima, Leroy Marie-Colline, Mahdi Sammy, Mathei Steven, Merckx Sofie, Mertens Peter, Moscufo Nadia, Moutquin Simon, Özen Özlem, Pas Barbara, Ponthier Annick, Prévot Patrick, Raskin Wouter, Ravyts Kurt, Rigot Hervé, Samyn Ellen, Schlitz Sarah, Segers Ben, Senesael Daniel, Slegers Bercy, Sneppe Dominiek, Soors Jessika, Thémont Sophie, Thibaut Cécile, Thiébaud Eric, Tillieux Eliane, Tison Philippe, Troosters Frank, Van den Bergh Jef, Van der Straeten Tinne, Van Grieken Tom, Van Hecke Stefaan, Van Hoof Els, Van Langenhove Dries, Van Lommel Reccino, Vanbesien Dieter, Vanden Burre Gilles, Vandenbroucke Joris, Vanrobaeys Anja, Verduyck Kris, Verherstraeten Servais, Verreyt Hans, Vicaire Albert, Vindevoghel Maria, Warmoes Thierry, Willaert Evita, Zanchetta Laurence

Non	027	Nee
-----	-----	-----

Bihet Mathieu, Bombled Christophe, Burton Emmanuel, Dallemagne Georges, De Caluwé Robby, De Jonge Tania, De Maegd Michel, Dedecker Jean-Marie, Delvaux Bram, Dewael Patrick, Dock Magali, Friart Benoît, Gabriels Katja, Galant Isabelle, Gilson Nathalie, Jadin Kattrin, Lachaert Egbert, Leysen Christian, Piedboeuf Benoît, Pivin Philippe, Reuter Florence, Scourneau Vincent, Taquin Caroline, Van Quickenborne Vincent, Vandenput Tim, Verhaert Marianne, Verhelst Kathleen

Abstentions	027	Onthoudingen
-------------	-----	--------------

Anseeuw Björn, Arens Josy, Buysrogge Peter, De Roover Peter, De Smet François, De Wit Sophie, Depoorter Kathleen, DHaese Christoph, Fonck Catherine, Francken Theo, Freilich Michael, Houtmeyers Katrien, Ingels Yngvild, Loones Sander, Matz Vanessa, Metsu Koen, Prévot Maxime, Roggeman Tomas, Rohonyi Sophie, Safai Darya, Spooren Jan, Van Bossuyt Anneleen, Van Camp Yoleen, Van der Donckt Wim, Van Peel Valerie, Van Vaerenbergh Kristien, Wollants Bert

Vote nominatif - Naamstemming: 006

Oui	145	Ja
-----	-----	----

Anseeuw Björn, Aouasti Khalil, Arens Josy, Bayet Hugues, Ben Achour Malik, Bertels Jan, Bihet Mathieu, Bogaert Hendrik, Bombled Christophe, Boukili Nabil, Briers Jan, Burton Emmanuel, Bury Kathleen, Buysrogge Peter, Buyst Kim, Calvo Kristof, Chanson Julie, Cogolati Samuel, Colebunders Gaby, Creemers Barbara, Creyelman Steven, Crombez John, D'Amico Roberto, Daems Greet, Dallemagne Georges, De Caluwé Robby, De Jonge Tania, de Laveleye Séverine, De Maegd Michel, De Roover Peter, De Smet François, De Vriendt Wouter, De Vuyst Steven, De Wit Sophie, Dedecker Jean-Marie, Dedonder Ludivine, Delizée Jean-Marc, Delvaux Bram, Demon Franky, Depoorter Kathleen, Depraetere Melissa, Dewael Patrick, Dewulf Nathalie, DHaese Christoph, Dierick Leen, Dillen Marijke, Dock Magali, Donnée Joy, Farih Nawal, Flahaut André, Fonck Catherine, Francken Theo, Freilich Michael, Friart Benoît, Gabriels Katja, Galant Isabelle, Gijbels Frieda, Gilissen Erik, Gilkinet Georges, Gilson Nathalie, Goblet Marc, Hanus Mélissa, Hedebouw Raoul, Hennuy Laurence, Houtmeyers Katrien, Ingels Yngvild, Jadin Kattrin, Jiroflée Karin, Khattabi Zakia, Kir Emir, Kitir Meryame, Laaouej Ahmed, Lachaert Egbert, Lacroix Christophe, Lanjri Nahima, Leroy Marie-Colline, Leysen Christian, Liekens Goedeke, Loones Sander, Mahdi Sammy, Mathei Steven, Matz Vanessa, Merckx Sofie, Mertens Peter, Metsu Koen, Moscufo Nadia, Moutquin Simon, Özen Özlem, Pas Barbara, Piedboeuf Benoît, Pivin Philippe, Ponthier Annick, Prévot Maxime, Prévot Patrick, Raskin Wouter, Ravyts Kurt, Reuter Florence, Rigot Hervé, Roggeman Tomas, Rohonyi Sophie, Safai Darya, Samyn Ellen, Schlitz Sarah, Scourneau Vincent, Segers Ben, Senesael Daniel, Slegers Bercy, Sneppe Dominiek, Spooren Jan, Taquin Caroline, Thémont Sophie, Thibaut Cécile, Thiébaud Eric, Tillieux Eliane, Tison Philippe, Troosters Frank, Van Bossuyt Anneleen, Van Camp Yoleen, Van den Bergh Jef, Van der Donckt Wim, Van der Straeten Tinne, Van Grieken Tom, Van Hecke Stefaan, Van Hoof Els, Van

Langenhove Dries, Van Lommel Reccino, Van Peel Valerie, Van Vaerenbergh Kristien, Vanbesien Dieter, Vanden Burre Gilles, Vandenbroucke Joris, Vandenput Tim, Vanrobaeys Anja, Verduyckt Kris, Verhaert Marianne, Verhelst Kathleen, Verherstraeten Servais, Vermeersch Wouter, Verreyt Hans, Vicaire Albert, Vindevoghel Maria, Warmoes Thierry, Willaert Evita, Wollants Bert, Zanchetta Laurence

Non	000	Nee
-----	-----	-----

Abstentions	000	Onthoudingen
-------------	-----	--------------

Vote nominatif - Naamstemming: 007

Oui	145	Ja
-----	-----	----

Anseeuw Björn, Arens Josy, Bayet Hugues, Ben Achour Malik, Bertels Jan, Bihet Mathieu, Bogaert Hendrik, Bombled Christophe, Boukili Nabil, Briers Jan, Burton Emmanuel, Bury Katleen, Buysrogge Peter, Buyst Kim, Calvo Kristof, Chanson Julie, Cogolati Samuel, Colebunders Gaby, Creemers Barbara, Creyelman Steven, Crombez John, D'Amico Roberto, Daems Greet, Dallemagne Georges, De Caluwé Robby, De Jonge Tania, de Laveleye Séverine, De Maegd Michel, De Roover Peter, De Smet François, De Vriendt Wouter, De Vuyst Steven, De Wit Sophie, Dedecker Jean-Marie, Dedonder Ludivine, Delizée Jean-Marc, Delvaux Bram, Demon Franky, Depoorter Kathleen, Depraetere Melissa, Dewael Patrick, Dewulf Nathalie, DHaese Christoph, Dierick Leen, Dillen Marijke, Dock Magali, Donné Joy, Farih Nawal, Flahaut André, Fonck Catherine, Francken Theo, Freilich Michael, Friart Benoit, Gabriels Katja, Galant Isabelle, Gijbels Frieda, Gilissen Erik, Gilkinet Georges, Gilson Nathalie, Goblet Marc, Hanus Mélissa, Hedebouw Raoul, Hennuy Laurence, Houtmeyers Katrien, Ingels Yngvild, Jadin Katrin, Jiroflée Karin, Khattabi Zakia, Kir Emir, Kitir Meryame, Laaouej Ahmed, Lachaert Egbert, Lacroix Christophe, Lanjri Nahima, Leroy Marie-Colline, Leysen Christian, Liekens Goedeke, Loones Sander, Mahdi Sammy, Mathei Steven, Matz Vanessa, Merckx Sofie, Mertens Peter, Metsu Koen, Moscufo Nadia, Moutquin Simon, Özen Özlem, Pas Barbara, Piedboeuf Benoît, Pivin Philippe, Ponthier Annick, Prévot Maxime, Prévot Patrick, Raskin Wouter, Ravyts Kurt, Reuter Florence, Rigot Hervé, Roggeman Tomas, Rohonyi Sophie, Safai Darya, Samyn Ellen, Schlitz Sarah, Scourneau Vincent, Segers Ben, Senesael Daniel, Slegers Bercy, Sneppe Dominiek, Soors Jessika, Spooren Jan, Taquin Caroline, Thémont Sophie, Thibaut Cécile, Thiébaud Eric, Tillieux Eliane, Tison Philippe, Troosters Frank, Van Bossuyt Anneleen, Van Camp Yoleen, Van den Bergh Jef, Van der Donckt Wim, Van der Straeten Tinne, Van Grieken Tom, Van Hecke Stefaan, Van Langenhove Dries, Van Lommel Reccino, Van Peel Valerie, Van Quickenborne Vincent, Van Vaerenbergh Kristien, Vanbesien Dieter, Vanden Burre Gilles, Vandenbroucke Joris, Vandenput Tim, Vanrobaeys Anja, Verduyckt Kris, Verhaert Marianne, Verhelst Kathleen, Verherstraeten Servais, Vermeersch Wouter, Verreyt Hans, Vicaire Albert, Vindevoghel Maria, Warmoes Thierry, Willaert Evita, Wollants Bert, Zanchetta Laurence

Non	000	Nee
-----	-----	-----

Abstentions	000	Onthoudingen
-------------	-----	--------------

Vote nominatif - Naamstemming: 008

Oui	110	Ja
-----	-----	----

Anseeuw Björn, Aouasti Khalil, Arens Josy, Bayet Hugues, Ben Achour Malik, Bertels Jan, Boukili Nabil, Bury Katleen, Buysrogge Peter, Buyst Kim, Calvo Kristof, Chanson Julie, Cogolati Samuel, Colebunders Gaby, Creemers Barbara, Creyelman Steven, Crombez John, D'Amico Roberto, Daems Greet, Dallemagne Georges, de Laveleye Séverine, De Roover Peter, De Smet François, De Vriendt Wouter, De

Vuyst Steven, De Wit Sophie, Dedecker Jean-Marie, Dedonder Ludivine, Depoorter Kathleen, Depraetere Melissa, Dewulf Nathalie, DHaese Christoph, Dillen Marijke, Donné Joy, Flahaut André, Fonck Catherine, Francken Theo, Freilich Michael, Gijbels Frieda, Gilissen Erik, Gilkinet Georges, Goblet Marc, Hanus Mélissa, Hedeboom Raoul, Hennuy Laurence, Houtmeyers Katrien, Ingels Yngvild, Jiroflée Karin, Khattabi Zakia, Kir Emir, Kitir Meryame, Laaouej Ahmed, Lacroix Christophe, Leroy Marie-Colline, Loones Sander, Matz Vanessa, Merckx Sofie, Mertens Peter, Metsu Koen, Moscufo Nadia, Moutquin Simon, Özen Özlem, Pas Barbara, Pivin Philippe, Ponthier Annick, Prévot Maxime, Prévot Patrick, Raskin Wouter, Ravyts Kurt, Rigot Hervé, Roggeman Tomas, Rohonyi Sophie, Safai Darya, Samyn Ellen, Schlitz Sarah, Segers Ben, Senesael Daniel, Sneppe Dominiek, Soors Jessika, Spooren Jan, Thémont Sophie, Thibaut Cécile, Thiébaud Eric, Tillieux Eliane, Tison Philippe, Troosters Frank, Van Bossuyt Anneleen, Van Camp Yoleen, Van der Donckt Wim, Van der Straeten Tinne, Van Grieken Tom, Van Hecke Stefaan, Van Hoof Els, Van Langenhove Dries, Van Lommel Reccino, Van Peel Valerie, Van Vaerenbergh Kristien, Vanbesien Dieter, Vanden Burre Gilles, Vandenbroucke Joris, Vanrobaeys Anja, Verduyckt Kris, Vermeersch Wouter, Verreyt Hans, Vicaire Albert, Vindevoghel Maria, Warmoes Thierry, Willaert Evita, Wollants Bert, Zanchetta Laurence

Non	000	Nee
-----	-----	-----

Abstentions	034	Onthoudingen
-------------	-----	--------------

Bihet Mathieu, Bombled Christophe, Briers Jan, Burton Emmanuel, De Caluwé Robby, De Jonge Tania, De Maegd Michel, Delvaux Bram, Demon Franky, Dewael Patrick, Dierick Leen, Dock Magali, Farih Nawal, Friart Benoît, Gabriels Katja, Galant Isabelle, Gilson Nathalie, Jadin Katrin, Lachaert Egbert, Lanjri Nahima, Leysen Christian, Liekens Goedeke, Mahdi Sammy, Mathei Steven, Piedboeuf Benoît, Reuter Florence, Scourneau Vincent, Slegers Bercy, Van den Bergh Jef, Van Quickenborne Vincent, Vandenput Tim, Verhaert Marianne, Verhelst Kathleen, Verherstraeten Servais